

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน
THE WIFE CHARACTERS IN NOVELS OF KRISANA ASOKESIN

BI HONGYING

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

THE WIFE CHARACTERS IN NOVELS OF KRISANA ASOKESIN

BI HONGYING

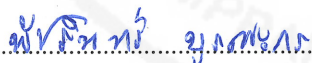
ได้รับพิจารณาอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

รองศาสตราจารย์ ดร.เมณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์
ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

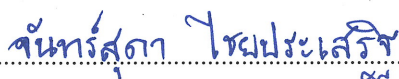
อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร
อาจารย์ที่ปรึกษา

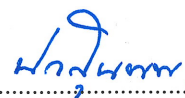
อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร
กรรมการ

อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร
ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

อาจารย์ ดร.จันทรสุดา ไชยประเสริฐ
กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิก สุนทรชัย
คณบดีคณะศิลปศาสตร์

ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

BI HONGYING 616033

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: พชรินทร์ บุรณะกร, อ.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน และเพื่อวิเคราะห์หมโนทัศน์เกี่ยวกับตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน โดยวิเคราะห์นวนิยายของกฤษณา อโศกสิน จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ เพลิงบุญ บาดาลใจ เมียหลวง น้ำเซาะทราย ระเบิดมาร และลายหงส์

ผลการวิจัยพบว่า ในด้านลักษณะของตัวละครเมีย พบว่า ตัวละครเมียหลวงส่วนใหญ่จะมีรูปร่างหน้าตาที่สวยงาม การแต่งตัวสุภาพเรียบร้อย มีนิสัยที่สังคมชื่นชมและยอมรับ จบการศึกษาระดับสูง ประกอบอาชีพอย่างมั่นคง มีคตินิยมการดำเนินชีวิตว่า ความรักสำคัญกว่าเงิน ผู้หญิงสามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่วนตัวละครเมียน้อยจะมีรูปร่างหน้าตาที่สวยงาม การแต่งตัวทันสมัย ส่วนใหญ่มีนิสัยที่สังคมไม่ชื่นชม จบการศึกษาระดับปานกลาง ประกอบอาชีพอย่างไม่มั่นคง มีคตินิยมการดำเนินชีวิตว่า เงินสำคัญกว่าความรัก และผู้หญิงต้องอาศัยอยู่กับผู้ชาย ด้านพฤติกรรมของตัวละครเมีย พบว่า ตัวละครเมียหลวงก่อนแต่งงานจะตามใจและเข้าข้างคนรัก เมื่อแต่งงานแล้วจะแบ่งปันความทุกข์สุขกับสามี แต่พอพบสามีนอกใจ ส่วนมากจะยืนยันท้าทายกับสามี ส่วนตัวละครเมียน้อยจะมีทั้งคนที่พยายามทำให้อานาจของเมียหลวงและคนที่ระมัดระวังพฤติกรรมของตนเอง

หมโนทัศน์เกี่ยวกับตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน พบว่า ด้านหมโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวง พบว่า คนไทยมีความคิดว่า เมียหลวงมีหน้าที่ปรนนิบัติสามี อบรมสั่งสอนเลี้ยงดูลูก เสียสละเพื่อประโยชน์ของสามี และทำงานช่วยแบ่งภาระหน้าที่ของสามี ด้านหมโนทัศน์เกี่ยวกับเมียน้อย พบว่า คนไทยมีความคิดว่า ผู้หญิงเป็นเมียน้อยมีเจตนาเพื่อเงิน และเมียน้อยเป็นต้นเหตุที่ทำให้สามีนอกใจภรรยา ด้านการเรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมีย พบว่า เมียถูกกีดกันสิทธิในด้านการทำงาน และการคบเพื่อนผู้ชาย ด้วยความไม่ยุติธรรมจึงทำให้ตัวละครเมียต้องการเรียกร้องความเป็นธรรมว่า ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียไม่ควรถูกกีดกันสิทธิในด้านการทำงานและการคบเพื่อน

คำสำคัญ: กฤษณา อโศกสิน ลักษณะและพฤติกรรม หมโนทัศน์

THE WIFE CHARACTERS IN NOVELS OF KRISANA ASOKESIN

BI HONGYING 616033

MASTER OF ARTS (COMMUNICATIVE THAI AS A SECOND LANGUAGE)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PATCHARIN BURANAKORN, Ph.D.

ABSTRACT

This research of the wife characters in novels of Krisana Asokesin aimed to analyze characteristics and behaviors of wives described in six novels by Krisana Asokesin, including *Pleng-boon*; *Ba-dan-jai*; *Mea-luong*; *Nam-suo-sai*; *Ra-bum-marn*; and *Lai-hong*. Concepts about the wife characters were targets of the study.

The research found two types of wives, the first and the minor, in novels studied. Most of the first wives were beautiful; gentle and polite; approved and admired by the public; high educated; and worked stable careers. Their principles for life included: money was less important than love; women were self-reliant; and education generated successes. For the minor wives, they were beautiful and modern; however, most were not approved or appreciated by the public. Their education was moderate and worked unstable jobs. Principles for their living were: money was more important than love and men were necessary resource for women. Regarding behaviors of the wife characters, it was found that before the marriage the first wives were considerate and favored their loves; however, after the marriage they would share their happiness and also grief with their spouses. Once the infidelities were found, most first wives insisted the divorce. For the minor wives, some tried to challenge the first wives' patience; however, some took great care of covering their inferior status.

Relating to concepts about roles of the first wife, it was found that Thai people considered that taking care of the husband; raising children; sacrificing for the husband; and sharing duties of the husband were duties of the first wife. For concepts about the minor wives, Thai people thought that those minor wives mainly aimed for money and were the cause of infidelity of the husbands. Regarding rights of the wives, most wives were derived of working or professions and socializing with males. For the fairness between sexes, the wife characters called for freedoms in working and socializing.

Keywords: Krisana Asokesin, characteristics and behaviors, concepts

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือจากอาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร ประธานหลักสูตรหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทย เป็นภาษาที่สอง และท่านยังเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่คอยช่วยให้ความรู้ คำปรึกษา และแนะนำ การแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์นี้ รวมถึงได้ให้กำลังใจเสมอมาจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณกรรมการสอบเค้าโครงและสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์ อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร และอาจารย์ ดร.จันทร์สุดา ไชยประเสริฐ ที่ได้สละเวลาในการสอบเค้าโครงและสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้แนวคิดและข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์ในการศึกษาวิเคราะห์ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติ ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านการเรียนและการดำรงชีวิตอยู่ในประเทศไทย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ที่ให้การสนับสนุนด้านการศึกษา และให้ กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการมาศึกษาเล่าเรียนในประเทศไทย

สุดท้าย ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ทุก ๆ คนที่คอยให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างดีในทุก ๆ ด้านมาโดยตลอด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.5 คำนียามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของกฤษฎณา อโศกสิน	7
2.1.1 ประวัติของกฤษฎณา อโศกสิน	7
2.1.2 ผลงานของกฤษฎณา อโศกสิน	9
2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนวนิยาย	13
2.2.1 ความหมายของนวนิยาย	14
2.2.2 องค์ประกอบของนวนิยาย	15
2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวละคร	16
2.3.1 ความหมายของตัวละคร	16
2.3.2 ประเภทของตัวละคร	17
2.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมโนทัศน์	18
2.4.1 ความหมายของมโนทัศน์	18
2.4.2 ลักษณะของมโนทัศน์	19
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ตัวละครหญิงไววรรณกรรม	20

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์หมโนทัศน์หรือแนวคิด เกี่ยวกับตัวละครเมีย	24
2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลงานของกฤษณา อโศกสิน	27
บทที่ 3 ลักษณะและพฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน	
3.1 ลักษณะของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน	32
3.1.1 ลักษณะทางกายภาพ	32
3.1.2 ลักษณะนิสัย	42
3.1.3 คตินิยมในการดำเนินชีวิต	61
3.1.4 การศึกษา	66
3.1.5 อาชีพ	70
3.2 พฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน	73
3.2.1 พฤติกรรมของตัวละครหญิงก่อนเป็นเมีย	74
3.2.2 พฤติกรรมของตัวละครเมียหลวงก่อนพบสามีนอกใจ	75
3.2.3 พฤติกรรมของตัวละครเมียหลวงหลังพบสามีนอกใจ	77
3.2.4 พฤติกรรมของตัวละครเมียน้อยก่อนเปิดเผยสถานภาพ	80
3.2.5 พฤติกรรมของตัวละครเมียน้อยหลังเปิดเผยสถานภาพ	82
บทที่ 4 มโนทัศน์เกี่ยวกับตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน	
4.1 มโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของตัวละครเมียหลวง	86
4.1.1 มโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงในแนวขนบ	87
4.1.2 มโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงในสังคมปัจจุบัน	92
4.2 มโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของตัวละครเมียน้อย	98
4.2.1 มโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของเมียน้อยในแนวขนบ	98
4.2.2 มโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของเมียน้อยในสังคมปัจจุบัน	102
4.3 การเรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมีย	106
4.3.1 ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียควรได้รับสิทธิในด้านการทำงาน	106
4.3.2 ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียควรได้รับสิทธิในการคบเพื่อน ผู้ชาย	108

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3.3 ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียควรได้รับสิทธิในด้านการศึกษา	110
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	112
5.2 อภิปรายผล	116
5.3 ข้อเสนอแนะ	117
บรรณานุกรม	119
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เอกสารรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย	126
ภาคผนวก ข เรื่องย่อนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน	125
ประวัติผู้เขียน	127

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1 ผลงานของกฤษณา อโศกสิน

10

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วรรณกรรม คือ งานเขียนประเภทต่าง ๆ ที่มนุษย์แต่งขึ้นมา โดยใช้ภาษาเป็นสื่อกลาง เช่น บทกวี สารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น เป็นต้น ดังที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 1054) ให้ความหมายว่า “วรรณกรรม หมายถึง งานหนังสือ งานประพันธ์ บทประพันธ์ ทุกชนิดทั้งที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง เช่น วรรณกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ วรรณกรรมของ เสฐียรโกเศศ วรรณกรรมฝรั่งเศส วรรณกรรมประเภทสื่อสารมวลชน เป็นต้น”

นวนิยายเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่สามารถสื่อความคิดของผู้แต่ง เนื้อหาสร้างขึ้นตามจินตนาการของผู้แต่ง ซึ่งไม่ใช่ความจริงทั้งหมด แต่มีความผูกพันกับสังคมอย่างใกล้ชิด ดังที่ สมเกียรติ รัชฌมณี (2558 : 2) กล่าวว่า “นวนิยายเป็นวรรณกรรมประเภทเรื่องแต่ง (fiction) ที่มุ่งการจำลองภาพชีวิตจริงของมนุษย์ในสังคมแง่มุมหนึ่งหรือหลายแง่มุมมาเผยแพร่ให้คนในสังคมได้รับรู้เสมือนว่าเป็นเรื่องจริง” ซึ่งสอดคล้องกับบุญยแสนอ ตริวิเศษ (2550 : 159) ที่กล่าวว่า “นวนิยายมีลักษณะของการสมมุติ เป็นเรื่องที่ประดิษฐ์คิดแต่งหรือสมมุติขึ้น โดยอาศัยจินตนาการของผู้แต่งเป็นสำคัญ ซึ่งมาจากความเป็นจริงเกี่ยวกับโลกและชีวิตมนุษย์ ดังนั้น เรื่องราวเหล่านั้นอาจเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้”

นวนิยายเป็นวรรณกรรมประเภทร้อยแก้วที่ประกอบด้วยแก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉากและบรรยากาศ และแนวคิด ซึ่งแต่ละองค์ประกอบล้วนมีความสำคัญต่อการดำเนินเรื่อง ดังที่ ไพโรธ เลิศพิริยกุล (2542 : 73) กล่าวว่า “นวนิยายทั่วไปจะมีองค์ประกอบสำคัญ 6 ประการ ได้แก่ เนื้อเรื่อง ฉาก โครงเรื่อง ความคิดหรือทัศนคติของผู้แต่ง ตัวละครและการเปิดเรื่อง ถ้าหากขาดองค์ประกอบใดก็ไม่ใช่นวนิยายที่สมบูรณ์”

ตัวละครเป็นองค์ประกอบสำคัญของนวนิยาย เป็นผู้ดำเนินเรื่อง ทำให้เรื่องสามารถดำเนินไปได้อย่างสมจริง และสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์และเนื้อเรื่องของนวนิยายมากขึ้น ดังที่ วนิดา บำรุงไทย (2544 : 13) กล่าวว่า “ตัวละครเป็นจุดดึงดูดความสนใจ ความประทับใจของผู้อ่านได้มากกว่าส่วนอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะตัวละครเป็นผู้ที่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ หรือเป็นผู้ทำให้เกิดเหตุการณ์ผันแปรหรือเกิดความขัดแย้งขึ้น ทำให้การผูกเรื่องเป็นไปอย่างน่าสนใจ ตัวละครสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์และเนื้อเรื่องของนวนิยายมากขึ้น”

ตัวละครในนวนิยายมักจะมีลักษณะนิสัยและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะตัวละครผู้ชายกับตัวละครผู้หญิงมีลักษณะนิสัยที่ต่างกันอย่างมาก เนื่องจากลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละครได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมของสังคม ในยุคสมัยก่อน สังคมไทยถือผู้ชายเป็นใหญ่ ผู้หญิงเป็นฝ่ายที่มีสถานภาพต่ำกว่า ดังที่ วันทนีย์ วาสิกะสิน (2541 : 6-9) กล่าวว่า “สังคมไทย

ยึดถือมาตลอดว่า ชายเป็นผู้นำครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ความแตกต่างด้านสรีระระหว่างหญิงกับชาย เป็นสาเหตุทำให้สังคมกำหนดให้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ มีความรับผิดชอบเฉพาะภายในบ้านและการอบรมเลี้ยงดูบุตรธิดา”

แม้ว่าผู้หญิงจะมีความสัมพันธ์กับสังคมในสถานะต่าง ๆ เช่น สถานะลูกสาว สถานะแม่ สถานะเมีย สถานะเพื่อนบ้าน เป็นต้น แต่ภายใต้ระบบผู้ชายเป็นใหญ่ ผู้หญิงก็เป็นฝ่ายที่มีบทบาทและสถานภาพต่ำกว่า ในนวนิยาย ตัวละครเมียสามารถสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทและสถานภาพของผู้หญิงอย่างชัดเจน เนื่องจากผู้ที่เป็นเมียได้แสดงบทบาทต่าง ๆ ในสถานะต่าง ๆ เช่น การปรนนิบัติดูแลสามี การเลี้ยงดูลูก การอบรมสั่งสอนลูก การมีความกตัญญูต่อบุญคุณของพ่อแม่ เป็นต้น คนจึงมีทัศนคติที่เกี่ยวกับความเป็นเมียว่า ผู้หญิงไทยต้องเป็นฝ่ายยอมอยู่ใต้อำนาจของสามีเท่านั้น ดังที่ พรพิชชา บุญบรรจง (2554 : 73) ได้อธิบายเกี่ยวกับความเป็นเมียโดยสรุปได้ว่า ความเป็นเมียเป็นภาพมายาที่สังคมพยายามสร้างขึ้นให้เป็นวิถีปฏิบัติของผู้หญิงไทยมีค่านิยมในสังคมส่วนใหญ่มักหยิบขึ้นมาเป็นกรอบในการมองผู้หญิงว่าสิ่งใดเหมาะสมดีงาม และสิ่งใดไม่เหมาะสม ผู้หญิงไทยในฐานะเมีย ดำรงชีวิตอยู่ภายใต้ระบบชายเป็นใหญ่ของสังคม โดยการถูกจำกัดพื้นที่ รวมทั้งบทบาทต่าง ๆ ในสังคมให้อยู่ใต้ความเป็นเมียมาช้านาน

ในปัจจุบัน ผู้หญิงเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในด้านสังคม การศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ เนื่องจากสังคมเปลี่ยนแปลงไป บทบาทของผู้หญิงก็ได้เปลี่ยนแปลงตามอย่างรวดเร็ว ดังที่ รัศมีราชบุรี (2559 : 2) กล่าวว่า “เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปสตรีมีความต้องการที่จะทำงานนอกบ้านมากขึ้น แทนที่จะทำหน้าที่แม่บ้านอย่างเดียวเหมือนสังคมสมัยเก่า สตรีมีบทบาทมากขึ้นในสังคม การศึกษา เศรษฐกิจ การเมืองจนกระทั่งครอบครัว ดังนั้น ในสมัยปัจจุบัน ผู้หญิงไทยในฐานะเมียมีบทบาทและสถานะสูงขึ้น ตัวละครเมียได้แสดงบทบาทและหน้าที่ต่าง ๆ บุคลิกและนิสัยก็มีความแตกต่างกับแบบเดิมอย่างมาก”

กฤษณา อโศกสินเป็นนักเขียนผู้หญิงที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดีในบรรดานักเขียนผู้หญิง เคยสร้างผลงานนวนิยาย 100 กว่าเล่ม ได้รับการยกย่องเป็นศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ นวนิยายได้รับรางวัลจากสาขาต่าง ๆ เช่น ปุณปิดทองได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนหรือรางวัลซีไรต์ บุชบกไปไม่ได้รับรางวัลรางวัลดีเด่น จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ เป็นต้น จากดังกล่าวสามารถเห็นถึงความสามารถในการเป็นนักเขียนผู้สร้างสรรค์ และผลงานที่มีคุณภาพของกฤษณา อโศกสิน

นวนิยายของกฤษณา อโศกสินสะท้อนภาพและปัญหาของผู้หญิงทุกแบบ ตัวละครผู้หญิงที่กฤษณา อโศกสินสร้างขึ้นมามีลักษณะนิสัยและบุคลิกที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิงตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังที่ ไพลิน รุ่งรัตน์ (2532 : 23) กล่าวว่า “กฤษณา อโศกสินมีความเข้าใจในอารมณ์ ความรู้สึกของผู้หญิงอย่างลึกซึ้ง และเนื่องจากกฤษณา อโศกสินเป็นคนเขียนหนังสือที่พัฒนาตนเองตามยุคตาม

สมัยเสมอ ดังนั้น ตัวละครจึงพัฒนาตามสังคมไปด้วย ผู้หญิงแบบแม่เหี้ยแม่เรือนตามความนิยมของสมัยก็ค่อย ๆ สู้ออกห่างจากสังคม โดยพัฒนาบุคลิกลักษณะของตัวละครสืบเนื่องหรือเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม” จากการสำรวจนวนิยายของกฤษณา อโศกสินเบื้องต้นพบว่า นวนิยายของกฤษณา อโศกสินที่สะท้อนภาพและปัญหาของผู้หญิงมีหลากหลายเล่ม ตัวละครเมียในฐานะเป็นหนึ่งในประเภทของตัวละครผู้หญิง มีลักษณะนิสัยและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน และแสดงบทบาทสถานภาพต่าง ๆ ตามการเปลี่ยนของสังคม เช่น นวนิยายเรื่องเพลิงบุญ แสดงให้เห็นถึงตัวละครเมีย 2 คนที่มีบุคลิกและนิสัยที่ต่างกันอย่างมาก และได้แสดงบทบาทหน้าที่เมียทั้งดีและไม่ดี ซึ่งเป็นนวนิยายที่สะท้อนภาพและปัญหาของตัวละครเมียอย่างชัดเจน

จากนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน จำนวน 100 กว่าเรื่องนั้น มีผู้นำนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มาศึกษาวิจัยในหลากหลายประเด็น ได้แก่ วิทยานิพนธ์เรื่อง **การวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทสตรีในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน** (รัศมี ราชบุรี. 2559) ได้นำนวนิยายของกฤษณา อโศกสินที่ได้รับรางวัลในช่วง พ.ศ. 2520 - 2530 จำนวน 6 เรื่องวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทสตรี วิทยานิพนธ์เรื่อง **การใช้ภาพพจน์ในการนำเสนอหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวรรณกรรมเรื่อง “น้ำเล่นไฟ” ของ กฤษณา อโศกสิน** (ศิรินทร์วรรณ พันธวงศ์. 2556) โดยเพื่อศึกษาการใช้ภาพพจน์ในการนำเสนอหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิทยานิพนธ์เรื่อง **นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ล้านนา : ภาพสะท้อนการเมืองละสังคัม** (นัยนา ครูทเมือง. 2547) ได้วิเคราะห์สภาพการเมืองและสังคัมล้านนาที่ปรากฏในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ วิทยานิพนธ์เรื่อง **วิเคราะห์จินตภาพในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลของกฤษณา อโศกสิน** (เบญจวรรณ ขุนฤทธิ์. 2546) ได้นำนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน จำนวน 5 เรื่อง โดยเพื่อวิเคราะห์จินตภาพจากกลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลของกฤษณา อโศกสิน วิทยานิพนธ์เรื่อง **จริยธรรมในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน** (วีรศักดิ์ จันทร์เพชร. 2545) ได้นำนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน 5 เรื่องมาศึกษาจริยธรรมในวิถีครอบครัว และจริยธรรมในวิถีสังคัม วิทยานิพนธ์เรื่อง **บทบาทพ่อในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน** (จรีรัตน์ กิจเกษตรกุล. 2543) ได้นำนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน จำนวน 31 เรื่อง วิเคราะห์บทบาทและวิธีการนำเสนอบทบาทของพ่อในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน วิทยานิพนธ์เรื่อง **ลักษณะการใช้อวัจนสารในนวนิยายที่ได้รับรางวัลของกฤษณา อโศกสิน** (นตวันจัน คงจันทร์. 2543) ผู้วิจัยได้นำนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ที่ได้รับรางวัลดีเด่นในระดับชนะเลิศจากองค์กรระดับชาติจำนวน 12 เรื่อง มาวิเคราะห์และตีความลักษณะการใช้อวัจนสาร วิทยานิพนธ์เรื่อง **พฤติกรรมทางเพศของตัวละครเอกหญิงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน** (รัชณี กล่อมเกลี้ยง. 2541) ได้นำนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน จำนวน 15 เรื่องมาศึกษา เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมทางเพศของตัวละครเอกหญิง วิทยานิพนธ์เรื่อง **บุคลิกภาพสตรีในนวนิยายที่ได้รับรางวัลของกฤษณา อโศกสิน** (ศรีวิมล ธรรมรุ่งรอง. 2537) ได้นำนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน เฉพาะเรื่อง

ได้รับรางวัลจากการประกวดวรรณกรรมของสถาบันและองค์การต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 - พ.ศ. 2533 จำนวน 12 เรื่อง โดยศึกษาบุคลิกภาพตัวละครสตรี ด้านลักษณะทางกาย ลักษณะนิสัย ความสัมพันธ์กับบุคคลและสังคม และคตินิยมในการดำเนินชีวิต วิทยานิพนธ์เรื่อง **สถานภาพสตรีไทยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน (พ.ศ. 2497 - 2530)** (วีรวรรณ ศรีสำราญ. 2534) ได้นำนวนิยายของกฤษณา อโศกสินในช่วง พ.ศ. 2497 - พ.ศ. 2530 จำนวน 70 เรื่องมาศึกษาสถานภาพของสตรี และวิทยานิพนธ์อีกเรื่อง คือ **พุทธปรัชญาเรื่อง กรรม ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน** (อัสภา อัสภาชน. 2530) ได้นำนวนิยายของกฤษณา อโศกสินในช่วงระยะเวลา พ.ศ. 2505 - 2515 โดยศึกษาถึงพุทธปรัชญาเรื่องกรรมที่นักเขียนนำไปใช้ในนวนิยาย วิทยานิพนธ์เรื่อง **วิเคราะห์นวนิยายของกฤษณา อโศกสิน** (สาคร บุญเลิศ. 2525) ได้นำนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ในช่วง พ.ศ. 2509 - 2523 จำนวน 15 เรื่องศึกษาแนวคิดการเขียนของกฤษณา อโศกสิน ในด้านกลวิธีการแต่งและท่วงทำนองการแต่งจะเห็นได้ว่า วรรณกรรมของกฤษณา อโศกสิน มีผู้สนใจศึกษาค้นคว้าวิจัยไว้เป็นจำนวนมาก ซึ่งศึกษาวิจัยในหลากหลายด้าน ทั้งด้านองค์ประกอบ กลวิธีการเขียน เนื้อหาแนวคิด ตัวละคร แม้จะมี ผู้ศึกษางานเขียนประเภทนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ในหลากหลายประเด็นข้างต้น แต่ยังไม่เห็นมีผู้ใดได้ศึกษาวิเคราะห์ตัวละครเมีย

ผู้วิจัยในฐานะชาวต่างชาติที่ศึกษาสาขาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง จึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่องตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน โดยมุ่งวิเคราะห์ลักษณะนิสัย พฤติกรรม และมโนทัศน์เกี่ยวกับตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจลักษณะพฤติกรรมของตัวละครเมีย และเข้าใจมโนทัศน์เกี่ยวกับตัวละครเมียในนวนิยายมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน
2. เพื่อวิเคราะห์มโนทัศน์ที่เกี่ยวกับตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แยกออกมาเป็น 2 ประการ คือ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตัวละครในนวนิยาย

ตัวละคร คือ องค์ประกอบสำคัญของนวนิยาย เป็นผู้ที่ดำเนินเรื่อง ทำให้เรื่องสามารถดำเนินไปได้อย่างสมจริง และสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์และเนื้อเรื่องของนวนิยายมากขึ้น ตัวละครเป็นผู้ที่นักเขียนสร้างขึ้นตามจินตนาการ ซึ่งไม่ได้อยู่ในชีวิตจริง แต่มีลักษณะความเป็นมนุษย์ ตัวละครในนวนิยายจะเป็นมนุษย์หรือไม่เป็นมนุษย์ก็ได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับมโนทัศน์

มโนทัศน์ คือ แนวคิดหรือกรอบความคิดเกี่ยวกับเรื่อง ๆ หนึ่งที่เรากำลังทำความเข้าใจเมื่อได้รับข้อมูล ซึ่งจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละคน มโนทัศน์มีความแตกต่างกันในความเป็นรูปธรรมและนามธรรม มโนทัศน์รูปธรรมเกี่ยวกับสิ่งของหรือการกระทำที่สังเกตได้ชัดเจนและมีหลักการจัดประเภทอย่างชัดเจน เช่น โต๊ะ หน้าต่าง เป็นต้น ส่วนมโนทัศน์นามธรรมเกี่ยวกับความคิดต้องอาศัยการคิดและการจินตนาการ เช่น ความกตัญญู ความเกรงใจ เป็นต้น

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

1. เป็นนวนิยายที่ตัวละครเอกหญิงแสดงบทบาทเมียอย่างชัดเจน หรือมีฉะนั้นตัวละครที่เป็นเมียจะต้องมีบทบาทเด่นในเรื่อง
2. เป็นนวนิยายที่ได้รับการนำไปสร้างเป็นละครโทรทัศน์ ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงคุณค่าและคุณภาพของนวนิยาย

นวนิยายที่เข้าเกณฑ์มีจำนวน 6 เรื่อง ดังต่อไปนี้

- 1) เพลิงบุญ ผู้แต่ง กฤษณา อโศกสิน พ.ศ. 2506
- 2) บาดาลใจ ผู้แต่ง กฤษณา อโศกสิน พ.ศ. 2508
- 3) เมียหลวง ผู้แต่ง กฤษณา อโศกสิน พ.ศ. 2512
- 4) น้ำเซาะทราย ผู้แต่ง กฤษณา อโศกสิน พ.ศ. 2512
- 5) ระเบิดมาร ผู้แต่ง กฤษณา อโศกสิน พ.ศ. 2517
- 6) ลายหงส์ ผู้แต่ง กฤษณา อโศกสิน พ.ศ. 2529

1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ตัวละครเมีย หมายถึง ตัวละครเพศหญิงที่จดทะเบียนสมรสกับตัวละครเพศชายตามกฎหมาย และตัวละครเพศหญิงที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับตัวละครเพศชายตามกฎหมาย แต่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน

2. ลักษณะนิสัย หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกบ่อยครั้ง โดยสัมพันธ์กับองค์ประกอบภายใน คือ ความคิด ทศนคติ และองค์ประกอบภายนอก คือ รูปร่าง หน้าตา

3. พฤติกรรม หมายถึง การกระทำต่าง ๆ ที่แสดงออกของตัวละครเมียที่ปรากฏในนวนิยายแต่ละเรื่อง พฤติกรรมมีทั้งด้านดีและด้านมืด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณาลักษณะนิสัยของบุคคล

4. มโนทัศน์ หมายถึง แนวคิดหรือความเข้าใจต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ปรากฏในวรรณกรรมในงานวิจัยนี้หมายถึงแนวคิดที่เกี่ยวกับความเป็นเมีย

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีบท (Textual Analysis) โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ตัวละครในนวนิยายไทย
2. ศึกษาชีวประวัติและวรรณกรรมของกฤษณา อโศกสิน จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาวรรณกรรมของกฤษณา อโศกสินที่ตีพิมพ์รวมเล่มแล้วทุกเรื่อง
4. กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกนวนิยายเพื่อการศึกษา และคัดเลือกนวนิยายที่ต้องใช้ในการวิจัยจำนวน 6 เล่ม
5. วิเคราะห์ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน
6. วิเคราะห์มโนทัศน์ที่เกี่ยวกับตัวละครผู้หญิงที่มีสถานภาพเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน
7. นำเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน
2. ทำให้เข้าใจมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาลักษณะนิสัย พฤติกรรม สถานภาพ และบทบาทของตัวละครผู้หญิง ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจที่มีต่อคนในสังคมไทยได้ดีขึ้น อันจะทำให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยได้อย่างสงบสุขและมีความสุขมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสินในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานของกฤษณา อโศกสิน

2.1.1 ประวัติของกฤษณา อโศกสิน

2.1.2 ผลงานของกฤษณา อโศกสิน

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนวนิยาย

2.2.1 ความหมายของนวนิยาย

2.2.2 องค์ประกอบของนวนิยาย

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวละคร

2.3.1 ความหมายของตัวละคร

2.3.2 ประเภทของตัวละคร

2.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมโนทัศน์

2.4.1 ความหมายของมโนทัศน์

2.4.2 ลักษณะของมโนทัศน์

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ตัวละครหญิงในวรรณกรรม

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์มโนทัศน์หรือแนวคิดเกี่ยวกับตัวละครหญิงในวรรณกรรม

2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลงานของกฤษณา อโศกสิน

2.1 ประวัติและผลงานของกฤษณา อโศกสิน

กฤษณา อโศกสินเป็นนักเขียนผู้หญิงที่รู้จักอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน ผลงานของกฤษณา อโศกสินได้รับการยอมรับว่ามีคุณภาพ ผลงานหลายเรื่องเคยได้รับรางวัลประเภทต่าง ๆ และได้รับการนำมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ นอกจากนี้ กฤษณา อโศกสินยังเป็นผู้เชื่อมความคิด และความสนใจของตนเองที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ลงในนวนิยายได้อย่างแนบเนียน

2.1.1 ประวัติของกฤษณา อโศกสิน

กฤษณา อโศกสินเป็นนามปากกาที่แพร่หลายที่สุดของสุกัญญา ชลศึกษ์ นอกจากนี้ชื่อนี้ กฤษณา อโศกสิน ยังมีนามปากกาที่เปิดเผย คือ กัญญาชลา สไบเมือง สุกัญญา สุปปวาสา

กระเรียนทอง และ ญาติ กฤษณา อโศกสินเกิดเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2474 ที่บ้านเช่า ในตรอกวัดเทพธิดาราม ตำบลสำราญราษฎร์ กรุงเทพฯ (ประทีป เหมือนนิล. 2542 : 427)

กฤษณา อโศกสินจบการศึกษาระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนราชินี ใน พ.ศ. 2489 เมื่อกฤษณา อโศกสินอายุได้ 15 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้เขียนเรื่องสั้นเรื่องแรก ชื่อ ของขวัญปีใหม่ โดยใช้นามปากกา สุกัญญา เรื่องนี้ได้รับการตีพิมพ์ในนิตยสารไทยใหม่วันจันทร์ เนื่องจากในช่วงนั้นครอบครัวของเธอขาดเงินทุนทรัพย์อย่างมาก กฤษณา อโศกสินในฐานะเป็นบุตร คนโตจึงจำเป็นต้องรับภาระต่าง ๆ ในครอบครัว ดังนั้น เธอจึงเรียนให้จบมัธยมปีที่ 5 โดยเร็วที่สุด หลังจากนั้น เธอได้เข้าศึกษาต่อในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระหว่างนั้น กฤษณา อโศกสินได้เขียนผลงานเรื่องสั้นหลายเรื่อง (แสงศรัทธา ณ ปลายฟ้า. 2554 : 65)

ผลงานระยะแรก ๆ ของกฤษณา อโศกสินในนามปากกาสุกัญญา ลงพิมพ์ในนิตยสาร ศรีสัปดาห์ ตั้งแต่ฉบับที่ 2 จากเรื่องสั้นเขาพบกันที่หลุมฝังศพ นับแต่นั้นก็ได้เขียนเรื่องสั้นติดต่อกันมา อย่างสม่ำเสมอ ในปี พ.ศ. 2497 นิตยสารศรีสัปดาห์ได้ลงนวนิยายเรื่องแรกของกฤษณา อโศกสิน เรื่อง ชีวิตเป็นของเรา โดยใช้นามปากกาว่าสุกัญญา ต่อมานวนิยายเรื่องดวงตาสวรรค์ ดอกหญ้า ประตูลีเทา และในกระแสชอล์กเริ่มออกมาเป็นระยะ ๆ สำหรับนามปากกา กฤษณา อโศกสินนั้น เริ่มใช้ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2501 ด้วยผลงานนวนิยายที่ชื่อว่า วิหคที่หลงทาง ซึ่งได้รับ การตีพิมพ์ลงใน สตรีสาร หลังจากนั้น กฤษณา อโศกสินได้สร้างสรรค์ผลงานออกมามากมายหลากหลายโดยใช้ นามปากกาอื่น และผลงานในนามปากกา กฤษณา อโศกสินทุกเรื่องล้วนได้รับความสนใจจากผู้อ่านเป็น อย่างสูง โดยเฉพาะนวนิยายสะท้อนสังคมและปัญหาชีวิตครอบครัวประสบความสำเร็จอย่างมาก (วรทัศน์ วัชรวิสี. 2547 : 65 - 69)

ผลงานในนามปากกากฤษณา อโศกสิน ส่วนใหญ่เป็นนวนิยายที่แต่งเป็นตอน ๆ ลงใน นิตยสารต่าง ๆ เช่น สกุลไทย สตรีสาร ลลนา เป็นต้น อย่างต่อเนื่องยาวนาน ผลงานได้รับรางวัลจาก องค์กรต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น ได้รับรางวัลวรรณกรรม ส.ป.อ. จากนวนิยายเรื่อง เรือมนุษย์ ใน พ.ศ. 2511 และ ตะวันตกดิน ใน พ.ศ. 2515 ได้รับรางวัลชมเชยจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือใน สัปดาห์หนังสือแห่งชาติเรื่อง รากแก้ว ใน พ.ศ. 2517 และได้รับรางวัลดีเด่นจากเรื่อง บุซบกใบไม้ ใน พ.ศ. 2529 รวมทั้งได้รับรางวัลซีไรต์หรือรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนจาก นวนิยายเรื่อง ปูนปิดทอง เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว ยังมีผู้นำผลงานของกฤษณา อโศกสินไปสร้าง ภาพยนตร์และละครโทรทัศน์หลายเรื่อง คณะกรรมการแห่งชาติจึงประกาศยกย่องเกียรติคุณให้ กฤษณา อโศกสินเป็นศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ ปี พ.ศ. 2531 รวมทั้งได้รับคัดเลือกจากศูนย์ วัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการแห่งประเทศไทยให้เป็นหนึ่งในห้าสิบนักเขียนหญิงทั่วโลกผู้มีผลงาน ดีเด่นทางด้านวรรณกรรม (ประทีป เหมือนนิล. 2542 : 431 - 432)

2.1.2 ผลงานของกฤษณา อโศกสิน

งานเขียนของกฤษณา อโศกสินในยุคแรกเป็นเรื่องสั้น ซึ่งได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในนิตยสารตั้งแต่กำลังศึกษา เธอได้เขียนเรื่องสั้น 100 เรื่องก่อนจะก้าวสู่การเขียนนวนิยายเรื่องยาวและการเกิดนามปากกา กฤษณา อโศกสิน ในปี พ.ศ. 2501 ก่อนหน้านี้ กฤษณา อโศกสินมีผลงานนวนิยายในนามปากกา กัญญาชลา ถึง 10 เรื่อง ได้แก่ ชีวิตของเรา ในกระแสลม ประตุสีเทา ดอกหญ้า ดวงตาสวรรค์ สาสวาท สวรรค์สร้าง บ่วงดวงใจ (ศรีสัปดาห์) พระจันทร์หลงเงา (สกุลไทย) เพลิงกินรี

นวนิยายของกฤษณา อโศกสินเป็นนวนิยายที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์ และมีการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ในเนื้อหาเป็นอย่างดี ผลงานนวนิยายของกฤษณา อโศกสินจึงมีคุณค่าทำให้ผู้อ่านวิจารณ์และชื่นชมผลงานประเภทนวนิยายเป็นจำนวนมาก ดังที่ ชฎารัตน์ สุนทรธรรม (2554 : 46) ได้กล่าวถึง นวนิยายเรื่อง สะพานข้าม ไม่เพียงเพื่อให้ทุกคนสำนึกถึงการประพฤติปฏิบัติตนตามวิถีทางที่ถูกต้อง เพื่อไปสู่จุดหมายสูงสุดของชีวิตเท่านั้น แต่ยังสะท้อนให้เห็นว่า ท่ามกลางกระแส “เงิน” “อำนาจ” และ “ความขัดแย้ง” ยังมีคนอีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่ใส่ใจในสิ่งเหล่านี้ มุ่งทำความดีเสียสละตนเองเพื่อสังคม ริเริ่มโครงการที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ยากไร้ในการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับคนที่สังคมหลงลืม เป็นอีกจุดมุ่งหมายหนึ่งที่ผู้ประพันธ์ต้องการกระตุ้นเตือนให้ทุกคนร่วมมือกันให้โอกาสช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน แทนที่จะทำทุกอย่างเพียงเพื่อสั่งสมอำนาจ บารมี และความร่ำรวยให้ตนเอง

ไพลิน รุ่งรัตน์ (2538 : 18 - 35) ได้กล่าวถึงผลงานของกฤษณา อโศกสินมีลักษณะสำคัญ 7 ประการ คือ 1. สะท้อนชีวิตที่หลากหลายในสังคม 2. สะท้อนธรรมชาติของมนุษย์ 3. สะท้อนภาพและปัญหาของผู้หญิงทุกรูปแบบ 4. สะท้อนสถาบันครอบครัว 5. สะท้อนหลักแห่งการพัฒนา 6. ให้ความสำคัญกับตัวละคร 7. ใช้ภาษาได้รสได้ภาพ

สุภัทร สวัสดิรักษ์ (2547 : 89) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะในการเขียนของกฤษณา อโศกสิน สรุปว่า กฤษณา อโศกสินมีคุณลักษณะในการเขียนเป็นพิเศษ ซึ่งสามารถสรุปเป็น 6 ประการ คือ 1. งานของกฤษณา อโศกสินมีความละเอียดและความพิถีพิถัน 2. กฤษณา อโศกสินเป็นนายของภาษา รู้จักที่จะหยิบภาษาที่ไพเราะและเป็นความไพเราะที่สอดคล้องกับการบรรยายเรื่องหรือการดำเนินเรื่อง 3. กฤษณา อโศกสินมีวิธีคิดไม่เหมือนใคร 4. กฤษณา อโศกสินเป็นคนไม่เร่งร้อน 5. กฤษณา อโศกสินมีอารมณ์ในการเขียน 6. กฤษณา อโศกสินทุ่มเทจิตวิญญาณในงานเขียนประเภทต่าง ๆ

กฤษณา อโศกสินเป็นนักเขียนที่ประสบความสำเร็จสูงสุดในด้านการประพันธ์นวนิยาย นับตั้งแต่งานเขียนงานแรกถึงปัจจุบัน กฤษณา อโศกสินมีผลงานที่เขียนไว้ทั้งเรื่องสั้นที่มีมากกว่า 100 เรื่อง และนวนิยายมากกว่า 140 เรื่อง สารคดี 9 เรื่อง

ผลงานของกฤษณา อโศกสิน

ประเภท	ชื่อวรรณกรรม			
นวนิยาย	1. กรงทอง	2. กระเช้าสีดา	3. กระจกขอบทอง	4. กระท่อม ปลายนา
	5. กิ่งมัลลิกา	6. เกสรดอกสวาท	7. เกิดมาสวย	8. ขอบฟ้าใหม่
	9. ข้ามเมฆา	10. ข้ามบรรพกาล	11. ข้ามสีทันดร	12. ขุนหอคำ
	13. เข็มซ่อนปลาย	14. ควันเทียน	15. ความมืดแห่ง คูหาทอง	16. ความรัก แสนกล
	17. คาวน้ำค้าง	18. เงาจันทร์	19. กายนาง	20. จันทร์ยาตรา
	21. จำหลักไว้ใน แผ่นดิน	22. เจ้าสุรินทร์	23. ชลธิพิศวาส	24. ชาวกรง
	25. ชิงช้าดอก บานชื่น	26. ชีวิตเป็นของเรา	27. ฉากทอง	28. ดวงตาสวรรค์
	29. ดวงตาสีอำพัน	30. ดอกไม้ไร้นาม	31. ดอกหญ้า	32. ดาดฟ้าดาว
	33. เดือนครึ่งดวง	34. ตัวละครของฉัน	35. ตะเกียงแก้ว	36. ตะวันตกดิน
	37. ถนนไปดวงดาว	38. ถนนสายเสน่ห์หา	39. ถ่านเก่าไฟใหม่	40. เถาวัลย์สวาท
	41. ทราวย้อมสี	42. ทะเลโลกย์	43. เทียงคีน	44. นางพญา หลวง
	45. น้ำค้างยามเช้า	46. น้ำเซาะทราย	47. น้ำท่วมเมฆ	48. น้ำผึ้งขม
	49. น้ำเล่นไฟ	50. เนื้อนาง	51. เนื้อใน	52. ไนกระแสดล
	53. บ่วงดวงใจ	54. บันไดเมฆ	55. บัลลังก์โยบัว	56. บันไดไม้รัก
	58. บ้านชนนิก	59. บาปสลาย	60. บุษบกใบไม้	61. บุหลันรัญจวน
	62. ประตู่ที่ปิดตาย	63. ประตู่สีเทา	64. ปลาผิदन้า	65. ป่ากามเทพ
	66. ปีกทอง	67. ปูนปิดทอง	68. ไปสู่อิมพลี	69. ฝนกลางฝุ่น
	70. ฝนหยาด สุดท้าย	71. ฝืนกลางฤดูฝน	72. ฝ้ายแกมแพร	73. พฤษาสวาท
	74. พญาไร้ใบ	75. พระจันทร์ หลงเงา	76. พันไว้ด้วยใบ รัก	77. พลอยพรราว แสง
	78. เพชรในเรือน	79. เพลงบินใบจิว	80. เพลงสาป	81. เพลิงกินรี
82. เพลิงบุญ	83. ไฟรีในเมรัย	84. ไฟทะเล	85. ไฟในทรวง	

ประเภท	ชื่อวรรณกรรม			
นวนิยาย (ต่อ)	86. ไฟฟ้าย	87. ไฟหนาว	88. ภมร	89. มณีดิน
	90. มายาในวารี	91. มารสวาท	92. เมรัยสี่กุหลาบ	93. แมลงและมาลี
	94. เมียหลวง	95. ไม้ป่า	96. ไม้ผลัดใบ	97. รอบรวงข้าว
	98. ระฆังวงเดือน	99. ระเบิดมาร	100. รากแก้ว	101. รูปทอง
	102. ริมหน้าต่าง กระจก	103. เรือมนุษย์	104. ลมที่ เปลี่ยน ทาง	105. ลมบูรพา
	106. ลมพัดชายน้ำ	107. ล่องทะเลดาว	108. ลานภุมรา	109. ลานลูกไม้
	110. ลายดอกไม้ ร่วง	111. ลายดอกหญ้า	112. ลายแทงในถ้ำ แก้ว	113. ลายหงส์
	114. ลูกไม้ลาย ดอกรัก	115. เลื่อมสลับลาย	116. โลกของมทรี	117. วิมานไม้ ฉำฉา
	118. วิหคที่ หลงทาง	119. วิหคโสภာ	120. เว็จระกำ	121. เวียงแว่นฟ้า
	122. คัทรูหัวใจ	123. ศาลาหก เหลี่ยม	124. สมมุติว่าเรา รักฉัน	125. สวรรค์เปียง
	126. สวรรค์สร้าง	127. สะพาน ข้ามดาว	128. สาปสวาท	129. สามคม
	130. สายรุ้งสลาย	131. เสียงนก จากพราก	132. เสียงแห่ง มัชฌิมยาม	133. เสือสีฝุ่น
	134. หน้าต่าง บานแรก	135. หนามกุหลาบ	136. หนามดอกไม้	137. หนึ่งฟ้าดิน
	138. หนึ่งห้องหัวใจ	139. หลงไฟ	140. หลังกาใบบัว	141. หลังกลับแล
	142. ห้องที่จัด ไม่เสร็จ	143. เหลี่ยมกุหลาบ	144. อุโมงค์เวลา	145. อุทยาน เครื่องเทศ

ประเภท	ชื่อวรรณกรรม		
รวมเรื่องสั้น	1. กลิ่นฟาง	2. คุณหญิงแสงแข	3. ผงคลิบนที่บูชา
	4. ฝันค้าง	5. ระหว่างบ้านกับถนน	6. ระหว่างดวงจันทร์กับบาดาล

ประเภท	ชื่อวรรณกรรม		
รวมเรื่องสั้น (ต่อ)	7. ละครเศร้าชนหัว	8. สายน้ำไม่กลับวิธีหา ความทุกข์	9. หมูขึ้นเชียง
	10. หมึกสองสี พี่กับน้อง	11. หัวใจดวง นั้นพลันดับ	12. อาจจะเป็นเพราะฉันเหงา

ประเภท	ชื่อวรรณกรรม	
สารคดี	1. ม่านแพรลายไฟ	2. ปลายสายฝนที่ทาอาศัยมา
	3. เสียงหัวเราะและน้ำตาในศิลานคร	4. ยอดเจดีย์ทอง สองปากอิรวดี
	5. ไฟส่องทาง	6. ม่านไหมสายทอง
	7. ลายสลักอักษรรา	8. ใบไม้เปลี่ยนสี

จากการสร้างสรรค์นวนิยายที่ดีมีคุณภาพ ภาณุมาศ อโศกสินจึงได้รับรางวัลจากองค์กรต่าง ๆ มากมาย ดังนี้

ปี พ.ศ. 2511 ได้รับรางวัลดีเด่นขององค์การ ส.ป.อ. จากเรื่อง 'เรือมนุษย์'

ปี พ.ศ. 2515 ได้รับรางวัลดีเด่นขององค์การ ส.ป.อ. จากเรื่อง 'ตะวันตกดิน'

ปี พ.ศ. 2516 ได้รับรางวัลชมเชยจากสมาคมผู้จัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือ จากเรื่อง 'ฝันกลางฤดูฝน'

ปี พ.ศ. 2517 ได้รับรางวัลชมเชยจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'รากแก้ว'

ปี พ.ศ. 2519 ได้รับรางวัลชมเชยจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'ไม้ผลัดใบ'

ปี พ.ศ. 2520 ได้รับรางวัลชมเชยจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'ลมที่เปลี่ยนแปลง'

ปี พ.ศ. 2522 ได้รับรางวัลชมเชยจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'บ้านชนนิก'

ปี พ.ศ. 2523 ได้รับรางวัลชมเชยจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'ไฟหนาว'

ปี พ.ศ. 2528 ได้รับรางวัลซีไรต์หรือรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน จากเรื่อง 'ปูนปิดทอง'

ปี พ.ศ. 2528 ได้รับรางวัลชมเชยจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'กระเช้าสีดำ'

ปี พ.ศ. 2529 ได้รับรางวัลดีเด่นจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'บุษบกใบไม้'

ปี พ.ศ. 2531 ได้รับรางวัลชมเชยจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'ภมร'

ปี พ.ศ. 2531 ได้รับรางวัลดีเด่นจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'ไฟทะเล'

ปี พ.ศ. 2532 ได้รับรางวัลชมเชยจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'ถ่านเก่าไฟใหม่'
 ปี พ.ศ. 2534 ได้รับรางวัลชมเชยจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'เพลิงบินใบจิว'
 ปี พ.ศ. 2536 ได้รับรางวัลชมเชยจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'ชาวกรง'
 ปี พ.ศ. 2539 ได้รับรางวัลชมเชยจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'เนื้อใน'
 ปี พ.ศ. 2541 ได้รับรางวัลดีเด่นจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'ข้ามสีทันดร'
 ปี พ.ศ. 2542 ได้รับรางวัลชมเชยจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'พญาไร่ใบ'
 ปี พ.ศ. 2544 ได้รับรางวัลชมเชยจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'เวียงแฉ่งฟ้า'
 ปี พ.ศ. 2546 ได้รับรางวัลชมเชยจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'ตะเกียงแก้ว'
 ปี พ.ศ. 2548 ได้รับรางวัลดีเด่นจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'จำหลักไว้ในแผ่นดิน'
 ปี พ.ศ. 2554 ได้รับรางวัลดีเด่นจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จากเรื่อง 'น้ำเล่นไฟ'
 ปี พ.ศ. 2560 ได้รับรางวัลชนะเลิศเซเวนบุ๊กอวอร์ด จากเรื่อง 'กระจกชอบทอง'
 ปี พ.ศ. 2560 ได้รับรางวัลชมเชย กลุ่มหนังสือสารคดี (สพฐ.) ปี 2560 จากเรื่อง 'ลายสลักอักษร'

นอกจากนี้แล้ว กฤษณา อโศกสิน ยังได้รับรางวัลด้านบุคคลอีก 2 ครั้ง คือ ได้รับการประกาศเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ เมื่อปี พ.ศ. 2531 และได้รับการประกาศเกียรติเป็นหนึ่ง ในห้าสิบศิลปินผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวรรณกรรมทั่วโลกจากประเทศชิลี รวมทั้งการได้รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากการเสนอชื่อของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

นวนิยายของกฤษณา อโศกสินยังได้รับความสนใจจนกระทั่งนำไปสร้างเป็นภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ จำนวน 19 เรื่อง ได้แก่ กระเช้าสีดา ข้ามสีทันดร คาวน้ำค้าง ทรายล้อมสี น้ำผึ้งขมน้ำเซาะทราย บาดาลใจ ป่ากามเทพ ปีกทอง เพลิงบุญ พฤษภาสวาท เมียหลวง ระบำมาร รูปทอง หลงไฟ เรือมนุษย์ ลายหงส์ เลื่อมสลับลาย และสวรรค์เบี่ยง

จากการที่กฤษณา อโศกสินได้รับรางวัลจากการประกวดวรรณกรรมมากมาย และนวนิยายได้รับการนำไปสร้างเป็นละครโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยมอย่างมากจำนวนหลายเรื่อง ทำให้เห็นได้ว่างานเขียนของกฤษณา อโศกสินเป็นงานเขียนที่มีคุณภาพ

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนวนิยาย

นวนิยายเป็นวรรณกรรมประเภทร้อยแก้วที่มีขนาดยาว เนื้อหาของนวนิยายสร้างขึ้นตามจินตนาการของผู้แต่ง ซึ่งไม่ใช่ความจริงทั้งหมด แต่มีความผูกพันกับสังคมอย่างใกล้ชิด ซึ่งผู้แต่งได้

สร้างตัวละครและเรื่องราวที่สมมุติขึ้นให้เหมือนเรื่องจริง มีนักวิชาการได้อธิบายความหมายองค์ประกอบ และคุณค่าและความสำคัญของนวนิยายดังต่อไปนี้

2.2.1 ความหมายของนวนิยาย

นวนิยายเป็นวรรณกรรมที่ได้รับรูปแบบจากประเทศตะวันตกที่ได้แต่งเป็นร้อยแก้วที่มีขนาดยาว เป็นงานเขียนที่มีการผูกเรื่องให้สมจริง เรื่องราวที่นำมาเขียนเป็นเรื่องสมมุติที่เขียนจากความนึกคิดและจินตนาการของผู้แต่ง ไม่ใช่เรื่องจริงทั้งหมด และตัวละครที่สร้างขึ้นมาก็ไม่ใช่บุคคลจริง แต่มีบุคลิกลักษณะเหมือนบุคคลจริง

เลกิง พันธุ์เถกิงอมร (2541 : 3) กล่าวว่า นวนิยายเป็นวรรณกรรมร้อยแก้วประเภทบันเทิงคดี หรือ “เรื่องสมมุติ” (Fiction) ขนาดยาวที่เขียนให้ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด โดยคำนึงถึงความสมจริง และความสมเหตุสมผล ผู้เขียนจะจำลองภาพชีวิตและบุคลิกลักษณะของบุคคลจริงเป็นบุคลิกลักษณะของตัวละคร แต่ตัวละครนั้น ๆ มิใช่บุคคลจริง และเรื่องราวที่นำมาเขียนก็มีไม่ใช่เรื่องจริงทั้งหมด อาจได้เค้ามูล เค้าโครง หรือต้นตอมาจากเรื่องจริง แต่ได้รับการปรุงแต่งหรือตัดแปลงด้วยเทคนิควิธีการเขียน และมีองค์ประกอบของเรื่องสมมุติ อันมิใช่เรื่องจริงอีกต่อไป

ตรีศิลป์ บุญขจร (2542 : 1) กล่าวว่า นวนิยายเป็นรูปแบบบันเทิงคดีที่ไทยรับมาจากตะวันตก และมีลักษณะแตกต่างไปจากบันเทิงคดีที่มาแต่เดิม ปัจจุบันนวนิยายเป็นที่แพร่หลายอย่างกว้างขวางจนกลายเป็นบันเทิงคดีสำคัญประเภทหนึ่ง ระยะเวลาเกือบทศวรรษ ย่อมนานพอที่จะทำให้นวนิยายมีพัฒนาการอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

สุจิตรา จรจิตร (2543 : 96) กล่าวว่า นวนิยายเป็นคำที่มาจากภาษาอังกฤษ “novel” เป็นคำที่สืบทอดมาจาก “novella” สำหรับไทยนวนิยายหมายถึง เรื่องที่เขียนเป็นร้อยแก้วชนิดพรรณนาโวหาร อาจเป็นเรื่องสมมุติทั้งหมด หรือจริงบ้าง มีความยาวเกิน 30,000-40,000 คำขึ้นไป

ชุตินา สัจจามันท์ และคณะ (2543 : 3) กล่าวว่า นวนิยายเป็นงานเขียนที่มีการผูกเรื่องให้สมจริง แสดงเหตุการณ์พฤติกรรมของตัวละครจำลองจากชีวิตจริงของมนุษย์ในสังคม แต่ใช้กลวิธีการแต่งให้ผู้อ่านเห็นว่าสมมุติขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อความบันเทิงแก่ผู้อ่านเป็นประการสำคัญ

วิภา กงกะนันทน์ (2560 : 3) กล่าวว่า นวนิยายเป็นบันเทิงคดีร้อยแก้วรูปแบบหนึ่ง ที่ควรจะมีขนาดยาวไม่น้อยกว่า 40,000 คำ ซึ่งผู้แต่งใช้สร้างเรื่องราวที่สมมุติขึ้นให้ดูเป็นเรื่องจริง หรือเหมือนเรื่องจริง

จากความหมายของนวนิยายดังกล่าว สรุปได้ว่า นวนิยายเป็นวรรณกรรมประเภทร้อยแก้วที่มีขนาดยาว เป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่สำคัญจินตนาการของผู้แต่งเป็นหลัก โดยคำนึงถึงความสมจริง และความสมเหตุสมผล ซึ่งสามารถสะท้อนชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์และสะท้อนภาพต่าง ๆ ในสังคม

2.2.2 องค์ประกอบของนวนิยาย

องค์ประกอบของนวนิยาย คือ ส่วนต่าง ๆ ที่จะมาประกอบรวมกันเข้าเป็นเรื่องราวที่สมบูรณ์ตามแบบนวนิยาย นวนิยายทั่วไปจะมีองค์ประกอบสำคัญ 6 ประการ ได้แก่ เนื้อเรื่อง ฉาก โครงเรื่อง ความคิดหรือทัศนคติของผู้แต่ง ตัวละครและการเปิดเรื่อง แต่ละองค์ประกอบล้วนมีความสำคัญ ถ้าหากขาดองค์ประกอบใดจะทำให้นวนิยายไม่สมบูรณ์ นักวิชาการได้อธิบายองค์ประกอบของนวนิยายไว้ดังต่อไปนี้

เถลิง พันธุ์เถลิงอมร (2541 : 11) กล่าวว่า ในฐานะที่เป็นเรื่องสมมุติหรือบันเทิงคดีประเภทหนึ่ง นวนิยายมีองค์ประกอบที่ผสมผสานอย่างได้สัดส่วน ให้กลายเป็นเรื่องที่สมบูรณ์พร้อมจนกลายเป็นนวนิยายเรื่องหนึ่ง องค์ประกอบของนวนิยายประกอบด้วยแก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉากและบรรยากาศ และรูปแบบการเล่าเรื่องหรือมุมมอง

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543 : 182) กล่าวว่า นวนิยายย่อมมีส่วนประกอบสำคัญของเรื่อง คล้ายคลึงกับเรื่องสั้น เพราะต่างก็เป็นบันเทิงคดีเหมือนกัน แต่เนื่องจากนวนิยาย “มีขนาดยาวกว่า” เรื่องสั้นมาก จึงมีผลทำให้ส่วนประกอบต่าง ๆ ของนวนิยายมีรายละเอียดแตกต่างไปจากเรื่องสั้นอย่างเห็นเด่นชัดตามไปด้วย นวนิยายทั่วไปจะมีองค์ประกอบสำคัญ 6 ประการนี้

1. แก่นเรื่อง คือ แนวคิดสำคัญของเรื่องที่ผู้แต่งมุ่งจะสื่อให้ผู้อ่านทราบ
2. โครงเรื่อง โดยทั่วไปโครงเรื่องของนวนิยายประกอบด้วยปัญหาข้อขัดแย้งด้านพฤติกรรม ด้านเหตุการณ์ หรือด้านอารมณ์ของตัวละคร
3. ตัวละคร คือ ผู้ที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง หรือเป็นผู้แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ในเรื่อง
4. บทสนทนา คือ คำพูดที่ตัวละครใช้ได้ต่อกันในเรื่อง
5. ฉาก ในนวนิยาย หมายถึง เวลาและสถานที่รวมทั้งสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่ช่วยบอกให้ผู้อ่านรู้ว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นในเมื่อใด ที่ไหน ที่นั้นมีลักษณะอย่างไร
6. บรรยากาศ คือ รายละเอียดต่าง ๆ ที่ผู้แต่งสร้างขึ้นในงานเขียนเพื่อก่อให้เกิดอารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง และมีส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ของตัวละคร

ชุตินันท์ สัจจามันท์ และคณะ (2543 : 4) กล่าวว่า การอธิบายลักษณะของนวนิยายเป็นการแยกแยะส่วนประกอบของนวนิยายโดยละเอียด ได้แก่ โครงเรื่อง เนื้อเรื่อง แก่นเรื่อง ฉาก ตัวละคร บทสนทนา กลวิธีการแต่ง และท่วงทำนองในการแต่ง

วีรวัดณ์ อินทรพร (2561 : 161 - 277) กล่าวว่า นวนิยายเป็นประเภทบันเทิงคดีของวรรณคดี จึงต้องประกอบด้วยโครงสร้างหรือองค์ประกอบหลาย ๆ ส่วนที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีเหตุผล โดยปกติแล้ว นวนิยายมักจะมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ คือ

1. แก่นเรื่อง (Theme) แนวคิดสำคัญของเรื่องที่ผู้แต่งมุ่งจะสื่อให้ผู้อ่านทราบ

2. โครงเรื่อง (Plot) เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้แต่งกำหนดขึ้นและนำมาเรียงร้อยต่อกันเป็นเหตุเป็นผลกัน

3. ตัวละคร (Character) ผู้แสดงพฤติกรรมตามเนื้อเรื่องหรือเป็นผู้ก่อให้เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือเป็นผู้ได้รับผลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามโครงเรื่องที่คุณเขียนกำหนดไว้

4. ฉาก (Setting) การกำหนดสถานที่ซึ่งรวมไปถึงเวลาและบรรยากาศของเรื่อง

5. กลวิธีการแต่ง (Technique) กลวิธีการต่าง ๆ ของผู้แต่งในการนำเสนอเรื่องราว

6. กลวิธีทางภาษา เพราะว่าภาษาในวรรณคดีเป็นภาษาที่พิเศษแตกต่างกับภาษาที่ใช้ในการสื่อสารทั่วไป

7. บทสนทนา (Dialogue) บทพูดหรือบทเจรจาโต้ตอบระหว่างตัวละครในเรื่อง

8. แนวคิดหรือทรรศนะของผู้แต่งเป็นสิ่งที่ผู้แต่งสะท้อนหรือสอดแทรกไว้ในวรรณคดี

จากการจำแนกองค์ประกอบของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของนวนิยายทุกประการล้วนมีความสำคัญต่อการเขียนทั้งสิ้น แต่มีส่วนประกอบสำคัญ 6 ประการ คือ แก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร ฉากและบรรยากาศ บทสนทนา ความคิด และการเปิดเรื่อง ถ้าหากขาดองค์ประกอบอันใดอันหนึ่งจะทำให้นวนิยายไม่สมบูรณ์

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวละคร

ตัวละคร เป็นองค์ประกอบสำคัญของนวนิยาย เป็นผู้ดำเนินเรื่อง ตัวละครที่คุณเขียนสร้างขึ้นมามักจะเลียนแบบหรือจำลองแบบมาจากบุคคลที่มีชีวิตอยู่จริงในสังคม สามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ตัวละครที่ปรับเปลี่ยนลักษณะและตัวละครที่ไม่ปรับเปลี่ยนลักษณะไม่ว่าอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม ในนวนิยายแต่ละเรื่องนั้น ตัวละครไม่จำเป็นต้องเป็นคนเสมอไป แต่ต้องมีลักษณะสมจริง นักวิชาการได้อธิบายด้านความหมายและประเภทของตัวละคร ดังต่อไปนี้

2.3.1 ความหมายของตัวละคร

ตัวละคร คือ บุคคลสมจริง คือผู้ดำเนินเรื่อง ก่อให้เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเนื้อเรื่อง ตัวละครไม่จำเป็นต้องเป็นคนเสมอไป ผู้แต่งอาจจะสร้างตัวละครเป็นสัตว์ ต้นไม้ วัตถุสิ่งของก็ได้ แต่ต้องมีลักษณะเหมือนคนจริง ดังนั้น ตัวละครที่ดีต้องมีลักษณะสมจริง

เถกิง พันธุ์เถกิงอมร (2541 : 13) กล่าวว่า ตัวละครหรือ Character หมายถึง ผู้ประกอบพฤติกรรมตามเหตุการณ์ในเรื่องหรือเป็นผู้ได้รับผลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามโครงเรื่องที่คุณเขียนกำหนดขึ้น ตัวละครที่ดีต้องมีความสมจริงเหมือนบุคคลจริง ทั้งความรู้สึกนึกคิด อารมณ์และการกระทำ ตลอดจนคำพูด ซึ่งผู้เขียนนำต้นแบบมาจากบุคคลจริง ๆ แล้วหล่อหลอมเป็นบุคลิกลักษณะของตัวละครแต่ละตัว

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543 : 183 - 184) กล่าวว่า ตัวละคร คือ ผู้ที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง หรือเป็นผู้แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ในเรื่อง ตัวละครนี้นับเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของนวนิยาย เพราะถ้าไม่มีตัวละครแล้ว เรื่องราวต่าง ๆ ในนวนิยายก็ย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ ตัวละครในนวนิยายย่อมมีได้ไม่จำกัดทั้งในส่วนที่เป็นตัวละครเอกและตัวละครประกอบ

อิราวดี ไตลังคะ (2543 : 49) กล่าวว่า ตัวละครเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของบันเทิงคดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในนวนิยายที่มีขนาดความยาวมากพอที่ผู้เขียนจะพรรณนาบุคลิกลักษณะและนิสัยใจคอของ ตัวละครได้ละเอียด ผู้อ่านจะรู้สึกเหมือนตัวละครสมจริงเสมือนมีตัวตน

วนิดา บำรุงไทย (2544 : 13) กล่าวว่า ตัวละครเป็นจุดดึงดูดความสนใจ ความประทับใจของผู้อ่านได้มากกว่าส่วนอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะตัวละครเป็นผู้ที่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ หรือเป็นผู้ทำให้เกิดเหตุการณ์ผันแปรหรือเกิดความขัดแย้งขึ้น ทำให้การผูกเรื่องเป็นไปอย่างน่าสนใจ ตัวละครสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์และเนื้อเรื่องของนวนิยายมากขึ้น

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ตัวละครเป็นองค์ประกอบสำคัญของนวนิยาย เป็นผู้ดำเนินเรื่อง ตัวละครเป็นผู้ที่ผู้แต่งสร้างขึ้นมาจากจินตนาการ ในนวนิยายแต่ละเรื่องนั้น ตัวละครไม่จำเป็นต้องเป็นคนเสมอไป แต่ต้องมีลักษณะสมจริง ซึ่งความสมจริงของตัวละครเห็นได้จากการแสดงกิริยา คำพูด และความคิดเช่นเดียวกับคนจริง ๆ

2.3.2 ประเภทของตัวละคร

ในนวนิยายแต่ละเรื่อง ตัวละครมีความสำคัญและเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินเรื่อง ซึ่งมีลักษณะสมจริงเหมือนคนจริง ตัวละครแต่ละตัวมักจะมีลักษณะนิสัยและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ตัวละครบางตนอาจจะไม่เปลี่ยนนิสัยตลอดเวลา แต่ตัวละครบางตนอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงนิสัยตามสถานการณ์ มีนักวิชาการได้อธิบายประเภทของตัวละครดังต่อไปนี้

เลกิง พันธุ์เอกอมร (2541 : 13) กล่าวว่า ตัวละครในนวนิยายจะมีสองประเภทใหญ่ คือ ประเภทไม่เปลี่ยนแปลงบุคลิก (Static character หรือ Flat character) และประเภทเปลี่ยนบุคลิก (Changing character) ตัวละครสองประเภทยังแยกประเภทตามบทบาทและความสำคัญในเรื่องเป็นตัวละครเอกหรือตัวละครสำคัญ (Major character) และตัวละครรอง (Minor character) อีกด้วย

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2541 : 265) กล่าวว่า เรื่องอ่านเล่นที่ดีจะปรากฏให้เห็นว่าเนื้อเรื่องและนิสัยใจคอของตัวละครจะต้องเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกันเสมอ เหตุการณ์เกิดขึ้นเพราะบุคคลนิสัยอย่างหนึ่งได้มาเผชิญกับบุคคลนิสัยใจคออีกอย่างหนึ่ง จึงกล่าวได้ว่านิสัยใจคอของบุคคลเป็นต้นเหตุของเหตุการณ์เหล่านั้น แต่ในทำนองตรงกันข้ามเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมอาจจะมีอิทธิพลเปลี่ยนแปลงนิสัยใจคอตัวละครก็ได้

สุจิตรา จรจิตร (2543 : 99) กล่าวว่า พฤติกรรมตัวละครมี 2 ประเภท คือ

1. ตัวละครที่ไม่เปลี่ยนแปลง (flat character) พฤติกรรมของตัวละครจะไม่เปลี่ยนแปลง เช่น ดีตลอดหรือเลวตลอด ไม่ว่าเหตุการณ์จะผันผวนอย่างไรก็ตาม
2. ตัวละครที่เปลี่ยนแปลง (round character) คือ มีพฤติกรรมทั้งด้านดีและไม่ดีเหมือนมนุษย์ทั่ว ๆ ไป และเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมและเหตุการณ์ต่าง ๆ

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543 : 184) กล่าวว่า การแสดงลักษณะนิสัยของตัวละครในนวนิยายแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวละครประเภทตัวแบน (flat character) หรือน้อยลักษณะกับตัวละครประเภทตัวกลม (round character) หรือหลายลักษณะ ในนวนิยายเรื่องเดียวกันอาจมีตัวละครทั้งสองประเภทอยู่ด้วยกัน ตัวละครประกอบที่ไม่สำคัญนักอาจสร้างให้เป็นประเภทตัวแบนได้ ผู้อ่านจะสังเกตลักษณะตัวละครได้จากพฤติกรรมของตัวละครนั้น ๆ

ราชบัณฑิตยสถาน (2552 : 232) กล่าวว่า ตัวละครในนวนิยายอาจจะแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือตัวละครที่ปรับเปลี่ยนลักษณะหรือนิสัย ตัวละครที่มีความเปลี่ยนแปลง (Changing Character) และตัวละครที่ไม่เปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม ตัวละครที่ไม่เปลี่ยนแปลง (Static Character)

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ตัวละครเป็นองค์ประกอบสำคัญของนวนิยาย ซึ่งสามารถทำให้เรื่องดำเนินไปได้อย่างสมจริงและทำให้เรื่องสนุกสนาน ตัวละครในนวนิยายสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ตัวละครที่ปรับเปลี่ยนลักษณะนิสัยตามสถานการณ์ และตัวละครที่ไม่ปรับเปลี่ยนลักษณะนิสัยไม่ว่าอยู่ในสถานการณ์จริงก็ตาม

2.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมโนทัศน์

มโนทัศน์ คือ แนวคิดหรือกรอบความคิดเกี่ยวกับเรื่อง ๆ หนึ่งที่เรากำหนดความเข้าใจเมื่อได้รับข้อมูล ซึ่งจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละคน มโนทัศน์มีความแตกต่างกันในความเป็นรูปธรรมและนามธรรม มโนทัศน์รูปธรรมเกี่ยวกับสิ่งของหรือการกระทำที่สังเกตได้ชัดเจนและมีหลักการจัดประเภทอย่างชัดเจน เช่น โต๊ะ หน้าต่าง เป็นต้น ส่วนมโนทัศน์นามธรรมเกี่ยวกับความคิดต้องอาศัยการคิดและจินตนาการ เช่น ความกตัญญู ความเกรงใจ เป็นต้น

2.4.1 ความหมายของมโนทัศน์

มโนทัศน์ คือ ความคิดความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ในเมื่อรับรู้ข้อมูลใหม่ แต่ละบุคคลจะมีมโนทัศน์ที่แตกต่างกัน เนื่องจากได้รับประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกัน มีนักวิชาการได้อธิบายถึงความหมายของมโนทัศน์ดังต่อไปนี้

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2540 : 6) ได้อธิบายความหมายของมโนทัศน์ว่า มโนทัศน์หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในใจ ซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งหลายสิ่งต่าง ๆ แต่มีลักษณะบางอย่างคล้ายกัน

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546 : 3) กล่าวว่า มโนทัศน์ ในที่นี้มีความหมายเดียวกับคำว่า คอนเซปต์ (concept) ในภาษาอังกฤษ มาจากรากศัพท์ภาษาลาตินว่า conceptus หรือ concipere (conceive) หมายถึง การคิดถึงหรือจินตนาการถึงบางสิ่ง การเกิดแนวคิดหรือเกิดความเข้าใจต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งในความคิดของเรา

สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 10) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับมโนทัศน์ สรุปได้ว่า มโนทัศน์หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการแยกแยะการเข้าใจประเภทของสิ่งต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จัดหมวดหมู่ของวัตถุหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เข้าเป็นกลุ่มเดียวกัน และแบ่งแยกสิ่งเร้าที่ไม่มีลักษณะร่วมกันออกไว้ในประเภทอื่น ๆ ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น เช่น การเข้าใจคำว่ามโนทัศน์ของปากกาหมายถึงสิ่งที่ใช้เขียนมีสีต่าง ๆ ได้แก่ สีดำ สีแดง ฯลฯ แตกต่างจากคำว่าหนังสือ ซึ่งหมายถึงสิ่งที่บันทึกข้อความต่าง ๆ เป็นรูปเล่มมีไว้สำหรับอ่าน เป็นต้น

อุบลรัตน์ เพ็งสถิตย์ (2556 : 84) ได้สรุปความหมายของมโนทัศน์ไว้ว่า มโนทัศน์ คือความคิดที่มีการจัดกลุ่มของสิ่งเร้าตามคุณลักษณะของสิ่งนั้น ๆ ที่ไม่เฉพาะเจาะจง อาจเป็นวัตถุ เหตุการณ์ บุคคล ซึ่งจะเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของมโนทัศน์ แต่แต่ละบุคคลจะมีมโนทัศน์ที่แตกต่างกัน เนื่องจากได้รับประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกัน

สุวิธิตา จรุงเกียรติกุล (2556 : 5) กล่าวว่า มโนทัศน์ หมายถึง ความคิดรวมยอดเป็นแนวความคิดหรือความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์หรือผลจากความจริงที่ประสบตามความเข้าใจของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจเป็นรูปธรรมและ / หรือนามธรรมได้ มโนทัศน์จึงมีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นกรอบเพื่อใช้ในการเข้าใจสิ่งแวดล้อมให้ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้น ในการมองโลกมองชีวิตของบุคคลจึงมีความแตกต่างกันไป

จากความหมายของมโนทัศน์ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปความหมายของมโนทัศน์ได้ว่า มโนทัศน์ หมายถึง ความคิดความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และความสามารถของบุคคลในการแยกประเภทหรือจัดระบบของสิ่งเร้าต่าง ๆ โดยอาศัยคุณลักษณะเฉพาะที่มีร่วมกันหรือมีความสัมพันธ์กัน

2.4.2 ลักษณะของมโนทัศน์

มโนทัศน์ คือ ความคิดความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ มีลักษณะเป็นความคิดรวมยอด ซึ่งสามารถสรุปความเป็นหมวดหมู่ของสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นวัตถุ สิ่งของ คน สัตว์ ฯลฯ เพื่อนำไปใช้ในการตีความและการทำความเข้าใจข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ มีนักวิชาการได้อธิบายถึงลักษณะของมโนทัศน์ดังต่อไปนี้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546 : 32 - 56) กล่าวว่า มโนทัศน์มีลักษณะสำคัญ 5 ประการ คือ 1. มโนทัศน์เป็น “ความคิดรวมยอด” ที่สรุปความเป็นหมวดหมู่ของสิ่งต่าง ๆ 2. มโนทัศน์เป็นการรวมกันของ “ลักษณะร่วม” 3. มโนทัศน์เปรียบเหมือน “ตะแกรง” เชื่อมโยงกัน 4. มโนทัศน์ ส่วนใหญ่มีขอบเขตคลุมเครือ 5. มโนทัศน์ถูกกำหนดภายใต้อิทธิพลบริบทแวดล้อม

สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 10) ได้กล่าวถึงลักษณะของมโนทัศน์ว่า ลักษณะของมโนทัศน์สามารถสรุปเป็น 4 ประการ คือ 1. มโนทัศน์เป็น “ความคิดรวมยอด” ซึ่งเป็นการสรุปความของสิ่งต่าง ๆ เป็นหมวดหมู่ เพื่อนำไปใช้ในการตีความและทำความเข้าใจข้อความในรูปแบบต่าง ๆ 2. มโนทัศน์เป็นการรวมกันของ “ลักษณะร่วม” ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่สามารถทำให้อยู่ในหมวดหมู่เดียวกันได้ เช่น สิ่งมีชีวิต ยานพาหนะ 3. มโนทัศน์เปรียบเสมือนตาข่ายเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 4. มโนทัศน์ถูกกำหนดภายใต้อิทธิพลบริบทแวดล้อม เช่น การตั้งชื่อหมวดหมู่ การจำแนกหมวดหมู่

ขมัท ธาตุทอง (2554 : 61) ได้กล่าวถึงลักษณะของมโนทัศน์ ซึ่งสามารถสรุปเป็น 5 ประการ คือ 1. มโนทัศน์เป็น “ความคิดรวมยอด” ซึ่งเป็นการสรุปความของสิ่งต่าง ๆ เป็นหมวดหมู่ 2. มโนทัศน์มีขอบเขตคลุมเครือ 3. มโนทัศน์เชื่อมโยงเหตุผลตาข่ายนามธรรม 4. มโนทัศน์ถูกกำหนดโดยสิ่งแวดล้อม 5. มโนทัศน์มีความยืดหยุ่น เปลี่ยนแปลงได้

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า มโนทัศน์มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ 1. มโนทัศน์เป็น “ความคิดรวมยอด” ที่สรุปความของสิ่งต่าง ๆ เป็นหมวดหมู่ 2. มโนทัศน์เป็นการรวมกันของ “ลักษณะร่วม” ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 3. มโนทัศน์เปรียบเสมือนตาข่ายเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 4. มโนทัศน์ถูกกำหนดภายใต้อิทธิพลบริบทแวดล้อม

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน และเพื่อวิเคราะห์มโนทัศน์ที่เกี่ยวกับตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้วิจัยได้ค้นหางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้จาก 3 ประการ คือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ตัวละครหญิงในวรรณกรรม งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์มโนทัศน์หรือแนวคิดเกี่ยวกับตัวละครหญิงในวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลงานของ กฤษณา อโศกสิน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ตัวละครหญิงในวรรณกรรม

ตัวละครเป็นองค์ประกอบสำคัญของนวนิยาย เป็นผู้ดำเนินเรื่อง ทำให้เรื่องสามารถดำเนินไปได้อย่างสมจริง แม้ว่าตัวละครจะไม่ใช่บุคคลจริง แต่ตัวละครแต่ละตัวจะมีลักษณะนิสัยที่เหมือนบุคคลจริง ขณะเดียวกัน ตัวละครแต่ละตัวก็จะมีลักษณะที่แตกต่างกันทั้งด้านลักษณะภายใน

และลักษณะภายนอก เช่น ความคิด อุปนิสัย รูปร่างหน้าตา การกระทำ เป็นต้น และมีการศึกษางานวิจัยในด้านตัวละครมากมายเรื่องดังตัวอย่างต่อไปนี้

XU JIA (2561) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ตัวละครหญิงที่มีสามีหลายคนในนวนิยายไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของตัวละครหญิงที่มีสามีหลายคนในนวนิยายไทย และเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่ทำให้ตัวละครหญิงมีสามีหลายคนในนวนิยายไทย ขอบเขตของการวิจัย คือ นวนิยายไทยที่ตัวละครหญิงมีสามีหลายคนทั้งหมด 4 เล่ม ได้แก่ อีสา ของ สีฟ้า คนเรงเมือง ของ สุวรรณี สุคนธา ทองประกายแสด ของ สุวรรณี สุคนธา และทองเนื้อเก้า ของ โบตัน ผลการวิจัยพบว่า ตัวละครหญิงที่มีสามีหลายคนมีลักษณะบุคลิกภาพที่ดี ตัวละครหญิงทั้งหมดมีหน้าตาสวย รูปร่างดี และเป็นคนที่เก่งเรื่องการแต่งตัว แต่ภายใต้หน้าตาสวย สิ่งที่ซ่อนไว้ คือ นิสัยไม่ดี ได้แก่ สกปรก ขี้เกียจ โกหก โลก ใจง่าย เจ้าชู้ ขี้หึง ไม่รับผิดชอบ ออกตัญญู และจิตใจอำมหิต ในการดำเนินชีวิต ตัวละครหญิงที่มีสามีหลายคนมีความคิดในแง่ลบ ได้แก่ หน้าตาสวยสำคัญกว่าความรู้ความสามารถ เงินสำคัญกว่าความรัก และผู้หญิงต้องอาศัยอยู่กับผู้ชาย แนวคิดเหล่านี้ทำให้ ตัวละครหญิงเดินไปผิดทาง ตัวละครหญิงที่มีสามีหลายคนมีพฤติกรรมที่ซับซ้อน มันได้เปลี่ยนแปลงตามช่วงเวลาในการดำเนินชีวิต ผลที่ตัวละครหญิงได้รับ ได้แก่ การถูกลงโทษจากการกระทำของตัวเอง ได้รับบทเรียนในชีวิต พบจุดจบของชีวิต และ ได้รับการให้อภัยจากครอบครัว ตัวละครหญิงที่มีสามีหลายคนได้พบปัญหามากมาย คือ ปัญหาการสมรส และ ปัญหาการเงิน ปัญหาการสมรสที่พบ คือ การตายจากกันของคู่สมรส การหย่าร้าง และ การนอกใจ ปัญหาการเงินที่พบ คือ การเห็นแก่เงิน การว่างงาน และการใช้เงินฟุ่มเฟือย ปัญหาทั้งหมดได้ส่งผลให้ตัวละครหญิงต้องมีสามีหลายคน สาเหตุของปัญหาเหล่านี้ที่ส่งผลให้ตัวละครหญิงมีสามีหลายคน ได้แก่ สาเหตุที่เกิดขึ้นจากตัวละครหญิงเอง คือ ตัวละครหญิงเป็นคนที่สวยงามและมีนิสัยที่ไม่ดี จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ตัวละครหญิงมีสามีหลายคน สาเหตุที่เกิดขึ้นจากครอบครัว คือ การขาดความรักและการสั่งสอนที่ถูกจากบิดามารดา จึงทำให้ตัวละครหญิงมีสามีหลายคน ส่วนสาเหตุที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม คือ การมีบุคคลที่สาม ชักชวนไปทางผิด การแต่งงานเร็วและได้รับการศึกษาน้อย

YANG WEIJING (2555) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ตัวละครหญิงชาวจีนในนวนิยายไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและสถานภาพของตัวละครหญิงชาวจีนในนวนิยายไทย และวิเคราะห์บทบาทและคุณค่าของตัวละครหญิงชาวจีนในนวนิยายไทย ขอบเขตของการวิจัย คือ วิเคราะห์นวนิยาย ดงดอกเหมย ของ นันทนา วีระชน บัวเลี้ยงน้ำ ของ โบตัน หงส์เหนือมังกร ของ วิศวานาถ เลดี้เยาวราช ของ ทิพเกสร โบตันกลีบสุดท้าย ของ กานติมา ผลการวิจัยพบว่า ด้านลักษณะตัวละครหญิงชาวจีนในนวนิยายไทยคล้ายกับผู้หญิงจีนในสังคมจีน คือ เป็นเพศอ่อนแอ เชื่อฟังผู้ใหญ่และสามี เป็นคนเรียบร้อย และเข้าใจคนอื่น มีความกตัญญู และเป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อประเพณี พุดไพเราะ มีเมตตา และใจดี มีนิสัยดีเพราะได้สืบทอดความประพฤดี

ที่ดีจากบรรพบุรุษ ส่วนคนที่มีนิสัยขัดแย้งกับครอบครัวนั้น เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากปัญหาทางด้านครอบครัว สังคม และการศึกษาของตนเอง ด้านสถานภาพในชีวิตของผู้หญิงมักมีฐานะ คือ เป็นลูกสาว เป็นภรรยา เป็นย่าหรือยาย และเพื่อน ดังนั้น สถานภาพของผู้หญิงจึงมี 3 ด้าน คือ ด้านครอบครัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านสังคม ตัวละครส่วนใหญ่ประพฤติตัวดี เนื่องจากการสั่งสอนของคนจีน คือ ในฐานะเป็นผู้หญิงต้องทำตัวให้เรียบร้อย คุณแม่ครอบครัวให้ดี สามารถประกอบอาชีพได้หลายอย่าง จึงมีโอกาสทำงานแบบอื่นได้นอกจากงานแม่บ้าน เนื่องจากการยื่นหยัดและความขยันหมั่นเพียรของตน จึงทำให้ผู้หญิงเริ่มมีฐานะในสังคม ด้านบทบาทและคุณค่า ผู้หญิงชาวจีนในนวนิยายไทยมีบทบาทสำคัญต่อครอบครัวมาก รู้จักเอาใจผู้ใหญ่มากกว่าผู้ชาย ซึ่งเป็นผู้ทำเงินให้แก่ครอบครัว แต่มีผู้หญิงชาวจีนช่วยดูแลค่าใช้จ่ายช่วยสะสมเงินทอง ผู้ชายก็อาจร่ำรวยได้เมื่อผู้หญิงมีสิทธิได้เรียนหนังสือ ทำให้ผู้หญิงมีความรู้ พวกเธอก็เริ่มให้ตัวเองเข้าร่วมกิจกรรมของสังคมโดยการทำอาชีพของตน จึงทำให้ฐานะของผู้หญิงได้เปลี่ยนแปลงในสังคมจริง ตัวละครหญิงชาวจีนที่ปรากฏในนวนิยายไทย นอกจากทำให้นวนิยายสมบูรณ์ขึ้นและมีสีสันแล้ว ยังมีหน้าที่ทำให้สังคมรู้จักความคิดและบทบาทของผู้หญิงชาวไทยเชื้อสายจีน เป็นการเรียกร้องสังคมให้ยอมรับเพศหญิง โดยสะท้อนบทบาทและสถานภาพของผู้หญิงชาวไทยเชื้อสายจีนที่อยู่ในประเทศไทย

ปิ่นหล้า ศิลาบุตร (2551) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สถานภาพและบทบาทของตัวละครหญิงในนวนิยายของ ปิยะพร ศักดิ์เกษม มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานภาพและบทบาทของตัวละครหญิงในนวนิยายของ ปิยะพร ศักดิ์เกษม และเพื่อวิเคราะห์ทัศนคติของปิยะพร ศักดิ์เกษมที่มีต่อผู้หญิงในสังคมไทย ขอบเขตของการวิจัยคือ วิเคราะห์นวนิยาย 13 เรื่อง ได้แก่ ตะวันทอแสง ระบำดาวทรายสีเพลิง ไตร่มไม้เลื้อย ดอกไม้ในป่าหนาว กิ่งไม้-ใบรัก เรือนศิรา ทางสายธาร ใต้เงาตะวัน ในพวงมณฑรา ลับแลลายเมฆ บ้านร้อยดอกไม้ และ วาวพลอย ผลการวิจัยพบว่า ตัวละครหญิงในนวนิยายของปิยะพร ศักดิ์เกษม มีสถานภาพและบทบาท 2 ด้าน คือ ด้านสถานภาพและบทบาทในครอบครัวและสังคม ในด้านสถานภาพและบทบาทในครอบครัวพบว่า สถานภาพของลูกสาวมีบทบาทในการเคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และการตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ สถานภาพของภรรยามีบทบาทในการดูแลเอาใจใส่และให้เกียรติสามี สถานภาพของแม่มีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูลูก บทบาทในการสนับสนุนลูก บทบาทในการให้คำแนะนำในเรื่องการเลือกคู่ครอง สถานภาพของญาติผู้ใหญ่มีบทบาทในการเลี้ยงดูและการอบรมสั่งสอน ส่วนในด้านสถานภาพและบทบาทของสังคม ได้แก่ ด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ ด้านการศึกษาพบว่าตัวละครหญิงในนวนิยายของปิยะพร ศักดิ์เกษม มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีจนถึงปริญญาเอกในสาขาต่าง ๆ ทำให้ตัวละครหญิงมีสถานภาพเป็นที่ยอมรับในสังคมและสร้างภาคภูมิใจให้แก่คนในครอบครัว ด้านการประกอบอาชีพพบว่า ตัวละครหญิงมีหน้าที่การทำงานที่ดี ประสบความสำเร็จในอาชีพของตนเอง และเป็นที่ยอมรับของสังคม

จุไรรัตน์ รัตติโชติ (2550) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สถานภาพและบทบาทของแม่ในนวนิยายของสุวรรณี สุคนธา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพและบทบาทของแม่ในนวนิยายของสุวรรณี สุคนธา ขอบเขตของการวิจัย คือ ศึกษานวนิยายของสุวรรณี สุคนธา จำนวน 3 เรื่อง คือ ดอกไม้ใน ป่าแดด (2516) ทะเลถ้ำอิม (2518) และพระจันทร์สีน้ำเงิน (2519) ใน 3 ประเด็น คือ กลวิธีการประพันธ์ สถานภาพและบทบาทของแม่ และทัศนคติของผู้แต่งต่อสถานภาพและบทบาทของแม่ ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพและบทบาทของแม่ที่มีต่อลูก พบว่า แม่มีบทบาทสำคัญร่วมกับพ่อในการให้ความรัก ความเอาใจใส่เลี้ยงดู และอบรมสั่งสอนลูกให้เติบโตเป็นกำลังหรือทรัพยากรอันมีค่าของชาติด้วยการสร้างความแข็งแกร่งทางจริยธรรม และจิตสำนึกที่ดีแก่ลูก เพื่อมิให้ลูกขาดทักษะการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในครอบครัวที่ขาดความสัมพันธ์อันดีไม่ว่ามีฐานะเศรษฐกิจระดับสูงหรือขาดสน และอยู่ในสังคมยุคใหม่ที่มีสิ่งยั่วยุให้เด็กและเยาวชนประพฤติออกนอกกรอบนอกทางได้ง่าย นวนิยายทั้ง 3 เรื่องนี้ยังแสดงให้เห็นว่า นอกจากผู้เป็นแม่จะมีบทบาทสำคัญในการเลี้ยงดูลูกแล้ว ยังมีสถานภาพในครอบครัวในฐานะภรรยาด้วย มีบทบาทเป็นคู่คิด เป็นผู้เอาใจใส่ดูแลสามีตามสมควร และอาจต้องลดทิวเพื่อไม่ให้ครอบครัวเกิดความแตกร้างอันจะมีผลกระทบต่อลูก ในนวนิยายแต่ละเรื่องจึงพบสถานภาพและบทบาทของแม่ที่มีความสัมพันธ์กับโครงเรื่องและแก่นเรื่องที่เน้นว่าปัญหาครอบครัวมีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะชีวิตในสังคมเมืองในยุคที่เกิดความตกต่ำทางจริยธรรม และมีค่านิยมที่เปี่ยงเบนไป ในการแสดงสถานภาพและบทบาทของแม่ที่มีต่อลูก ผู้แต่งมีทัศนคติว่า แม่เป็นผู้ที่สำคัญที่สุดในการสร้างบุคลิกภาพแก่ลูก ความเข้าใจของแม่จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ป้องกันมิให้ลูกมีชีวิตผิดพลาด ผู้แต่งมีทัศนคติว่าในขณะที่แม่มีสถานภาพและบทบาทในครอบครัวในฐานะภรรยาด้วย จึงควรเป็นคนมีเหตุผลและหนักแน่น ควรให้เกียรติสามีตามสมควรเพื่อจะได้เป็นหลักร่วมกันในครอบครัว ในแง่ที่สถานภาพและบทบาทของแม่ดำรงอยู่ในบริบททางสังคม ผู้แต่งมีทัศนคติว่าสังคมมีความเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ ค่านิยมสังคมก็เปลี่ยนแปลงเป็นยกย่องความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุ จนละเลยคุณค่าทางจิตใจ แม่จึงมีความสำคัญมากที่จะต้องให้ความเข้าใจและสร้างความแข็งแกร่งแก่ลูก เพื่อมิให้ลูกพลั้งพลาดในการดำเนินชีวิต

สุมณฑา บุญวัฒนกุล (2550) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ตัวละครหญิงในนวนิยายของบุญเหลือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพและบทบาทของตัวละครหญิงในนวนิยายของบุญเหลือ ขอบเขตของการวิจัยคือ ศึกษานวนิยายของ บุญเหลือ จำนวน 5 เล่ม ได้แก่ สะใภ้หม่อม ทูตียะวิเศษ ตกลุมตรองแล้วใดใดก็ดี สุรตนารี และดร.ลูกทุ่ง ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพและบทบาทของตัวละครหญิงมี 2 ด้าน คือ ด้านครอบครัวและด้านสังคม สถานภาพและบทบาทด้านครอบครัวพบว่า ตัวละครหญิงมีสถานภาพและบทบาทของบุตรสาว บุตรสะใภ้ ภรรยา มารดา และเพื่อน ส่วนสถานภาพและบทบาทด้านสังคมพบว่า ตัวละครหญิงมีสถานภาพและบทบาทด้านหน้าที่การงาน

และด้านการเป็นผู้นำ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของเพศหญิงและเพศชายที่สังคมไทยกำหนดไว้อย่างตัวตาย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ตัวละครหญิงในวรรณกรรมไทยข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีการศึกษาเกี่ยวข้องกับสถานภาพและบทบาทของตัวละครผู้หญิง และลักษณะนิสัยและพฤติกรรม มีการศึกษาทั้งตัวละครหญิงไทยและตัวละครหญิงจีนในนวนิยายไทยด้วย ซึ่งผู้วิจัยได้นำเอกสารดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์หมโนทัศน์หรือแนวคิดเกี่ยวกับตัวละครหญิงในวรรณกรรม

หมโนทัศน์เกี่ยวกับผู้หญิง หมายถึง ความคิดและความเข้าใจที่มีต่อผู้หญิงในประเด็นต่าง ๆ สังคมไทยมีความคิดเกี่ยวกับผู้หญิงมาตลอดว่าผู้หญิงเป็นฝ่ายที่อ่อนแอกว่าผู้ชายในด้านต่าง ๆ ผู้หญิงควรอยู่ภายใต้อำนาจผู้ชาย ทำหน้าที่ดูแลสามีและครอบครัว ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้หญิงไม่สามารถรับสิทธิเท่าเทียมกันกับผู้ชายในเรื่องต่าง ๆ ได้ มีผู้ศึกษาวิจัยในด้านการวิเคราะห์หมโนทัศน์เกี่ยวกับผู้หญิงมากมายเรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อิรภัทร สุริยพันธุ์ (2552) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง หมโนทัศน์เรื่อง “เมีย” ในสังคมไทย พ.ศ. 2394-2478 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามโนทัศน์เรื่อง “เมีย” ในสังคมไทยก่อนเข้าสู่สมัยปฏิรูปประเทศ ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ถึงการเปลี่ยนแปลงกฎหมายครอบครัวจากการประกาศใช้บรรพ 5 ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2478 และเพื่อศึกษาความคิดสมัยใหม่แบบตะวันตกเกี่ยวกับสถานภาพสตรี และครอบครัวที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงหมโนทัศน์เรื่อง “เมีย” ในสังคมไทยสมัยปฏิรูปประเทศ ขอบเขตของการวิจัย คือ ศึกษาหมโนทัศน์เรื่อง “เมีย” ในสังคมไทยตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จนถึง พ.ศ. 2478 ผลการวิจัยพบว่า หมโนทัศน์เรื่อง “เมีย” ในสังคมไทยเป็นเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันในครอบครัวระหว่างสามีภรรยาและกลุ่มภรรยาที่มีความแตกต่างด้านชนชั้น ฐานะทางเศรษฐกิจและชาติพันธุ์ เมื่อความคิดสมัยใหม่แบบตะวันตกเรื่องสถานภาพสตรีและครอบครัวเข้ามาในสังคมไทยสมัยปฏิรูปประเทศ ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหมโนทัศน์เรื่อง “เมีย” ในสังคมไทยและเกิดข้อถกเถียงเกี่ยวกับหมโนทัศน์เรื่อง “เมีย” ซึ่งนำไปสู่การแก้กฎหมายครอบครัวให้เป็นแบบผัวเดียวเมียเดียวใน พ.ศ. 2478

สุวรรณา ต้นเจริญ (2551) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การสร้างตัวละครและการนำเสนอหมโนทัศน์เกี่ยวกับผู้หญิงในนวนิยายของ ปิยะพร ศักดิ์เกษม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างตัวละครกับการนำเสนอหมโนทัศน์เกี่ยวกับผู้หญิงในนวนิยายของ ปิยะพร ศักดิ์เกษม ขอบเขตของการวิจัย คือ ศึกษานวนิยายของ ปิยะพร ศักดิ์เกษม จำนวน 18 เรื่อง โดยเลือกศึกษาตัวละครหญิงและ

ตัวละครชายเป็นจำนวนมากที่มีบทบาทหลากหลาย เพื่อแสดงให้เห็นว่า ปิยะพรใช้การสร้างตัวละคร ในนวนิยายทั้งหมดนี้เป็นช่องทางในการนำเสนอมนต์ศน์เกี่ยวกับผู้หญิงได้อย่างชัดเจน ผลการวิจัย พบว่า ปิยะพร ศักดิ์เกษม สร้างตัวละครโดยเริ่มจากการกำหนดพื้นฐานทั้งในด้านครอบครัว การศึกษาและสถานะทางเศรษฐกิจ และสถานะทางสังคมอันนำไปสู่บุคลิก ลักษณะนิสัย ความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรม ทำให้ตัวละครแต่ละตัวมีลักษณะที่โดดเด่น น่าสนใจ และสมจริงด้วยบทบาท ของตัวละครทั้งหญิงและชาย เหตุผลที่มาจากกรกระทำของผู้ชายและค่านิยมที่ยึดถือกันมานาน ในสังคม จึงทำให้ตัวละครหญิงหลายตัวถูกเอารัดเอาเปรียบ ถูกกลั่นแกล้ง ถูกทำร้ายร่างกายและ จิตใจตลอดจนถูกข่มขืนด้วยความกดดันที่รุนแรงผลักดันให้ตัวละครหญิงต้องการเรียกร้องความ เป็นธรรม ตัวละครหญิงบางตัวเพียงแต่เกิดความคิดภายในใจของตนตัวละครหญิงบางตัวเรียกร้อง ผ่านคำพูด และบางตัวก็กล้าหาญพอที่จะแสดงออกทางการกระทำต่อต้านทั้งโดยส่วนตัวทางสังคม และทางกฎหมาย ส่วนตัวละครชายบางตัวมีบทบาทในทางกดขี่ข่มเหงตัวละครหญิงในขณะที่บางตัวก็ มีบทบาทในการช่วยเหลือและสนับสนุนตัวละครหญิงในการเรียกร้องความเป็นธรรม แสดงให้เห็นว่า ปิยะพรใช้ตัวละครทั้งหญิงและชายเพื่อร่วมกันนำเสนอมนต์ศน์เกี่ยวกับผู้หญิงได้อย่างชัดเจน

เสาวลักษณ์ พลรัฐนาสิทธิ์ (2544) ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับผู้หญิงในนวนิยาย ของ “น้ำออบ” : การศึกษาวิเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบุคลิกลักษณะของตัวละครหญิง บทบาท และหน้าที่ตามสถานภาพของผู้หญิง และทัศนคติของผู้เขียนที่มีต่อผู้หญิงที่ปรากฏในนวนิยาย ขอบเขต ของการวิจัย คือ ศึกษานวนิยาย จำนวน 7 เรื่องซึ่งพิมพ์รวมเล่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2540 มีตัวละครหญิงทั้งหมด 21 ตัว ผลการวิจัยพบว่า บุคลิกลักษณะของตัวละครพบว่า การสร้างตัวละคร หญิงมักเป็นสาวลูกครึ่ง หน้าตาสวย รูปร่างโปร่ง ผิวขาว มีเสน่ห์ มีบุคลิกดี คล่องแคล่ว เป็นสาวสังคม ที่มีรสนิยมสูง ฐานะร่ำรวย และอยู่ในวงศ์ตระกูลชั้นสูง นอกจากนี้ ยังเป็นผู้หญิงที่มีจิตใจเข้มแข็ง อดทน และต่อสู้ชีวิตโดยไม่พึ่งพาอาศัยใคร บทบาทตามสถานภาพของผู้หญิงพบว่า บทบาทในฐานะ แม่ที่มีความรับผิดชอบ ให้ความรักความเอาใจใส่ลูก เสียสละเพื่อครอบครัวและอบรมสั่งสอนลูกให้ เป็นคนดีตลอดจนแก้ไขปัญหาให้ลูกได้ในยามที่ลูกมีทุกข์ บทบาทในฐานะภรรยา ไม่ว่าจะ เป็นภรรยาหลวง ภรรยาน้อย และเมียเก็บหรือนางบำเรอ ผู้เขียนเน้นให้ตัวละครหญิงเป็นภรรยาที่ดี ของสามี รับผิดชอบซื่อสัตย์จงรักภักดี บทบาทในฐานะลูกจะเป็นลูกเชื่อฟังพ่อแม่ มีความกตัญญู รู้คุณ และประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบของวัฒนธรรมไทย ทัศนคติของผู้เขียนมีต่อผู้หญิงในนวนิยาย พบว่า ตัวละครหญิงมักเป็นผู้มีการศึกษาสูง สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย เป็นคนเรียนเก่ง ได้รับทุนให้ ไปศึกษาต่อต่างประเทศและเป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านภาษาหลายภาษา ทางด้านครอบครัว ผู้เขียนต้องการแสดงให้เห็นว่าตัวละครเห็นด้วยกับการเลือกคู่ครองเอง ถึงแม้ว่าชีวิตครอบครัวของเธอ จะต้องประสบกับความล้มเหลวแต่ก็สามารถเริ่มต้นชีวิตใหม่ได้อย่างปกติสุข โดยไม่สนใจสังคม ทางสังคมตัวละครหญิงรู้จักการต่อสู้ชีวิตด้วยตนเอง และปรับตัวเข้ากับสังคมได้ทุกรูปแบบ ผู้เขียน

ได้สอดแทรกทัศนะเกี่ยวกับ ความเชื่อต่าง ๆ เพื่อให้นวนิยายน่าอ่าน เช่น ความเชื่อทางด้านไสยศาสตร์หรือผลของการกระทำในอดีต ผู้เขียนให้ทัศนะเกี่ยวกับความคิดของผู้ชายที่มีต่อผู้หญิง โดยให้เห็นว่า ผู้ชายมีความคิดอย่างไรกับผู้หญิง ตัวอย่างเช่น ผู้หญิงจะมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้ชายตามกฎหมายกำหนดไว้ แต่ผู้หญิงก็ไม่สามารถทำอะไรได้ตามความพอใจของผู้ชายและตัวผู้หญิงคนใดประพฤติปฏิบัติตนไม่ตัวอย่างผู้ชายจะถูกสังคมหาว่าเป็นคนไม่ดี ด้านความรักของแม่ ผู้เขียนเน้นว่าแม่เป็นผู้สร้างและผู้ทำให้ลูกเป็นคนดี ลูกจะดีหรือจะชั่วอยู่ที่แม่ จากการศึกษาวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับผู้หญิงในนวนิยายของ “น้ำอบ” ผู้วิจัยพบว่า ผู้เขียนสร้างตัวละครจากพื้นฐานความคิดให้สอดคล้องกับชีวิต ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมจริงของผู้เขียน โดยถ่ายทอดผ่านตัวละครหญิงในนวนิยายทั้ง 7 เรื่องนี้ หลากหลายรูปแบบกัน ไม่ได้เฉพาะเจาะจงตัวละครใดตัวละครหนึ่ง

มยุรา พรหมอ้วน (2542) ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับสตรีในนวนิยายของนันทนา วีระชน ช่วง พ.ศ.2517 - 2528 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสตรีในนวนิยายของนันทนา วีระชน ช่วงปี พ.ศ. 2517 - 2528 ขอบเขตของการวิจัย คือ ศึกษานวนิยายของนันทนา วีระชน ช่วงปี พ.ศ. 2517 - 2528 ด้านค่านิยม สิทธิ และหน้าที่ของสตรี บทบาทและสถานภาพของสตรีในครอบครัว การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประพันธ์ได้แสดงแนวคิดที่ค่านิยมการเลี้ยงดูบุตร สังคม วัฒนธรรม ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณี มีผลต่อการดำเนินชีวิตของสตรีและเป็นสาเหตุให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเพศ ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและสถานภาพของสตรี พบว่าผู้ประพันธ์ส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องภายในครอบครัว ทัดเทียมกับบุรุษ คุณสมบัตินี้ยังเป็นสิ่งที่สตรีควรปฏิบัติต่อไป สมาชิกในครอบครัวควรมีความผูกพันกันเช่นเดิม สตรีควรได้รับการศึกษาโดยแสวงหาความรู้และประสบการณ์ให้สูงสุดเท่าที่โอกาสและกำลังสมองจะรับได้ สตรีควรทำงานเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว สามารถบริหารธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จได้ นอกจากนี้ สตรีควรมีบทบาทในการเข้าสังคม ช่วยเหลือสังคม และมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเช่นเดียวกับบุรุษ นันทนา วีระชน ได้แสดงแนวคิดที่ค่านิยมสิทธิและหน้าที่ของสตรีมีผลกระทบต่อสถานภาพและบทบาทของสตรี ในครอบครัว การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยผู้ประพันธ์ได้นำเสนอความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคม แล้วแทรกทัศนะเกี่ยวกับสตรีในบทบาทที่เป็นอยู่และที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในสังคมไทยสมัยนั้น

วีรวัฒน์ อินทรพร (2541) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวคิดสิทธิสตรีในนวนิยายของโบทัน มีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาแนวคิดสิทธิสตรี ที่มาของแนวคิด และบทบาทของนวนิยายที่มีต่อการสนับสนุนสิทธิสตรี ขอบเขตการวิจัย คือ นวนิยายของโบทันจำนวน 20 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่าโบทันเป็นนักเขียนเพื่อสิทธิสตรี นวนิยายของโบทันมักเสนอภาพชีวิตการต่อสู้ของตัวละครหญิงกับค่านิยมกดขี่ทางเพศทุกรูปแบบ ภายใต้ระบบสังคมที่ให้ความสำคัญกับผู้ชาย ทัศนะต่าง ๆ ของโบทันเกี่ยวกับสตรีเป็นทัศนะที่เรียกร้องให้มีการทบทวนคุณค่าความเป็นมนุษย์ของสตรีให้มากกว่า

ที่เป็นอยู่ ประวัติชีวิตของ โบทัน และสภาพสังคมไทยมีอิทธิพลที่ทำให้ โบทัน มีแนวคิดสิทธิสตรี ส่วนบทบาทของนวนิยายของโบทันที่มีต่อการสนับสนุนสิทธิสตรีพบว่ามี 3 ประการ ประการแรก สะท้อนปัญหาเกี่ยวกับสิทธิสตรีที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ประการที่สอง ชี้นำแนวทางแก้ไขปัญหา และ ประการสุดท้ายเปลี่ยนแปลงค่านิยมที่สังคมมีต่อสตรี นวนิยายของโบทันมีพลังในการกระตุ้นสตรี ให้ตระหนักถึงคุณค่าของตน ให้มีความภาคภูมิใจในความเป็นสตรี และปลุกจิตสำนึกของสังคมให้เห็น ความสำคัญของสตรี นวนิยายของโบทันจึงไม่เพียงให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่านเท่านั้น แต่ยังให้แนวคิด สิทธิสตรีแก่สังคม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์หมโนทัศน์หรือแนวคิดเกี่ยวกับตัวละครหญิง ในวรรณกรรมไทยข้างต้นจะเห็นได้ว่า มีการศึกษาเกี่ยวข้องกับหมโนทัศน์หรือแนวคิดเกี่ยวกับตัวละคร หญิงในตัวละครหญิงหลากหลายประเภท ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดของสังคมที่มีต่อผู้หญิง ในช่วงต่าง ๆ อย่างชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเอกสารดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์แนวคิด เกี่ยวกับการวิเคราะห์หมโนทัศน์เกี่ยวกับตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลงานของกฤษณา อโศกสิน

กฤษณา อโศกสิน เป็นนักเขียนผู้หญิงที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดีในบรรดา นักเขียนผู้หญิง นวนิยายของกฤษณา อโศกสิน เป็นนวนิยายที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์และมีการจัด องค์ประกอบต่าง ๆ ในเนื้อหาเป็นอย่างดี ผลงานนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน จึงมีคุณค่าทำให้ ผู้อ่านวิจารณ์และชื่นชมผลงานประเภทนวนิยายเป็นจำนวนมาก มีการศึกษางานวิจัยใน ด้านการวิเคราะห์ผลงานของกฤษณา อโศกสิน มากมายหลายเรื่องดังตัวอย่างต่อไปนี้

รัศมี ราชบุรี (2561) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทสตรีที่ ปรากฏในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทสตรีที่ ปรากฏในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ที่ได้รับรางวัลช่วงปี พ.ศ. 2529 - 2530 โดยวิเคราะห์ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทสตรี 6 ด้าน คือ ด้านครอบครัว ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านสังคม และด้านวัฒนธรรมและประเพณี ขอบเขตการวิจัย คือ ศึกษานวนิยายของกฤษณา อโศกสินที่ได้รับรางวัล ช่วงปี พ.ศ. 2520 - 2530 จำนวน 6 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดเกี่ยวกับ บทบาทสตรีด้านครอบครัวคือ สตรีเป็นทั้งมารดา ภรรยา และบุตรสาวที่ให้ความรัก และความห่วงใย แก่บุตร แนะนำการดำเนินชีวิตและคอยปลอบโยนเอาใจใส่ดูแลครอบครัว แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท สตรีด้านเศรษฐกิจ สตรีในปัจจุบันมีบทบาททัดเทียมกับบุรุษ สตรีสามารถประกอบอาชีพเพื่อ หารายได้นอกบ้านมาจุนเจือครอบครัว และยังคงทำหน้าที่เป็นมารดาที่ดีในการดูแลสามีและลูก ปรากฏการประกอบอาชีพของสตรี เช่น งานข้าราชการ งานลูกจ้างรับจ้าง งานค้าขาย และงานอิสระ ธุรกิจส่วนตัว ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสตรีทำหน้าที่ทัดเทียมกับผู้ชายได้ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทสตรี ด้านวัฒนธรรมประเพณี สตรีในนวนิยายของกฤษณา อโศกสินนำเสนอความเชื่อในวัฒนธรรมทั้ง

การดูถูกข่มขู่ การแต่งงาน การขึ้นบ้านใหม่ ซึ่งเป็นพิธีกรรมของผู้ที่นับถือศาสนาพุทธและการรวมอนุรักษประเพณีไทย แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทสตรีด้านการศึกษาและแนวความคิดบทบาทสตรีด้านการเมือง สตรีมีบทบาทส่งเสริมให้ตนเองมีการศึกษาที่ดี เป็นผู้สอนหรือผู้ส่งเสริมบุตรให้มีโอกาสได้รับการศึกษาและความรู้สูงสุดทั้งการเล่าเรียนในสถานศึกษาหรือการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อจะได้นำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพในการดำเนินชีวิต และสตรีในปัจจุบันมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นด้านการเมือง เพราะสตรีได้รับการศึกษาที่ดีและมีความรู้ จึงมีความสนใจและรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองต่าง ๆ สามารถวิพากษ์วิจารณ์สถานการณ์บ้านเมืองได้ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทสตรีด้านสังคมบทบาทสตรีในการร่วมแสดงความคิดเห็นสภาพสังคมค่านิยมการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพ การเรียนแบบวัฒนธรรมของชาวตะวันตกรวมไปถึงจิตสำนึกของคนในสังคม

รัชณี กลุ่มเกลี้ยง (2541) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง พฤติกรรมทางเพศของตัวละครเอกหญิงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศของตัวละครเอกหญิงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ขอบเขตของการวิจัย คือ ศึกษาตัวละครเอกหญิง จำนวน 16 ตัว จากนวนิยาย 15 เรื่อง การศึกษาจะวิเคราะห์ภูมิหลังของตัวละครพฤติกรรมทางเพศสาเหตุของพฤติกรรมทางเพศ และผลกระทบของพฤติกรรมทางเพศที่มีต่อชีวิตตนเองและผู้อื่น รวมทั้งศึกษาทัศนคติของผู้ประพันธ์ที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของตัวละครเอกหญิง ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางเพศของตัวละครเอกหญิงมีดังนี้ คือ มีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายหลายคน เป็นเมียเก็บทดลองอยู่ด้วยกันก่อนแต่งงาน ประพฤตินอกใจสามี แย่งสามีของเพื่อน ชายบริการทางเพศ และติดตามผู้ชายที่ตนพึงพอใจ สาเหตุของพฤติกรรมทางเพศเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูทำให้ตัวละครมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง การรับวัฒนธรรมทางเพศจากตะวันตก ความต้องการด้านจิตใจ ความต้องการทางเพศ ขาดวุฒิภาวะและประสบการณ์ชีวิต ครอบครัวแตกแยก ผลกระทบที่ตัวละครทุกตัวได้รับก็คือ ชีวิตไม่ประสบความสำเร็จตามความคาดหวังและไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ผู้ประพันธ์มีทัศนคติไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมทางเพศของตัวละคร เพราะพฤติกรรมทางเพศเหล่านี้ขัดต่อระเบียบวัฒนธรรมไทย ทำให้คุณค่าของความเป็นผู้หญิงด้อยลง

ศรียิน ธรรมรุ่งรอง (2537) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง บุคลิกภาพสตรีในนวนิยายที่ได้รับรางวัลของกฤษณา อโศกสิน มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์บุคลิกภาพตัวละครที่เป็นสตรี ด้านลักษณะทางกาย ลักษณะนิสัย ความสัมพันธ์กับบุคคลและสังคม และคตินิยมในการดำเนินชีวิต ขอบเขตของการวิจัยคือศึกษาจากนวนิยายที่ได้รับรางวัลของกฤษณา อโศกสินจำนวน 12 เล่ม ได้แก่ เรือนมนุษย์ ตะวันตกดิน รากแก้ว ไม้ผลัดใบ ลมที่เปลี่ยนทาง บ้านชนนิก ไฟหนาว กระเช้าสีดา บุขบกไปไม้ ฆมร และถ่านเก่าไฟใหม่ ผลการวิจัยพบว่า นวนิยายในช่วงทศวรรษแรก คือ พ.ศ. 2511 - 2522 มีภาพของตัวละครเอกที่สวยงามทั้งรูปร่างหน้าตา ลักษณะนิสัยและความสัมพันธ์กับบุคคลและสังคม ตลอดจนคตินิยมในการดำเนินชีวิต ส่วนตัวละครรองจะปรากฏรูปร่างลักษณะที่ด้อยกว่าตัวละครเอก สำหรับ

ตัวละครประกอบพบว่า ตัวละครประเภทคนรับใช้ยังมีบุคลิกและลักษณะนิสัยแบบมีความจงรักภักดี นวนิยายในช่วงทศวรรษหลัง คือ พ.ศ. 2523 - 2533 ภาพของตัวละครเอกเริ่มเปลี่ยนไป ได้แก่ ความสวยงามของตัวละครบางตัวลดลง แต่มีจุดเด่นเพิ่มความน่าสนใจในรูปร่างลักษณะ อิทธิพลของครอบครัวยังคงส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพด้านลักษณะนิสัย ความสัมพันธ์กับบุคคลและสังคม และคตินิยม ในการดำเนินชีวิต ส่วนตัวละครรองยังคงมีหลายวัยและมีรูปร่างลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งการสร้าง ตัวละครให้มีทั้งเด่น ด้อย ฝ่ายดี ฝ่ายร้าย เพื่อใช้ลักษณะเช่นนี้ช่วยเสริมบุคลิกภาพของตัวละครเอก ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลและสังคม ตลอดจนคตินิยมในการดำเนินชีวิตจะมีทั้งสอดคล้องและ ขัดแย้งกับตัวละครเอก

วีรวรรณ ศรีสำราญ (2534) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สถานภาพสตรีไทยในนวนิยายของ กฤษณา อโศกสิน (พ.ศ. 2497 - 2530) มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานภาพสตรีในสังคมไทย ที่ปรากฏในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ในช่วงระยะเวลา พ.ศ. 2497 - 2530 โดยศึกษาถึง สถานภาพและบทบาทของสตรีทั้งในสังคมและในนวนิยาย เพื่อแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของ นวนิยายกับสังคม ขอบเขตของการวิจัย คือ ศึกษานวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ในช่วง พ.ศ. 2497 - พ.ศ. 2530 จำนวน 70 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า ในช่วง พ.ศ. 2497 - 2510 นั้น สถานภาพสตรีไทยอยู่ในยุคเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง สตรีได้รับการศึกษาในโรงเรียน แต่หน้าที่สำคัญก็คือการเป็นแม่บ้าน แม่เรือนเน้นเรื่องการเลือกคู่และการแต่งงานเป็นสำคัญ ในช่วง พ.ศ. 2511 - 2521 สตรีได้รับการศึกษาสูงขึ้น มีสตรีบางคนได้รับการศึกษาทัดเทียมกับบุรุษ สตรีมีบทบาทในเชิงเศรษฐกิจ และสามารถเลี้ยงชีพด้วยตนเอง กฤษณา อโศกสิน เน้นการสะท้อนภาพบทบาทของสตรีในครอบครัวและ ปัญหาของชีวิตคู่และการหย่าร้าง ในช่วง พ.ศ. 2522 - 2530 กฤษณา อโศกสิน ได้สะท้อนบทบาท สตรีหลากหลายขึ้น ทั้งในครอบครัว อาชีพ และบทบาทในสังคมด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการ ดำเนินชีวิตของสตรีในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมและประเพณี ภาพสะท้อนสตรีในยุคนี้ แสดงถึงสถานภาพทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และสังคม ที่ใกล้เคียงกับบุรุษ

สาคร บุญเลิศ (2525) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง วิเคราะห์นวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ที่สะท้อนให้เห็นถึงชีวิตและปัญหาของมนุษย์ ขอบเขตของการวิจัย คือ ศึกษานวนิยายของกฤษณา อโศกสินที่เขียนในช่วง พ.ศ. 2509 - 2523 จำนวน 15 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า กฤษณา อโศกสินสามารถกำหนดโครงเรื่อง เนื้อเรื่อง แก่นเรื่อง และตัวละคร สะท้อนให้เห็นปัญหาชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้งและเข้าถึงอารมณ์ กล่าวคือ โครงเรื่องมีข้อขัดแย้งที่น่าสนใจ แสดงให้เห็นปัญหาอย่างชัดเจน ข้อขัดแย้งที่กฤษณา อโศกสินนิยมใช้ มากที่สุดคือ ข้อขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ซึ่งมักจะเป็นข้อขัดแย้งระหว่างสามีกับภรรยา และ ระหว่างบิดามารดากับบุตร นอกจากนี้ โครงเรื่องมักจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันระหว่างเหตุการณ์ ต่าง ๆ มีความสมจริง และชี้ให้ผู้อ่านเข้าใจชีวิตและปัญหาของมนุษย์ได้อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง ในด้าน

แก่นเรื่อง กฤษณา อโศกสินมักจะแสดงให้เห็นปัญหาที่เกิดจากความไม่สมบูรณ์ในชีวิต โดยการเสนอแก่นเรื่องที่มีความสมจริงตามสภาพของมนุษย์ กล่าวคือ นำเอาความต้องการทางด้านจิตใจ อารมณ์ และความรู้สึกของมนุษย์มาเป็นแก่นเรื่อง ส่วนตัวละครนั้น กฤษณา อโศกสินสามารถกำหนดลักษณะนิสัยและบทบาทได้ตรงตามหลักวิชาจิตวิทยา แสดงให้เห็นปัญหาที่ผู้เขียนมุ่งเสนอได้เด่นชัด ปัญหาชีวิตของตัวละครที่นักเขียนผู้นี้นิยมเสนอ คือ ปัญหาชีวิตที่เกี่ยวข้องกับปัญหาชีวิตครอบครัวของชนชั้นกลางในสังคมปัจจุบัน ซึ่งมักจะเป็นปัญหาที่เกิดจากความพร่องในสิ่งที่ต้องการทางด้านจิตใจ ในด้านกลวิธีการแต่งนั้น เกี่ยวกับผู้เล่าเรื่อง กฤษณา อโศกสินนิยมใช้ผู้แต่งในฐานะที่เป็นผู้รู้แจ้งผู้เล่า ส่วนการดำเนินเรื่อง กฤษณา อโศกสินใช้การดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทิน ในด้านฉากนั้น กฤษณา อโศกสินเสนอฉากในลักษณะที่สมจริง และมีความสามารถเป็นเยี่ยมในการใช้ฉากสร้างบรรยากาศ และบรรยายความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนสภาพอารมณ์ของตัวละคร แนวการสร้างตัวละครของกฤษณา อโศกสิน มีสองลักษณะ คือ ให้ความสำคัญกับตัวละครและสร้างตัวละครได้อย่างสมจริง ส่วนวิธีแนะนำตัวละครนั้น กฤษณา อโศกสินใช้วิธีแนะนำตัวละครโดยให้ผู้แต่งบรรยายเองมากที่สุด สำหรับการสร้างบทสนทนานั้น กฤษณา อโศกสิน สามารถสร้างบทสนทนาได้คมคาย มีรสชาติ และมีชีวิตชีวาค่อนข้างเป็นพิเศษในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน คือ ท่วงทำนองแต่ง อันประกอบด้วยถ้อยคำภาษาสำนวนโวหาร และประโยคที่สามารถพรรณนาความรู้สึกและจิตใจของมนุษย์ให้ผู้อ่านเข้าใจแจ่มแจ้ง และก่อให้เกิดความสะเทือนใจได้อย่างสูง

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลงานของกฤษณา อโศกสินดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า มีผู้สนใจศึกษาผลงานของกฤษณา อโศกสินในด้านสถานภาพสตรี พฤติกรรมของสตรี ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมาเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ และเป็นแนวทางในการวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลงานของกฤษณา อโศกสินในด้านต่าง ๆ ต่อไป

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจะนำแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย เรื่อง ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน เพื่อให้การศึกษานี้มีแนวทางการวิจัยที่ชัดเจน

บทที่ 3

ลักษณะและพฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

การวิจัยเรื่อง ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของตัวละครเมียในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.1 ลักษณะของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

3.1.1 ลักษณะทางกายภาพ

1. รูปร่างหน้าตา

- 1) ตัวละครเมียหลวง
- 2) ตัวละครเมียน้อย

2 การแต่งกาย

- 1) ตัวละครเมียหลวง
- 2) ตัวละครเมียน้อย

3.1.2 ลักษณะนิสัย

1. ลักษณะนิสัยของตัวละครเมียหลวง
2. ลักษณะนิสัยของตัวละครเมียน้อย

3.1.3 คตินิยมในการดำเนินชีวิต

1. คตินิยมในการดำเนินชีวิตของตัวละครเมียหลวง
2. คตินิยมในการดำเนินชีวิตของตัวละครเมียน้อย

3.1.4 การศึกษา

1. การศึกษาตัวละครเมียหลวง
2. การศึกษาตัวละครเมียน้อย

3.1.5 อาชีพ

1. อาชีพของตัวละครเมียหลวง
2. อาชีพของตัวละครเมียน้อย

3.2 พฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

3.2.1 พฤติกรรมของตัวละครเมียหลวงก่อนแต่งงาน

3.2.2 พฤติกรรมของตัวละครเมียหลวงก่อนพบสามีนอกใจ

3.2.3 พฤติกรรมของตัวละครเมียหลวงหลังพบสามีนอกใจ

3.2.4 พฤติกรรมของตัวละครเมียน้อยก่อนเปิดเผยสถานภาพ

3.2.5 พฤติกรรมของตัวละครเมียน้อยหลังเปิดเผยสถานภาพ

3.1 ลักษณะของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

ลักษณะ คือ สิ่งที่ทำให้คนกับคนมีความแตกต่าง ซึ่งประกอบด้วยลักษณะภายในและลักษณะภายนอก ลักษณะภายนอก คือ รูปร่าง หน้าตา บุคลิกภาพ เป็นต้น ส่วนลักษณะภายใน คือ ความคิด นิสัยใจคอ เป็นต้น ไม่ว่าจะ เป็นลักษณะภายในหรือลักษณะภายนอก คนแต่ละคนต่างก็มีลักษณะเฉพาะของตนเอง จากการวิเคราะห์นวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ลักษณะของตัวละครเมียในด้านต่าง ๆ โดยแยกเป็นตัวละครเมียหลวงและตัวละครเมียน้อย ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะนิสัย คตินิยมในการดำเนินชีวิต การศึกษา และอาชีพ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 ลักษณะทางกายภาพ

ลักษณะทางกายภาพ หมายถึง รูปร่าง หน้าตา สัดส่วน ผิวพรรณ สีส้ม ความสูง น้ำหนักของบุคคล และการแต่งกาย เป็นต้น ซึ่งเป็นลักษณะประจำตัวของบุคคลที่ทำให้ผู้อื่นเกิดความประทับใจในครั้งแรกที่พบกัน โดยทั่วไป ผู้คนมักจะสังเกตถึงลักษณะทางกายภาพของคนหนึ่งเป็นอันดับแรกมากกว่าลักษณะอื่น ๆ ลักษณะทางกายภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญในการดึงดูดความสนใจของผู้อื่น เวลาเจอกันครั้งแรก ความรู้สึกที่จะบอกว่าจะชอบหรือไม่ชอบนั้น ส่วนหนึ่งมาจากบุคลิกภาพ กิริยาท่าทาง การแสดงออก และการแต่งกายของฝ่ายตรงข้าม การศึกษาลักษณะทางกายภาพของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากด้านรูปร่างหน้าตา และการแต่งกาย 2 ประการดังนี้

1. รูปร่างหน้าตา

รูปร่างหน้าตาเป็นสิ่งสำคัญที่สร้างความประทับใจให้ผู้อื่นตั้งแต่แรกพบ รูปร่างหน้าตาที่สวยงามมักจะดึงดูดความสนใจของผู้อื่น ให้ผู้อื่นอยากเข้าใกล้ชิด รูปร่างหน้าตาจึงมีความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ขณะเดียวกันก็มีความสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตและการทำงานด้วย ซึ่งบางครั้งคนที่มีรูปร่างหน้าตาสวยงามอาจจะมีโอกาสในเรื่องต่าง ๆ มากกว่าคนอื่น สำหรับเรื่องการเลือกคู่ครองนั้นก็เหมือนกัน ผู้หญิงที่หน้าตาสวยงามมักจะได้รับความสนใจจากผู้ชายมากกว่าผู้หญิงทั่วไป

1) ตัวละครเมียหลวง

นวนิยายเรื่อง ระบำมาร กล่าวถึง ชลิตาภรรยาของอัสตมในวัยสาวเป็นผู้หญิงที่สวยงาม ทั้งหุ่นดีและหน้าตาสวย เมื่อมีอายุมากขึ้น ความสวยของชลิตาก็ยังไม่ได้หายไป แม้ว่าอาจจะลดน้อยลง แต่ก็ยังเป็นผู้หญิงที่มีรูปร่างหน้าตาดี ดังตัวอย่าง

*ชลิตาเป็นคนผอม ผิวคล้ำ ค่อนข้างเกร็ง.. มีเค้าว่าเคยเป็น
คนสวยคมคายมิใช่น้อยในสมัยหนึ่ง เห็นได้จากนัยน์ตาสวย ซึ่งแม้จะ
มีแววแห่งผากกังวล และหวาดระแวง แต่ก็ยังน่าดู*

(ระบำมาร. 2554 : 38)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเคยเป็นคนที่รูปร่างหน้าตาสวยงาม แต่เนื่องจากอายุเพิ่มมากขึ้นจึงทำให้ความสวยงามลดน้อยลง ถึงแม้ว่าไม่ได้สวยเท่าวัยสาว แต่รูปร่างก็ยังน่าดูอยู่ ขณะเดียวกัน จากสภาพรูปร่างหน้าตาของเมียหลวงในปัจจุบันสะท้อนให้เห็นถึงชีวิตคู่กำลังเผชิญปัญหา เพราะว่าบนใบหน้ามีความกังวลซ่อนอยู่ ซึ่งเหตุผลที่ทำให้เมียหลวงเผชิญกับปัญหาชีวิตคู่มีความเกี่ยวข้องกับความสวยงามของตนเอง เมื่อตนเองไม่ได้สวยเท่าเมื่อก่อน สามีก็อาจจะหลงใหลผู้หญิงคนอื่น

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง วิกันดาเป็นผู้หญิงที่สวยงาม ใบหน้าผ่องใส นัยน์ตาดำใหญ่ จมูกโด่ง ริมฝีปากบางงาม ในงานแต่งงานของเธอกับอนิรุทธิ์ เธอแต่งหน้าแต่งตัวสวยงามมาก ยิ่งทำให้เธอสวยกว่าปกติ ขนาดที่สามีของเธอซึ่งเห็นหน้าเธอทุกวัน เมื่อเห็นเธอในชุดแต่งงานแล้วก็ยังชมเธอว่าสวยมาก ดังตัวอย่าง

วันแต่งงานของเราครั้งนั้นหรรษา เอิกเกริก ไม่มีการแต่งงานของชายหนุ่มหญิงสาวคู่ใดเสมอเหมือน จำได้ว่าฉันอยู่ในชุดกระโปรงบานยาวสีชมพูสด ปักด้วยแก้วผลึกรูปหยาดน้ำค้างตัว ผมเกล้าสูงเปิดให้เห็นดวงหน้าผุดผ่องมีสง่า นัยน์ตาดำใหญ่ จมูกโด่ง ริมฝีปากบางงาม ฉันเห็นเขามองมาด้วยแววชื่นชมครั้งแล้วครั้งเล่า

เราเดินคู่เคียงกันไปสู่ตั่งรถน้ำสีแดงทาทองลวดลายไทยงดงาม เขาระชิบบอกฉันว่า

“คุณรู้ไหม...คุณเป็นเจ้าสาวที่สวยที่สุดในรอบปี”

(เมียหลวง. 2555 : 8)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงมีรูปร่างหน้าตาที่สวยงาม ซึ่งแต่ละองค์ประกอบของใบหน้าล้วนแสดงความสวยงามออกมา ยิ่งแต่งหน้าแต่งตัว ยิ่งทำให้ตัวละครเมียหลวงสวยขึ้นและมีเสน่ห์มากขึ้น รูปร่างหน้าตาที่สวยงามนอกจากสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อื่น และทำให้ผู้อื่นมีความประทับใจต่อตนเองอย่างลึกซึ้งแล้ว เมื่อแต่งงานแล้วยังสามารถทำให้สามีใส่ใจตนเองมากขึ้น เพราะว่าความสวยงามของผู้หญิงก็มีความสำคัญในชีวิตคู่ของคู่สามีภรรยา

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง วรรณรีเป็นผู้หญิงที่สวยงาม เรียบร้อย แม้จะไม่ได้สวยแบบสาวเปรี้ยว แต่ก็สวยในแบบที่ผู้ชายอยากจะแต่งงานด้วย ดังตัวอย่าง

แล้วเขาก็ได้รู้จักวรรณรี หล่อนเป็นผู้หญิงคนละแบบกับบุตรกรอง ค่อนข้างสวย ภาควุฒิ กิริยามารยาทเรียบร้อย มองปราดเดียวก็รู้ว่าหล่อนเป็นคนเอางานเอาการ ภูมินิกชอบใจ เขาเคยฝันถึงผู้หญิงสักคนหนึ่งที่จะเป็นศรีภรรยา ซึ่งเมื่อพาเขาไปที่ใด ก็จะไม่

น้อยหน้าผู้อื่นเลย

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 53)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นผู้หญิงที่มีรูปร่างหน้าตาดี มีกิจกรรมยามที่เรียบร้อย ขณะเดียวกันก็ยังมีความสามารถในการทำงานอย่างดี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เธอต่างกับผู้หญิงที่หน้าตาดีทั่วไปอย่างมาก ความสวยงามและความมีเสน่ห์ของเธอจึงได้ดึงดูดความสนใจของสามี ในช่วงแรกที่เธอแต่งงานกับสามี เธอก็กลายเป็นผู้หญิงที่ไม่ว่าพาไปไหนก็จะทำให้ตนเองมีหน้ามีตา ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ความสวยและความรู้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียอย่างมาก

นวนิยายเรื่อง บาดาลใจ กล่าวถึง ปุริมานเป็นเด็กสาวผิวขาวสะอาด ผมดำ ตัดสั้นเหมือนเด็กผู้ชาย จากการแต่งตัวก็สามารถรู้ได้ว่าอายุยังน้อยอยู่ เมื่อครั้งแรกที่เจอกับสักการ แม้ว่าเธอจะอายุที่แต่งตัวไม่เรียบร้อย แต่ก็ได้แสดงมารยาทอย่างเหมาะสม ซึ่งทำให้สักการเริ่มสนใจ ปุริมาน ดังตัวอย่าง

แล้วเธอก็รุ่นหลังเด็กสาวผิวขาวสะอาดเข้ามา หล่อนนุ่งกางเกงยีนส์ สวมเสื้อเชิ้ตเป็นริ้ว ๆ สีฟ้า ปล่อยชายยาว ผมดำขลับ ตัดสั้นเหมือนเด็กผู้ชาย ตีกันยุ่งเหยิงอยู่บนหน้าผากอันโค้งมนได้ส่วน ปริมาณส่งสายตาไปยังชายผู้ที่นั่งอยู่บนเตียงอย่างอับอายนิด ๆ ที่มารดาเอ็ดตะโรและแจกแจกความไม่เรียบร้อยของหล่อนให้เขาฟัง เมื่อสักครู่ หล่อนเดินซังกะตายตามแรงดันของมารดาเข้าไปและพนมมือไหว้เขา

(บาดาลใจ. 2555 : 33)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นผู้หญิงที่ค่อนข้างสวย ผิวขาว ผ่องใส ผมดำเงางาม ทรงผม และการแต่งตัวบ่งบอกลักษณะนิสัยของตัวละครเมียหลวงว่าเป็นคนร่าเริงสดใส ขณะเดียวกัน กิริยาท่าทางที่ไม่ได้เรียบร้อยอย่างผู้ใหญ่ก็สามารถสะท้อนให้เห็นว่าอายุของตัวละครเมียหลวงยังน้อยอยู่ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ตัวละครเมียหลวงได้รับความสนใจและความเอ็นดูจากคนอื่นอย่างมาก

นวนิยายเรื่อง ลายหงส์ ได้กล่าวถึง หนึ่งหรีดเป็นผู้หญิงที่ผิวพรรณดี ผิวขาว ผ่องใส นอกจากนี้แล้วหุ่นก็ดีเหมือนกัน ไม่พอมกินไป แล้วก็ไม่อ้วนด้วย การแต่งตัวอย่างสวยงามทันสมัย เมื่อเธอไปเลือกเสื้อกับทศเทพคู่หมั้นที่ร้าน กิริยาท่าทางและความสวยของเธอทำให้คู่หมั้นชอบเธอมากขึ้น ดังตัวอย่าง

หนึ่งหรีดนั่งพิจารณาเสื้อกับเข็มขัด หันหน้าออกสู่แสงสว่าง
เรือ ๆ ภายนอกยังคงขึ้นด้วยไอน้ำ แขนขาวซึ่งพันเช็ดหลวมโคร่ง

แบบสบายของสาวหนุ่มยุคดลับทบเพื่อง สดแสนจะเกลี้ยงนวล
ไม่พอมบางจนเหมือนท่อนอ้อย ไม่อวบอ้อมอย่างคนร่างใหญ่ หากเต็ม
แน่นคจเนื้อแดงไม่แพ้ผิวหน้า

สายตาทศเทพไม่คลาดคลาไปจากวงหน้าและอิริยาบถของ
คู่หมั้น

(ลายหงส์. 2548 : 17)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นผู้หญิงที่ทั้งหน้าตาดีและรู้จัก
การแต่งตัว นอกจากผิวพรรณดี ขาวผ่องใสแล้ว หุ่นก็ดีเหมือนกัน การแต่งตัวอย่างสวยงามทันสมัยยิ่ง
ทำให้ตัวละครเมียหลวงมีเสน่ห์มากขึ้น นอกจากนี้แล้ว ตัวละครเมียหลวงยังใส่ใจเรื่องความสวยงาม
ของตนเองอย่างมาก ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน ความสวยความงามทำให้ตัวละครเมียหลวงได้รับความสนใจของ
ผู้คนต่าง ๆ โดยเฉพาะได้รับความรัก และความเอ็นดูจากสามีอย่างมาก

นวนิยายเรื่องเพลิงบุญ กล่าวถึง พิมาลาภรรยาของฤกษ์ เป็นผู้หญิงที่นิสัย
ใจคอดี แต่หน้าตาธรรมดา เธอมีเพื่อนคนหนึ่ง หน้าตาสวยชื่อใจจริง ทั้งสองเป็นเพื่อนสนิทตั้งแต่เด็ก
และมีความแตกต่างอย่างมากทั้งด้านรูปร่างหน้าตาและนิสัยใจคอ สำหรับใจจริงเป็นคนที่มีใจรัก
ความสวยของตนเอง ส่วนพิมาลาไม่รู้จักแสดงความสวยของตนเองให้คนอื่นเห็น ดังตัวอย่าง

พินของคุณสวย เพราะฉะนั้นหมั้นอ้อมบ่อย ๆ จะดีกว่า
หน้าเฉย เรามีอะไรดีต้องเอาสิ่งนั้นออกกวอด อย่างยายเริงนั่นไง
ฮะตาของเขาสวยเขารู้ตัว ก็เลยหมั้นทำตาหวานเสียจน...เอ้อ
มดจะขึ้นอยู่รอมร่อแล้ว” ฤกษ์พูดพลางถอนใจ

“เริงเขาสวยทั้งตัวแหละค่ะ ไม่ใช่แค่ตาเท่านั้นหรอก”

“เขาสวยเกินไป” ฤกษ์พึมพำ “คนสวยมาก ๆ ถ้ารู้จัก
ควบคุมตัวเอง ก็เป็นคน ถ้าปล่อยตัวจนเพริดก็เป็นโทษ”

“แต่นารี รูปเป็นทรัพย์ใช้ไหมคะ” ดิฉันถาม “ฉันเองยัง
อยากสวยอย่างนางปอร์เซียเลย”

(เพลิงบุญ. 2551 : 43)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงมีรูปร่างหน้าตาธรรมดา รูปร่าง
หน้าตามีความสำคัญสำหรับตัวละครผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมีย เพราะว่าโดยทั่วไปแล้ว ผู้ชายมักจะ
สนใจผู้หญิงที่มีรูปร่างหน้าตาสวยงามมากกว่าผู้หญิงทั่วไป ในเมื่อตัวละครเมียหลวงและตัวละคร
เมียน้อยมีระดับความสวยไม่เท่ากัน สามีอาจจะสนใจผู้หญิงที่สวยและมีเสน่ห์กว่าภรรยาของตนเอง
แล้วเกิดนอกใจได้ ส่วนผู้หญิงเอง ไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพแบบไหน ก็หวังว่าตนเองจะมีรูปร่างหน้าตา
ที่สวยงาม เพื่อไม่ให้ผู้หญิงที่สวยกว่าแย่งของของตนเองไป

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ตัวละครเมียหลวงส่วนใหญ่จะมีรูปร่างหน้าตาที่สวยงาม มีน้อยมากที่ตัวละครเมียหลวงเป็นผู้หญิงที่หน้าตาธรรมดา ความสวยทำให้ตัวละครเมียหลวงได้รับความสนใจจากสามีและผู้อื่น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าความสวยมีบทบาทสำคัญต่อการได้รับเลือกเป็นคู่ครองชีวิตของผู้ชาย

2) ตัวละครเมียน้อย

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง อรุณรินทร์เป็นหนึ่งในเหล่าเมียน้อยของ อนิรุทธิ์ เธอเป็นแม่เฒ่าที่หน้าตาสวยงามพร้อมมีเสน่ห์ นัยน์ตาคมโต ผิวขาวผ่องใส ถึงแม้ว่ามีลูกแล้ว แต่หุ่นก็ดีเหมือนตอนวัยสาว ดูไม่ออกว่าเคยมีลูก ดังตัวอย่าง

อรุณรินทร์มาถึงพร้อมอาจารย์ถาวร ... หล่อนเป็นแม่เฒ่าที่ไม่สมกับฉายานั้นเลย เพราะดูหล่อนยังสาว สดสวยนักรหงา ไม่มีร่องรอยอย่างหนึ่งอย่างใดแสดงให้เห็นว่า หล่อนมีลูกแล้ว เพราะเรือนร่างระหงปราดเปรียว ผมทรงทวิกกี นัยน์ตาคมโต ผิวขาวบางราวกับผ้าป่าน เนื้อดี

(เมียหลวง. 2555 : 12)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียน้อยเป็นคนที่รูปร่างหน้าตาสวยงาม ทั้งใบหน้าสวยและหุ่นดีด้วย เป็นคนที่รู้จักรักษาความสวยงามของตนเอง ถึงแม้ว่ามีอายุมากขึ้นก็ยังคงเหมือนเป็นสาว และยังรู้จักแต่งหน้าแต่งตัวให้ตนเองดูมีเสน่ห์มากขึ้น ซึ่งรูปร่างหน้าตาที่สวยงามของผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียน้อยสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อื่น ขณะเดียวกันก็เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้ชายสนใจตนเอง

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง พุดกรอง วิบูลย์สินเป็นผู้หญิงที่ทั้งมีเสน่ห์และรูปร่างหน้าตาสวยงาม นอกจากนี้แล้ว เธอยังรู้จักแต่งหน้าเพื่อให้ตนเองดูสวยขึ้น และรู้จักแสดงความสวยของตนเองออกมาให้คนอื่นเห็น ดังตัวอย่าง

พุดกรอง วิบูลย์สิน ผู้ทรงเสน่ห์

แม่เฒ่าสามีตายได้ปีเศษ

หล่อนเพิ่งพิศดูตนเอง แต่ทรงผมซึ่งความจริงเป็นทรงทวิกกี แต่คืนนี้ได้ใช้ “ผมปลอม” ช่วยทำให้กลายเป็นมวยทรงสูง ขดไว้เป็นข้อ ๆ กลางศีรษะ ดวงหน้านั้นใช้เครื่องสำอางชั้นดี แต่งอย่างแบบเนียน ค่อนข้างเข้ม แต่ไม่ฉูดฉาดเกินควรเมื่ออยู่ในแสงไฟ

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 1)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียน้อยเป็นผู้หญิงที่สวยงาม และมีเสน่ห์ ทั้งรูปร่างหน้าตาสวย และยังรู้จักแต่งหน้าแต่งตัวเพิ่มความสวยให้ตนเอง

อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะอีกด้วย การรู้จักแสดงความสุขของตนเองออกมาให้คนอื่นเห็นอย่างเหมาะสม ทำให้ตนเองได้รับความสนใจจากผู้อื่นอย่างมาก ซึ่งสร้างความประทับใจแก่ผู้ชายทั่วไปอย่างลึกซึ้ง

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง ใจเริง ผู้หญิงหน้าตาแสนสวยเป็นคนที่ มีเสน่ห์ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อื่นได้อย่างง่าย เมื่อเธอไปร่วมงานเลี้ยงกับผู้ชายที่ชื่อสุรทิน เมื่อเธอเดินเข้าไปในงาน ทุกคนหันมามองเธอคนเดียว เพราะรูปร่างหน้าตาที่สวยงามและมีเสน่ห์ของเธอ ดังตัวอย่าง

ชุดสีแดงของใจเริงแลเห็นไว ๆ อยู่ข้างหน้า ใครคนหนึ่ง
ข้างหลังดิ้นพุดกับเพื่อนของหล่อนเบา ๆ

“ดูยายใจเริงซี รูปร่างดี ผิวดีเป็นบ้าเลย...”

“แล้วก็สวยเป็นบ้าด้วย” อีกคนหนึ่งเห็นด้วยพลางหัวเราะ

ขึ้น ๆ

“แต่ก็ตัดจริตเป็นบ้าเหมือนกัน”

“แบบนี้เขาเรียกว่ากระดั่งกาลไฟ”

“ระวังไฟที่ชื่อสุรทินก็แล้วกัน” คนคนนั้นคาดหมายพลาง
ลดเสียงให้เบาลง “เออ...ได้ยินแล้ว ๆ ว่าเขาเป็นเมียเก่าคุณเทิดพันธ์
ที่อยู่ชั้นสามไซ้ใหม่”

“คงยังงั้นละมัง...เขาเดินอยู่ข้างหน้าเรานี้เองเบา ๆ หน่อย”

(เพลิงบุญ. 2551 : 361)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยเป็นผู้หญิงที่สวยงาม ทั้งใบหน้าสวยและผิวพรรณดีด้วย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ผู้หญิงที่มีหน้าตาสวยงามมักจะสร้างความประทับใจให้คนอื่นอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะจะดึงดูดความสนใจของผู้ชาย ขณะเดียวกันก็สะท้อนให้เห็นว่า ผู้หญิงที่จะเป็นเมียเก็บของผู้ชายหรือมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้ชาย มักจะมีรูปร่างหน้าตาที่สวยงาม สำหรับผู้หญิงเหล่านี้ พวกเขายินยอมที่จะนำความสุขของตนเองแลกเปลี่ยนชีวิตที่ดี ซึ่งไม่สนใจการกระทำของตนเองจะผิดศีลธรรมหรือไม่

นวนิยายเรื่อง ระบำมาร กล่าวถึง สาทิณี เมียน้อยของอัสตมเป็นผู้หญิงหน้าตาสวย ส่วนต่าง ๆ บนใบหน้าเธอสวยหมด ทั้งผิวพรรณดี ปากเล็กบาง จมูกโด่งเล็กน้อย และตาโต ดวงหน้าเป็นรูปไข่ ดังตัวอย่าง

ว่าที่จริงหล่อนเป็นหญิงสวยทีเดียว ผิวสะอาด ปากเล็กบาง

จมูกโด่งเล็ก นัยน์ตาดำกลมโต และดวงหน้ารูปไข่ ถ้าหล่อนมีความสุข

นัยน์ตากลมดำของหล่อนนั้นคงส่งประกายสุกใสมากกว่านี้เป็นอันมาก

(ระบำมาร. 2554 : 73)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยเป็นคนที่รูปร่างหน้าตาดี ทุกส่วนบน ใบหน้าต่างก็มีเอกลักษณ์เป็นคนสวย ในเมื่อเผชิญกับความทุกข์ก็ไม่ได้ทำให้ความสวยของตัวละคร เมียน้อยลดน้อยลง ความสวยทำให้ตัวละครเมียน้อยได้รับความสนใจจากผู้ชายต่าง ๆ มากมาย จนกลายเป็นเมียน้อยของผู้ชาย จนนำความทุกข์มาให้ตนเอง ทำให้ชีวิตของตัวละครเมียน้อยไม่มีความสุข

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน เป็นผู้หญิงที่รูปร่างหน้าตาสวยงาม ซึ่งมีลักษณะร่วมกัน คือ ผิวพรรณดี ขาวผ่องใส และหุ่นก็ดีด้วย ขณะเดียวกันก็ยังมีพรสวรรค์ในการแต่งตัว แต่งตัวอย่างสวยงามและทันสมัย จึงทำให้ตัวละคร เมียน้อยได้รับความสนใจจากผู้อื่นอย่างมาก ดังนั้น จึงสะท้อนให้เห็นว่า ผู้หญิงที่เป็นเมียน้อยของผู้ชายส่วนใหญ่ต้องเป็นคนสวยและมีเสน่ห์ของความเป็นผู้หญิง

2. การแต่งตัว

การแต่งตัว เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อื่น การแต่งตัวอย่างสวยงามเหมาะสมจะทำให้คน ๆ หนึ่งมีเสน่ห์มากขึ้น ลักษณะการแต่งตัวของผู้คนเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย แต่ละยุคแต่ละช่วงจะมีลักษณะการแต่งตัวที่ไม่เหมือนกัน รวมแต่ละคนต่างก็มีลักษณะการแต่งตัวของตนเอง ลักษณะการแต่งตัวสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งต่าง ๆ เช่น อายุ นิสัย ฐานะ เป็นต้น ตัวละครเมียน้อยแต่ละตัวก็มีลักษณะการแต่งตัวของตนเองเหมือนกัน

1) ตัวละครเมียน้อยหลง

นวนิยายเรื่อง เมียน้อย หลวง กล่าวถึง วิกันดา ภรรยาของอนิรุทธิ์เป็นผู้หญิงที่ทั้งสวยทั้งรู้จักแต่งตัว โดยทั่วไปแล้วเธอแต่งตัวอย่างทันสมัยและเรียบร้อย เมื่อเธอไปเที่ยวกับสามี เธอแต่งตัวแบบสวยงามและเหมาะกับกาลเทศะ เมื่อยืนข้างสามี ทั้งสองคนดูเหมาะสมกันดีมาก ส่วนอนิรุทธิ์ก็ชื่นชมกับการแต่งตัวของภรรยาอย่างมาก ดังตัวอย่าง

ฉันกอดแขนเขาไว้เมื่อเรือแล่นมากลางทะเล ระหว่างตัวเกาะกับแผ่นดินไทยสายตาของผู้คนในเรือมองมาที่เราอย่างชื่นชม ชายหนุ่มท่าทางเก๋ เหมาะกันดีกับหญิงสาวสวยผมยาว ผูกผมด้วยแพรสีเขียวจัด ขับกับผิวและเครื่องหน้าอันหมดจด...ฉันสวมกระโปรงกางเกงขาบานพลี๊ว สวมเชิ้ตแขนยาว ซ่อนชายไว้ในกระโปรง คาดเข็มขัดทับขอบกระโปรงดูกะทัดรัด

อนิรุทธิ์ชมเสมอว่า รูปร่างฉันดีนี่

(เมียน้อย. 2555 : 72)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นผู้ที่รู้จักทักษะการแต่งตัว โดยทั่วไปแล้วแต่งตัวอย่างสวยงาม เรียบร้อย และทันสมัย ความสามารถในการแต่งตัวช่วยเพิ่มความสวยให้แก่ตัวละครเมียหลวงอย่างมาก ทำให้มีเสน่ห์มากขึ้น และยังทำให้ตัวละครเมียหลวงได้รับความชื่นชมจากสามีและผู้อื่น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญในการแต่งตัวสำหรับตัวละครเมียหลวง การรู้จักทักษะการแต่งตัวจะส่งผลกระทบต่อเรื่องการดำรงชีวิตแก่ตัวละครเมียหลวง

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง พิมมาลา เมื่อหย่ากับสามีแล้ว ได้ไปร่วมงานฉลองครบรอบ 50 ปีของบริษัทของคุณเทิด ในวันงานนั้น เธอแต่งหน้าแต่งตัวอย่างสวยงาม สวยงามราวกับจะแต่งงานใหม่ แล้วสำหรับเธอการแต่งตัวครั้งนี้เป็นการแต่งตัวอย่างยิ่งใหญ่เมื่อเทียบกับการแต่งตัวปกติ เนื่องจากปกติเธอไม่ได้ให้ความสำคัญแก่การแต่งตัวอย่างเป็นพิเศษ แล้วไม่ค่อยมีโอกาสแต่งตัวอย่างสวยงามมานานด้วย ดังตัวอย่าง

ก่อนวันงาน ดิฉันรู้สึกตื่นเต้นอยู่บ้าง เพราะจะได้ไปงาน
รื่นเริงครั้งใหญ่ เป็นครั้งแรกในระยะปีเศษแห่งความเศร้าหมอง ดิฉัน
เตรียมตัดเสื้อราตรีที่งดงาม เตรียมรองเท้าวาง กระเป๋าถือครบครัน
จนน้องมาลัยบรรณอดเข้าไม่ได้ว่า

“แหม! พี่มเตรียมยังกะจะแต่งงานครั้งที่สองนะ”

“ก็อยากไปนี่นา” ดิฉันหัวเราะ “เป็นยายแก่คร่ำครึสมณะเสีย
ตั้งนาน คราวนี้เลิกถือศีลกินเพลเสียที ทวิสต์ทแวลต์อะไรก็เดินทั้งนั้น
แหละ”

(เพลิงบุญ. 2551 : 358)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ในชีวิตประจำวัน ตัวละครเมียหลวงไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการแต่งตัวอย่างมาก เมื่อมีโอกาสพิเศษถึงจะตั้งใจแต่งหน้าแต่งตัวอย่างเต็มที่ และสวยงาม แต่อย่างไรก็ตาม ตัวละครเมียหลวงก็ยังเป็นผู้หญิงที่รู้จักแต่งตัวให้เหมาะกับกาลเทศะ แล้วการแต่งตัวอย่างสวยงามนอกจากทำให้คนอื่นชื่นชมแล้ว ยังทำให้ตัวละครเมียหลวงเองอารมณ์ดีชื่นชมมีความสุขมากขึ้น

นวนิยายเรื่อง ลายหงส์ กล่าวถึง เมื่อวันชาติชวนหนึ่งหัดไปทานข้าวเที่ยงกัน โดยกะทันหัน หนึ่งหัดไม่มีเวลาแต่งหน้าแต่งตัวเหมือนปกติ การแต่งตัวใช้เวลาแค่ครึ่งชั่วโมงทำให้เธอไม่พอใจอย่างมาก เพราะไม่สามารถแต่งตัวอย่างเต็มที่ แต่อันที่จริงแล้ว เธอก็ได้แต่งตัวอย่างสวยงาม และทันสมัย ทั้งรูปแบบและสีของเสื้อเหมาะกับเธออย่างมาก ความสวยของเธอทำให้วันชาติชอบและชื่นชมมากขึ้น ดังตัวอย่าง

“บ้า...พอบอกบีบมาบีบ ใครจะทำอะไรกันเนี่ย

"กว่าหล่อนจะลงมาพบเขาก็...ราว ๆ ครึ่งชั่วโมงต่อจากนั้น

“ขอโทษนะคะ พี่ชาติบอกกะทันหัน มากะทันหัน หนึ่งก็เลย
แยะเลย”

ชายหนุ่มใหญ่ลุกขึ้นยืน พลังพิศหล่อนจากศีรษะจรด
ปลายเท้า

ชุดปานแก้วขาว บางใสเหมือนปีกแมลงปอ พอดีกับทรวดทรง
องค์อร...แขนสั้น จับระบายระเรื่อ รอบคอแหลม ผ่าหน้าตลอดถึง
สะโพก ตัดกระดุมดำแกมโลหะเล็ก ๆ พอให้ดูแวววาว

สวยหยาดหยดทีเดียว

(ลายหงส์. 2548 : 49)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นผู้หญิงที่ใส่ใจเรื่องการแต่งตัว
อย่างมาก ท่ามกลางเวลาเพียงพอในการแต่งตัว สำหรับตัวละครเมียหลวง การแต่งตัวเป็นเรื่อง
สำคัญมาก ไม่ว่าจะไปไหนก็แต่งตัวอย่างสวยงามทุกครั้ง เป็นผู้หญิงที่ชอบแต่งตัวและรู้จักแต่งตัว แต่งตัว
อย่างสวยงามและทันสมัย ทักษะการแต่งตัวทำให้ตัวละครเมียหลวงได้สร้างความประทับใจให้แก่
คนอื่นอย่างมาก และทำให้ตัวละครเมียหลวงมีเสน่ห์มากขึ้นและสวยมากขึ้น

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง วรรณรี ภรรยาของภิมเป็นผู้หญิง
ที่ไม่ค่อยใส่ใจเรื่องการแต่งตัว โดยทั่วไปแล้ว หล่อนแต่งตัวเพื่อความสบาย ไม่ได้เพื่อความสวย ซึ่งจะ
เป็นเสื้อผ้าที่ตัดด้วยผ้าราคาถูกและไม่ค่อยทันสมัย เมื่ออยู่ที่บ้าน หล่อนยังไม่สนใจเรื่องการแต่งตัว
ซึ่งต่างกับกับเพื่อนสนิทที่ชอบแต่งตัวแบบทันสมัย ดังตัวอย่าง

วรรณรีนั่งกางเกงขาวหลวม ๆ ตัดด้วยผ้าราคาถูก เสื้อ
ตัวหลวมโคร่งคร่าง คอสีเหลี่ยมแขนสั้น ยาวคลุมสะโพก ดวงหน้าเต็ม
ไปด้วยแป้งผสมน้ำซึ่งประไร พอแห้งก็กลายเป็นลายขาว ๆ เต็มหน้า

“ช่างปะไร จะอยากสวยไปถึงไหนกัน แก่แล้วเอาสบายดีกว่า”
หล่อนตอบอย่างไม่เอาใจใส่ “ไม่เหมือนเธอหรอก สวยบนถนนยังงี้ก็
ต้องสวยในห้องนอนยังงั้น”

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 75)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นผู้หญิงที่ไม่ค่อยสนใจเรื่อง
การแต่งหน้าแต่งตัว นิยมแต่งตัวแบบสบายตัว ไม่ต้องการใส่เสื้อผ้าที่หรูหราเนื้อผ้าดีหรือทันสมัย
เพียงให้ใส่แล้วสบายก็พอ นอกจากนี้แล้ว ยังนิยมแต่งตัวอย่างสุภาพเรียบร้อย เมื่อเทียบกับผู้หญิง
ที่แต่งตัวอย่างสวยงามและทันสมัย ลักษณะการแต่งตัวแบบนี้ทำให้ตัวละครเมียหลวงดูเหมือน
ขาดเสน่ห์ของผู้หญิง ซึ่งอาจส่งผลให้ตนเองไม่ได้รับความสนใจจากสามี

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะการแต่งตัวของตัวละครเมียหลวงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสินมี 2 แบบ แบบหนึ่ง คือ แต่งตัวอย่างสวยงามประณีตและทันสมัย อีกแบบหนึ่งคือ ไม่สนใจเรื่องการแต่งตัว แต่งตัวอย่างสบายตัวและสุภาพเรียบร้อย

2) ตัวละครเมียน้อย

นวนิยายเรื่อง เพลิ่งบุญ กล่าวถึง ใจเรียงแต่งหน้าแต่งตัวอย่างเต็มที่และสวยงามไปร่วมงานศพ ท่าทางของเธอไม่เหมือนบุคคลที่เพิ่งสูญเสียพ่อไป ถึงแม้จะอยู่ในงานศพ แต่เธอก็ยังแต่งตัวอย่างหรูหราและทันสมัย ซึ่งดูจะไม่ค่อยเหมาะกับกาลเทศะ การแต่งตัวของเธอสามารถดึงดูดความสนใจของทุกคนได้ ดังตัวอย่าง

แม้อยู่ในชุดดำสนิท หากหล่อนก็ยังคงรำเรง ไม่มีวี่แววเลย
ว่าบิดาของหล่อนเพิ่งถึงมรณกรรมเมื่อสามวันที่แล้ว ใจเรียง วงศ์กรวิก
ยังคงแต่งหน้าเพียบพร้อมเรียบร้อยเพ่งออกจากร้าน สูงหย่งเหนือ
หน้าผากแล้วเรียบเตียนลงสู่ท้ายทอย ทิ้งลอนสะบัดปลายน้อย ๆ
อย่างสวยงาม เป็นทรงผมแบบใหม่ล่าสุดใน พ.ศ. นั้น นัยน์ตาของ
หล่อนคมระยิบขึ้นชีวิตจิตใจของหญิงที่กำลังสาวเต็มที่เด่นพราวอยู่
ภายใน ริมฝีปากสีทับทิมขับผิวขาวผ่องให้ยอใยยิ่ง เลื้อยดำทั้งชุดของ
หล่อนเป็นแพรวเนื้อดีราคาสูง คอกว้างค่อนข้างลึกเผยให้เห็นเนินอก
ตั้งเต็มเกลี้ยงกลางจับตา กับสร้อยทองคำขาวเส้นเล็กน้อยเข็มกลัด
เพชรรูปโบมีระย้าสามแถวลงมาจากปุ่มกลางโบนั้น

(เพลิ่งบุญ, 2551 : 64-65)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียที่เป็นตัวละครเมียน้อยให้ความสำคัญกับเรื่องการแต่งตัว ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ไหนก็จะใส่ใจในเรื่องการแต่งตัวอย่างมาก แม้จะไม่เหมาะกับกาลเทศะเป็นในงานศพ แต่เธอก็ไม่สนใจ เธอยังให้ความสำคัญกับการแต่งตัวให้ทันสมัยและดูดีมากกว่า สำหรับเธอไม่ว่าไปที่ไหนก็สามารถดึงดูดความสนใจจากคนรอบข้างได้

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง อรอินทร์เป็นผู้หญิงที่มีความกล้าหาญในเรื่องการแต่งกาย แต่งตัวอย่างทันสมัย เมื่อไปงานเลี้ยง เธอสวมกระโปรงสั้นที่สั้นกว่าผู้หญิงทุกคนที่ไปร่วมงาน และใส่ถุงเท้าไนลอนสีเนื้อ ซึ่งทำให้เธอดูสวยยิ่งขึ้น การแต่งตัวของเธอทำให้ทุกคนสนใจและมองเธอตลอดเวลา ดังตัวอย่าง

หล่อนสวมกระโปรงสั้นปลายย้วยสั้นอย่างน่าตกใจ สั้นกว่า
สตรีทุกคนที่ปรากฏภายในค้ำวันนั้น แต่ประหลาดที่กลับชอบดู ถ้าดู
ด้วยใจเป็นธรรม เพราะเรียวน่องของหล่อนนั้นได้รูปทรงงดงามนัก
ไม่อวบอัดใหญ่โตจนเรียกร้องความเอียน แต่ก็ไม่ผอมลีบจนแก้งก้าง

น้ำเกลียด ฤงเท้าไฉลอนลีเดียวกับผิว ช่วยส่งเสริมให้ท่อนขาของหล่อน
นำดูยิ่งขึ้น

(เมียบลวง. 2555 : 72)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยเป็นผู้หญิงที่มีรสนิยมที่ดี แต่งตัว
อย่างสวยงาม ทันสมัยและกล้าหาญ ซึ่งต่างกับผู้หญิงคนอื่นที่อยู่ในสมัยเดียวกันอย่างมาก การแต่งตัว
สวยและทันสมัยนี้ ทำให้คนอื่นประทับใจเธอเป็นอย่างมาก ซึ่งลักษณะการแต่งกายของตัวละคร
เมียน้อยได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์การใช้ชีวิตที่ต่างประเทศ การแต่งกายแบบทันสมัยทำให้
ตัวละครเมียน้อยมีเสน่ห์มากขึ้น

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึงบุตรกรอง วิบูลย์สินเป็นผู้หญิงที่มี
รสนิยมดีในการแต่งกาย แม้ว่าแต่งตัวอย่างเรียบง่าย แต่เธอก็รู้จักใช้เครื่องประดับอย่างเหมาะสม
แถมยังแต่งหน้าอย่างประณีตด้วย ซึ่งทำให้เธอดูเด่นขึ้นและดูมีรสนิยมสูง การแต่งตัวของเธอไม่ได้
ทันสมัยมาก แต่ก็สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อื่น ดังตัวอย่าง

ส่วนสาวใหญ่นั้นดูสำรวจกว่า การแต่งตัวบ่งบอกรสนิยมอันดี
แม้ว่าจะเป็นชุดกระโปรงติดกันหลวม ๆ ปลายผาย สีเปลือกข้าวโพด
คอปิดเรียบ ๆ แขนสามส่วน แต่ทรงผมสั้นแบบล่า ดุ่มหูซึ่งมีลักษณะ
เหมือนกุหลาบ หากเป็นสีเขียวหัวเปิดแปร์ด ตัดกับผิวหน้าซึ่งตกแต่ง
อย่างประณีตจนดูขาวเกลี้ยง และละเอียดออกสีชมพูระเรื่อ ทำให้
หล่อนดูเด่น ยิ่งดวงตาอันมีแสงคมเหมือนเพชรน้ำลึกลั่นอีก
มือสองข้างที่ทอดวางอยู่บนโต๊ะเปลือยเปล่า นิ้วนางข้างซ้ายนั้นแลเห็น
เป็นนางขาวแสดงว่าเคยสวมแหวนติดนิ้วมาช้านาน

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 49)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยเป็นผู้หญิงที่มีรสนิยมดีในเรื่อง
การแต่งตัว แม้ว่าไม่ได้แต่งตัวอย่างหรูหราและทันสมัยมาก แต่ก็สามารถทำให้ตนเองดูเด่น ลักษณะ
การแต่งตัวของตัวละครเมียน้อยจะเน้นเรียบง่ายและผสมกับการใช้เครื่องประดับและการแต่งหน้า
อย่างประณีต ทำให้ตนเองดูเด่นและมีเสน่ห์ ขณะเดียวกัน การแต่งตัวอย่างสวยงามและเหมาะสมกับ
กาลเทศะ และการแต่งหน้าอย่างประณีตสะท้อนให้เห็นว่า ตัวละครเมียน้อยเป็นคนที่ดำเนินชีวิต
อย่างพิถีพิถันประณีต

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน
จะเป็นผู้หญิงที่มีพรสวรรค์และมีรสนิยมอันดีในการแต่งตัว ใส่ใจในเรื่องการแต่งตัวอย่างมาก
การแต่งตัวอย่างสวยงามและทันสมัยทำให้ตัวละครเมียน้อยได้รับความชื่นชมและความสนใจจากผู้อื่น
อย่างมาก

3.1.2 ลักษณะนิสัย

นิสัย คือ ความประพฤติที่เคยชินของบุคคล เป็นพฤติกรรมที่ติดมานานจนกลายเป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง ดังนั้น นิสัยของคนจึงไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้อย่างง่าย ๆ นิสัยของแต่ละคนได้รับการปลูกฝังด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น คำสั่งสอนของพ่อแม่ ครู อาจารย์ การเรียนจากเพื่อน การได้รับผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมที่ใช้ชีวิตอยู่ เป็นต้น คนแต่ละคนจึงมีนิสัยที่แตกต่างกัน นิสัยทำให้ทุกคนเป็นตัวของตัวเอง

ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน แต่ละคนจะมีลักษณะนิสัยที่ต่างกัน นิสัยของตัวละครเมียหลวงที่สามารถเห็นได้อย่างชัดเจน ได้แก่ ขยัน อดทน เอาใจสามี รอบคอบ ประหยัด เข้าใจคนอื่น เชื่อฟังผู้ใหญ่ รักเดียวใจเดียว ตามใจคนอื่น มีจิตใจเข้มแข็ง มีความกตัญญู รู้จักตอบแทนบุญคุณผู้อื่น ส่วนนิสัยของตัวละครเมียน้อยที่สามารถเห็นได้ชัด ได้แก่ ร่าเริง ขี้เกียจ ฟุ่มเฟือย เจ้าชู้ ไม่รับผิดชอบ ตามใจตนเองมากเกินไป และขี้หึง ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ลักษณะนิสัยของตัวละครเมียหลวง

1) ขยัน

ความขยัน คือ คุณสมบัติที่ดีสำหรับทุกคน สามารถทำให้คนเจริญก้าวหน้าในชีวิต และการงาน ทำให้คนมีชีวิตที่ดีขึ้น และทำให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของสังคมและคนทั่วไป ขณะเดียวกันก็ยังสามารถทำให้คนรู้จักรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง ดังนั้น ความขยันจึงเป็นสิ่งสำคัญ และสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง พิมมาลาเป็นลมไป เมื่อเธอฟื้นสติขึ้นมา คนในครอบครัวล้วนต้องการให้เธอหยุดทำงานเพื่อพักผ่อน แต่พิมมาลา ยืนยันจะไปทำงานที่บริษัทต่อ เพื่อไม่ให้คนในบริษัทลำบาก อันแสดงให้เห็นว่า พิมมาลาเป็นคนที่ขยันมาก ดังตัวอย่าง

“ลูกเป็นลมไป ฤกษ์บอกว่าคงตกใจไฟหน้าหม้อรถ” แม่บอก
ดิฉันรู้สึกเพียงว่าตนเองหลับ แต่ทำไมจึงไม่หลับไปเสียเลย หลับโดย
ไม่ตื่นหลับชั่ววินาที

“นอนนิ่ง ๆ เอะลูก ประสาทลูกคงไม่ตึ๊ง” พ่อบอก
“พ่ออยากให้พักผ่อนอีกสักสองวัน”

“ไม่ได้หรอกค่ะ บริษัทไม่เหมือนราชการ ถ้าเราป่วยจริง ๆ
เขาก็มีหมอของเขาตรวจให้” น้องมาลัยวรรณบอก “อีกทีก็ยังมีพี่
เราขอสิฟเลียตอนนี้พอถึงตอนที่เขาได้สิฟกัน เราก็คงไม่สิฟเสียหมดเรื่อง”

(เพลิงบุญ. 2551 : 233)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีนิสัยขยัน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ถึงแม้ว่าตนเองไม่สบายก็ยืนยันจะทำหน้าที่ของตนเอง

โดยไม่ลำบากคนอื่น การที่ตัวละครเมียหลวงมีนิสัยขยันจึงทำให้เธอได้ทำงานที่บริษัทอย่างมั่นคง ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนงานบ่อย ๆ สิ่งสำคัญ คือ เนื่องจากตัวละครเมียหลวงมีความขยันในการทำงานจึงทำให้เธอไม่จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยอยู่กับผู้ชาย หลังจากพบสามีนอกใจและหย่ากับสามีแล้ว ก็สามารถเลี้ยงตนเองได้

2) อุดทน

ความอดทน หมายถึง ไม่ว่าจะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ยากลำบากขนาดไหน ไม่ว่าจะถูกรบกวนด้วยสิ่งใด ก็สามารถผ่านอุปสรรคได้ด้วยความพยายาม มีความมั่นคงหนักแน่นไม่หวั่นไหว ความอดทนเป็นคุณสมบัติที่ดีสำหรับทุกคน เป็นสิ่งที่สังคมนิยมยกย่อง สามารถนำผู้คนเข้าสู่เส้นทางแห่งความสำเร็จได้

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง วิกันดา ภรรยาของอนิรุทธิ์ พบว่าสามีนอกใจตนเองครั้งแล้วครั้งเล่า แม้ว่าจิตใจเจ็บแค้นสามีอย่างมาก แต่ก็เลือกอดทน ไม่เคยไปตามหาเรื่องเมียน้อย จนถึงสามีนอนกับสาวใช้ในบ้านของเธอ เธอก็ไม่ได้ไล่สาวใช้ออกจากบ้าน เพียงแค่ปลอบใจตนเองว่าสามีไม่ได้จริงจัง แค่เล่น ๆ เหมือนทุกครั้งที่ทำกับผู้หญิงคนอื่น ดังตัวอย่าง

เขาสารภาพให้ฉันรับรู้เรื่องคนเลี้ยงลูกว่า เขาได้หล่อนเป็นภรรยาแล้ว

ใจหนึ่งฉันหึง อยากจะไล่แม่สาวตาคมคนนั้นออกจากงานทันที แต่อีกใจหนึ่งก็เวทนา เอาใจเขามาใส่ใจเราแล้ว ฉันก็ยุติความคิदनั้นเพราะกลัวบาป

ปลอบตนเองว่า หล่อนเป็นเพียงเลขหลังจุดทศนิยมเท่านั้นแหละ เหมือนนงคราญ เหมือนอีกหลายคนที่เราไม่รู้...

(เมียหลวง. 2555 : 58)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นผู้หญิงที่มีความอดทนอย่างสูง หลังจากแต่งงานกับสามีแล้ว แม้ว่าสามีนอกใจตนเองหลายครั้ง ทำร้ายจิตใจของตนเองมาตลอด ตัวละครเมียหลวงก็สามารถอดทนอย่างยาวนานโดยยึดหลักธรรมว่าไม่ไปเกะกะระรานใคร แม้คน ๆ นั้น จะมานอนกับสามีของตนก็ตามเพื่อไม่ให้ตัวเองต้องสร้างบาปให้กับใครอีกต่อไป ความอดทนทำให้ตัวละครเมียหลวงได้รับความเคารพจากสามี ไม่เคยคิดที่จะทิ้งเมียหลวงแต่ขณะเดียวกันก็ต้องอดทนอย่างมากที่สุดเช่นกัน

นวนิยายเรื่อง ระบำมาร กล่าวถึง ซลิตาเมื่อแต่งงานกับอัสดมแล้ว อัสดมเจ้าชู้มาหลายปี เขาแอบมีเมียน้อยหลายคน ทำให้ซลิตาเจ็บช้ำมาก ไม่มีความสุข แต่ด้วยความรักอย่างจริงจังที่มีต่อสามีและต้องการรักษาหน้าตากับสมบัติที่เธอกับสามีสร้างขึ้นมา เธอจึงเลือกอดทนมาโดยตลอด ดังตัวอย่าง

หล่อนเป็นภรรยาชายเจ้าชู้มานานปี ความยาวนานที่ทำให้ชีวิตบอบซ้ำครั้งแล้วครั้งเล่าช่วยให้ชลิตากลายเป็นคนแกร่ง อดทน เก็บความเข้าใจไว้สังหารคนอื่นได้เยือกเย็น นั่นเพราะคนอื่น ๆ สังหารหล่อนก่อนและหล่อนจำต้องยอมรับสภาพนี้อย่างดีไม่หลุด อาจเป็นเพราะหล่อนรักสามีมากเกินไปหรือรักวัตถุที่ทั้งหล่อนและสามีช่วยกันสร้างสะสม รักหน้าตาในสังคมที่ทำลายไม่ลงจึงทำให้หล่อนไม่คิดเลิกราเพื่อพบชีวิตใหม่ที่ดีกว่า

(ระบำมาร. 2554 : 481)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงมีความอดทนอย่างสูง ไม่ว่าตนเองได้รับความเจ็บอย่างหนักแค่ไหนก็เลือกอดทนเอาไว้เป็นเวลานาน ความอดทนของตัวละครเมียหลวงทำให้เธอได้รับการครอบครองของตนเองไม่แตกแยก และทำให้ตัวละครเมียหลวงเป็นภรรยาที่สามีไว้วางใจและเคารพมาเสมอ ด้วยความอดทนเป็นเวลานานจึงทำให้ตัวละครเมียหลวงกลายเป็นผู้หญิงที่จิตใจแข็งแกร่งอย่างมาก สามารถต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิตคู่ได้

3) เอาใจสามี

การเอาใจสามี หมายถึง การให้ความเข้าใจแก่สามี เข้าใจความยากลำบาก ความชอบและความไม่ชอบของสามี พยายามตอบสนองความต้องการของสามี ทำสิ่งที่สามีพอใจและชอบโดยไม่ได้คิดถึงผลประโยชน์ของตนเอง การเอาใจสามีอย่างเหมาะสมสามารถทำให้ผู้หญิงได้รับความเคารพจากสามี แต่ขณะเดียวกัน การเอาใจสามีมากเกินไปก็อาจทำให้สามีเบียดเบียนได้

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง วิกันดาเมื่อแต่งงานกับสามีแล้ว ดูแลสามีและครอบครัวเป็นอย่างดี แต่การเอาใจและเข้าใจสามีมากเกินไปทำให้สามีรู้สึกว่ามีวิกันดาเก็บความจริงใจของตนเองไว้ ไม่ได้เป็นตัวของตัวเอง จนทำให้ทั้งสองคนเกิดความไม่เข้าใจกันและทะเลาะกันดังตัวอย่าง

“คุณเป็นเมียที่ดีเกินไปต่างหากละวิ คุณเอาใจฉัน พยายามเข้าใจฉัน จนบางครั้งคุณต้องเก็บความจริงใจของคุณไว้ แล้วแสดงความไม่จริงออกมา”

“บอกคำเดียวเท่านั้นแหละคะรุทธิ์ว่าคุณเบียดฉัน...”

“ผมอยากให้คุณเป็นไฟบ้าง”

(เมียหลวง. 2555 : 99)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นผู้หญิงที่เข้าใจสามีและเอาใจสามีอย่างมาก เป็นภรรยาที่ดีสำหรับผู้ชาย โดยทั่วไปแล้วจะคิดแทนสามีจนเก็บความจริงใจของตนเอง แต่การที่เอาใจสามีมาตลอดเวลากลับทำให้สามีเกิดความไม่เข้าใจกับตัวละครเมียหลวง จนกลายเป็น

เหตุผลที่ตนเองนอกใจภรรยา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การเอาใจสามีอย่างเหมาะสมมีความสำคัญในการใช้ชีวิตของคู่สามีภรรยาอย่างมาก

นวนิยายเรื่อง ระเบ๋บมาร กล่าวถึง หลังจากชลิตาแต่งงานกับสามีแล้ว เธอพยายามทำสิ่งที่สามีชอบ แม้ว่าตนเองไม่ชอบก็ตาม จนกลายเป็นคนที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่สามารถแสดงความจริงใจออกมาได้ เมื่อเธอรู้อาสามีของตนเองชอบภิกษุผู้หญิงสาวสวย เธอก็หาทางช่วยให้สามีได้เข้าไปใกล้ภิกษุ ดังตัวอย่าง

“เมียที่ดีก็ต้องหาสิ่งที่ตัวชอบมาให้ผิวเป็นธรรมดา หญิงดี จะกลายเป็นหญิงเลว เกลือกกล้วยกับผิวของชาวบ้านได้ ก็ต้องมีครบ เหมือนกัน...กิน เที้ยว ต้ม แต่งตัว” นัยน์ตาเป็นประกายวับเมื่อเงยขึ้น สบตาเขา “ก่อนจะตกเป็นทาสของตั้มหา มันก็ต้องเป็นทาสของความ ‘คิวไลซ์’ พวกนี้ก่อน ใช้ไหมคะ”

“ลิตา!”

“เออะคะ ยังไงคุณก็ต้องได้ผู้หญิงคนนี้...ฉันรับรอง”

(ระเบ๋บมาร. 2554 : 307)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นผู้หญิงที่เอาใจสามีอย่างมากเกินไป สำหรับตัวละครเมียหลวงสามารถทุ่มเททุกอย่างเพื่อทำให้สามีพอใจและชอบใจ จนแบ่งปันความรักของสามีกับผู้หญิงคนอื่นก็อดทนได้ การเอาใจและเอาใจสามีทำให้ตัวละครเมียหลวงกลายเป็นภรรยาที่ดีที่สามีไม่มีวันทิ้งได้ แต่ขณะเดียวกันก็ทำให้ตัวละครเมียหลวงเผชิญกับความทุกข์ของชีวิตคู่อย่างมาก ทำให้ชีวิตเต็มไปด้วยความเจ็บปวด

4) ครอบคอบ

ความครอบคอบ หมายถึง การระมัดระวังและไม่ประมาท การทำอะไรอย่างครอบคอบจะช่วยให้เกิดผลดี ไม่มีความผิดพลาด และประสบความสำเร็จ ความครอบคอบสามารถส่งผลให้คนทำเรื่องต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้แล้ว คนที่มีความครอบคอบมักจะได้รับ ความไว้วางใจจากผู้อื่น ความครอบคอบจึงเป็นคุณสมบัติสำคัญในการดำเนินชีวิต

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง วรรณนรีเป็นคนเจ้าระเบียบ ไม่ว่าจะทำอะไร ต้องวางแผน ตั้งแต่เรื่องเล็ก ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น ความสะอาด ภาชนะ เป็นต้น จนถึง การงานต่าง ๆ ก็ต้องมีระเบียบ โดยเฉพาะเรื่องการใช้เงิน เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากความมีระเบียบของแม่ตั้งแต่เด็ก เธอวางแผนการใช้เงินให้สามีและตนเองอย่างเคร่งครัด จนทำให้สามีอึดอัดและเบื่อหน่ายตนเองได้ ดังตัวอย่าง

วรรณนรีเป็นคนครอบคอบ การวางระเบียบของหล่อนนั้นมิได้

วางเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ได้วางไว้หมดทุกเรื่อง ตั้งแต่เรื่อง

ความสะอาด ภาชนะ การตรงต่อเวลา และรายได้รายจ่าย ประการ
หลังนี้ดูเหมือนจะเป็นหัวใจของหล่อนทีเดียว เพราะหล่อนถือว่าผู้ชาย
ถ้าไม่มีเงินเสียตัวเดียวก็ไปไหนไม่ได้ เพราะฉะนั้นหล่อนจึงได้เริ่ม
วางระเบียบในการใช้เงินสำหรับเขานับตั้งแต่นั้นเป็นเพียงคนรัก มารดา
ของหล่อนก็วางระเบียบให้บิดาของหล่อนใช้จ่ายเช่นนี้เหมือนกัน

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 102)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นผู้หญิงที่มีนิสัยรอบคอบ เป็นผู้
ที่เจ้าระเบียบ เรื่องต่าง ๆ ในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใหญ่หรือว่าเรื่องเล็ก ตัวละครเมียหลวงต้อง
วางแผน คิดผลประโยชน์และผลกระทบอย่างรอบคอบ ซึ่งส่งผลให้ตัวละครเมียหลวงเป็นคนที่มีความ
ผิดพลาดน้อยทั้งในเรื่องการงานและเรื่องชีวิตประจำวัน แต่ขณะเดียวกัน การมีความรอบคอบ
อย่างมากเกินไป ก็ทำให้คนในครอบครัวรู้สึกอึดอัดและทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเมียหลวง
กับสามีแย่ง เรื่อย ๆ

5) ประหยัด

การประหยัด หมายถึง การรู้จักใช้ทรัพยากรตามความจำเป็น และใช้อย่าง
คุ้มค่าโดยไม่สิ้นเปลือง การประหยัดเป็นเรื่องที่สังคมยกย่องกันมาเป็นเวลานาน เป็นคุณสมบัติที่ดีต่อ
ทั้งตนเองและผู้อื่น การประหยัดอย่างเหมาะสมสามารถช่วยคนสะสมทรัพย์สินทำให้มีชีวิตที่ดีขึ้น

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึงหลังจากภิมแต่งงานกับวรรณรีเป็นเวลา
14 ปี เขากับวรรณรีใช้ชีวิตด้วยกันอย่างเคร่งครัด วรรณรีประหยัดเงินในทุกเรื่อง สิ่งที่เธอพูดกับ
ภิมมากที่สุด คือ พวกเขาได้สะสมเงินจำนวนเท่าไร ถ้าหากพวกเขาประหยัดต่อไป ชีวิตของพวกเขา
จะกลายเป็นอย่างไร จึงทำให้ภิมรู้สึกอึดอัดมาก ดังตัวอย่าง

ลมหายใจร้อนผ่าวเป่าอยู่ข้างหูหล่อน ในหัวใจของภิมเต็มไปด้วย
ด้วยความร้อนรุ่มที่แปลกใหม่ ลิบลิบปีเดียวหนอที่เขากับวรรณรี
ใช้ชีวิตคู่ร่วมกันอย่างเคร่งครัด ทุกลมหายใจเต็มไปด้วยการสร้าง
หลักฐานและเก็บเงิน เงิน เงิน และเงิน จนเขารู้สึกเหมือนถูกกรอก
ยาขมเมื่อหล่อนบอกว่า ‘เรามีเงินสามหมื่นแล้วค่ะภิม’

หรือ ‘สิ้นปีนี้แหละ เราก็มียกหมื่น’ หรือไม่ก็ ‘สมมุติว่าถ้า
เรามีเงินหลายแสน เราจะทำอะไรอีกสักอย่างดีคะ ที่จะให้เกิดรายได้
ประจำออกเงยขึ้นมา”

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 120)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นคนที่นิสัยประหยัด ในขณะที่
ตนเองประหยัดเงินก็ยังวางแผนการใช้เงินให้สามี การประหยัดของตัวละครเมียหลวงทำให้ครอบครัว

ได้สะสมเงินเป็นจำนวนไม่น้อย ทำให้ครอบครัวมีชีวิตที่ดีขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็ทำให้สามีของตนเองรู้สึกเหนื่อยใจ เนื่องจากถูกบังคับให้ใช้จ่ายตามกำหนด ไม่สามารถทำสิ่งที่ตนเองอยากทำ จึงส่งผลกระทบต่อชีวิตคู่ของคู่สามีภรรยาให้แยลงเมื่อเวลาผ่านไป

6) เข้าใจคนอื่น

การเข้าใจคนอื่น คือ ความรู้สึกยอมรับในสิ่งที่คนอื่นเป็น การนึกถึงความรู้สึกของผู้อื่น การเข้าใจผู้อื่นสามารถช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตนเองกับผู้อื่น ทำให้ตนเองเป็นที่ยอมรับและที่ชื่นชมของคนทั่วไปได้

นวนิยายเรื่อง เฟลิ่งบุญ กล่าวถึง สามีของพิมาลา นักร้องชาวจีนกับเพื่อนตอนเย็น จึงไม่สามารถไปกินข้าวเย็นกับพิมาลาได้ เขาจึงเสนอส่งภรรยาไปกินข้าวที่บ้านของพ่อ หลังจากกินข้าวเสร็จแล้วค่อยให้คนใช้ส่งภรรยากลับบ้าน ส่วนตนเองก็จะรีบกลับบ้าน แต่พิมาลาเกรงใจและเข้าใจสามี เธอจึงปฏิเสธข้อเสนอของสามี และให้สามี ไปกินข้าวและพบปะพูดคุยกับเพื่อน ๆ อย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องเป็นห่วงเธอ ดังตัวอย่าง

“พิมจีะ เย็นนี้ผมจะต้องไปกินเลี้ยง” เขาบอกดิฉันในวันหนึ่ง
 “ไอ้เพื่อนฝูงสมัยเก่ามันน่าจะจะมีติดตั้งสงสัยว่าจะกลับดึก ตอนเย็นผมรับพิมไปส่งบ้านคุณพ่อ แล้วเลยกินข้าวเสียที่นั่นก็แล้วกันนะ ส่วนแอ๊ดให้มันทำอะไรกินเอง แล้วพอกินข้าวเสร็จ ผมบอกรัตน์ไว้แล้วให้รัตน์ขับรถมาส่ง มาอยู่เป็นเพื่อนจนกว่าผมจะกลับ”

“ไม่ต้องก็ได้ อยู่สองคนกับแอ๊ดก็จะเป็นไรไป เกรงใจรัตน์
 แกจะต้องมาแกร่วอยู่จนดึกจนดื่น”

“ผมเป็นห่วงนะซี” เขาบอก

“ไม่เป็นไรหรอกคะคืนเดียวเท่านั้นเอง”

(เฟลิ่งบุญ. 2551 : 158)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงโดยทั่วไปแล้วจะเข้าใจและตามใจสามีของตนเอง ไม่ยุ่งกับเรื่องการคบค้าสมาคมของสามีเป็นอันขาด ให้สามีมีโอกาสพบปะคุยกันกับเพื่อน ๆ และให้พื้นที่ส่วนตัวแก่สามีอย่างพอสมควร การที่ตัวละครเมียเข้าใจสามีและตามใจสามีทำให้ตนเองได้รับความเคารพจากสามี แต่ขณะเดียวกัน ก็ส่งผลกระทบต่อสามีให้เกิดการนอกใจในภายหลัง เพราะว่าภรรยาเข้าใจและวางใจสามีมากเกินไป

7) เชื่อฟังผู้ใหญ่

การเชื่อฟังผู้ใหญ่ คือ การรับรู้คำแนะนำและคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ ตอนวัยเด็กเด็กต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่ ไม่สามารถขัดใจผู้ใหญ่ได้ อย่างนั้นถึงจะถือว่าเป็นเด็กดี หลังจากเติบโตแล้ว การเชื่อฟังผู้ใหญ่ไม่ได้เหมือนเด็กที่แค่ทำตามคำสั่งสอนของพ่อแม่ทุกอย่างเท่านั้น แต่ต้องทำตามสิ่ง

ที่ถูกต้องและรับฟังคำแนะนำจากผู้ใหญ่ เนื่องจากผู้ใหญ่มักจะได้ผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ ดังนั้น คำสั่งสอนและคำแนะนำของผู้ใหญ่จึงจะมีหลายสิ่งหลายอย่างที่ควรรับรู้ เพื่อนำไปใช้เป็นประโยชน์ ในการดำเนินชีวิต

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง เมื่อพิมาลาบอกพ่อแม่เรื่องที่เรากำลังคบกับ ฤกษ์ พ่อแม่ไม่ได้กีดกันเรื่องความรักของพวกเขาสองคน แล้วพ่อยังสั่งสอนเธอว่า เมื่อแต่งงานแล้ว ต้องทำหน้าที่ดูแลสามีและลูกเป็นอย่างดี ส่วนพิมาลาเอง เมื่อได้ยินคำสั่งสอนของพ่อก็รับฟัง อย่างตั้งใจ และจะรักษาและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพ่อ ดังตัวอย่าง

“คนเราทุกคนต้องมีความรัก จะรักก็รักไปเถิด พ่อไม่ว่า ฤกษ์ เองก็เป็นเด็กดี ปีหน้าเขาก็จะมีงานทำเป็นหลักเป็นฐานความเป็นคนดี ของคนเราที่มีค่ามาก เพราะต่อไปถ้ามีอะไรผิดพลาดเกิดขึ้นก็พูดกัน รู้เรื่องง่าย ผู้หญิงเวลาแต่งงาน สำคัญอยู่สามอย่าง คือ ผัว ลูก และ ญาติข้างผัว ใครได้ดีครบสามอย่างนี้ก็ถือว่าประเสริฐนัก และจะต้อง รักษาไว้ ทะนุถนอมไว้ให้เท่าชีวิตของเราทีเดียว”

“ค่ะ พ่อ” ดิฉันเงยหน้าขึ้นตอบบิดา “ในชีวิตของพิม ขอบปฏิญาณว่าทุก ๆ สิ่งที่ได้มาพิมได้มาด้วยความสุจริตและจะรักษา ไว้ด้วยความสุจริตจนสุดความสามารถ”

(เพลิงบุญ. 2551 : 57)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวงมีนิสัย เชื่อฟังผู้ใหญ่ ไม่ขัดใจผู้ใหญ่ รับรู้สิ่งที่ผู้ใหญ่สั่งสอนอย่างตั้งใจ สำหรับเรื่องการแต่งงานและการเป็น ภรรยาที่ดี ตัวละครเมียหลวงได้เชื่อฟังเรื่องที่คุณใหญ่สั่งสอนว่า การแต่งงานเป็นเรื่องสำคัญสำหรับ ผู้หญิง เมื่อแต่งงานแล้ว ต้องดูแลสามีและลูกเป็นอย่างดี เมื่อตัวละครเมียขี้นมและปฏิบัติตาม หลักการนี้ ก็ทำให้ตัวละครเมียกลายเป็นภรรยาที่สังคมชื่นชมและยอมรับ

นวนิยายเรื่อง บาดาลใจ กล่าวถึง ในครั้งหนึ่งที่ปุริมาณทะเลาะกับสามี เธอสารภาพกับสามีว่าการที่เธอยอมแต่งงานกับเขาเป็นเพราะแม่ทั้งสองฝ่าย แม่ของปุริมาณและแม่ ของสักการอยากให้เธอแต่งงานกับสักการโดยทั้งสองคนไม่ได้รักกัน แม้ว่าในใจของปุริมาณไม่ค่อย อยากตอบตกลง แต่เนื่องจากเธอเป็นเด็กที่เชื่อฟังแม่มาตลอดเวลา เพื่อไม่ให้แม่เสียใจและผิดหวัง ในที่สุดเธอก็ตกลงยอมแต่งงานกับสักการ ดังตัวอย่าง

“เพ็งก็เหมือนกัน ทุก ๆ คนพยายามยึดเยียดสิ่งที่ไม่ต้องการ ให้เพ็ง” หล่อนพูดขึ้นบ้าง “ใช่ว่าเพ็งจะยินดีเต็มใจกับการแต่งงาน ครั้งนี้เมื่อไหร่ เพ็งเคยเห็นใคร ๆ เขาแต่งงานกันเขาก็มักจะรักกันอยู่ แล้วทั้งนั้น แต่นี่อะไร...พี่ต๋อก็ไม่ได้รักเพ็ง เพ็งก็ไม่ได้รักพี่ต๋อ แต่คุณแม่

ทั้งสองฝ่ายก็พยายามจะให้เรารักกัน ทั้ง ๆ รู้ว่า เป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ และที่เพ็ญยอมแต่งงานก็ไม่ใช่เพราะแม่บังคับ แต่เป็นเพราะแม่บอกว่า ขอให้เห็นแก่คุณป้า เพราะคุณป้าก็ไม่เห็นใครอีกแล้วที่จะช่วยคุณป้าได้ คุณป้าต้องการให้พี่ต้องมีเพื่อน หายเจ็บเหงาเท่านั้นเอง”

(บาดาลใจ. 2555 : 86)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นคนที่เชื่อฟังผู้ใหญ่ ไม่ขัดใจผู้ใหญ่ ในเรื่องต่าง ๆ สิ่งที่คุณใหญ่แนะนำและอยากให้เราทำ ตัวละครเมียหลวงมักจะยอมรับ เพราะไม่อยากให้คุณใหญ่เสียใจและผิดหวัง การเชื่อฟังผู้ใหญ่สำหรับทุกเรื่องทำให้ตัวละครเมียหลวงต้องอดทนกับความทุกข์ความไม่สบายใจจากการใช้ชีวิตคู่ เพราะเรื่องการหาคู่ครองชีวิตเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับผู้หญิงทุกคน การแต่งงานกับคนที่ตนเองไม่รัก อาจจะทำให้ชีวิตไม่มีความสุขได้

8) รักเดียวใจเดียว

การรักเดียวใจเดียว คือ การที่มีจิตใจจดจ่อชื่นชม และรักใคร่ ในใครคนใดคนหนึ่งเพียงคนเดียว คนที่มีฐานะเป็นภรรยา มักจะถูกสังคมกำหนดว่าต้องมีความซื่อสัตย์ต่อสามี รักเดียวใจเดียวต่อสามีของตนเองเท่านั้น

นวนิยายเรื่อง เฟลิ่งบุญ กล่าวถึงพินาสารักสามีของตนเองมาก แต่เนื่องจากสามีนอกใจ จึงทำให้เธอรู้สึกเสียใจและทรมานอย่างมาก เพื่อทำให้ตนเองเดินออกจากความทรมานเร็ว ๆ เธอตัดสินใจหย่ากับสามี แต่หลังจากหย่ากับสามีแล้ว เธอพบว่าตนเองยังรักสามีเหมือนเดิม ซึ่งทำให้ตนเองทรมานยิ่งกว่าเดิม ดังตัวอย่าง

ดิฉันก็อยากจะบอกเขาเหมือนกันว่า ดิฉันเองก็ทรมาน เป็นความทรมานอันเนื่องมาจากทั้งรักทั้งแค้น ดิฉันหย่ากับเขาเพราะแค้น เพราะยากที่จะทำใจให้สงบ เมื่อรู้ว่ามิใช่คนอื่นมาแบ่งเขาไป แต่เมื่อหย่าแล้วสิ ดิฉันก็เต็มใจด้วยความอาลัยรักต่อสิ่งที่เอาคืนมาไม่ได้ ใจของดิฉันทั้งดวงหลุดลอยตามเขาไปแน่แท้ใจในวาระนั้นว่า ดิฉันยังรักเขารักมากมายไม่มีวันจืดจาง

(เฟลิ่งบุญ. 2551 : 294)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวงเป็นคนที่รักเดียวใจเดียว ถึงแม้ว่าตนเองจะถูกสามีทำร้ายจิตใจอย่างไร แต่ก็ยังคงรักสามีเหมือนเดิม การที่ตัวละครเมียหลวงรักเดียวใจเดียวส่งผลให้ตนเองไม่ยอมตอบรับความรักของผู้ชายคนอื่นที่มีต่อตนเอง แต่ขณะเดียวกันก็ไม่สามารถตัดใจจากสามี ดังนั้น นิสัยรักเดียวใจเดียวของตัวละครเมียจึงไม่ได้หมายความว่า จะให้อภัยสามีไม่ว่าเกิดเรื่องอะไรขึ้นก็ตาม

9) ตามใจคนอื่น

การตามใจคนอื่น หมายถึง บุคคลมีจิตใจอ่อนในเรื่องการปฏิเสธความต้องการของผู้อื่น เมื่อมีคนขอความช่วยเหลือจากตนเองหรือการตัดสินใจทำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มักจะเอาผลประโยชน์ของคนอื่นเอาไว้ข้างหน้า โดยไม่นึกถึงผลเสียที่มีต่อตนเองที่จะตามมาในภายหลัง ดังนั้นคนที่ตามใจคนอื่นมักจะทำให้ตนเองอยู่ในสภาพยากลำบาก ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีนิสัยตามใจคนอื่นง่าย จึงสร้างปัญหาต่าง ๆ ให้กับตนเอง

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง พิมาลามีนิสัยชอบตามใจคนอื่น ก่อนที่เธอแต่งงานกับสามี เมื่อเธออยู่กับใจเรียงเพื่อนสนิทของเธอ เธอมักจะตามใจใจเรียงทุกอย่าง หลังจากแต่งงานกับสามีแล้ว เธอยังตามใจสามี แล้วยังตามใจเพื่อนเหมือนเดิม เมื่อใจเรียงย้ายออกจากบ้านคุณอา และมาขอความช่วยเหลือจากเธอ เธอก็ตามใจเพื่อน ให้เพื่อนย้ายเข้ามาอยู่ในบ้านของตนเอง โดยไม่ได้นึกถึงความรู้สึกของสามีและผลเสียที่จะตามมาในทีหลัง ดังตัวอย่าง

*ฤกษ์ชัยบรรณหน้าตั้ง ไม่ยอมพูดอะไรแม้แต่คำเดียว โธเอ๊ย!
แม้แต่ดิฉันเองก็หงุดหงิดน้อยอยู่เมื่อไหร่ แต่ไม่รู้จะทำอย่างไรดี
อาจเป็นเพราะดิฉันเคยอ่อนเคยตามใจเพื่อนเสียจนเป็นนิสัยก็ได้ และ
บัดนี้เพื่อนก็กลับมาอยู่ในฐานะพึ่งพาอาศัย ดิฉันจะมาขัดใจหล่อนยาม
หล่อนตกต่ำ หล่อนก็อาจจะนึกน้อยใจได้ว่าดิฉันเห็นหล่อนหมดตัวแล้ว
สิ จึงซักจะข่มเหงใจ ดิฉันกลัวเพื่อนจะเข้าใจอย่างนี้เลยต้องตามใจ
หล่อนต่อไปอีก*

(เพลิงบุญ. 2551 : 95)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครหญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวงมีนิสัยตามใจคนรอบข้าง การที่ตัวละครเมียหลวงตามใจคนอื่นง่ายเป็นนิสัยที่ติดตัวมานาน ไม่ได้เกิดในช่วงคราวการตามใจเพื่อนและสามีในทุกเรื่อง ส่งผลกระทบต่อชีวิตคู่ของตัวละครเมีย ทำให้สามีเกิดความคิดว่าไม่ว่าตนเองทำอะไร ภรรยา ก็จะเข้าใจตนเองและตามใจตนเอง จนเกิดพฤติกรรมที่นอกใจ ดังนั้นบางที่การตามใจคนอื่นง่ายจึงจะส่งผลกระทบที่ไม่ดีต่อตัวละครเมีย

10) มีจิตใจเข้มแข็ง

มีจิตใจเข้มแข็ง หมายถึง ไม่ว่าจะอยู่ในสภาพยากลำบากแค่ไหนก็ไม่ท้อแท้โดยง่าย สามารถผ่านอุปสรรคด้วยความพยายามและความอดทนของตนเอง คนที่มีจิตใจเข้มแข็งมักจะจัดการกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ ความเข้มแข็งสามารถทำให้คนพ้นความทุกข์และประสบความสำเร็จตามที่คาดหวัง

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง หลังจากวรรณรีพบว่าสามีนอกใจตนเอง เธอได้ทะเลาะกับสามี การกระทำของสามีทำให้เธอเจ็บใจอย่างมาก แม้ว่าในใจอ่อนไหวอยากร้องให้ออกมา แต่เธอก็แค่อดทนไว้ ทุกครั้งที่เธอได้รับความเจ็บปวด เธอก็พยายามทำตัวเหมือนผู้ชาย ไม่แสดงความอ่อนแอของตนเองให้คนอื่นเห็น ดังตัวอย่าง

“นี่คุณพูดถึงอะไรกันนะ ฉันไม่ยกเข้าใจ” วรรณรีกรีดน้ำตาไปเสียโดยเร็ว หล่อนเตือนนักกับการที่จะแสดงความอ่อนแอให้ผู้ใดเห็น ตำแหน่งฐานะการงานมีส่วนช่วยให้หล่อนต้องยึดความเข้มแข็งและตัวอย่างอันดีเป็นสำคัญ จนวรรณรีลืมนึกถึงธรรมชาติอันสตรีเพศ พึงมี ดังนั้น ในยามที่หล่อนควรเป็นสตรี หล่อนก็กลับเป็นบุรุษ กล่าวคือยึดคอตระกูลอย่างเข้มแข็ง โดยที่หล่อนหารู้ไม่ว่าความเข้มแข็งเช่นนั้น บางทีเป็นสิ่งที่ขัดตาผู้ชายอย่างเหลือหลาย แทนที่เขาจะชื่นชม เขากลับปราศจากเมตตาหล่อน อันเป็นเหตุให้หล่อนเสียประโยชน์ที่พึงมีพึงได้

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 130)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นผู้หญิงที่มีจิตใจเข้มแข็งอย่างมาก ไม่ว่าจะเผชิญกับความทุกข์ความยากลำบากแค่ไหน ก็ไม่เคยแสดงความอ่อนแอของตนเอง ออกมาให้คนอื่นเห็น ความเข้มแข็งทำให้ตัวละครเมียหลวงสามารถผ่านอุปสรรคต่าง ๆ ด้วยตัวเอง แต่การมีจิตใจเข้มแข็งอย่างมากไม่ได้ทำให้ตัวละครเมียหลวงได้รับความชื่นชมจากสามีของตนเอง กลับทำให้สามีไม่ได้สนใจความรู้สึกของตนเองยิ่งขึ้น และเกิดความไม่เข้าใจต่อกัน

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง หลังจากวิกิตดาหย่ากับสามีแล้วต่อมาเธอลืมนึกว่าตนเองกำลังป่วย เธอไม่ได้รอให้หายป่วยเธอก็กลับไปทำงานต่อ เมื่อท่านผู้หญิงเห็นสภาพของเธอก็บอกให้เธอกลับไปพักผ่อน แต่วิกิตดาที่ยืนยันจะทำงานต่อ เธอไม่ยอมให้คนอื่นเห็นความอ่อนแอของเธอ การกระทำของเธอจึงทำให้ท่านผู้หญิงชื่นชมอย่างมาก ดังตัวอย่าง

ฉันทาบซึ่งในความกรุณาแต่ก็บอกกว่า

“ขอบพระคุณค่ะ ท่าน ดิฉันอยากทำงานมากกว่า ไม่อยากนอนนิ่ง ๆ แล้วคิดเรื่องตัวเอง”

ท่านผู้หญิงส่ายหน้า

“ไม่นึกเลยว่าคุณจะแกร่งขนาดนี้ หน้าตาคุณก็ไม่ได้บอกว่าคุณจะแกร่งขนาดนี้นี่นะ ”

“บางทีก็จำเป็นต้องแกร่งเหมือนกันค่ะท่าน ดิฉันเป็นคนมี
 ทิฐิมานะอยู่ในใจที่ไม่ชอบร้องไห้ให้ใครเห็น ไม่ชอบเดินเซให้คน
 หัวเราะเยาะ ทิฐิอันนี้เองที่ช่วยพยุงดิฉันไว้เมื่อถึงคราวอ่อนแอสุดขีด”

(เมียหลวง. 2555 : 536)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นคนที่จิตใจเข้มแข็ง ไม่ชอบ
 แสดงความอ่อนแอของตนเองต่อหน้าคนอื่น ถึงแม้ว่าตนเองกำลังเผชิญกับปัญหา ทั้งจิตใจและ
 ร่างกายก็เต็มไปด้วยความทุกข์ แต่ตัวละครเมียหลวงก็ไม่อยากให้คนอื่นสามารถถือโอกาสหัวเราะ
 เยาะตนเองได้ ความเข้มแข็งทำให้ตัวละครเมียหลวงได้รับความชื่นชมจากผู้อื่นอย่างมาก
 ขณะเดียวกันก็ทำให้ตนเองพ้นจากความทุกข์ได้เร็วขึ้นด้วย

11) รู้จักตอบแทนบุญคุณของผู้อื่น

การรู้จักตอบแทนบุญคุณของผู้อื่น เป็นคุณสมบัติที่ดีที่คนในสังคมทุกคน
 ยกย่อง บุญคุณเป็นสิ่งที่ไม่อาจลืมเลือนได้ สำหรับคนที่มีบุญคุณต่อตนเอง ไม่ว่าจะเป็นบุญคุณเล็กหรือ
 ใหญ่ ก็ควรหาโอกาสที่เหมาะสมเพื่อตอบแทน การตอบแทนบุญคุณของผู้อื่นนอกจากจะทำให้ผู้อื่นมี
 ความรู้สึกที่ดีกับตนเองแล้ว ยังสามารถทำให้ตนเองมีความสุขได้

นวนิยายเรื่อง บาดาลใจ กล่าวถึง ในเมื่อแม่ของปริมาณบอกเธอว่าอยากให้เธอ
 แต่งงานกับสักการ เธอตอบยอมรับ เนื่องจากแม่ของสักการเป็นผู้ที่มีบุญคุณต่อเธอ ตลอดมาแม่ของ
 สักการรักเอ็นดูเธออย่างมาก ดูแลเธอเหมือนลูกสาวของตนเอง สำหรับเธอแล้ว ใครที่มีน้ำใจกับเธอ
 เธอมักจะตอบแทนด้วยน้ำใจเหมือนกัน ดังตัวอย่าง

“เพ็ญยินดีที่จะเสี่ยงค่ะ แม่” ปริมาณบอกอย่างหนักแน่น “เพ็ญ
 รักครอบครัวคุณป้านี้มากมาก เหมือนเราเป็นญาติกันมากกว่าจะเป็น
 เพียงเพื่อน ทั้งคุณลุงคุณป้า และพี่ตุ๊กตุ้มเพ็ญมากเหลือเกินนะคะ
 น้ำใจยอมได้รับการตอบแทนด้วยน้ำใจค่ะ ใครมีน้ำใจกับเพ็ญ เพ็ญก็มี
 น้ำใจกับคนนั้น”

(บาดาลใจ. 2555 : 75)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นคนที่รู้จักตอบแทนบุญคุณ
 ของผู้อื่น สำหรับคนที่มีน้ำใจต่อตนเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใหญ่โตหรือว่าเล็ก ตัวละครเมียหลวงมักจะ
 ตอบแทนบุญคุณด้วยน้ำใจเหมือนกัน ทำสิ่งที่ตนเองสามารถทำได้ ยอมเสียสละตนเองเพื่อตอบแทน
 บุญคุณของผู้อื่น การรู้จักตอบแทนบุญคุณของผู้อื่น ทำให้ตัวละครเมียหลวงได้รับความจริงใจและ
 ความรักจากคนรอบข้าง

12) ฟุ่มเฟือย

ความฟุ่มเฟือย หมายถึง ความเกินพอดี ไม่ว่าจะสิ่งใดเกินพอดีก็ถือว่าไม่เหมาะสม และจะสร้างผลเสียต่าง ๆ ให้กับตนเอง การใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือยจะทำให้คนรู้สึกมีความสุขในชั่วคราว แต่การใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือยโดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะตามมาในภายหลังจะทำให้ชีวิตของมนุษย์แย่ง เรือย ๆ และไม่มีความสุขในอนาคต คนแต่ละคนมีคตินิยมในการใช้เงินที่ไม่เหมือนกัน เนื่องจากเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ

นวนิยายเรื่อง ลายหงส์ กล่าวถึง ทุกครั้งที่ทศเทพคู่หมั้นของหนึ่งหردادพาเธอไป เลือกเสื้อผ้า หนึ่งหردادมักจะเลือกซื้อเข็มขัด กระเป๋า ชุดอาบน้ำ เข็มขัดที่สั่งจากยุโรปที่ราคาแพง ไม่ว่าจะ ของนั้นจำเป็นหรือไม่หรือราคาสูงเท่าไร เพียงแค่เธอชอบก็ต้องซื้อให้ได้ ดังตัวอย่าง

*ทศเทพพาหล่อนกับพ่อและน้องชายมาที่นี่เป็นครั้งที่สาม...
นับตั้งแต่หมั้นหมายกันมา หนึ่งหردادพึงใจเข็มขัด กระเป๋า ชุดอาบน้ำ
เข็มขัดซึ่งสั่งจากยุโรป...ยุโรปแท้ ๆ มิได้ผลิตที่บางแคหรือพระประแดง
แล้วติดยี่ห้อเอาเองนั่นดอก*

*เสื้อธรรมดา ๆ ตัวละพันห้าร้อยถึงสามพันบาท...แล้วแต่
เนื้อผ้าและแบบเข็มขัดเส้นเล็ก ๆ เส้นละเกือบสองพัน*

(ลายหงส์. 2548 : 14)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงมีนิสัยฟุ่มเฟือย ชอบซื้อของที่ ราคาแพง ทั้งที่ตนเองไม่มีความสามารถที่จะซื้อของแพงพวกนั้นด้วยตนเอง แต่ก็ต้องหาวิธีเพื่อสมหวัง สำหรับตัวละครเมียหลวง การใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยเป็นเรื่องที่ธรรมดาในชีวิตประจำวัน แล้วก็ไม่เคย มีความคิดที่จะประหยัดเงิน เนื่องจากตัวละครเมียหลวงมีนิสัยการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยติดเป็น เวลานาน ทั้งยังได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้างด้วย จึงยากที่จะแก้ไข

13) เจ้าชู้

เจ้าชู้ หมายถึงไม่มีความซื่อสัตย์ต่อความรัก คนที่มีนิสัยเจ้าชู้โดยทั่วไปจะไม่มี ความรับผิดชอบต่อความรัก ซึ่งไม่ว่าผู้หญิงหรือผู้ชายต่างก็มีคนที่มีนิสัยเจ้าชู้ได้ สำหรับผู้หญิง เหตุผล ที่ทำให้มีนิสัยเจ้าชู้เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น หน้าตา ฐานะทางสังคม ความรู้ความสามารถ เป็นต้น สิ่งดังกล่าวล้วนสามารถดึงดูดให้ผู้หญิงเกิดการนอกใจได้

นวนิยายเรื่อง ลายหงส์ กล่าวถึง หนึ่งหردادในขณะที่มีคู่หมั้นแล้ว ยังไปเกี่ยวข้องกับผู้ชายคนอื่น รับน้ำใจของผู้ชายคนอื่นอย่างไม่ลังเล เธอชมวันชาติผู้ชายวัยกลางคนที่รอยต่อหน้า พ่อของตนเองโดยตรง แสดงความหมายที่ถ้าหากวันชาติหน้าตาหล่อกว่านี้หน่อย แล้วก็อายุน้อยกว่านี้ หน่อย เขาก็จะเป็นตัวเลือกที่ดีเหมือนกัน ดังตัวอย่าง

หนึ่งหردادเต็มไปด้วยอารมณ์รื่น

“อันที่จริงพี่ชาตินี้เค้าใจดีนะกะพอ...ถ้าเค้าหล่อกว่านี้หน่อย...
 โสดอีกนิด...” ว่าแล้วหล่อนก็ทำนัยน์ตาหวานอย่างมีนัย
 แต่บิดาเบ้ปากตัดบท
 “ถึงใจก็สู้ทศไม่ได้อยู่นั่นเอง”

(ลายหงส์. 2548 : 118)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงมีนิสัยที่เจ้าชู้ ไม่มีความจริงใจ ต่อความรัก เงื่อนไขที่ตัวละครเมียหลวงเลือกคู่ครองชีวิต คือ เงินและหน้าตา ระหว่างเงื่อนไข 2 ประการนี้ เงินจะเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด สำหรับตัวละครเมียหลวง ผู้ชายที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับตนเอง ต้องรวย มีทรัพย์สินเงินทองมากเพียงพอสำหรับตอบสนองความต้องการของตนเอง เมื่อเปรียบเทียบกับเงินแล้ว ความรักก็จะกลายเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยสำคัญ

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ตัวละครเมียหลวงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ส่วนใหญ่มีนิสัยดังนี้ ได้แก่ ขยัน อดทน เอาใจสามี รอบคอบ ประหยัด เข้าใจคนอื่น เชื้อฟุ้งผู้ใหญ่ รักเดียวใจเดียว ตามใจคนอื่นง่าย มีจิตใจเข้มแข็ง มีความกตัญญู รู้จักตอบแทนบุญคุณของผู้อื่น แต่ก็ มีตัวละครบางตัวที่มีนิสัยฟุ่มเฟือยและเจ้าชู้ ซึ่งทำให้ตัวละครเมียหลวงมีทั้งนิสัยที่ดีและไม่ดี สำหรับ ตัวละครเมียหลวงที่มีนิสัยดี จะได้รับการยอมรับจากคนรอบข้าง และได้รับความเคารพจากสามี แต่บางทีก็อาจทำให้สามีไม่เห็นคุณค่าของตนเอง และทำให้ชีวิตคู่ของตนเองไม่มีความสุข ส่วนตัวละครเมียหลวงที่มีนิสัยไม่ดีมีจำนวนน้อยมาก

2. ลักษณะนิสัยของตัวละครเมียน้อย

1) ขี้เกียจ

ความขี้เกียจ คือ สิ่งที่อยู่ในจิตใจสำนึกของมนุษย์ที่ว่า ไม่ยอมทำอะไรที่ต้องใช้ ความทุ่มเทหรือพลังงานสูง ๆ เป็นสิ่งที่จะส่งผลร้ายมหาศาลต่อมนุษย์อย่างหนึ่ง สามารถทำให้มนุษย์ หยุดความก้าวหน้า ถ้าหากเกิดความขี้เกียจโดยไม่ควบคุมการกระทำของตนเอง จะทำให้บุคคลมีชีวิต ที่แย่งลง ความขี้เกียจเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมที่ดำเนินชีวิต ฐานะทางสังคม นิสัยของตนเอง เป็นต้น คนที่มีความขี้เกียจมักจะมีชีวิตที่ดีโดยไม่ต้องใช้แรงของตนเอง สำหรับ ตัวละครผู้หญิงที่เป็นตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีคนที่มีนิสัยขี้เกียจ แม้แต่ ทำงานบ้านก็ไม่ยอมทำแต่จะหวังมีชีวิตที่สุขสบาย

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง ใจเรียงเมื่อย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านของฤกษ์ ไม่เคย ทำงานบ้านสักนิดเดียว ไม่ทำความสะอาดบ้าน ไม่ทำกับข้าว แม้แต่เสื้อผ้าของตนเองก็ไม่เคยซัก นอกจากนั้นแล้ว ยังไม่ออกไปทำงานด้วย อาศัยผู้ชายเลี้ยงอย่างเดียว การกระทำของเธอทำให้คน ในครอบครัวของฝ่ายชายไม่พอใจอย่างมาก ดังตัวอย่าง

“อยู่เฉย ๆ ไม่ชอบ” แม่ผ่องส่ายหน้า “แกชอบกลละคะ ดิฉัน
ไม่เข้าใจเลยคุณฤทธิก็ยังมีคะ ทั้ง ๆ ไม่ชอบ แต่ก็ไม่เคยทำอะไร เงิน
ก็ยังให้ใช้ ตั้งแต่มาอยู่ ไม่เห็นเคยหยิบไม้กวาดสักที คราวก็ไม่เคยเข้า
เสื่อใส่แล้วโยน ใส่แล้วโยน ตะกร้าเขามิให้ใส่ก็ไม่ใส่ พาดไว้ที่นั่นที่นี้
ดิฉันต้องคอยส่งเด็กให้เก็บ ไอ้ครั้นจะไม่เก็บก็สงสารคุณฤกษ์เดี๋ยวจะ
อารมณ์เสีย แกเคยกับความมีระเบียบคะ ทนรกเรือไม่ได้หรอก...
คุณพิมทราบดี ”

(เพลิงบุญ. 2551 : 336)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน
มีนิสัย ขี้เกียจ ไม่ช่วยทำงานบ้าน ดูแลครอบครัวอย่างไม่ดี ด้วยเหตุผลนี้ จึงทำให้ตัวละครเมียน้อย
ไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัวของฝ่ายชาย นิสัยที่ขี้เกียจ มุ่งจะอาศัยให้ผู้ชายเลี้ยงอยู่ฝ่ายเดียว
เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ชายทุกคนไม่ยอมจดทะเบียนสมรสกับเธอ ความขี้เกียจจึงไม่ได้
นำพาสิ่งที่ดีมาหาเธอเลย

2) ขี้หึง

ขี้หึง หมายถึง อากาทรหวงคนรักจนเกินเหตุหรือจนไร้เหตุผล เป็นอารมณ์เชิงลบ
ที่เกิดขึ้นเมื่อมีบุคคลที่สามเข้ามาเกี่ยวข้องกับความรักของตน ความหึงหวงที่มากเกินไปจะทำร้าย
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทำให้ทั้งตนเองและคู่ชีวิตไม่มีความสุข

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง อรอินทร์เมียน้อยของอนิรุทธิ์เมื่อมาแล้วไป
หาเรื่องวิกันดาเมียหลวงของอนิรุทธิ์ เนื่องจากอนิรุทธิ์ไปเกี่ยวข้องกับผู้หญิงคนอื่น หลังจากพวกเขา
ทะเลาะกัน อนิรุทธิ์ก็หายตัวไป ดังนั้น จึงทำให้ออรอินทร์เกิดอาการหึงหวง แล้วยังโทษวิกันดาปล่อย
สามีของตนเองไปเกี่ยวข้องกับผู้หญิงคนอื่น ดังตัวอย่าง

“คุณพี่ต้องทราบ รถเขาอยู่นี่” หล่อนทนตวาดเสียงเกรี้ยว
“คืนนี้เป็นไงเป็นกัน อรจะต้องพุดกับพี่รุทธิ์ให้แตกหัก จะเที่ยวพา
อินันตระเวนไปก่กทั่วเมืองอย่างนี้ไม่ได้”

“นั่นมันเรื่องของคุณ ฉันไม่เกี่ยว” ฉันทพยายามจะดึงแขนให้
หลุดจากอุ้งมือหล่อน แต่อรอินทร์ไม่ยอม

“คุณพี่เป็นใจให้เขาพาอินันมานอนนี้ไซ้ไหม” หล่อนร้อง
เสียงแหลม นัยน์ตาแห่งผาก แห่งสนิท สีหน้าเหี้ยมเกรียมด้วยลมร้าย
แห่งความหึงและความแค้น

(เมียหลวง. 2555 : 576)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยเป็นผู้หญิงที่ซื่อหึง ความหึงหวงทำให้ตัวละครเมียน้อยกลายเป็นคนไร้เหตุผล ทำเรื่องอย่างไม่มีสติ และยังสร้างความวุ่นวายความยุ่งยากให้คนอื่น อารมณ์ซื่อหึงทำให้ตัวละครเมียน้อยไม่ได้รับความรักและความเข้าใจจากคนที่รักและคนรอบข้าง กลับนำความทุกข์ให้ตนเองและผู้อื่น การไม่รู้จักรับควบคุมอารมณ์ของตนเองจึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเมียน้อยกับคนรักแย่งยิ่งขึ้น

3) ฟุ่มเฟือย

ความฟุ่มเฟือย หมายถึง ความเกินพอดี ไม่ว่าสิ่งใดเกินพอดีก็ถือว่าไม่เหมาะสม และจะสร้างผลเสียต่าง ๆ ให้กับตนเอง การใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือยจะทำให้คนรู้สึกมีความสุขในช่วงคร่าว แต่การใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือยโดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะตามมาในที่หลังจะทำให้ชีวิตของมนุษย์แย่งเรื่อย ๆ และไม่มีความสุขในอนาคต คนแต่ละคนมีคตินิยมในการใช้เงินที่ไม่เหมือนกัน เนื่องจากเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ ตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีนิสัยการใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือย และยากที่จะมีการเปลี่ยนแปลง

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง ใจเริงกับสามีเมื่อแต่งงานแล้วใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือยทั้งคู่ ทั้งสองคนชวนกันเที่ยวชวนกันทำทุกสิ่งทุกอย่างที่อยากทำ ออกไปเที่ยวตอนกลางคืนทุกวันจนเงินไม่พอใช้ เนื่องจากทั้งสองคนมีนิสัยที่คล้ายกัน ถูกตามใจในทุกสิ่งทุกอย่างตั้งแต่เด็ก จึงทำให้ทั้งสองคนเลิกการใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือยไม่ได้ สุดท้ายก็ทำให้ทั้งคู่ตกอยู่ในชีวิตที่ยากลำบาก ดังตัวอย่าง

“ผมยอมรับว่า ผมก็อาจจะเลวมากไปที่มีมุสุมอยู่กับ การเที่ยวเตร่ อยู่กับความเปลี่ยวเปลี่ยวตอนกลางคืนจนเงินทองไม่พอใช้ ขอบอกตามตรงว่าผมเคยคิดจะเลิกนิสัยนี้เมื่อแต่งงาน แต่แล้วผมก็เลิกไม่ได้ เป็นความจริงที่เรามีนิสัยเหมือนกันมากเกินไป ผมเป็นลูกคนเดียว เขาก็เป็นลูกคนเดียวผมเคยถูกตามใจมาแค่นั้น เขาก็เคยถูกตามใจมาแค่นั้น” หยุดเว้นระยะเพื่อตี้อีก “เราจึงชวนกันเที่ยวชวนกันทำทุกสิ่งทุกอย่างที่อยากทำ ไม่มีการเหนียวรั้งกัน ผมเที่ยวแค่นั้น เขาก็เที่ยวแค่นั้น”

(เพลิงบุญ. 2551 : 94-95)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีนิสัยการใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือย สนใจอยู่กับความเปลี่ยวเปลี่ยวอย่างเดียวจนทำให้ชีวิตของสามีและตนเองตกอยู่ในสภาพที่ยากลำบาก การที่ตัวละครเมียน้อยมีนิสัยการใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือยเกิดมานาน เนื่องจากไม่เคยมีคนห้ามการกระทำของเธอ จึงทำให้ตัวละครเมียน้อยเปลี่ยนนิสัยของตนเองยาก แล้วก็จะส่งผลกระทบต่อเรื่องการแยกทางกันระหว่างตัวละครเมียน้อยกับสามีด้วย

4) เจ้าชู้

เจ้าชู้ หมายถึง ไม่มีความซื่อสัตย์ต่อความรัก คนที่มีนิสัยเจ้าชู้โดยทั่วไปจะไม่มี ความรับผิดชอบต่อความรัก ซึ่งไม่ว่าผู้หญิงหรือผู้ชายต่างก็มีคนที่มีนิสัยเจ้าชู้ สำหรับผู้หญิง เหตุผล ที่ทำให้มีนิสัยเจ้าชู้เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น หน้าตา ฐานะทางสังคม ความรู้ความสามารถ เป็นต้น สิ่งดังกล่าวล้วนสามารถดึงดูดผู้หญิงให้เกิดการนอกใจ

นวนิยายเรื่อง เฟลิ่งบุญ กล่าวถึง ใจเริงเมื่อเลิกกับฤกษ์ สามีเก่าของพิมาลาแล้ว ได้คบกับผู้ชายอีกหลายคน ซึ่งผู้ชายแต่ละคน que เธอเลือกคบต่างก็เป็นผู้ชายที่ร่ำรวยหรือไม่มีฐานะ ทางสังคมสูง เมื่อฤกษ์พบใจเริงอีกครั้งหลังจากสองคนเลิกกัน ก็พบว่าใจเริงกำลังคบกับชายหนุ่ม ที่ร่ำรวยคนหนึ่ง ซึ่งคนนี้ทำให้ใจเริงอยู่ในชีวิตที่ตนเองใฝ่ฝัน ดังตัวอย่าง

“เรื่องใจเริง...เราพบกันตรงสี่แยกปทุมวัน เคี้ยวเนื้อหมูย่าง
โอสถโฆบิลรุ่นใหม่เซียวนะนั่งมากับนายพล แต่ยังมีคนหนึ่ง รถ
บังเอิญมาจอดขนานกันพอดี”

“คงได้ดีไปแล้ว” ดิฉันพยักหน้า “ถ้าเป็นยังงั้น เราก็อนุโมทนา
ด้วย”

“ก็ดีเขาจะได้ถึงจุดหมายปลายทางที่เขาใฝ่ฝันเสียที” ฤกษ์พูด
อย่างเยาะ ๆ “แต่ผมไม่สนใจหรอกผมสนใจนี้ดีกว่า”

(เฟลิ่งบุญ. 2551 : 432)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา โอโศกสิน มีนิสัยเจ้าชู้ อาศัยพึ่งพาผู้ชายที่ร่ำรวยและฐานะทางสังคมดี เพื่อให้ตนเองมีชีวิตที่ดีขึ้น เมื่อผู้ชายคน หนึ่งไม่สามารถทำให้ตนเองมีชีวิตที่สุขสบาย ตัวละครเมียน้อยจะเลิกกับผู้ชายคนนั้น แล้วไปคบกับ ผู้ชายที่ร่ำรวยอีกคนหนึ่ง การที่ตัวละครเมียน้อยมีนิสัยเจ้าชู้ ทำให้ผู้ชายคนอื่น ๆ ไม่ยอมเอา ความจริงใจใส่กับเธอ ด้วยเหตุนี้ ตัวละครเมียน้อยจึงค่อย ๆ กลายเป็นเมียเก็บของผู้ชายหลาย ๆ คน ขณะเดียวกันตนเองก็ไม่ได้ได้รับความยอมรับจากสังคมและผู้อื่นด้วย

5) ร่ำรวย

ความร่ำรวย เป็นการแสดงอารมณ์ดีใจความเป็นมิตรออกมาให้คนอื่นเห็น สามารถถ่ายทอดความรู้สึกเชิงบวกให้กับคนรอบข้าง คนที่มีนิสัยร่ำรวยสามารถนำความสุขให้แก่ ตนเองและผู้อื่น ไม่ทำให้คนอื่นรู้สึกอึดอัดเมื่อคบกัน

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง พุดกรองเป็นคนที่ยินกับสังคม สามารถ แยกอารมณ์สำหรับสังคมกับอารมณ์สำหรับส่วนตัวออกจากกัน เธอมักจะแสดงความรักออกมาให้ คนอื่นเห็น แม้ว่าตนเองร่ำรวย แต่ก็ไม่เคยดูถูกคนอื่น สิ่ง que เธอได้ไม่ใช่อยู่นือคนอื่น แต่เป็นความรัก จากคนรอบข้าง ดังตัวอย่าง

แต่สตรีอีกผู้หนึ่งเคยชินกับสมาคมอันมีกฎเกณฑ์เป็นนิจกาล
ว่า ‘น้ำชุ่นอยู่ใน น้ำใสอยู่นอก’ ความเคยชินบวกกับอัธยาศัยดั้งเดิมซึ่ง
ร่าเริงและพร้อมเสมอที่จะ ‘หวาน’ ทำให้บุตรกรองเป็นที่รักแม่เพียง
แวบแรกที่สายตาพบกัน ความร่าเริงไม่มีอิทธิพลในเชิงที่ทำให้เกิด
ความคิดผิด ๆ ในเรื่อง ‘เบ่ง’ หรือยกตนข่มท่านก็เพราะบุตรกรองไม่คิด
ว่าการแสดงตนเช่นนั้นจะเกิดประโยชน์อย่างใดแก่ตนเองมากไปกว่า
การผูกใจให้คนทั้งหลายรักหล่อน

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 287)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยมีนิสัยร่าเริง โดยทั่วไปแล้วจะแสดง
ความเป็นมิตรความร่าเริงสดใสออกมาให้คนอื่นเห็น ไม่ดูถูกหรือทำร้ายจิตใจคนอื่นโดยถือว่าตนเองมี
ฐานะทางสังคมสูง รู้จักวิธีการคบค้าสมาคมกับผู้อื่นเป็นอย่างดี การเป็นคนทีร่าเริง ทำให้คนอื่นมี
ความประทับใจและความรู้สึกที่ดีต่อตัวละครเมียน้อยในครั้งแรกที่พบกัน และทำให้ตัวละครเมียน้อย
ได้รับความรักจากคนรอบข้างเป็นอย่างมาก

6) ไม่รับผิดชอบ

ความไม่รับผิดชอบ หมายถึง ไม่ทำตามหน้าที่ของตนเอง หรือเมื่อทำบางสิ่ง
บางอย่างผิด ไม่หาวิธีแก้ไข แต่ทิ้งปัญหาให้คนอื่นช่วยแก้ไข การที่บุคคลใดคนหนึ่งไม่รับผิดชอบหน้าที่
ของตนเองจะทำให้ตนเองไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมและคนอื่น จะสร้างความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับคนอื่น
ทำให้คนอื่นไม่เชื่อใจเรา คนแต่ละคนต่างก็มีหน้าที่ต่าง ๆ ต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว
สังคม และคนอื่น เป็นต้น ถึงจะทำให้ตนเองประสบความสำเร็จในเรื่องต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง ใจเริงหลังจากแต่งงานกับสามี ไม่เคยทำหน้าที่
ภรรยาอย่างดี ไม่เคยทำงานบ้าน และไม่เคยดูแลชีวิตประจำวันของสามี ทุกสิ่งทุกอย่างก็ปล่อยให้
สมพิศ คนรับใช้ทำอย่างเดียว ส่วนเธอเองสนใจแต่เรื่องเที่ยว หรือเรื่องคบค้ากับวงการผู้หญิงชั้นสูง
จึงทำให้สามีของเธอไม่พอใจอย่างมาก ดังตัวอย่าง

“ตั้งแต่แต่งงานกันมา เธอไม่เคยอยู่บ้าน เชื่อไหมว่า แม้แต่ซังกาแพ
ลักแก้วเขาก็ไม่เคยทำให้ผม มีแต่สมพิศนะซีที่ทำ อะไร ๆ ก็สมพิศ
หยิบเสื้อให้ผมก็สมพิศ เย็บกระดุมเสื้อเชิ้ตก็สมพิศ จะไปงานศพเอา
แขนทุกข้อมาติดเสื้อก็สมพิศอีก โอ๊ย! อะไร ๆ ก็สมพิศทั้งนั้นแหละคุณ
จนชื่อสมพิศมันเข้าไส้ผมเข้าจริง ๆ มามอง ๆ ดู เออ...มันยังดีกว่าเมีย
เราเสียอีก”

เพลิงบุญ. 2551 : 95)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีนิสัยไม่รับผิดชอบ ทำหน้าที่ในฐานะภรรยาอย่างไม่ดี ไม่ดูแลสามีของตนเอง ปล່อยให้คนอื่น ทำหน้าที่ตนเองแทน ส่วนตนเองสนใจแต่เรื่องส่วนตัว จึงทำให้ผู้หญิงคนอื่นมีโอกาสเข้าใกล้ตัวของสามี ทำให้สามีของตนเองเกิดนอกใจ รักผู้หญิงคนอื่น การที่ตัวละครเมียน้อยไม่มีความรับผิดชอบต่อสามี จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สามีนอกใจ

7) ตามใจตนเองมากเกินไป

การตามใจตนเองมากเกินไป หมายถึง ทำทุกสิ่งทุกอย่างโดยเอาผลประโยชน์ของตัวเองเป็นหลัก ซึ่งไม่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น ดังนั้น อาจจะสร้างความยากลำบากให้คนอื่น การตามใจตนเองอย่างเหมาะสมสามารถทำให้ตนเองหลีกเลี่ยงปัญหาต่าง ๆ ได้ แต่การตามใจตนเองมากเกินไป นอกจากสร้างปัญหาแก่คนอื่นแล้ว ยังจะทำให้คนอื่นมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเอง ทำให้ตนเองมีระยะห่างกับคนอื่น จนสร้างความยากลำบากกับตัวเองด้วย

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง ใจเริงเป็นคนที่มีนิสัยตามใจตนเองในทุกเรื่อง หลังจากเธอหย่ากับสามีได้ขอความช่วยเหลือจากพิมาลา เพื่อให้พิมาลาช่วยตัวเองหางานใหม่ แต่เมื่อเพื่อนช่วยหางานได้แล้ว เธอก็กลับลาออกจากงานหลังจากทำงานไม่กี่วันโดยไม่สนใจว่า การหางานได้ไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับคนที่มึระดับการศึกษาไม่ค่อยสูง การกระทำของเธอทำให้คนที่อยู่รอบข้างรู้สึกแปลกใจและไม่เข้าใจ ดังตัวอย่าง

เช้าวันหนึ่ง ใจเริงทำให้เราประหลาดใจที่สุดที่ไม่เห็นหล่อนแต่งตัวเตรียมจะออกไปทำงานเหมือนเคย

“อ้าว!” ฤกษ์ยกนาฬิกาข้อมือขึ้นดู “วันนี้ไม่ไปหรือ”

“เริงลาออกแล้วนี่คะ” หล่อนพูดยิ้ม ๆ

“อ้าว! มันเรื่องอะไรกันล่ะ”

“ไม่มีเรื่องอะไรหรอกคะ เริงไม่อยากทำก็ออกเท่านั้นเอง”

“เริงคิดว่างานนะมันรอเธออยู่งั้นหรือ” ฤกษ์ดู

หล่อนยังคงยิ้มพราย

“เริงก็ไม่ง้อให้มันรอนี้คะ” หล่อนตอบอย่างไม่สะอึกสะอื้น

“เมื่อไม่มี เริงก็ไม่ทำ อยู่บ้านเฉย ๆ ก็ได้”

(เพลิงบุญ. 2551 : 132-133)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีนิสัยตามใจตนเองมากเกินไป โดยไม่นึกถึงผลเสียที่จะตามมาในทีหลัง การที่ตัวละครเมียน้อยตามใจตนเองในทุกเรื่องเป็นนิสัยที่ติดตัวมานาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับครอบครัวและคนรอบข้าง เพราะว่าตลอดมาก็มีแต่คนตามใจ จึงทำให้ตัวละครเมียน้อยแก่นิสัยของตนเองยาก ถึงแม้ว่าตนเองกำลังอยู่ในสภาพ

ชีวิตที่ยากลำบากก็ตาม การตามใจตนเองอย่างมากเกินไปโดยไม่นึกถึงความรู้สึกของคนอื่นทำให้ตัวละครเมียน้อยพบปัญหาต่าง ๆ เมื่อคบกับผู้ชาย จนไม่มีผู้ชายคนไหนยอมตามใจเธอ

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีนิสัยดังนี้ ไร้เรื่อ ขี้เกียจ ขี้หึง ฟูมเฟือย ไร้ความรับผิดชอบ เจ้าชู้ และตามใจตนเองมากเกินไป ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นนิสัยไม่ดีที่สังคมไม่ยกย่อง จึงทำให้ตัวละครเมียน้อยไม่สามารถรับความจริงใจจากผู้ชายตลอด แล้วยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ตนเองอยู่ในสถานภาพเมียเก็บของผู้ชาย โดยผู้ชายไม่ยอมจดทะเบียนสมรสกับตัวละครเมียน้อยอีกด้วย

3.1.3 คตินิยมในการดำเนินชีวิต

คตินิยมในการดำเนินชีวิต คือ ความคิดที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต คือ ทศนคติของบุคคลที่ว่าอะไรคือสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่ดีหรือสิ่งที่ไม่ดีก็ได้ เนื่องจากทุกคนมีความคิดที่ไม่เหมือนกัน แนวคิดที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในด้านบวกสามารถทำให้คนประสบความสำเร็จและมีชีวิตที่ดีขึ้น ส่วนแนวคิดที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในด้านลบจะทำให้คนพบอุปสรรคต่าง ๆ และทำให้ตนเองตกอยู่ในสภาพชีวิตที่ยากลำบาก

ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ตัวละครเมียหลวงและตัวละครเมียน้อยมีคตินิยมในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน ซึ่งตัวละครเมียหลวงมีแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตว่า ความรักสำคัญกว่าเงิน ผู้หญิงสามารถพึ่งพาตนเองได้ และความรู้ความสามารถเป็นสิ่งที่นำคนเข้าสู่ความสำเร็จ ส่วนตัวละครเมียน้อยคิดว่าเงินสำคัญกว่าความรัก และผู้หญิงต้องอาศัยอยู่กับผู้ชาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. คตินิยมในการดำเนินชีวิตของตัวละครเมียหลวง

1) ความรักสำคัญกว่าเงิน

ความรัก คือ สิ่งที่สวยงามที่สามารถสร้างความสุขให้กับคน เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนแสวงหามาตลอดทาง ความรักมีความสำคัญอย่างมากในชีวิตของมนุษย์ บุคคลใดคนหนึ่ง ถ้าหากขาดความรัก จะทำให้ชีวิตของตนเองไม่สมบูรณ์ ส่วนเงินก็เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับมนุษย์ ซึ่งปัจจัย 4 ในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับเงินอย่างลึกซึ้ง เพราะเงินสามารถซื้อได้สิ่งของต่าง ๆ เช่น อาหารการกิน ยารักษาโรค เครื่องใช้ เป็นต้น เงินจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ แต่บางทีก็มีหลายสิ่งหลายอย่างที่ไม่สามารถซื้อด้วยเงินได้ เช่น ความจริงใจ ความรัก ความอบอุ่น เป็นต้น เนื่องจากความรักจำเป็นต้องทุ่มเทความจริงใจ

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง พิมาลาดัดสินใจแต่งงานกับฤกษ์ ใจเรื่อ เพื่อนของพิมาลาคิดว่าฤกษ์ไม่สามารถให้ชีวิตที่ดีแก่พิมาลา แต่พิมาลากลับคิดว่าคนที่สองคนจะแต่งงานกันฐานะของผู้ชายไม่ได้สำคัญ แต่ขอให้สองคนรักกันก็พอแล้ว เพราะว่าความรักมีค่ามากกว่าเงินดังตัวอย่าง

หล่อนจะตีราคาความรักของใครเป็นเงินก็ช่างเถิด แต่สำหรับ
ความรักของดิฉันที่เทิดไว้สูง คือ สิ่งทีเลิศลอยกว่านั้นมาก “เพอญ
เหลือเกินที่เราไม่ได้คิดอย่างที่เรังคิด ความรักของเราไม่ได้ขึ้นอยู่กับเงิน
มากหรือเงินน้อย เรารักเพราะรัก พุดอย่างนี้เรังอาจจะไม่เข้าใจก็ได้
เพราะเรังแต่งงานโดยไม่ได้ใช้หัวใจ! เพียงแต่ใช้สมองดีตลุกคิดเอา!
ส่วนฤษเขาก็ไม่ได้รักเราเพราะเราสวย เรารวย แต่เขาบอกว่าเขารัก
เขาตั้งใจจะแต่งงานกับเราเพราะ เราดี ได้ยินใหม่จะเพราะเขาคิดว่า
เราจะให้ความสุขกับเขาได้ และเป็นแม่ที่ดีของลูก เขาไม่ต้องการ
ผู้หญิงที่สักแต่สวยแล้วไม่มีอะไรที่เขาจะภูมิใจได้สักอย่างเดียว”

(เพลิงบุญ. 2551 : 70)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน
มีคตินิยมที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่คิดว่าความรักสำคัญกว่าเงิน เงินไม่ใช่สิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิต
การแต่งงาน ความรักต่างหากเป็นสิ่งที่จะนำความสุขให้กับคู่สามีภรรยา แนวคิดเรื่องความรักมีค่า
มากกว่าเงินทำให้ตัวละครเมียหลวงได้รับความเคารพจากสามีหลังจากแต่งงาน และได้รับความรัก
อย่างจริงใจจากสามี ทำให้ชีวิตของตนเองมีความสุข ขณะเดียวกันก็ทำให้ตัวเองได้รับความเคารพจาก
ผู้ชายคนอื่นด้วย ซึ่งต่างกับชีวิตของตัวละครเมียน้อยคิดว่าเงินสำคัญกว่าความรักอย่างมาก

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึงวิกินดาบอกนุติว่า สิ่งของบนโลกนี้ส่วนใหญ่
ซื้อได้ด้วยเงิน แต่ความรักไม่สามารถซื้อได้ด้วยเงิน แล้วไม่มีสิ่งใดสามารถแลกเปลี่ยนกับความรักได้
ความรักต้องได้มาด้วยใจจริง ดังตัวอย่าง

“บางครั้งเราก็ต้องยอมรับความพ่ายแพ้เหมือนกัน นุติ เราจะ
ต่อสู้กับทุกสิ่งทุกอย่างโดยไม่รู้จักคำว่าแพ้ไม่ได้ ของหยาบแทบทุกชนิด
เราสามารถซื้อได้ด้วยเงิน แต่ของละเอียด เราจำเป็นต้องค้นหาเอาเอง
จากสามัญสำนึกและการกลั่นกรองที่เกิดขึ้นภายในใจเรา ความรักเป็น
ของละเอียด บางขณะเราไม่อาจจะหาอะไรมาซื้อได้พร้อมกัน เราก็ไม่
สามารถจะหาสิ่งอื่นมาแลกเปลี่ยนได้ด้วย”

(เมียหลวง. 2555 : 444)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงมีความคิดที่ว่าความรักสำคัญกว่า
เงิน เงินซื้อได้สิ่งของต่าง ๆ สามารถทำให้คนมีชีวิตที่ดี แต่ไม่สามารถซื้อความรักได้ เพราะว่าความรัก
เป็นเรื่องละเอียดอ่อนของหัวใจ ดังนั้น ความรักต้องแลกกับใจจริงถึงจะทำให้ตนเองมีความสุข
เนื่องจาก ตัวละครเมียหลวงมีความคิดแบบนี้ จึงทำให้ตัวละครเมียหลวงกลายเป็นผู้หญิงที่ทุ่มเท

ความจริงใจให้กับความรักอย่างมาก เมื่อพบสามีนอกใจตนเองโดยเลี้ยงผู้หญิงคนอื่นด้วยเงิน ตัวละครเมียหลวงจึงรับการกระทำของสามีไม่ได้

2) ผู้หญิงสามารถพึ่งพาตนเองได้

ในสมัยปัจจุบัน ผู้หญิงมีสถานภาพทางสังคมที่ดีขึ้น มีบทบาททางด้านการศึกษา และการทำงานที่ดีกว่าสมัยก่อน คนในสังคมยกย่องผู้หญิงที่แข็งแกร่งและมีความสามารถ ผู้หญิงใช้ความสามารถของตนเองเลี้ยงครอบครัว สามารถหาเงินด้วยตัวเอง ทำสิ่งที่ตนเองอยากทำ ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาผู้ชายอย่างเดียวเหมือนสมัยก่อน

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง หลังจากวรรณรีพบว่าสามีนอกใจตนเอง และสามีก็ไม่ยอมเลิกกับเมียน้อยด้วย เธอจึงเลิกไม่พึ่งพาสามีอีกต่อไป เธอเมินเฉยกับสามีตนเอง และไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องส่วนตัวของสามีอีกต่อไป และไม่ให้สามีเอาเงินเดือนมาให้ตนเองเก็บเหมือนเมื่อก่อนอีกด้วย ดังตัวอย่าง

เมื่อเขาอยากคุยกับหล่อน หล่อนก็สามารถนั่งคุยกับเขาได้
แต่อย่างคนแปลกหน้า เดียวนี้หล่อนไม่เคยทวงถามเรื่องเงินเดือนหรือ
เงินเปอร์เซ็นต์จากการขายของเขา ทำท่าราวกับไม่มีเขาอยู่ในโลก ‘ลูก
ฉันฉันเลี้ยงได้ และเราก็อยู่กันได้โดยไม่ต้องมีคุณ’ หล่อนมักมองเขา
ด้วยความหมายอย่างนี้เป็นนิจ

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 615)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นผู้หญิงที่มีความคิดว่าผู้หญิงสามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาผู้ชาย ในเมื่อตนเองถูกสามีนอกใจ ถูกสามีทรยศต่อความรักที่เธอมีให้ ตัวละครเมียหลวงก็สามารถเลี้ยงครอบครัวด้วยตนเองได้ โดยไม่ขอความช่วยเหลือจากสามีซึ่งเป็นคนที่นำความทุกข์ให้แก่ตนเอง ความคิดและการกระทำของตัวละครเมียหลวงทำให้ตนเองกลายเป็นผู้หญิงที่แข็งแกร่งขึ้น

3) ความรู้ความสามารถเป็นสิ่งที่นำคนเข้าสู่ความสำเร็จ

ในสังคมปัจจุบัน ความรู้เป็นเรื่องสำคัญอย่างมากสำหรับทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ความรู้สามารถทำให้คนมีโอกาสด้านงานที่ดี ในสมัยก่อนสังคมไทยไม่นิยมให้ผู้หญิงมีความรู้ คิดว่าผู้หญิงต้องพึ่งพาผู้ชาย ทำหน้าที่ดูแลสามีและครอบครัวก็พอ แต่สมัยปัจจุบัน ผู้หญิงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ เพราะความรู้สามารถทำให้ผู้หญิงพึ่งพาตนเองได้

นวนิยายเรื่อง บาดาลใจ กล่าวถึง แม่ของสักการถามแม่ของปุริมานว่าจะให้ลูกสาวเรียนถึงระดับไหน ในสายตาของเธอ ปุริมานควรเรียนถึงมัธยมก็พอแล้ว เรียนไปก็ไม่มีประโยชน์ สิ่งสำคัญคือหาที่พึ่งดี ๆ ทางอื่น แต่แม่ของปุริมานบอกเธอว่า สิ่งที่คุณสาวของตนหวังถึงคือ ปริญญา เพราะอยากใช้เป็นที่พึ่งของตนเอง ดังตัวอย่าง

“ดิฉันว่า อย่างยายเพิ่งนะเรียนแค่ห้องแปดก็ได้ ถ้าแกมีที่หวัง ดี ๆ ทางอื่น” คุณนายเริ่มบรรยายความคิดของเธอออกเป็นคำพูด

“ที่หวังอะไรจะดี ๆ” คุณปริมหัวเราะ “ที่หวังของ ยายเพิ่งนะไม่มีหรอก แกมีความหวังอยู่อย่างเดียว คือ ปริญญา แกจะ ได้อาต๋วรอดได้”

(บาดาลใจ. 2555 : 49)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงมีความคิดที่ว่า ความรู้เป็นเรื่อง สำคัญในการดำเนินชีวิต ถ้าหากผู้หญิงมีความรู้ก็จะสามารถพึ่งพาตนเองได้โดยไม่ต้องอาศัยคนอื่น เลี้ยง ความรู้เป็นที่พึ่งสำคัญสำหรับผู้หญิง สามารถทำให้ตนเองหางานที่ดีได้ การที่ตัวละครเมียหลวง มีความคิดแบบนี้ทำให้คนรอบข้างเกิดความไม่เข้าใจ เพราะว่าความคิดแบบนี้ยังไม่ได้รับความนิยมน จากผู้ใหญ่ในสังคมช่วงนั้น

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ตัวละครเมียหลวงมี แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตว่า ความรักสำคัญกว่าเงิน ผู้หญิงสามารถพึ่งพาตนเองได้ และความรู้ ความสามารถเป็นสิ่งที่นำคนเข้าสู่ความสำเร็จ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคตินิยมที่ดีที่สังคมนิยม

3. คตินิยมในการดำเนินชีวิตของตัวละครเมียน้อย

1) เงินสำคัญกว่าความรัก

เงิน เป็นสิ่งที่มีค่าและมีความสำคัญอย่างมากสำหรับมนุษย์ เงินสามารถซื้อได้ สิ่งของต่าง ๆ ทำให้ชีวิตของคนมีความสุขมากขึ้น ไม่ต้องอยู่กับความยากลำบาก จึงมีคนจำนวนมาก คิดว่าเงินเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตของมนุษย์ คิดว่าเงินสามารถซื้อทุกอย่างได้ เรื่องความรักก็ เหมือนกัน จึงไม่มีความจริงใจต่อความรัก ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียน้อยส่วนใหญ่ก็จะมี ความคิดดังกล่าวเช่นกัน อยากมีชีวิตที่ดีโดยไม่ต้องเสียแรงของตนเอง ถือเงินสำคัญกว่าความรัก จึงทำให้ผู้หญิง ที่เป็นเมียน้อยอยากที่จะได้รับความเคารพและความนิยมนจากผู้อื่น

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึงใจเริงเมื่อได้พบกับผู้ชาย 2 คนที่มีฐานะ ไม่เท่ากัน เธอเลือกจะแต่งงานกับคุณเทิดผู้ที่มีฐานะสูงและร่ำรวย โดยทิ้งฤกษ์ที่ตนเองรู้จักมาหลายปี เธอคิดว่ามีแต่ผู้ชายรวย ๆ อย่างคุณเทิดเท่านั้นที่สามารถทำให้ตนเองมีชีวิตที่อยากได้ และทำให้ชีวิต ของตนเองมีความสุข ดังตัวอย่าง

“เราเคยบอกพิมแล้วไม่ใช่หรือ ว่าผู้ชายอย่างพี่ฤกษ์นะ ยังไม่ อยู่ในความคิดฝันของเราที่เดียนักหรอก แต่ผู้ชายอย่างคุณเทิดสิ ถ้าพิมได้รู้จักก็จะเห็นว่าเขาแสนจะมีทุกอย่างครบถ้วนตามที่เราเคยฝัน ทั้งรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ คุณสมบัติ...เออ...นี่เราเพ้อมากเกินไปหรือ เปล่า เพิ่งรู้จักกันเพียงวันเดียวแต่นั้นแหละคนเราอาจซื่อ...รอไปก่อนก็

แล้วกัน” หล่อนพูดขณะหน้าแดงขึ้น “แล้วพิมก็รู้เองแหละถ้าวันนั้น
มาถึง” ความฝันของใจเริงยี่ดียวและกว้างใหญ่พอดูสำหรับเด็ก

(เพลิงบุญ. 2551 : 132-133)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีคตินิยมที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่คิดว่าเงินสำคัญกว่าความรัก เงินสามารถนำความสุขให้กับตัวเอง การแต่งงานควรเลือกผู้ชายที่มีฐานะทางสังคมสูงและร่ำรวย การที่ตัวละครเมียน้อยมีแนวคิดแบบนี้ ทำให้ตนเองเลือกคบกับผู้ชายรวย ๆ เท่านั้น โดยไม่สนใจนิสัยใจคอของผู้ชาย ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ตัวละครเมียน้อยกลายเป็นเมียเก็บของผู้ชายหลังจากที่หย่ากับสามีเก่า เพราะในบรรดาผู้ชายที่เธอคบไม่มีใครยอมที่จะแต่งงานกับผู้หญิงที่สนใจแต่เงิน

นวนิยายเรื่อง ระบำมาร กล่าวถึง ตอนสาทิณีอายุยังน้อยอยู่ เธอคิดว่าเป็น เมียน้อยของคนรวยดีกว่าเป็นเมียหลวงของคนจน เพราะว่าอยู่กับคนรวยสามารถทำให้ตนเองมีชีวิตที่ดี ไม่ต้องเผชิญกับความยากลำบากของชีวิต ซึ่งผู้หญิงที่มีความคิดเหมือนสาทิณียังมีจำนวนมากมายดั่งตัวอย่าง

“เป็นเมียน้อยคนรวยดีกว่าเป็นเมียหลวงคนจน”

ใครไม่รู้เป็นผู้ยึดเยียดคำขวัญบัดซบเช่นนั้นให้หล่อนและ
หญิงสาวทั่วไป จนท้ายที่สุดก็กลายเป็นค่านิยมที่เกือบจะฝังรากฝังโคน
ยากแก่การรื้อถอน

ผู้หญิงที่คิดอย่างสาทิณีมีมากมาย... มากจนเขาเคยดูถูก

อยู่เสมอ

(ระบำมาร. 2554 : 453)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยมีความคิดที่ว่า เงินสำคัญกว่าความรักในการดำเนินชีวิต การแต่งงานกับผู้ชายรวยสามารถทำให้ตนเองมีความสุขได้ เพราะว่ามีชีวิตที่ดี ไม่ต้องดิ้นรนกับความยากจน ความคิดแบบนี้ได้รับอิทธิพลจากคนอื่นในสังคม ทำให้ตัวละครเมียน้อยและผู้หญิงคนอื่นที่อายุเท่า ๆ กันต่างก็ยึดถือ การพึ่งพาอาศัยทำให้ตัวละครเมียน้อยดำเนินชีวิตอย่างสุขสบาย แต่ก็ทำให้ตัวละครเมียน้อยไม่ได้รับความจริงใจจากผู้ชายและคนอื่น

2) ผู้หญิงต้องอาศัยอยู่กับผู้ชาย

ในสมัยก่อน สังคมไทยถือผู้ชายเป็นใหญ่ ผู้หญิงต้องอยู่ภายใต้อำนาจของผู้ชาย คนในสังคมต่างก็คิดว่าผู้หญิงต้องอาศัยอยู่กับผู้ชาย ผู้ชายควรเป็นฝ่ายที่เลี้ยงดูภรรยาและครอบครัว ส่วนผู้หญิงต้องทำหน้าที่ปรนนิบัติสามี และดูแลครอบครัวเป็นอย่างดี ไม่จำเป็นต้องออกไปทำมาหากินข้างนอก แนวคิดแบบนี้ได้รับการสืบทอดมานาน ถึงแม้ว่าสังคมได้เปลี่ยนแปลง คนเริ่มมีความคิด

ว่าผู้หญิงสามารถพึ่งพาความรู้ความสามารถของตนเองได้ แต่ก็ยังมีคนจำนวนไม่น้อยที่มีความคิดแบบเดิม คิดว่าผู้หญิงต้องอาศัยกับผู้ชายเหมือนเดิม

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง ใจเรียงกับพิมาลาที่มีความคิดที่ต่างกันในเรื่องผู้หญิงควรอาศัยความสามารถของตนเองหรืออาศัยผู้ชายเลี้ยง ใจเรียงคิดว่าผู้หญิงควรพึ่งพาอาศัยให้ผู้ชายเลี้ยง ไม่จำเป็นที่ตนเองต้องทนลำบากไปทำสิ่งที่ตนเองไม่ยอมทำ ถ้าหากมีผู้ชายที่มีฐานะดีเลี้ยงผู้หญิงได้ ตนเองก็จะมีชีวิตที่ดี ดังตัวอย่าง

“ทำไมเรียงจะต้องไปง้อให้คนอื่นเลี้ยงด้วยนะ เราเรียนจบแล้ว เราเลี้ยงตัวเองก็ได้”

“คิดยั้งนั่นมันคิดให้ตัวลำบากนี่พิมก็” หล่อนยิ้มน้อย ๆ อย่างสงสารดิฉันเต็มประดา “ผู้หญิงที่ไหน ๆ เขาก็คิดให้ผู้ชายเลี้ยงทั้งนั้นแหละ ไปคิดเลี้ยงตัวเองเสียแล้วผู้ชายก็สบายกันใหญ่ล่ะซี คุณอย่างคุณ แม้เป็นตัวอย่าง ถ้าคุณพ่อเลี้ยงไม่ได้ละก็จะนั่งเป็นคุณนายได้หรือ”

(เพลิงบุญ. 2551 : 31)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยมีคตินิยมในการดำเนินชีวิตที่คิดว่าผู้หญิงต้องอาศัยอยู่กับผู้ชาย และเชื่อว่าการแต่งงานกับผู้ชายที่มีฐานะทางสังคมสูงและร่ำรวยจะทำให้ตนเองมีชีวิตที่สุขสบาย ซึ่งความคิดแบบนี้เกี่ยวข้องกับครอบครัวของตัวละครเมียน้อยด้วย เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากคนรอบข้าง การที่ตัวละครเมียน้อยมีแนวคิดที่คิดว่าผู้หญิงต้องอาศัยอยู่กับผู้ชาย ทำให้สามีมีอคติต่อตนเองหลังจากแต่งงาน ขณะเดียวกันก็ทำให้ผู้ชายคนอื่น ๆ ไม่มอบความจริงใจให้กับเธอ ด้วยเหตุที่ไม่อยากทุ่มเทพลังงาน ตัวละครเมียน้อยจึงตัดสินใจเลือกเป็นเมียเก็บของผู้ชาย เพื่อจะได้มีชีวิตที่ดีโดยไม่ต้องทำงานให้ตนเองต้องลำบาก

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ตัวละครเมียน้อยส่วนใหญ่มีความคิดที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตว่า เงินสำคัญกว่าความรัก ผู้หญิงต้องอาศัยอยู่กับผู้ชาย

3.1.4 การศึกษา

การศึกษา คือ กระบวนการรับรู้ความรู้ ทักษะ จารีตประเพณี และสิ่งของอื่น ๆ อย่างเป็นทางการ การได้รับการศึกษาสามารถทำให้คนพัฒนาตนเองได้ ทำให้คนก้าวสู่หนทางแห่งความสำเร็จอย่างรวดเร็ว การที่คนมีระดับการศึกษาที่ต่างกันจะทำให้คนมีสภาพชีวิตที่ไม่เหมือนกัน คนที่ได้รับการศึกษาในระดับสูงโดยทั่วไปจะมีโอกาสในการทำงานหรือการทำเรื่องต่าง ๆ มากกว่าคนที่มีการศึกษาที่ด้อยกว่า เพราะว่าคนที่ได้รับการศึกษามักจะได้ฝึกทักษะต่าง ๆ สำหรับผู้หญิง การได้รับการศึกษาจะทำให้ตนเองมีชีวิตที่ดีขึ้นโดยไม่ต้องพึ่งพาอาศัยผู้ชาย และทำให้ตนเองได้รับ การยอมรับจากสังคมและผู้อื่น ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ตัวละครเมียหลวงและ

ตัวละครเมียน้อยมีระดับการศึกษาที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งทำให้พวกเขามีสภาพชีวิตที่ต่างกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ระดับการศึกษาของตัวละครเมียหลวง

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง วิกันดาภรรยาของอนิรุทธิ์เป็นคนที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก เป็นด็อกเตอร์ทางวิชาการศึกษา ซึ่งในสมัยนั้นคนที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ยังน้อยมาก ดังตัวอย่าง

*ผู้ที่บรรยายถึงชีวิตตนด้วยความซอกซำ้ ชมชื่นสุดจะมีผู้ใด
เปรียบได้ มีนามว่า ดร. วิกันดา พันธภากร!*

*ฉันเป็นด็อกเตอร์ทางวิชาการศึกษา...นานมาแล้ว โอ้อนิจจา!
ฉันไม่อยากจะเอ่ยคำคำนี้เลย*

(เมียหลวง. 2555 : 1)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละคร เมียหลวงมีระดับการศึกษาอย่างสูง ได้จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ซึ่งผู้หญิงส่วนใหญ่ในสมัยนั้นจะไม่ค่อยมีระดับการศึกษาสูงขนาดนี้ การศึกษาที่สูงทำให้ตัวละครเมียหลวงได้ทำงานที่ดี มีสถานภาพทางสังคมอย่างสูง ด้วยเหตุนี้ ไม่ว่าจะทำอะไรตัวละครเมียหลวงต้องตระหนักถึงสถานะของตนเองตลอดเวลา ไม่สามารถทำสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับสถานภาพของตัวเองได้

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง วรรณรีเป็นคนที่ยุติธรรมตั้งแต่เด็ก เมื่อจบมัธยมตอนปลายแล้วก็สามารถสอบเข้าคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ หลังจากเรียนจบก็รับราชการเป็นอาจารย์ ดังตัวอย่าง

*เมื่อรถแล่นไปตามถนน พุดกรองคิดถึงคนที่หล่อนกำลัง
เดินทางไปรับ วรรณรีเป็นเพื่อนหล่อน คบหากันมาตั้งแต่อยู่มัธยม
สามจนบัดนี้เป็นเวลาสี่สิบห้าปี หล่อนผู้นั้นเป็นคนเรียนเก่งและมีแต่
เรื่องเรียนอยู่ในสมอง จึงคว่าปริญญาอักษรศาสตร์และเติมด้วยวิชาครู
อีกอย่างหนึ่ง ก้าวออกมาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับราชการเป็น
อาจารย์โทเต็มขั้น สอบได้เป็นอาจารย์เอกแล้วกำลังรอการแต่งตั้ง*

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 8)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงมีระดับการศึกษาที่สูง เป็นคนที่เรียนเก่งจนสามารถเข้ามหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงได้ การศึกษาที่สูงทำให้ตัวละครเมียหลวงได้งานที่มั่นคง และได้ฐานะทางสังคมอย่างสูง ขณะเดียวกันก็สามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งทำให้ตัวละครเมียหลวงมีชีวิตที่ต่างกับผู้หญิงคนอื่นที่ไม่ได้ร่ำรับการศึกษาสูงอย่างมาก จึงสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการได้รับการศึกษาสำหรับผู้หญิง

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึงพิมาลาได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรีหลังจากจบมัธยมศึกษาโดยศึกษาที่คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ซึ่งในสมัยนั้นผู้หญิงยังไม่ค่อยได้รับการศึกษาระดับสูง ดังตัวอย่าง

ปีการศึกษาต่อมาดิฉันก็เข้าเป็นน้องใหม่ของมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ขณะที่ถูกซ์กำลังเรียน
กฎหมายปีสุดท้าย

(เพลิงบุญ. 2551 : 49)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ได้ศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นระดับการศึกษาที่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับระดับการศึกษาของผู้หญิงคนอื่นในสมัยนั้น การที่ตัวละครเมียหลวงได้รับการศึกษาในระดับสูงทำให้สามารถเลี้ยงดูตนเองโดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยผู้ชาย การที่มีความรู้นอกจากทำให้ตัวละครเมียหลวงได้รับความเคารพจากสามีและครอบครัวแล้ว เมื่อพบสามีนอกใจ ยังทำให้ตัวละครเมียหลวงสามารถตัดสินใจหย่ากับสามีอย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องกังวลจะดำเนินชีวิตอย่างยากลำบาก เพราะตนเองมีความรู้ความสามารถที่จะเลี้ยงตนเองได้

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ตัวละครเมียหลวงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ส่วนใหญ่จะมีทั้งคนที่จบระดับการศึกษาสูงและไม่ได้จบระดับการศึกษาสูง ส่วนคนที่มีระดับการศึกษาสูงจะจบระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป และได้จบจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงด้วย

2. ระดับการศึกษาของตัวละครเมียน้อย

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง ใจเริงหลังจากเรียนจบมัธยมศึกษาแล้วได้เรียนต่อปริญญาตรี แต่เรียนไม่จบ เนื่องจากเธอจะแต่งงานกับสามีโดยเร็ว การเรียนไม่จบปริญญาตรีทำให้เธอไม่สามารถหางานที่ดีหลังจากหย่ากับสามี และมีชีวิตที่ยากลำบาก ดังตัวอย่าง

“เขาทำงานเงินเดือนแค่นี้กันทุกคนหรือ ทิม” เสียงของหล่อน
เหมือนจะขาดใจ

“ไม่เท่านั้นทุกคนหรอก คนมีปริญญาหางานง่าย แต่คนไม่มี
ปริญญาละก็ยากหน่อย และเงินเดือนก็น้อย”

“น่าเสียใจที่เราไม่เรียนให้จบ” หล่อนคร่ำครวญ “เพราะไม่เคยคิดว่าชีวิตจะเป็นอย่างนี้”

“อย่าไปคิดมันเลย เริง คิดแล้วก็ใจเสียเปล่า ๆ ใครจะรู้
ล่วงหน้าได้ละของพรรค์นี้ แล้วสมัยนั้นการศึกษาก็ยังไม่ทันสมัยตัวอะไร
มาก ผู้หญิงจบแปดก็อยู่ในเกณฑ์ดีแล้ว” ดิฉันปลอบ

(เพลิงบุญ. 2551 : 104)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีระดับการศึกษาไม่ค่อยสูง มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ตัวละครเมียน้อยหางานที่ดีได้ยาก และดำเนินชีวิตอย่างยากลำบากเมื่อไม่สามารถพึ่งพาอาศัยผู้ชายต่อไปอีก จึงทำให้ตัวละครเมียน้อยต้องหาวิธีอื่น ๆ ที่สามารถทำให้ตนเองมีชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งวิธีที่ง่ายที่สุดก็คือ การเป็นเมียเก็บของผู้ชายที่ร่ำรวย การมีระดับการศึกษาที่สูงจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ตัวละครเมียน้อยมีชีวิตที่แตกต่างกับตัวละครเมียหลวง

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง พุดกรองหลังจากเรียนจบมัธยมก็ไม่ได้เรียนต่อ แล้วรีบแต่งงานกับนายพร้อม วิบูลย์สิน นักธุรกิจชื่อดังทันที หลังจากนั้นก็ได้คลอดลูกชายคนหนึ่ง เริ่มใช้ชีวิตอย่างสุขสบาย ดังตัวอย่าง

ส่วนหล่อนนั้น วิธีชีวิตไม่ได้ลิขิตมาให้เป็นผู้ทรงความรู้
เพื่อนหญิง เพราะฉะนั้นเมื่อจบมัธยมแปด หล่อนก็ได้แต่งงานไปทันที
กับนายพร้อม วิบูลย์สิน พ่อค้าและนักธุรกิจชื่อดัง มีบุตรชายคนเดียว
อายุสิบเจ็ดปี กำลังเรียนชั้นเตรียมอุดมอยู่ ณ สหรัฐอเมริกา
(น้ำเซาะทราย. 2552 : 8)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยมีระดับการศึกษาไม่ค่อยสูง แค่เรียนจบมัธยมเท่านั้น ระดับการศึกษาไม่ได้ส่งผลกระทบต่อชีวิตของตัวละครเมียน้อยได้แต่งงานกับผู้ชายรวย ตัวละครเมียน้อยไม่ต้องหางานทำเอง เมื่อแต่งงานกับคนรวยแล้ว ระดับการศึกษาก็ไม่ได้สำคัญสำหรับเธออีกเลย

นวนิยายเรื่อง ระบำมาร กล่าวถึง สาทินีเมียน้อยของอัสตมในสมัยเรียนไม่เก่ง เรื่องการเรียน แถมยังไม่ตั้งใจเรียน จึงทำให้เธอจบการศึกษาแค่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น ไม่สามารถเรียนต่อในระดับสูงต่อไปได้ เมื่อเธอเติบโตมากขึ้น การเรียนไม่จบจึงส่งผลให้ชีวิตของเธอต้องเผชิญกับความยากลำบาก ดังตัวอย่าง

“เออ แล้วแกจะรู้รึสหรือกว่าไอ้สวยอย่างเดียวมันไปไหน
ไม่รอด”
เดี๋ยวนี้คำพูดของพ่อของแม่ที่เคยว่ากล่าวตักเตือนกลับ
กลายเป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ที่หล่อนระลึกขึ้นมาครั้งใดก็น้ำตาคลอครั้งนั้น
หล่อนผ่าน ม. ศ. ๓ มาอย่างร่อแร่และเป็นผลให้ชั้น ม.ศ. ๔
ไม่ได้

(ระบำมาร. 2554 : 255)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยเป็นคนที่ไม่เก่งเรื่องการเรียน มีระดับการศึกษาที่ค่อนข้างต่ำ แค่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น ดังนั้น จึงส่งผลกระทบต่อชีวิตของ

ตัวละครเมียน้อยหลังจากที่เติบโตขึ้น ทำให้ตัวละครเมียน้อยไม่สามารถหางานที่ดีทำได้ ขณะเดียวกัน ก็ไม่สามารถเลี้ยงตนเองได้ด้วยต้องอาศัยอยู่กับผู้ชาย ทำให้ชีวิตของตนเองไม่มีความสุข ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การได้รับการศึกษามีความสำคัญอย่างมากสำหรับผู้หญิง

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ส่วนใหญ่จะมีระดับการศึกษาไม่ค่อนสูง ส่วนมากจะจบแค่มัธยมเท่านั้น ดังนั้น จึงส่งผลกระทบต่อชีวิตของตนเอง ทำให้ตนเองไม่สามารถหางานที่ดีทำได้

3.1.5 อาชีพ

ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ตัวละครเมียหลวงและตัวละครเมียน้อยได้ประกอบอาชีพต่าง ๆ การที่ตัวละครประกอบอาชีพที่ต่างกันมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ระดับการศึกษา นิสัยของตนเอง คนรอบข้าง เป็นต้น การประกอบอาชีพที่มีรายได้สูงจะทำให้ตัวละครมีชีวิตที่สุขสบาย ไม่ต้องพึ่งพาอาศัยผู้ชาย ส่วนตัวละครที่ประกอบอาชีพที่มีรายได้น้อยทำให้ตนเองไม่สามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างได้ตามใจ

1. อาชีพของตัวละครเมียหลวง

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง เมื่อวิกันดาทะเลาะกับอนิรุทธิ์ อนิรุทธิ์เตือน วิกันดาว่าเธอเป็นหัวหน้ากองของกระทรวงศึกษา ได้รับการศึกษาสูง เป็นคนที่มีฐานะทางสังคม ต้องใจกว้างสำหรับเรื่องที่เราเมียน้อย ไม่ควรเอาจริงจัง เอาใจดังตัวอย่าง

“เหลวไหลจริง...เหลวไหลทั้งเพ!” เขาล่ายหน้า “ทำไมคุณจะต้องงัดเอาอะไรมาพูดมากมายถึงแค่นั้นด้วยนะวิ อย่าลืมเสียนะว่าคุณเป็นดร. วิกันดา ศัลวิทย์ สุภาพสตรีชั้นหัวหน้ากองของกระทรวงศึกษา คุณจะลดตัวคุณลงไปโรมรันกับผู้หญิงเล็รฟโตะ มันจะยังไยอยู่นา”

(เมียหลวง. 2555 : 24)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงได้ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ เป็นหัวหน้ากองของกระทรวงศึกษา ซึ่งเป็นงานที่ดีและมั่นคงสำหรับทุกคน การงานทำให้ตัวละครเมียหลวงมีสถานภาพทางสังคมสูง แต่ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ตัวละครเมียหลวงต้องระวังการกระทำและคำพูดของตนเองอย่างมาก ไม่สามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างตามอำเภอใจ ก่อนทำอะไรสิ่งหนึ่งต้องคิดถึงผลที่จะตามมาทีหลัง

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง วรรณนิเป็นอาจารย์ประจำโรงเรียน กำลังจะรับตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ทุกครั้งก่อนเปิดเทอมจะมีผู้ปกครองจำนวนมากมาหาเธอเพื่อให้เธอช่วยฝากลูกเข้าโรงเรียนซึ่งจะทำให้เธอวุ่นวายมาก จนทำให้เธอต้องหาวิธีหลบหนีผู้ปกครองเหล่านั้น ดังตัวอย่าง

“คุณวรรณรีเป็นอาจารย์ครับ กำลังรั้งตำแหน่งอาจารย์ใหญ่
โรงเรียน..” พงษ์สนิทบรรยายรายละเอียด “บอกแล้วละก็อย่าคิด
เข้าคิวไปกวนอาจารย์ตอนใกล้ ๆ เปิดเทอมล่ะ เดี่ยวเธอปวดหัวตาย”

วรรณรีหัวเราะ จริงของพงษ์สนิทเรื่องฝากเด็กเข้าโรงเรียน
เป็นเรื่องใหญ่ที่นำความยุ่งยากใจมาให้หล่อนไม่น้อยเลย พอใกล้จะ
ปิดภาคปลายหล่อนเป็นต้องหาทาง “หลบ” ผู้ปกครองให้วุ่นไป ถ้า
ไม่ใช้วิธีนี้ก็คงจะหาทางตัดบทได้ยาก เพราะแต่ละคนก็มักจะเป็นผู้
ที่หล่อนเกรงใจ

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 24)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงรับงานราชการ ประกอบอาชีพเป็นครู
ซึ่งเป็นงานที่มั่นคงและได้รับความนับถือจากผู้อื่น การเป็นครูทำให้ตัวละครเมียหลวงได้รับความ
เคารพจากผู้อื่นอย่างมาก และยังมีรายได้ที่มั่นคง ทำให้ตนเองมีความสามารถที่จะเลี้ยงตนเอง
และครอบครัว แต่บางทีก็สร้างความลำบากใจให้แก่ตนเองเหมือนกัน เพราะยากที่จะปฏิเสธคนที่มา
ขอความช่วยเหลือเรื่องฝากลูกเข้าเรียน ดังนั้น จึงสามารถเห็นได้ว่า อาชีพครูเป็นอาชีพที่คนในสังคม
ยกย่อง

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง พิมาลาได้ประกอบอาชีพเป็นพนักงานทำบัญชี
ที่บริษัทขายรถยนต์ที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งหลังจากจบการศึกษา และได้เงินเดือนดีด้วย ซึ่งทำให้เธอ
ดำเนินชีวิตอย่างสุขสบาย ดังตัวอย่าง

ดิฉันรับปริญญาแล้วก็เข้าทำงานในบริษัทขายรถยนต์ที่มี
ชื่อเสียงแห่งหนึ่งในหน้าที่พนักงานบัญชีได้เงินเดือนดีพอสมควร
สำหรับการเริ่มต้นทำงานเป็นครั้งแรกในชีวิต!

(เพลิงบุญ. 2551 : 76)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน
ได้ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบัญชี เนื่องจากได้รับการศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้อง สำหรับผู้หญิง
ในสมัยนั้น การหางานที่ดีเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก ถ้าหากอยากได้งานที่เงินเดือนดีต้องมีระดับ
การศึกษาสูง เมื่อได้งานที่ดี ตัวละครเมียหลวงก็สามารถเลี้ยงตนเองโดยไม่ต้องพึ่งพาคนอื่น

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน
ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพที่ดี ได้แก่ รับราชการ ครู และพนักงานบัญชี ซึ่งมีรายได้ที่มั่นคง สามารถ
เลี้ยงตนเองได้ สำหรับตัวละครเมียหลวงที่มีงานที่ดีมักจะมีระดับการศึกษาสูง จบจากมหาวิทยาลัย
ที่มีชื่อเสียง จึงสะท้อนให้เห็นว่า ระดับการศึกษามีความสำคัญในการประกอบอาชีพอย่างมาก

2. อาชีพของตัวละครเมียน้อย

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง อรอินทร์เมียน้อยของอนิรุทธิ์รับงานเป็นข้าราชการหลังกลับจากต่างประเทศ ตอนที่อนิรุทธิ์เล่าเรื่องของอรอินทร์ให้วิกิตำนารายาของตนเอง ฟัง เขาบรรยายอย่างละเอียดจนไม่ได้สนใจความรู้สึกของภรรยา ดังตัวอย่าง

“อ้าว! เขาก็กลับมาทำงานที่กระทรวงเก่าของเขาอะซี เขาเป็นหัวหน้าแผนกอยู่กระทรวง...” อนิรุทธิ์เอ่ยชื่อกระทรวงนั้นอย่าง ไม่รู้เต็มปากเต็มคำนัก อาจจะเป็นเพราะถูกคิดขึ้นมา ก็ได้ว่า ไม่ควรบรรยายให้ฉันฟังละเอียดล่อเกี่ยวกับแม่ฝ่ายหัวใหม่นามว่า ‘อรอินทร์’ ผู้นี้มากเกินไป

(เมียหลวง. 2555 : 70)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยเป็นคนที่มั่งงานอย่างมั่นคง รับงานเป็นข้าราชการหลังกลับจากต่างประเทศแล้วยังสามารถทำงานที่ตนเองเคยทำในเมื่อก่อนได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในเรื่องการทำงานของตัวละครเมียน้อย การประกอบอาชีพอย่างดี ทำให้ตัวละครเมียน้อยไม่ต้องดิ้นรนกับความยากจนเหมือนผู้หญิงคนอื่นที่เป็นเมียน้อยเหมือนกันแต่ว่าไม่มีงานที่มั่นคง

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง พิมลาได้แนะนำงานให้ใจเริงหลังจากใจเริงหย่ากับสามี ซึ่งเป็นพนักงานขายของในร้านของคนจีน หน้าที่การงาน คือ ช่วยตอบจดหมายสั่งของต่างประเทศและระหว่างประเทศและพิมพ์ติด เนื่องจากใจเริงมีระดับการศึกษาไม่ค่อยสูงจึงไม่สามารถหางานที่ดีทำ ส่วนใจเริงเองก็ไม่ค่อยชอบงานชิ้นนี้ ดังตัวอย่าง

ในที่สุดดิฉันก็มีโอกาสทำหน้าที่ของมิตรในยามยากของใจเริง เมื่อดิฉันฝากงานให้หล่อนได้ในร้านค้าแห่งหนึ่งซึ่งเป็นร้านของคนจีน ทำหน้าที่ได้ตอบจดหมายสั่งของต่างประเทศและในประเทศกับพิมพ์ติดบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ

“พิมพ์ติดไม่เป็น” หล่อนบอก

“ไม่เป็นไรหรอก เจ้าของร้านบอกว่าให้ค่อย ๆ หัดไป เพราะงานก็ไม่มีอะไรมาก ทั้งร้านมีคนทำงานเกี่ยวกับหนังสืออยู่คนเดียว นอกนั้นเป็นลูกจ้างขายของนี่คนเก่าเขาลาออกไปเพราะเขาจะคลอคลุก”

(เพลิงบุญ. 2551 : 104)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ได้ประกอบอาชีพเป็นพนักงานขายของ เนื่องจากมีระดับการศึกษาไม่ค่อยสูง จึงทำให้ตัวละคร

เมียน้อยหางานที่ตียาก ทำได้แต่งานที่ง่าย ๆ ซึ่งไม่ได้จำกัดความรู้ความสามารถอย่างเข้มงวดมาก แต่สำหรับตัวละครเมียน้อย ไม่ค่อยพอใจกับงานที่ตนเองทำ เพราะไม่สามารถทำให้ตนเองดำเนินชีวิตอย่างสุขสบาย ด้วยเหตุนี้ ตัวละครเมียน้อยจึงได้เปลี่ยนงานบ่อย ๆ เมื่อรู้ตนเองยากที่จะหางานที่ดี ๆ จึงส่งผลให้ตัวละครเมียน้อยคิดที่จะพึ่งพาอาศัยผู้ชาย

นวนิยายเรื่อง ระเบ๋มมาร กล่าวถึง สาทินีเมียน้อยของอัสตมได้ทำงานเป็นเสมียนที่บริษัทที่น้องชายทำงานอยู่ เมื่อได้เจอกับภริกาแล้ว สาทินีบอกภริกาว่า นี่คือการครั้งแรกที่ตนเองออกมาหางานทำ เนื่องจากระดับการศึกษาไม่ค่อยสูง เธอจึงทำงานเป็นเสมียนได้เท่านั้น ดังตัวอย่าง

สีหน้าหล่อนขณะที่พูดเต็มไปด้วยความสะใจ

รัชดาพาภริกาไปดูให้เห็นกับตาว่าสาทินีได้งานทำแล้วจริง ๆ

*เป็นงานเสมียน เงินเดือนแปดร้อยห้าสิบบาทในบริษัทของนาย
ธรรมบุญ*

*“เราควรจะหาโอกาสเลี้ยงฉลองกันมั่ง คุณวาว ดีใจเป็นบ้าเลย
ที่ได้งาน เชื่อไหมว่า ตั้งแต่เกิดมาเป็นเนื้อเป็นตัวยังไม่เคยทำงาน
ออฟฟิศแบบนี้เลย”*

(ระเบ๋มมาร. 2554 : 267)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยไม่สามารถประกอบอาชีพที่มั่นคงได้ เนื่องจากไม่มีระดับการศึกษาอย่างสูงจึงทำให้ตัวละครเมียน้อยแค่สามารถหางานที่ง่าย ๆ และรายได้ไม่ค่อยสูงอย่างงานเสมียนได้ สำหรับตัวละครเมียน้อย การทำงานอาจไม่สามารถตอบสนองความต้องการทางการเงินของตนเองอย่างการเป็นเมียน้อยของผู้ชาย แต่ก็สามารถทำให้ตัวละครเมียน้อยมีความสุขอย่างไม่เคยมี

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ได้ประกอบอาชีพหลายอย่าง ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานขายของ และเสมียน ตัวละครเมียน้อยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอย่างไม่มั่นคงและมีรายได้ค่อนข้างน้อย เนื่องจากตนเองมีระดับการศึกษาที่ค่อนข้างต่ำ ไม่สามารถหางานที่ดีได้ แต่ก็มีตัวละครเมียน้อยบางคนได้ประกอบอาชีพอย่างมั่นคง เพราะเรียนจบจากต่างประเทศ

3.2 พฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

พฤติกรรม คือ การกระทำหรือกิริยาอาการที่แสดงออกทางร่างกายของบุคคล พฤติกรรมเกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดของคนอย่างสำคัญ ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน และในแต่ละช่วงเวลาตัวละครเมียจะมีพฤติกรรมที่ไม่เหมือนกัน จากการวิเคราะห์นวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครเมีย

ตามช่วงเวลาในชีวิตการแต่งงาน ได้แก่ พฤติกรรมของตัวละครเมียหลวงก่อนแต่งงาน พฤติกรรมของตัวละครเมียหลวงก่อนพบสามีนอกใจ พฤติกรรมของตัวละครเมียหลวงหลังพบสามีนอกใจ พฤติกรรมของตัวละครเมียน้อยก่อนเปิดเผยสถานภาพ และพฤติกรรมของตัวละครเมียน้อยหลังเปิดเผยสถานภาพ ตามรายละเอียดดังนี้

3.2.1 พฤติกรรมของตัวละครเมียหลวงก่อนแต่งงาน

โดยทั่วไปแล้ว ผู้หญิงจะมีพฤติกรรมที่ไม่เหมือนกันก่อนแต่งงานและหลังแต่งงาน เพราะว่าอยู่ในสถานภาพที่ต่างกัน ในช่วงเวลาที่คบกับผู้ชาย ตัวละครผู้หญิงบางคนอาจจะเล่นตัว เพื่อให้ผู้ชายคิดว่าตนเองเป็นผู้หญิงที่มีค่าสูง ไม่เหมือนผู้หญิงทั่วไป บางคนอาจจะตามใจผู้ชายทุกสิ่งทุกอย่าง เพื่อเอาใจผู้ชาย ทำให้ผู้ชายแต่งงานกับตนเองเร็ว ๆ ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ตัวละครผู้หญิงมีพฤติกรรมก่อนแต่งงานดังนี้

1. เข้าข้างคนรัก

การเข้าข้างคนรัก หมายถึง การที่ผู้หญิงปกป้องคนรักของตนเองเมื่อมีคนทำสิ่งที่ไม่ดีกับคนรักหรือพูดจาไม่ดีต่อคนรัก ไม่ว่าจะเกิดเรื่องอะไรขึ้นก็ตาม ก็ยังคงเชื่อใจคนรักอยู่เสมอ ซึ่งเป็นการกระทำที่สามารถแสดงให้เห็นถึงความรักระหว่างชายหญิงอย่างชัดเจน การเชื่อใจกันและกัน สามารถทำให้ตัวละครผู้หญิงได้รับความเคารพจากผู้ชาย และทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสองคนใกล้ชิดยิ่งขึ้น

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึงเมื่อใจเริงพูดกับพิมาลาว่า ฤกษ์คนรักของพิมาลา ดูเหมือนไม่ใช่คนเก่ง สงสัยจะไม่สามารถทำให้พิมาลาชีวิตที่ดี ทำให้พิมาลาเกิดความไม่พอใจและพูดปกป้องคนรักของตนเองทันที ดังตัวอย่าง

“เรียนโลกเรียนชีวิตสนุกกว่าเรียนหนังสือเป็นไหน ๆ เห็นตำราเหมือนเห็นยาหม้อใหญ่ แต่มันก็ดีสำหรับพิม เรียนเถอะ เรียนให้มาก ๆ ตัวจะได้ประโยชน์จากการเรียนแน่นอน อย่างน้อยสำเร็จออกไปก็เงินเดือนแพง จะได้ช่วยพี่ฤกษ์ได้”

ใจเริงพูดอย่างไม่คิดว่าจะสะเทือนใจดิฉันเพียงใด พูดอย่างนี้ แสดงว่าหล่อนประมาทหน้าฤกษ์ว่า ไม่มีปัญญาจะพาครอบครัวให้มั่งมีศรีสุขได้อย่างเด็ดพันธุ้ของหล่อน ดิฉันผู้เป็นภรรยาในอนาคตของเขา จึงจะต้องหารายได้มาช่วยเหลือครอบครัว

“แหม! พูดอย่างนี้เราก็สะเทือนแย่นะซี” ดิฉันออกปากอย่างอดไม่ได้ “แต่ถ้าฤกษ์ได้ยินเขาจะสะเทือนยิ่งกว่า เริงพูดไม่ให้เกียรติเขาบ้างเลยนะ”

(เพลิงบุญ, 2551 : 69)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ปกป้องและเข้าข้างคนรักของตนเองเมื่อคนอื่นกล่าวหาข้อบกพร่องของคนรัก ถึงแม้ว่าจะยังไม่ได้ แต่งงานกันก็ตาม การที่ตัวละครผู้หญิงวางใจและเชื่อใจคนรักหรือสามีในอนาคตของตนเองทำให้เธอ ได้รับความเคารพจากสามีหลังจากแต่งงานกัน

2. ไม่ใส่ใจคนรัก

การไม่ใส่ใจคนรัก หมายถึง การเอาความรู้สึกนึกคิดของตนเองวางไว้อันดับแรก สนใจแต่ผลประโยชน์ของตนเอง โดยไม่สนใจว่าคนรักของตนเองมีความคิดความรู้สึกอย่างไร การไม่ใส่ใจคนรักมักจะทำให้คนรักเกิดความน้อยใจ

นวนิยายเรื่อง ลายหงส์ กล่าวถึง ทศเทพพบกับหนึ่งหรือคู่หมั้นของตนเองว่า อยากให้วันแต่งงานมาถึงเร็วหน่อย เพราะว่าพวกเขาหมั้นเป็นเวลานานแล้ว เขารอจนรู้สึกเบื่อ แต่หนึ่งหรือคู่กลับบอกเขาว่าตนเองไม่เคยรู้สึกเบื่อเลย ซึ่งทำให้ทศเทพรู้สึกน้อยใจและรู้สึกว่าคู่หมั้น ไม่ได้รักตนเองอย่างเพียงพอ ดังตัวอย่าง

“เซ็ง!” ชายหนุ่มตอบตื้อ ๆ ด้วยน้ำเสียงอ่อนล้า “เมื่อไหร่ จะถึงวันแต่งงานทีก็ไม่รู้ พี่เบื่อหมั้นนาน ๆ เต็มทนแล้ว”

“โอ้ ... ไม่เห็นจะน่าเบื่ออะไรเลย หนึ่งไม่เห็นเบื่อเลย” หล่อนว่า นัยน์ตาใสแจ๋วอย่างไม่เบื่อจริง ๆ

“ก็แน่ละซี หนึ่งไม่รักพี่เท่าพี่รักหนึ่งนี่นะ!” ความอัดอั้นทำให้ ต้องตัดพ้อ

(ลายหงส์. 2548 : 58)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ก่อนแต่งงานกับสามี ตัวละครเมียหลวงไม่ค่อยใส่ใจคนรัก ของตนเอง ไม่สนใจความรู้สึกนึกคิดของคนรัก แต่สนใจความรู้สึกและผลประโยชน์ของตนเอง มากกว่า การกระทำของตัวละครเมียหลวงคนนี้สะท้อนให้เห็นว่า ตนเองไม่ได้รักคนรักอย่างมาก เพียงพอ ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตคู่หลังจากแต่งงานกัน

3.2.2 พฤติกรรมของตัวละครเมียหลวงก่อนพบสามีนอกใจ

ชีวิตคู่ของสามีภรรยา มักจะประกอบด้วยทั้งความสุขและความทุกข์ ช่วงเวลาที่คู่สามี ภรรยาเพิ่งแต่งงานไม่นาน ภรรยาส่วนใหญ่มักจะเชื่อใจสามีของตนเอง ดูแลสามีเป็นอย่างดี แต่ก็จะมี คนส่วนน้อยที่ทำหน้าที่ภรรยาไม่ดี ไม่ดูแลสามีและครอบครัว สนใจแต่เรื่องส่วนตัว ซึ่งทำให้สามี ไม่พอใจกับการกระทำของภรรยา ดังรายละเอียดดังนี้

แบ่งปันความสุข

การแบ่งปันความสุข หมายถึง เมื่อมีเรื่องที่ดีเกิดขึ้นจะแบ่งปันความสุขให้กับ คนรอบข้าง เมื่อเกิดเรื่องที่ไม่ดีก็ไม่ทิ้งคนรอบข้างให้อยู่กับความยากลำบากคนเดียว การแบ่งปัน

ความทุกข์สุขกันและกันจึงไม่ใช่เรื่องที่ยากสำหรับผู้คน การยอมแบ่งปันทุกข์สุขแสดงว่ามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และคนที่เรายอมแบ่งปันความสุขต้องมีความสำคัญอย่างมากสำหรับเรา

นวนิยายเรื่อง เฟลิ่งบุญ กล่าวถึงพิมาลาตั้งแต่แต่งงานกับสามีมารักสามีอย่างมาก ดูแลสามีเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะสามีพบปัญหาอะไรก็ยอมที่จะรับความทุกข์พร้อมกับสามี เมื่อสามีไม่สบายใจ เธอพยายามปลอบใจสามีตนเองและบอกเขาว่าเธอเป็นภรรยาที่ยินดีให้ความดีแก่สามีทุก ๆ ทาง จนทำให้สามีรู้สึกผิดในใจที่ตนเองกำลังแอบทำสิ่งที่ไม่ดีกับพิมาลา ดังตัวอย่าง

“ถ้าคุณมีทุกข์สิ่งใดละก็ ฉันขอเป็นที่รวมทุกข์ของคุณค่ะ
ฤกษ์”

“พิมา! คุณอย่าดีต่อผมมากถึงแค่นี้เลย ผมทนไม่ได้” เขาร้อง
ขึ้นอย่างรวดร้าว รวากับคำพูดของดิฉันเป็นหอกแหลมทิ่มแทงเขาให้
เกิดบาดแผลฉกรรจ์

“แต่คุณเป็นสามีของดิฉันค่ะ” ดิฉันท้วง “ภรรยาควรให้
ความดีแก่สามีทุก ๆ ทาง”

“แล้วสามีล่ะ” เขาพูดเหมือนละเมอ “สามีอีกหลาย ๆ คนยังมี
สิ้นดานเห็นแก่ตัวอยู่ไม่น้อย รวมทั้งผมด้วย...”

“นั่นคุณพูดถึงอะไรคะ” ดิฉันถามอย่างงง ๆ

(เฟลิ่งบุญ. 2551 : 167)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ช่วงเวลาแรกที่ตัวละครเมียแต่งงานกับสามี ตัวละครเมียหลงทำหน้าที่ดูแลสามีและครอบครัวเป็นอย่างดี เอาใจใส่สามี ไม่ว่าจะในยามที่พบอุปสรรคหรือยามที่ดำเนินชีวิตอย่างราบรื่น ตัวละครเมียหลงก็ยินยอมที่จะแบ่งปันความทุกข์สุขกับสามีของตนเอง คอยเป็นกำลังใจให้สามี แต่ขณะเดียวกัน การที่ตัวละครเมียเชื่อใจสามีและเอาใจสามีอย่างมากก็ทำให้สามีแอบนอกใจ เพราะคิดว่าตนเองมีความสำคัญอย่างมากสำหรับภรรยา ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น ภรรยาก็จะเข้าใจตนเองและให้อภัยตนเองในที่สุด

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง ในช่วงเวลาแรกที่วรรณรีแต่งงานกับกิม พวกเขาไม่มีทรัพย์สินสมบัติอะไรเลย ใช้ชีวิตอย่างยากลำบากด้วยกัน ทั้งสองคนดำเนินชีวิตด้วยกันอย่างประหยัด จนสุดท้ายสามารถซื้อบ้านซื้อที่ดินด้วยตนเองได้ สำหรับกิม วรรณรีเป็นภรรยาที่ได้ร่วมความทุกข์สุขกับเขา ซึ่งเขาไม่สามารถหาข้อบกพร่องของเธอได้เลย ดังตัวอย่าง

เขาไม่มีสิทธิ์จะยึดอัดเอากับหล่อน เพราะถ้ายึดอัดหล่อนก็มี
เหตุผลอันดีที่จะแสดงให้เขาเห็นว่าหล่อนแต่งงานกับเขามากก็เพื่อจะ
เป็นเมียและเป็นแม่ที่เพียบพร้อม ต้องการช่วยเขาสร้างความเป็น
ปึกแผ่นให้แก่ครอบครัว

“อย่าลืมนะคะว่าเราคือเปเล่ ไม่มีอะไรเลย เพราะฉะนั้นเราก็
ต้องมีมานะในเรื่องนี้มากกว่าคนที่เขามั่งมี ... เราต้องช่วยกันประหยัด
คะ ภิรม ฉันทอยากจะได้ที่ดินดี ๆ สักสองแปลงเอาไว้ให้ลูก
(น้ำเซาะทราย. 2552 : 102)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นผู้หญิงที่สามารถแบ่งปัน
ความทุกข์สุขกับสามีได้ ในเมื่อชีวิตอยู่ในสภาพที่ยากลำบาก ตัวละครเมียหลวงไม่ได้บ่นต่อหน้าสามี
หรือแสดงความไม่พอใจออกมา แต่กลับทำหน้าที่ภรรยาและแม่อย่างดี ดูแลสามีและครอบครัว
เป็นอย่างดี ใช้ชีวิตอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย การกระทำของตัวละครเมียหลวงทำให้ครอบครัว
ของตนเองมีชีวิตที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ

นวนิยายเรื่อง ระเบียบมาร กล่าวถึง ชลิตาเล่าให้คนใช้ฟังว่า ในช่วงเวลาที่เราแต่งงาน
กับสามี พวกเขาใช้ชีวิตอย่างยากจนลำบาก ไม่มีบ้านของตนเอง เนื่องจากไม่มีเงินจึงต้องเช่าห้อง
ร่วมกับคนอื่น พวกเขาจึงต้องทนเพื่อนข้างห้องที่มีนิสัยนาราคาญ ดังตัวอย่าง

“แม่หลวงรู้ไหมว่า ตอนที่เราแต่งงานกันนะนะ เราเช่าบ้านอยู่
กับคนอื่นด้วยซ้ำไป อย่างที่เขาเรียกว่าบ้านแบ่งเช่านะ สมัยนั้นบ้าน
แบ่งเช่ายังไม่แพร่หลายเหมือนสมัยนี้ แต่ฉันก็อดสำหรัสนัยกับเขา
เหมือนกัน เพราะมันถูกมาก ถูกกว่า และสะดวกกว่าที่จะเช่า ทั้งหลัง
เพียงแต่จะต้องทำใจบ้างถ้าเกิดราคาญเพื่อนข้างห้อง”

(ระเบียบมาร. 2554 : 41)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ในช่วงเวลาแรกที่ตัวละครเมียหลวงแต่งงานกับสามี
ตัวละครเมียหลวงได้แบ่งปันความทุกข์สุขกับสามีของตนเองโดยไม่ได้บ่น สภาพชีวิตที่ยากลำบากไม่ได้
ทำให้ตัวละครเมียหลวงเสียความหวังกับชีวิตคู่ และยอมร่วมความทุกข์ความยากลำบากสามี
ซึ่งความขยัน ความอดทน และความพยายามทำให้พวกเขามีชีวิตที่ดีขึ้น แล้วตัวละครเมียหลวงก็ได้
กลายเป็นภรรยาที่สามีของตนเองไม่อาจทอดทิ้งได้

3.2.3 พฤติกรรมของตัวละครเมียหลวงหลังพบสามีนอกใจ

ชีวิตคู่ของสามีภรรยา มักจะพบปัญหาต่าง ๆ เมื่อใช้ชีวิตด้วยกันเป็นเวลานาน เช่น
มีความคิดที่ต่างกันในเรื่องต่าง ๆ มีวิธีการใช้ชีวิตไม่เหมือนกัน เป็นต้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงอาจ
ทำให้คู่สามีภรรยาเบื่อกันและกันหรือแอบนอกใจ สำหรับผู้หญิง เมื่อพบสามีนอกใจ บางคนอาจเสียใจ
จนเลิกหย่ากับสามีทันที บางคนอาจเลือกให้อภัยสามี ดังนั้น ต่างคนจะมีการกระทำที่ต่างกัน
ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ตัวละครเมียหลวงเมื่อพบสามีนอกใจมีการกระทำ ดังนี้

1. ยอมรับลูกของเมียน้อยของสามี

นวนิยายเรื่อง ระบายมาร กล่าวถึง อัสตมแอบพาลูกของเมียน้อยกลับบ้านในยามที่ชลิตาป่วยไม่ได้อยู่บ้าน หลังจากชลิตาารู้ความจริงแล้ว ชลิตาไม่ได้โทษการกระทำของสามี กลับให้สามีพาลูกของเมียน้อยมาให้ตนเองดูหน่อย ซึ่งทำให้อัสตมรู้สึกแปลกใจและตกใจอย่างมาก แต่สำหรับชลิตาแล้ว ชลิตาทำใจได้แล้ว ดังตัวอย่าง

“สาทิณี...นี่ผมไม่ได้พบ...เฮ้อ...ไม่ได้พบทั้งแม่ทั้งลูกมาหลายวันแล้วหลังจาก”

“หลังจากพาเด็กมานี้” หล่อนต่อ แต่ไม่แสดงว่าโกรธบริวารในบ้านเป็นฝ่ายหล่อน เพราะฉะนั้นทุกเรื่องทุกคนที่ผ่านบ้านนี้ไม่มีวันลุดหลุดตาหล่อนไปได้

“ทำไมไม่พามาอีกล่ะคะ”

“ลิตาจะให้พามาหรือ” เขาถามอย่างแปลกใจมากที่สุดในชีวิต หล่อนไม่เคยใจได้ถึงปานนี้ลิตาพยักหน้า

“ฉันคิดว่าฉันทำใจได้แล้วค่ะ อัส...แม้ว่าจะสะเทือนใจอยู่มากเหมือนกันในข้อที่ฉันไม่เคยให้เลือดเนื้อเชื้อไขกับคุณได้”

(ระบายมาร. 2554 : 264)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเมื่อพบสามีนอกใจตนเองแล้ว เลือกลงโทษต่อการกระทำของสามีและยอมรับความจริงไว้โดยไม่กล่าวโทษสามีหรือเมียน้อย และยังใจกว้างยอมรับลูกของเมียน้อยโดยอนุญาตให้สามีพาลูกของเมียน้อยมาที่บ้านได้ด้วย ไม่ทำให้สามีต้องปวดหัวกับเรื่องความหึงหวงระหว่างผู้หญิง ไม่สร้างความวุ่นวายให้กับครอบครัวของตนเอง การกระทำของตัวละครเมียหลวงทำให้ตนเองได้รับความเคารพและความเอาใจใส่จากสามี ไม่ว่าสามีจะเปลี่ยนเมียน้อยเท่าไรก็ไม่เคยคิดจะทิ้งภรรยาของตนเอง

2. หย่ากับสามี

นวนิยายเรื่อง เพลิ่งบุญ กล่าวถึงเมื่อพิมาลาพบสามีของตนเองแอบนอกใจ เธอให้สามีตัดสินใจว่าระหว่างตนเองกับเมียน้อยจะเลือกใคร เธอจะไม่ยอมรับให้สามีของตนเองเกี่ยวข้องกับผู้หญิงสองคนพร้อมกัน เมื่อสามีไม่สามารถตัดความสัมพันธ์กับเมียน้อยได้ พิมาลา ก็ยืนยันหย่ากับสามี ดังตัวอย่าง

“อย่าบ้าไปหน่อยเลย ทิม” เขาเอ็ด “คุณกับเขาคณะเรื่องคนละส่วน เปรียบกันไม่ได้ คุณอยู่ของคุณไปเถอะ แล้วคิดแต่เพียงว่าเป็นงานอดิเรกของผมเท่านั้น”

“แต่ฉันไม่คุ้นกับงานอดิเรกชนิดนี้ และจะคุ้นไม่ได้เป็นอันขาด
บอกมาว่าคุณจะเลือกใคร ถ้าเลือกเขา เราหย่ากัน ถ้าเลือกฉัน คุณต้อง
เลิกกับเขา” ดิฉันยื่นคำขาด

(เพลิงบุญ. 2551 : 131)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียเมื่อพบสามีนอกใจแล้วจะไม่ให้อภัย และเลือกหย่ากับสามี ถึงแม้ว่าสามีย้าว่าภรรยาเท่านั้นที่เป็นคนที่ตนเองสนใจจริง แต่สำหรับตัวละคร เมียหลวงจะไม่ยอมรับสามีมีความเกี่ยวกับผู้หญิงคนอื่น แม้ว่าตนเองยังรักสามีอยู่ก็ตาม ด้วยเหตุนี้ เมื่อคนในครอบครัวหรือเพื่อน ๆ มาแนะนำตัวละครเมียหลวงให้โอกาสสามีอีกครั้ง อย่าเพิ่งหย่ากัน ตัวละครเมียหลวงก็ปฏิเสธทันที ดังนั้น จึงทำให้ตัวละครเมียน้อยมีโอกาสย้ายเข้ามาอยู่ในบ้าน ของตัวละคร เมียหลวงหลังจากคู่สามีภรรยาเกิดปัญหาขึ้น และกระตุ้นให้สองคนหย่ากันโดยเร็ว

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง วิกันดาได้แต่งงานกับอนิรุทธิ์เป็นเวลาหลายปี เมื่อเธอพบว่าอนิรุทธิ์นอกใจตนเอง เธอบอกอนิรุทธิ์ว่าตนเองไม่ใช่ผู้หญิงสมัยโบราณที่ต้องอดทน ความเจ้าชู้ของสามี เธอไม่สามารถทำเฉย ๆ กับการที่สามีนอกใจเธอได้ เธอเห็นว่าการหย่าเป็นเรื่องธรรมดา ดังตัวอย่าง

“อย่าลืมก็แล้วกันว่า ฉันไม่ใช่หญิงไทยสมัยโบราณหรอก
นะคะ ไอ้เรื่องที่จะทนให้สามีไปเจ้าชู้กับใครได้ดำตาโดยไม่โกรธนะ
เป็นไปไม่ได้ แล้วฉันก็เห็นว่าเรื่องหย่าเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับสมัยนี้
แล้วด้วย”

“หย่าหรือ” เขาหัวเราะขัน “หวังว่า ดร. วิกันดา คงไม่คิดสั้น
ถึงยังงั้นแน่”

(เมียหลวง. 2555 : 35)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเมื่อพบสามีของตนเองนอกใจแล้ว สิ่งแรกที่คิดถึงมักจะเป็นเรื่องการหย่า สำหรับตัวละครเมียหลวงไม่สามารถรับความเจ้าชู้ของสามีได้ เนื่องจากความคิดของตัวละครเมียหลวงก็ได้รับอิทธิพลจากสังคม ตามการพัฒนาของสังคม เรื่องการหย่าระหว่างคู่สามีภรรยาก็กลายเป็นเรื่องธรรมดา การทำตัวเฉย ๆ กับความเจ้าชู้ของผู้ชาย เป็นสิ่งที่ตัวละครเมียหลวงไม่ต้องการทำ

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง เมื่อวรรณริพบว่ามีเมียน้อยเป็นเพื่อนสนิทของตนเอง วรรณริทั้งเสียใจทั้งโกรธ เธอให้กิมเลือกเอาระหว่างเธอกับบุตรกรอง ถ้าหากกิมเลือกเธอก็ต้องตัดความสัมพันธ์ระหว่างเธอกับบุตรกรองทิ้ง ถ้าหากกิมจะเลือกบุตรกรอง พวกเขาจะหย่ากัน แต่กิมก็ไม่ยอมเลือก ดังตัวอย่าง

“เพราะฉะนั้นฉันขอยื่นคำขาดกับคุณว่า ขอให้คุณเลือกเอา ระหว่างฉันกับเขา ถ้าคุณเลือกเขา เราหย่ากัน ถ้าคุณเลือกฉันก็ตัดเขา ออกไปตั้งแต่วันนี้”

ภีมหัวเราะหึๆ “อะไร ๆ มันทำไม่ได้ง่าย ๆ อย่างเธอคิดหรือก วรรณ ทั้งเรื่องหย่าและเรื่องตัด”

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 263)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงเป็นผู้หญิงที่มีจิตใจเข้มแข็งและเด็ดขาด ในเรื่องความรัก เมื่อพบสามีนอกใจตนเองแล้ว ตัวละครเมียหลวงจะให้สามีเลือกเอาระหว่างตนเองกับ เมียน้อย ถ้าสามีไม่สามารถตัดสินใจได้ ตัวละครเมียหลวงจะเลือกหย่ากับสามีอย่างเด็ดขาด สำหรับ ตัวละครเมียหลวงแล้ว ไม่มีวันที่จะยอมรับเมียน้อยได้

3.2.4 พฤติกรรมของตัวละครเมียน้อยก่อนเปิดเผยสถานภาพ

ตั้งแต่สมัยก่อนถึงปัจจุบัน มีผู้หญิงจำนวนไม่น้อยที่เป็นเมียน้อยของผู้ชาย บางคนตั้งใจที่จะเป็นเมียน้อย เพราะอยากมีชีวิตที่ดีขึ้น บางคนไม่ได้ตั้งใจอยากเป็น แต่โดนผู้ชายหลอกโดยไม่รู้ว่ ตนเองกำลังคบกับผู้ชายที่แต่งงานแล้ว สำหรับผู้หญิงที่ตั้งใจจะเป็นเมียน้อย ตอนที่คนอื่นยังไม่รู้ สถานภาพของเธอ อาจจะทำตัวระมัดระวังเพื่อไม่ให้คนอื่นรู้สถานภาพของตนเอง แต่ก็มีคนพยายาม จะไปตามราวีเมียหลวงเพื่อทำลายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายกับเมียหลวง แต่ไม่ว่าตั้งใจเป็นเมียน้อย หรือไม่ตั้งใจเป็นก็ตาม เมียน้อยก็ไม่ได้ถูกสังคมและผู้คนยอมรับ ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ตัวละครเมียน้อยเมื่อยังไม่ได้เปิดเผยสถานภาพมีพฤติกรรม ดังนี้

1. ระมัดระวัง ทำตัวใกล้ชิดกับตัวละครเมียหลวง

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง วรรณนรีได้สงสัยความสัมพันธ์ระหว่าง พุดกรองกับภีมสามีของตนเอง เธอถามพุดกรองเรื่องวันที่ภีมกลับบ้านดึก พุดกรองไปทำอะไร ไปกับ ภีมหรือเปล่า พุดกรองตอบอย่างระมัดระวังว่าไม่ได้อยู่กับภีม พยายามแสดงความเป็นกันเอง กับวรรณนรีเหมือนเมื่อก่อน ซึ่งทำให้วรรณนรีเชื่อใจเธออีก ดังตัวอย่าง

“ฉันไปเล่นไฟอยู่ที่บ้านคุณหญิงพรรณรายนะเธอ แต่ซี้เกียจ บอกนายไปสักก็เลยโมเมไปว่ากลับจากบ้านเธอ”

“ภีมเขาไปเล่นไฟกับเธอด้วยหรือเปล่า” เป็นคำถามที่เล่น ที่จริงเท่านั้น หากทำให้พุดกรองสะดุ้งเกือบสุดตัว

“เรื่องอะไรเขาจะไปกับฉันล่ะ” หล่อนตีหน้าได้สนิท “ความจริงถ้าพบกันก็จะดีหรือก ฉันคงลากเอาเขาไปเล่นไฟด้วย แน่ ๆ” ตอบไปแล้วก็ยังไม่วางใจเท่าที่ควร เพราะยังอดคิดถึงพยานรู้ เห็นอีก

สองคนไม่ได้ อรรถกับสตรีผู้เป็นเพื่อนของทั้งภีมและพงษ์สนิท

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 159)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยพยายามเก็บซ่อนความจริงที่เป็นคู่กับสามีของตัวละครเมียหลวง ตัวละครเมียน้อยระมัดระวังทั้งคำพูดและการกระทำของตนเองเพื่อไม่ให้ตัวละครเมียหลวงจับพิรุธได้ ขณะเดียวกันก็แสดงความเป็นกันเองกับตัวละครเมียหลวงเหมือนเมื่อก่อนที่เคยทำ พยายามทำตัวเหมือนไม่ได้เกิดเรื่องผิดปกติ การกระทำของตัวละครเมียน้อยทำให้ตัวละครเมียหลวงจับไม่ได้ว่าสามีนอกใจตนเอง

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง อรอินทร์เมียน้อยของอนิรุทธ์พยายามสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับวิกันดา เธอทำตัวเหมือนเป็นพี่น้องกับวิกันดา พาลูกไปเล่นที่บ้านวิกันดาบ่อย ๆ จนกระทั่งทั้งเธอและลูกสาวก็เหมือนเป็นสมาชิกในครอบครัวของวิกันดา อาหารเย็นก็มาทานที่บ้านของวิกันดา ดังตัวอย่าง

อันที่จริง หล่อนก็ให้ความนับถือต่อฉันอย่างดีที่สุดเหมือนกัน
แต่ที่จริงยิ่งกว่านั้นก็คือ อรอินทร์เป็นคนฉลาด

หล่อนก้าวเข้ามาหาฉัน สมาคมกับฉัน มอบตัวเป็นน้องสาวฉัน
โดยเปิดเผยแรกที่เดียวหล่อนพาลูกมาเล่นที่บ้านฉันอาทิตย์ละครั้ง
ต่อมาก็กลายเป็นอาทิตย์ละสองครั้ง แต่เนิ่นนานเข้า ฉันจึงพบว่า
อาหารมือเย็นส่วนมากจะมีหล่อนและลูกสาวร่วมวงอยู่ด้วย

(เมียหลวง. 2555 : 89)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยเป็นคนฉลาด สามารถจับโอกาสที่ดีทำเรื่องที่มีประโยชน์ต่อตนเอง ก่อนเปิดสถานภาพของตนเอง ตัวละครเมียน้อยพยายามสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับตัวละครเมียหลวง แสดงความเป็นมิตรต่อตัวละครเมียหลวง เพื่อให้ตัวละครเมียหลวงไม่สงสัยตนเอง ขณะเดียวกันก็เพื่อสร้างโอกาสได้ใกล้ชิดกับสามีของตัวละครเมียหลวงมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะไม่ทำให้คนอื่นเกิดความสงสัย

2. ทำทนายอำนาจของเมียหลวง

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง โจเริงย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านของพิมาลาเพื่อนสนิทของเธอ ระหว่างที่เธออยู่ในบ้านพิมาลา เธอใกล้ชิดกับสามีของพิมาลาอย่างผิดปกติ จนกลายเป็นเมียน้อยของสามีพิมาลา หลังจากนั้น เธอพยายามแสดงความใกล้ชิดระหว่างเธอกับสามีพิมาลาต่อหน้าพิมาลา พุดจาเหมือนทั้งสองคนสนิทกันมาก จนทำให้พิมาลาที่เป็นภรรยาของถูกซ์เกิดความไม่พอใจ ดังตัวอย่าง

“อ้าว! ถ้ายังงั้น เริงไปจากนี้ทำไมล่ะ”

“เกรงใจ” หล่อนตอบยิ้ม ๆ “อยู่มานานมากแล้ว จริงไหมคะ พี่ฤกษ์ ป่านนี้พี่ฤกษ์เกลียดชังหน้าเริงเสียแล้วก็ไม่รู้ ค่าที่มาจูนจ้านจน ผัวเมียเขาไม่มีเวลาโอบกัณตามลำพัง”

หล่อนปรายตามายั่วหยอกเขาในที่ ทำท่ายในเชิง แต่ฤกษ์ หัวเราะขริม ๆ

“ก็อาจจะเป็นได้” เขาตอบ

“ขอให้จริงหน่อยเถอะ” หล่อนทำตาที่ดิฉันเห็นแล้วสะดุ้ง

“จริงไม่กลัวแต่กลัวไม่จริงเท่านั้นแหละ”

ดิฉันก้มหน้ามองจางานข้าว คูสิ! นี่ต่อหน้าดิฉันที่เป็นภรรยาของ ฤกษ์ หล่อนยังกล้าทำท่าหลอกล้อที่เล่นที่จริงกับเขาถึงเพียงนี้ ถ้าลับหลังล่ะจะสักเพียงไหน

(เพลิงบุญ. 2551 : 153)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยพยายามทำท่ายอำนาจของเมียหลวง คอยหาโอกาสทำลายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายกับเมียหลวง โดยแสดงกิริยาท่าทางที่ผิดปกติกว่า การเป็นเพื่อนกันธรรมดา ตัวละครเมียน้อยไม่ได้คิดจะปิดบังสถานภาพของตนเอง กลับอยาก ให้เมียหลวงรู้ความจริงอย่างรวดเร็ว เพื่อที่จะอยู่กับผู้ชายได้อย่างเปิดเผย การกระทำของตัวละคร เมียน้อยได้ทำร้ายจิตใจของตัวละครเมียหลวง ซึ่งส่งผลให้ผู้ชายตีตัวออกห่างจากเมียน้อยไปเรื่อย ๆ ในที่สุดก็ทำให้ความสัมพันธ์ของผู้ชายและเมียน้อยยุติลง

3.2.5 พฤติกรรมของตัวละครเมียน้อยหลังเปิดเผยสถานภาพ

ผู้หญิงที่เป็นเมียน้อยของผู้ชาย เมื่อถูกเปิดเผยสถานภาพจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน สำหรับผู้หญิงที่ตั้งใจเป็นเมียน้อย เมื่อถูกเปิดเผยสถานภาพแล้ว อาจรู้สึกละอายใจจึงเลิกกับผู้ชาย ทันที หรือไม่ก็ยืนยันคบกับผู้ชายต่อโดยไม่สนใจสายตาของคนอื่น ส่วนผู้หญิงที่ไม่ได้ตั้งใจเป็นเมียน้อย ก็เหมือนกัน อาจเป็นเมียน้อยต่อหรือไม่ก็เลิกกับผู้ชาย แต่ไม่ว่าเลือกแบบไหน การที่เป็นเมียน้อยของ ผู้ชายก็จะทำให้ตนเองไม่ได้รับความยอมรับจากสังคม ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ตัวละคร เมียน้อยเมื่อถูกเปิดเผยสถานภาพมีพฤติกรรม ดังนี้

1. เลิกกับสามีของตัวละครเมียหลวง

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง หลังจากวรรณริฐู้เรื่องที่ถูกครอบงำกับ ภิม พุดกรองเลือกที่จะไปสหรัฐอเมริกาอยู่กับลูกชาย เนื่องจากเธอกลัวว่าถ้าหากตนเองแต่งงานกับภิม วรรณริฐก็ได้คบผู้ชายใหม่แล้ว แต่ก็ไม่สามารถทำให้วรรณริฐมีความสุข ถึงตอนนั้นเธอจะรู้สึกทรมาน ยิ่งกว่าเดิม ดังตัวอย่าง

หล่อนจึงรู้ว่าหล่อนไม่มีสิทธิ์จะนั่งลง “กิน” คนเดียว ถึงอย่างไรทะเลเบียนสมรสหรือเอกสิทธิ์ในตัวเขาก็ไม่ทำให้หล่อนภูมิใจได้ มีหน้าซำกลับจะทรมาณใจไปชั่วชีวิตโดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากวรรณรีจากไปแล้วกับพลตรีทวยหาญ แต่ได้พบความจริงว่า ตนเองไม่สามารถจะใช้ชีวิตคู่กับนายพลผู้นั้นได้ด้วยดีอีกเล่า พุดกรองจะทำอย่างไร บาปสองซับบสามซ้อนจนหล่อนต้องนอนล้ม ตาตายเพราะบาปนั้นกระนั้นหรือ น้ำตาเต็มตาหล่อน พุดกรองไม่รู้ ว่าเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้องหรือผิด แต่หล่อนก็คิดเองง่าย ๆ ว่าถูก

เหลือบตาขึ้นมองที่หน้าต่าง ก็ยังไม่ตื่น เขาจะตกใจสัก แคไหนหนอ ถ้าหล่อนบอกกะทันหันว่า “ฉันจะไปสหรัฐอเมริกา กับจ้านคะ”

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 643)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยหลังจากเปิดสถานภาพของตนเองแล้ว ไม่ได้ตามราวีตัวละครเมียหลวง หรือช่วยให้สามีของตัวละครเมียหลวงหย่ากับภรรยาของตนเอง ตัวละครเมียน้อยแค่ได้ใช้ชีวิตของตนเองอย่างสงบอย่างเดียว อันที่จริงในใจของตัวละครเมียน้อย ไม่อยากให้ตัวละครเมียหลวงหย่ากับสามี เพราะไม่อยากทรมาณจิตใจของตนเองและผู้อื่น ดังนั้น ตัวละครเมียน้อยจึงเลือกเลิกกับสามีของตัวละครเมียหลวง

2. ตามราวีภรรยาของผู้ชาย

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง หลังจากพิมาลาพบสามีนอกใจกับใจจริง ใจจริง ทำตัวเหมือนเป็นเรื่องปกติ ไม่รู้สึกผิดต่อพิมาลาเพื่อนสนิทของตนเอง กลับทำร้ายจิตใจของพิมาลา โดยบอกเธอว่าตนเองกำลังตั้งครรภ์อยู่ และกำลังจะสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์กับสามีของพิมาลา ทั้ง ๆ ที่เธอก็รู้ว่าพิมาลาอยากมีลูกมาก จึงทำให้พิมาลาเจ็บใจมาก ดังตัวอย่าง

“อ้อ! พิมดอกหรือ นึกว่าใคร” หล่อนทักยิ้ม ๆ ราวกับไม่มีอะไร เกิดขึ้น เฉิดฉาย สะสวย พรราวเสน่ห์ แม้ว่าจะพอมลงไปบ้าง แต่ก็ไม่มี ร่องรอยว่าหล่อนจะแพ้ท้อง! “มาเยี่ยมฉันละมัง ตอนนี้อย่างยังชั่วแล้ว หมอฉิดยาให้ ยาของเขาดีนะ ฉีดไปสี่เข็มเท่านั้น กินอะไรก็ได้ ไม่งั้น มันพานคลิ้นใส่อาเจียนอยู่เรื่อย ถูกษ์เห็นว่าอากาศที่บ้านเขานั้นไม่ค่อย ดีก็เลยพามาอยู่ที่นี่ พออย่างเข้าบ้านเท่านั้น โห้! หายใจหายใจคอโล่ง ตั้งแยะ...อ้อ...ได้ข่าวว่าเธอไปอยู่กับแม่ใช้ใหม่ ฉันขอยืมห้องนอนเธอ ชั่วครวณะ”

(เพลิงบุญ. 2551 : 231)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยเมื่อเปิดสถานภาพแล้ว ไม่รู้สึกว่าตนเองทำผิดต่อภรรยาของผู้ชายสำหรับเรื่องที่ตนเองแย่งสามีของคนอื่น กลับตามราวีภรรยาของผู้ชายด้วย เพื่อที่จะให้สามีภรรยาเลิกกันโดยเร็ว การกระทำของตัวละครเมียน้อยทำลายความสัมพันธ์ของคู่สามีภรรยาอย่างสำเร็จ กระตุ้นให้คู่สามีภรรยาหย่ากัน แต่ขณะเดียวกันก็ทำให้ผู้ชายเริ่มเกลียดการกระทำของเธอ เนื่องจากตัวละครเมียน้อยสนใจแต่ผลประโยชน์ของตนเอง ไม่คิดแทนคนอื่น จึงทำให้ความสัมพันธ์ของพวกเขาแย่ง และกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้พวกเขาเลิกกัน

นวนิยายเรื่อง ระบำมาร กล่าวถึง สาทินีภรรยาใหม่ของอัสตมเพื่อตนเองสามารถได้เป็นภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมายของอัสตมได้ จึงส่งเทปที่ตนเองแอบถ่ายตอนอยู่กับอัสตมไปบ้านชลิตา โดยหวังให้ชลิตาเห็นแล้วโกรธจนป่วยตาย เพราะสาทินีรู้ว่าทุกครั้งที่ตนเองทำให้ชลิตาเจ็บแค้นมาก เธอจะป่วยหนัก ดังตัวอย่าง

ชลิตาหมุนเลขโทรศัพท์ไปยังบ้านของผู้หญิงที่หล่อนถือเอาว่า
เป็นมารความสุขหมายเลขหนึ่ง
“ต้องการพูดกับใครคะ” เสียงนั้นถาม
“สาทินีอยู่ไหม”
“กำลังพูดคะ”
“เธอหรือส่งเทปอุบาทว์นั้นไปให้ฉัน”
“เทปอะไรคะ” เสียงนั้นแถมเยาะ
“หล่อนนี้เป็นคนหรือเป็นสัตว์กันแน่ะ หน้าด้านไม่มีอาย
จิตทรามลึนดี นอนกับผัวก็ต้องอัดเทปเอาไปป่าวร้องชาวบ้าน กลัวใคร
เขาจะไม่รู้หรือว่าหล่อนทำอุบาทว์ขนาดไหนบนเตียงนอน”
“ฉันอยากให้เธอรู้เท่านั้นแหละ”

(ระบำมาร. 2554 : 194)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ตัวละครเมียน้อยเมื่อเปิดเผยสถานภาพของตนเองแล้วพยายามหาวิธีตามราวีตัวละครเมียหลวง เพื่อทำลายความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเมียหลวงกับสามี การที่ตัวละครเมียน้อยตามราวีตัวละครเมียหลวงมีเป้าหมายอย่างเดียวก็คือขึ้นแทนตำแหน่งของตัวละครเมียหลวง แต่การกระทำของตัวละครเมียน้อยนอกจากไม่สามารถทำให้ตนเองสมหวังแล้วยังทำให้สามีไม่เข้าใจและไม่พอใจเมียน้อยมากขึ้นด้วย

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ตัวละครเมียหลวงและตัวละครเมียน้อยมีพฤติกรรมที่ต่างกัน สำหรับตัวละครเมียหลวงก่อนแต่งงานกับสามีจะตามใจและเข้าข้างคนรัก แล้วคนส่วนน้อยไม่ใส่ใจคนรัก เมื่อแต่งงานกับสามีแล้ว ตัวละครเมียหลวงส่วนใหญ่จะแบ่งปันความทุกข์สุขกับสามีดูแลสามีอย่างดี แต่พอพบสามีนอกใจ ตัวละครเมียส่วนมากจะไม่ยอมรับสามีมีความเกี่ยวข้องกับ

ผู้หญิงคนอื่น และเลือกหย่ากับสามี มีตัวละครเมียหลวงเพียงหนึ่งคนเท่านั้นที่ยอมรับความเจ้าชู้ของสามี ส่วนตัวละครเมียน้อยจะมีทั้งคนที่พยายามทำทนายอำนาจของเมียหลวงและคนที่ทำตัวอย่างระมัดระวัง เมื่อสถานภาพของตัวละครเมียน้อยถูกเปิดเผยแล้ว คนที่ชอบทำทนายอำนาจของเมียหลวงยิ่งทำตัวใหญ่และตามราวี้ตัวละครเมียหลวง

จากการศึกษาลักษณะและพฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน พบว่า ในด้านลักษณะ ตัวละครเมียหลวงและตัวละครเมียน้อยมีความแตกต่างทางด้านลักษณะทางกาย ลักษณะนิสัย คตินิยมในการดำเนินชีวิต การศึกษา และอาชีพ ตัวละครเมียหลวงส่วนใหญ่จะมีรูปร่างหน้าตาที่สวยงาม แต่ก็มีส่วนน้อยที่หน้าตาธรรมดา ส่วนลักษณะการแต่งตัวก็จะมีทั้งที่การแต่งตัวอย่างทันสมัยสวยงาม และการแต่งตัวอย่างสุภาพเรียบร้อยและเรียบง่าย ตัวละครเมียหลวงมีลักษณะนิสัยที่ขยัน อดทน เอาใจสามี รอบคอบ ประหยัด เข้าใจคนอื่น เชื้อพียงผู้ใหญ่อุทิศใจเดียวใจเดียว ตามใจคนอื่นง่าย มีจิตใจเข้มแข็ง มีความกตัญญู และรู้จักตอบแทนบุญคุณผู้อื่น ตัวละครเมียหลวงมีคตินิยมในการดำเนินชีวิตว่า ความรักสำคัญกว่าเงิน ผู้หญิงไม่จำเป็นต้องอาศัยอยู่กับผู้ชาย และความรู้เป็นสิ่งที่ทำให้ตนเองเข้าสู่ความสำเร็จได้ ตัวละครเมียหลวงโดยทั่วไปมีระดับการศึกษาสูง ได้รับการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป จึงได้ประกอบอาชีพที่มั่นคง ได้แก่ ข้าราชการครู และพนักงานบัญชี ส่วนตัวละครเมียน้อยจะมีรูปร่างหน้าตาที่สวยงาม การแต่งตัวสวยงามและทันสมัย บางทีอาจจะไม่ค่อยเหมาะกับกาลเทศะ มีลักษณะนิสัยที่ร่าเริง ขี้เกียจ ฟุ่มเฟือย เจ้าชู้ไม่รับผิดชอบ ตามใจตนเองมากเกินไป และขี้หึง ตัวละครเมียน้อยมีคตินิยมในการดำเนินชีวิตว่าเงินสำคัญกว่าความรัก และผู้หญิงต้องอาศัยอยู่กับผู้ชาย ตัวละครเมียน้อยจะมีระดับการศึกษาไม่ค่อยสูง ได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จึงไม่สามารถหางานที่ดี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานขายของหรือเสมียน แต่ก็มีคนส่วนน้อยที่มีระดับการศึกษาสูงได้ประกอบอาชีพอย่างมั่นคง

ในด้านพฤติกรรมพบว่า ตัวละครเมียหลวงก่อนแต่งงานกับสามีจะตามใจและเข้าข้าง คนรักแล้วก็มีคนส่วนน้อยไม่ใส่ใจคนรัก เมื่อแต่งงานกับสามีแล้ว ตัวละครเมียหลวงส่วนใหญ่จะแบ่งปันความทุกข์สุขกับสามี แต่พอพบสามีนอกใจ ตัวละครเมียหลวงส่วนมากจะไม่ยอมรับความเจ้าชู้ของสามีและเลือกหย่ากับสามี มีเพียงคนน้อยมากที่จะยอมรับได้ ส่วนตัวละครเมียน้อยจะมีทั้งคนที่พยายามทำทนายอำนาจของเมียหลวงและคนที่ทำตัวอย่างระมัดระวังก่อนตัวละครเมียหลวงยังไม่รู้สถานภาพของตนเอง เมื่อคนอื่นรู้สถานภาพของตนเองแล้ว คนที่ชอบทำทนายอำนาจของเมียหลวงยิ่งทำตัวใหญ่และตามราวี้ตัวละครเมียหลวง

บทที่ 4

มโนทัศน์เกี่ยวกับตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

การวิจัยเรื่อง ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์มโนทัศน์เกี่ยวกับตัวละครเมียในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

4.1 มโนทัศน์ที่เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวง

4.1.1 มโนทัศน์ที่เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงในแนวขนบ

1. การปรนนิบัติสามี
2. เสียสละเพื่อประโยชน์ของสามี
3. การอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูลูก

4.1.2 มโนทัศน์ที่เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงในสังคมปัจจุบัน

1. การทำงานช่วยแบ่งภาระของสามี
2. การอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูลูก
3. การทำงานบ้าน

4.2 มโนทัศน์ที่เกี่ยวกับเมียน้อย

4.2.1 มโนทัศน์ที่เกี่ยวกับเมียน้อยในแนวขนบ

1. ผู้หญิงเป็นเมียน้อยมีเจตนาเพื่อเงิน
2. เมียน้อยเป็นต้นสาเหตุที่ทำให้ผู้ชายนอกใจภรรยา

4.2.2 มโนทัศน์ที่เกี่ยวกับเมียน้อยในสังคมปัจจุบัน

1. ผู้หญิงเป็นเมียน้อยมีเหตุผลหลายประการ
2. เหตุผลที่ทำให้ผู้ชายมีเมียน้อยไม่ได้มาจากฝ่ายผู้หญิงฝ่ายเดียว

4.3 การเรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมีย

4.3.1 ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียไม่ควรถูกกีดกันสิทธิในด้านการทำงาน

4.3.2 ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียควรได้รับสิทธิในการคบเพื่อนผู้ชาย

โดยมีผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

4.1 มโนทัศน์ที่เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวง

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน คนไทยในสังคมมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียว่า ผู้หญิงที่เป็นเมียต้องทำหน้าที่เมียเป็นอย่างดี ต้องปรนนิบัติสามี ทำงานบ้าน อบรมสั่งสอน และเลี้ยงดูลูก เนื่องจากในอดีตสังคมไทยถือผู้ชายเป็นใหญ่ ผู้หญิงเป็นรอง ดังนั้น ผู้หญิงที่เป็นเมียต้องทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อผลประโยชน์ของสามีเท่านั้น แต่ปัจจุบัน ผู้หญิงนอกจากมีหน้าที่ดูแลสามี

และครอบครัวแล้ว ยังต้องทำงานเพื่อช่วยแบ่งภาระหน้าที่ให้สามีด้วย การศึกษามโนทัศน์เกี่ยวกับตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้วิจัยได้ศึกษามโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงในแนวขนบ มโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงในสังคมปัจจุบัน มโนทัศน์เกี่ยวกับเมียน้อยในแนวขนบ มโนทัศน์เกี่ยวกับเมียน้อยในสังคมปัจจุบัน และการเรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมีย โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 มโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงในแนวขนบ

ภายใต้ระบบผู้ชายเป็นใหญ่ ผู้หญิงมีบทบาทและสถานภาพที่ต่ำกว่าผู้ชาย ผู้คนมักจะมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงว่า เมียหลวงในฐานะเป็นผู้หญิงที่ได้จดทะเบียนสมรสกับผู้ชายอย่างถูกต้องตามกฎหมาย มีหน้าที่ปรนนิบัติสามี ดูแลสามีและครอบครัวเป็นอย่างดี มีหน้าที่ทำงานบ้าน อบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูลูก และต้องเสียสละเพื่อประโยชน์ของสามีด้วย การศึกษามโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงในแนวขนบในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีรายละเอียดดังนี้

1. การปรนนิบัติสามี

การปรนนิบัติสามี หมายถึง ดูแลเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของสามีให้เป็นอย่างดี เช่น ดูแลเรื่องอาหารการกินของสามี ซักรีดเสื้อผ้าให้สามี เป็นต้น ในสมัยก่อน คนไทยมีความคิดว่าผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียต้องทำหน้าที่ดูแลสามีและครอบครัว ต้องคอยตามใจสามี ไม่ขัดใจสามีในเรื่องต่าง ๆ ผู้หญิงที่ไม่ปรนนิบัติสามี ทำทุกสิ่งทุกอย่างเอาแต่ตามใจตนเองถือว่าไม่ใช่เมียที่ดี จนถึงปัจจุบัน ความคิดแบบนี้ก็ยังมีอยู่ในสังคมไทย

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึงคุณยายของวิกันดาคิดว่าสามีมีพระคุณอย่างมากสำหรับตนเอง จึงสอนหลานของตนเองว่า หลังจากแต่งงานกับสามีแล้วต้องคอยปรนนิบัติสามี ดูแลสามีอย่างดี อย่างนำความทุกข์ให้แก่สามีของตนเอง ดังตัวอย่าง

คุณยายของฉันถึงกับว่าเป็นกลอนของนายบรินทร์ ธิเบศ สอน

ฉันว่า

“ให้ตั้งสัตย์ปรนนิบัติภักดา ทั้งชาติหน้าชาตินี้จะมีผล อย่า

หยาบคายร้ายกาจแก่ผัวตน อุตส่าห์ทนแทนทุกข์พระคุณไป...”

แสดงว่าสตรีสมัยเก่าถือว่าสามีนั้นมี “พระคุณ” เป็นเลิศ

(เมียหลวง. 2555 : 197)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า สมัยก่อนคนไทยคิดว่าเมื่อผู้หญิงแต่งงานแล้ว ต้องคอยปรนนิบัติสามี ต้องดูแลชีวิตประจำวันของสามีให้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม ต้องนึกถึงผลประโยชน์ของสามี ไม่ควรนำความทุกข์ให้สามี การดูแลและปรนนิบัติสามีเป็นหน้าที่ของผู้หญิง

ทุกคนที่มีสถานภาพเป็นเมียที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ความคิดแบบนี้สืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน จนถึงปัจจุบันก็ยังมีคนส่วนหนึ่งปฏิบัติตามอยู่ แล้วสอนลูกหลานปฏิบัติตามด้วย

นวนิยายเรื่อง บาดาลใจ กล่าวถึงในงานแต่งงานของปุริมาน ปริมสั่งสอนปุริมานว่า หลังจากแต่งงานแล้วต้องอดทนปรนนิบัติสามี ต้องดูแลสามีและครอบครัวให้ดี ต้องมีความเป็นผู้ใหญ่ ทำเป็นเด็ก ๆ เหมือนตอนที่ยังไม่ได้แต่งงานไม่ได้ การเป็นภรรยาของผู้ชายต้องมีความจงรักภักดี ต่อสามีของตนเอง ต้องทำให้ครอบครัวของตนเองมีความสุข ดังตัวอย่าง

คุณปริมหันมาสวมกอดบุตริ จุมพิตที่หน้าผากและที่แก้มด้วย
ความรักอย่างสุดซึ้ง

“จำคำแม่ไว้นะลูก ต่อไปนี้ลูกจะต้องเป็นผู้ใหญ่ปกครอง บ้านเรือนแล้ว เราจะทำเป็นเด็กเล็ก ๆ อยู่อีกไม่ได้แม่ขอให้เพ็งมาจะ อดทนปรนนิบัติสามี ด้วยความจงรักภักดี จงคิดเสมอว่า พี่ต่อไม่ใช่ คนอื่นที่ไหน ไม่ใช่ญาติก็เหมือนญาติ อะไรหนักนิดเบาหน่อย ไม่พอลา ไม่พอใจ ขอให้ลูกจงใช้ปัญญา บัดเป่าให้เรื่องร้ายกลายเป็นดี ให้เรื่อง ที่ดีอยู่แล้วดีเลิศยิ่ง ๆ ขึ้น จงทำทุกอย่างที่จะทำให้ครอบครัวของลูก มีความสุข”

(บาดาลใจ. 2555 : 80)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนไทยมีความคิดว่าผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียมีหน้าที่ ปรนนิบัติสามี เมื่อแต่งงานแล้ว ผู้หญิงต้องดูแลสามีและครอบครัวให้เป็นอย่างดี ต้องทำให้ครอบครัว มีความสุข การเป็นภรรยาที่ดีต้องมีความอดทนและมีความเสียสละ ก่อนทำอะไรสิ่งหนึ่งควรคิดว่า จะส่งผลเสียให้กับสามีและครอบครัวของตนเองหรือไม่ ความคิดแบบนี้ส่งผลกระทบต่อชีวิตของผู้หญิง ที่มีสถานภาพเป็นเมียอย่างมาก ซึ่งกลายเป็นข้อปฏิบัติที่ผู้หญิงทุกคนควรปฏิบัติตามในสมัยก่อน และยังเป็นคำสั่งสอนที่ผู้ใหญ่ใช้มาสั่งสอนลูกหลานด้วย

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ ได้กล่าวถึงหลังจากใจเริงแต่งงานกับเทิดแล้ว เธอไม่เคย ทำหน้าที่ดูแลสามี ไม่ปรนนิบัติสามี ทำทุกสิ่งทุกอย่างตามแต่ใจตนเอง ปลอ่ยให้คนใช้ทำหน้าที่ดูแล สามีแทน ทุกครั้งที่เกิดการคนดูแล ใจเริงก็ไม่ได้อยู่ข้าง ๆ มีแต่คนใช้คนเดียวที่คอยปรนนิบัติ จึงทำให้เทิดไม่พอใจกับการกระทำของใจเริงอย่างมาก ดังตัวอย่าง

“ตั้งแต่แต่งงานกันมา เขาไม่เคยอยู่บ้าน เชื่อไหมว่า แม่แต่ ชงกาแพ่สักแก้ว เขาก็ไม่เคยทำให้ผม มีแต่สมพิศนะซีที่ทำ อะไร ๆ ก็ สมพิศ หยิบเสื้อผ้าให้ผมก็สมพิศ เย็บกระดุมเสื้อเชิ้ตก็สมพิศ จะไปงานศพ เอาแขนทุกข้อมาติดเสื้อก็สมพิศอีก โอ๊ย! อะไร ๆ ก็สมพิศทั้งนั้นแหละ

คุณ จนชื่อสมพิศมันเข้าไส้ผมเข้าจริง ๆ มามอง ๆ ดู เออ...มันยังดีกว่า
เมียเราเสียอีก”

(เพลิงบุญ. 2551 : 95)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนในสังคมมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงว่า เมียหลวงต้องคอยปรนนิบัติสามี ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ไหนก็ต้องดูแลชีวิตประจำวันของสามีให้เป็น
อย่างดี ไม่ทำให้สามีเดือดร้อน ผู้หญิงที่ปรนนิบัติสามีอย่างดีถึงจะถือว่าเป็นภรรยาที่ดี ส่วนผู้หญิง
ที่แต่งงานกับสามีแล้วไม่ปรนนิบัติสามี จะไม่ได้รับความยอมรับและความเคารพจากทั้งสังคมและสามี
นอกจากนี้แล้ว การที่เมียไม่ปรนนิบัติสามีอาจกลายเป็นเหตุผลที่ทำให้สามีนอกใจได้

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า คนไทยมีความคิดว่าผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมีย
มีหน้าที่ปรนนิบัติสามี การเป็นภรรยาที่ดีต้องดูแลสามีและครอบครัวเป็นอย่างดี ต้องนำความสุขให้กับ
สามีและครอบครัว การปรนนิบัติสามีจึงกลายเป็นข้อปฏิบัติที่ผู้หญิงทุกคนควรปฏิบัติตามในสมัยก่อน

2. เสียสละเพื่อประโยชน์ของสามี

การเสียสละเพื่อประโยชน์ของสามี หมายถึง ทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อสามีโดยไม่คิดถึง
ผลประโยชน์ของตนเอง และแบ่งปันความทุกข์สุขกับสามี โดยปกติ เมื่อผู้หญิงแต่งงานกับผู้ชายแล้ว
มักจะตามใจสามี ก่อนทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งมักจะคิดว่าจะส่งผลกระทบต่อสามีหรือไม่

นวนิยายเรื่อง บาดาลใจ กล่าวถึง แม่ของเพ็ญสอนเพ็ญว่า เมื่อแต่งงานกับสามีแล้ว
ต้องตามใจสามี คิดแทนสามี ปรนนิบัติสามีให้ได้รับความสุข ถ้าหากเกิดเรื่องที่ไม่สบายอารมณ์ก็ต้อง
มีความอดทน การเสียสละผลประโยชน์ของตนเองอย่างพอสมควรเพื่อเอาใจสามีเป็นหน้าที่ของเมีย
ที่ดี ดังตัวอย่าง

“เพ็ญแต่งงานกับพี่ต๋อ เพ็ญก็ไปอยู่กับพี่ต๋อ ดูแลพี่ต๋อปรนนิบัติ
เขาให้ได้รับความสุข ขวนเขาพูดคุย รู้ว่าเขาชอบอะไร เราก็ต้องตามใจ
เขาบ้าง ไม่ใช่เอาแต่ใจฝ่ายเดียว ก็เหมือนเพ็ญอยู่กับเพื่อน ๆ ยังงี้แหละ
เราต้องถ้อยทีถ้อยเอาใจเขา เขาก็ต้องถ้อยทีถ้อยเอาใจเราความเป็น
เพื่อนจึงจะยืนยาว บางเวลาอาจจะมีเรื่องไม่สบายอารมณ์กันเราก็ต้อง
รู้จักอดกลั้นอดทน ยิ่งอย่างพี่ต๋อเขาเป็นคนมีจิตใจไม่ปกติสักเพ็ญก็
ยิ่งจะต้องอดทนให้มาก คิดแต่อย่างเดียวว่าให้อภัย ถึงพี่ต๋อจะพูดอะไร
ทำอะไรไม่ถูกใจเพ็ญ ๆ ก็ต้องไม่ถือ”

(บาดาลใจ. 2555 : 75)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนในสังคมมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงว่า
เมียหลวงควรทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อผลประโยชน์ของสามี ให้ความดีแก่สามีทุก ๆ ทาง ไม่ว่าจะเมื่อไหร่
ก็ตาม เมียหลวงก็ควรดูแลสามีทั้งจิตใจและร่างกาย เมื่อสามีพบปัญหาต้องคอยปลอบใจและ

ให้กำลังใจสามี ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผู้ชายคิดว่าตนเองมีความสำคัญอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะตนเองทำผิดอะไร ก็จะได้รับอภัยจากเมีย จนตัดสินใจทำอะไรบางอย่างที่ผิดต่อเมีย

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง พิมาลาทำดีต่อสามีทุกอย่าง ยอมแบ่งปัน ความทุกข์สุขกับสามี ในยามที่สามีกลุ้มใจคอยปลอบใจสามีอยู่ข้าง ๆ ไม่เคยปล่อยให้สามีตกอยู่ในสภาพยากลำบากคนเดียว ซึ่งทำให้สามีมีความรู้สึกที่เธอดีต่อตนเองมากเหลือเกิน แต่ในความคิดของพิมาลา ภรรยาต้องให้ความดีแก่สามีทุก ๆ ทาง ทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อประโยชน์สามี ดังตัวอย่าง

“ถ้าคุณมีทุกข์สิ่งใดละก็ ฉันขอเป็นที่รวมทุกข์ของคุณค่ะ

ฤกษ์”

“พิม! คุณอย่าดีต่อผมมากถึงแค่นี้เลย ผมทนไม่ได้” เขาร้องขึ้นอย่างรวดร้าว รวากับคำพูดของดิฉันเป็นหอกแหลมทิ่มแทงเขาให้เกิดบาดแผลฉกรรจ์

“แต่คุณเป็นสามีของดิฉันค่ะ” ดิฉันท้วง “ภรรยาควรให้ความดีแก่สามีทุก ๆ ทาง”

(เพลิงบุญ. 2551 : 167)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนในสังคมมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงว่า เมียหลวงควรให้ความดีกับสามีของตนเอง ควรคอยช่วยเหลือสามีอยู่เคียงข้างในยามที่สามีเผชิญปัญหาและความยากลำบาก เป็นกำลังใจให้เสมอและแบ่งปันความทุกข์สุขกับสามีเสมอไป ดังนั้นก่อนที่ทำอะไรสิ่งหนึ่ง ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวงมักจะคิดถึงผลประโยชน์ของสามีโดยยอมเสียสละความสุขของตนเอง

นวนิยายเรื่อง ระเบิดมาร กล่าวถึง ชลิตาภรรยาของอัสตมเมื่อมีอายุแล้วไม่ได้สวยเท่าเดิม แล้วไม่มีลูกด้วย แต่อัสตมก็ยังจงรักภักดีต่อภรรยา ไม่เคยจะทิ้งภรรยาของตนเอง จึงทำให้คนอื่นสงสัยอย่างมาก แต่ความจริงที่อัสตมไม่ทิ้งภรรยาคือเพราะว่าภรรยาทุ่มเทให้กับสามีอย่างมาก ร่วมทุกข์สุขกับสามีตลอดทั้งชีวิต จงรักภักดีต่อสามีเสมอ แม้ว่าตอนที่ใช้ชีวิตอย่างยากลำบากก็ไม่เคยคิดจะทิ้งสามีของตนเอง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ชลิตาได้รับความเคารพจากสามี ดังตัวอย่าง

ใคร ๆ ต่างพากันสงสัยว่า ทำไมหนออัสตม โสดสมัย จึงยังจงรักภักดีต่อภรรยา ทั้ง ๆ ภรรยาก็ไม่สวยสวยกระไรนัก อยู่ในวัยที่กำลังโรยรา บุตรก็มีให้เขาไม่ได้

แต่ชลิตารู้ดีว่าทำไม

เคล็ดลับของการผูกใจเขามีได้อยู่ที่สวยหรือให้บุตรได้หรือไม่ หากแต่อัสตมเองก็ซาบซึ้งต่อการทุ่มเทชีวิตทั้งชีวิตของหล่อนให้เขา

ด้วยความจงรักภักดี ไม่ว่าเขาจะล้มลงเมื่อใด ชลิตาจะเป็นคนแรก
ที่เททุกอย่างออกขายเพื่อแลกกับการอยู่ได้ของเขา

(ระบำมาร. 2554 : 148)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนไทยมีความคิดว่าผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวง ต้องรู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ของสามี ยอมทุ่มเทความดีให้กับสามีเสมอ คอยสนับสนุนและช่วยเหลือสามีตอนสามีพบความยากลำบาก การที่เมียหลวงเสียสละเพื่อประโยชน์ของสามีช่วยให้เมียหลวงได้รับความเคารพจากสามี และไม่คิดที่จะทิ้งภรรยาโดยเด็ดขาด แต่ขณะเดียวกันก็ทำให้ตนเองต้องเจ็บใจด้วยต้องการให้อภัยการนอกใจของสามีทุก ๆ ครั้ง

จากตัวอย่างดังกล่าวสรุปได้ว่า คนไทยมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงว่า เมียหลวง ต้องรู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ของสามี ในเมื่อสามีมีปัญหาคอยช่วยเหลือแก้ปัญหาและเป็นที่กำลังใจให้ ต้องให้ความดีแก่สามีของตนเองเสมอ การเสียสละเพื่อสามีอาจทำให้ผู้หญิงได้รับความเคารพจากสามี แต่ขณะเดียวกันก็อาจนำความทุกข์ให้กับตนเอง เพราะต้องอดทนกับความเจ็บที่สามีนอกใจ

3. การอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูลูก

การอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูลูก หมายถึง นอกจากเลี้ยงดูให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้วยังควรสั่งสอนความประพฤติลูก พาลูกเดินไปสู่ทางที่ถูกต้อง ในยามที่ลูกพบอุปสรรคคอยให้คำแนะนำและให้กำลังใจ เมื่อลูกเดินทางผิดควรพาลูกกลับมาซึ่งทางที่ถูกต้อง คนไทยมีความคิดว่า การอบรมและสั่งสอนลูกเป็นหน้าที่ของผู้หญิง ผู้หญิงต้องดูแลลูกให้ดี

นวนิยายเรื่อง เพ็ญบุญ กล่าวถึง แม่ของพิมาลาเป็นผู้หญิงที่มีความประพฤติดี คอยอบรมสั่งสอนเรื่องมารยาทและความประพฤติลูกเสมอ เพื่อไม่ให้ลูกเดินทางผิด เธอคิดว่า ผู้หญิงต้องสั่งสอนลูกให้เป็นคนดีตั้งแต่ลูกยังเป็นเด็ก ต้องให้ลูกรู้จักสิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำ ไม่ควรปล่อยให้ลูกทำทุกสิ่งทุกอย่างตามใจ ดังตัวอย่าง

“บอกจริง ๆ ว่าดิฉันทนดูการตามใจอย่างผิด ๆ ไม่ได้ มันหมั่นไส้ ยิ่งลูกโตนด้วยแล้วยิ่งต้องขนาบให้มาก ดัดมันตั้งแต่ยังเป็นไม้อ่อน เลี้ยงมันอย่างชนิดที่ให้มันสำนึกอยู่เรื่อย ๆ ว่า ต่อไปมันจะต้องไปเลี้ยงไปดูแลคนอื่น รับผิดชอบชีวิตคนอื่นอีกมาก เพราะฉะนั้นต้องบรรจุกการเป็นทั้งนายและป่าวให้มัน บรรจุกการเป็นลูกและเป็นแม่ให้มัน ผู้หญิงเราเวลาเป็นลูกถ้าเป็นลูกที่ดี ต่อไปจะไปเป็นเมียใคร เป็นแม่ใคร ก็ต้องเป็นเมียเป็นแม่ที่ดีด้วย ถึงจะครบ”

(เพ็ญบุญ. 2551 : 59)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนในสังคมมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงว่า เมียหลวงมีหน้าที่อบรมสั่งสอนลูกและเลี้ยงดูลูก การเป็นเมียหลวงที่ดีต้องรู้จักอบรมสั่งสอนลูก ให้เติบโตเป็นคนดี สั่งสอนลูกให้รู้จักรับผิดชอบ ทำสิ่งที่มีประโยชน์ต่อสังคมและผู้อื่น หากปล่อยให้ลูก ทำทุกสิ่งทุกอย่างตามแต่ใจตนเองตั้งแต่เด็ก อาจจะทำให้ลูกเดินทางผิดในอนาคต การอบรมสั่งสอน และเลี้ยงดูลูกเป็นหน้าที่ของผู้หญิงที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ มิฉะนั้นจะถูกผู้คนในสังคมตำหนิ ดังนั้น การเป็น เมียจึงจำเป็นต้องทำหน้าที่การอบรมสั่งสอนลูกให้ดี

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้คนมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของ เมียหลวงในแนวขนบว่า ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวงมีหน้าที่ปรนนิบัติสามี ดูแลสามีให้ดี เสียสละประโยชน์เพื่อสามี และการอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูลูกให้เป็นอย่างดี ผู้หญิงที่เป็นเมียที่ดี ต้องทำหน้าที่ให้ดีทุกประการ

4.1.2 มโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงในสังคมปัจจุบัน

ตามการพัฒนาของสังคม ผู้หญิงมีสถานภาพและบทบาททางสังคมที่ดีขึ้น ทำให้คน มีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวงที่แตกต่างกับเมื่อก่อน ในสมัยปัจจุบัน ผู้คนมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงว่า การเป็นภรรยานอกจากต้องดูแลสามี และลูกแล้ว ยังต้องหางานทำเพื่อช่วยแบ่งภาระของสามีด้วย เพราะผู้หญิงในสังคมปัจจุบันได้รับสิทธิ มากขึ้น ทั้งมีโอกาสในการรับการศึกษา จึงควรมีบทบาทหน้าที่มากขึ้น ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสินได้นำเสนอ มโนทัศน์เกี่ยวกับเรื่องบทบาทของเมียหลวงในสังคมปัจจุบัน ดังนี้

1. การทำงานช่วยแบ่งภาระของสามี

การทำงานช่วยแบ่งภาระหน้าที่สามีเป็นบทบาทหน้าที่อย่างหนึ่งของผู้หญิง ที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวง การพัฒนาของสังคมทำให้ผู้หญิงจำเป็นต้องหางานทำเพื่อจุนเจือ ครอบครัว ดังนั้น หน้าที่ของผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียไม่ใช่แค่ดูแลสามีและครอบครัวให้เป็นอย่างดี และอบรมสั่งสอนลูกเหมือนเดิม

นวนิยายเรื่อง ลายหงส์ กล่าวถึง หนึ่งหรั่งก่อนแต่งงานกับทศเทพไม่เคยออกไป ทำงาน หลังจากแต่งงานแล้ว ทศเทพโน้มหน้าใจภรรยาให้เธอหางานทำบ้าง เพื่อจะได้รู้จักกับสังคม ภายนอกบ้าน และก้าวสู่ชีวิตใหม่ เพราะที่ทั้งคู่ต้องใช้ชีวิตด้วยกันนาน ต้องช่วยกันวางแผนชีวิต ในอนาคต แต่หนึ่งหรั่งเองไม่ค่อยอยากออกไปทำงาน ดังตัวอย่าง

เขาจะบอกหล่อนได้อย่างไรว่า การที่เขาอยากให้หล่อนมีงาน ทำ ไม่ว่าจะป็นอาชีพหรืองานอดิเรก ก็เพราะเขาอยากให้หนึ่งหรั่ง หันเหววมืดข้องเก่า ๆ มาสู่เรื่องราวใหม่และชีวิตใหม่ “เราไม่ได้อยู่ ด้วยกันแค่วันสองวันนี้มา เพราะงั้นหนึ่งกับพี่ก็ต้องช่วยกันวางแผนมั่ง

จริงไหม.. อย่างการมีลูก ... พี่อยากมีทันทีเพราะคิดว่าตัวเองอายุเลย
สามสิบแล้วก็ไม่อยากรอ อีกอย่างถ้าหนึ่งได้เลี้ยงลูกดูแลลูกอะไร ๆ
ก็คงจะดีขึ้น เวลาที่คิดว่าว่างจะได้หมดไปกับเรื่องลูก แต่ถ้ายังไม่มีการ
น่าจะทำอะไรซักอย่างให้มันมีสาระ”

(ลายหงส์. 2548 : 198)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนในสังคมมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงว่า
ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียมีหน้าที่ทำงานช่วยแบ่งภาระหน้าที่ของสามี สำหรับคู่สามีภรรยาแล้ว
ทั้งสามีและภรรยาล้วนมีหน้าที่เลี้ยงดูดูแลครอบครัว การเลี้ยงครอบครัวจะไม่ใช้ภาระหน้าที่ของ
ฝ่ายผู้ชายฝ่ายเดียวอีก การที่ภรรยาช่วยแบ่งภาระเรื่องการเลี้ยงครอบครัวกับสามี จะทำให้ภรรยา
ได้รับความเคารพจากสามีและสังคม เนื่องจากไม่จำเป็นต้องอาศัยพึ่งพาผู้ชายอย่างเดียว การทำงาน
ช่วยแบ่งภาระของสามีจึงเป็นบทบาทสำคัญสำหรับเมียหลวง

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึง พิมมาลาตั้งแต่เรียนจบมหาวิทยาลัยแล้วก็
เริ่มทำงาน เมื่อถึงวันที่เธอแต่งงานกับฤกษ์ เธอได้นำเอาเงินที่ตนเองสะสมไว้ใช้ในพิธีแต่งงาน ไม่ได้ให้
ฤกษ์เป็นผู้ที่ออกเงินทุกอย่างคนเดียว ช่วยฤกษ์แบ่งปันสิ่งที่ตนเองทำได้ ดังตัวอย่าง

“เงินของฉันเลี้ยงข้าวครอบครัว ค่าเครื่องแต่งตัวชุดเดียวเข้าไป
ไปพันสองแล้ว ยังค่าเครื่องเพชรสองชิ้นอีกล่ะ เพราะฉันไม่ค่อยมีอะไร
แต่งตัว คุณก็รู้อยู่แล้ว แม่ไม่มีเครื่องเพชรสวย ๆ สะสมไว้เลย
เงินเดือนที่เก็บ ๆ ไว้หกเจ็ดเดือน ราว ๆ สี่ห้าพันบาทหมดเลย ไม่มี
แม้แต่บาทเดียวต้องขอแม่เดิมเข้าไปด้วยซ้ำ”

“ไม่เป็นไรหรอก ผมขยักไว้หนึ่งพัน พอใช้ไปถึงสิ้นเดือน”

“เราหมดตัวเลยหรือคะ ฤกษ์”

“ก็หมดนะซี” เขาหัวเราะ “ทีนี้ก็เริ่มหาใหม่ต่อไปอีก”

(เพลิงบุญ. 2551 : 89)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ในสมัยปัจจุบัน ผู้หญิงมีบทบาทมากขึ้นในสังคม
ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาผู้ชายตลอดเวลา ซึ่งทำให้คนในสังคมมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงว่า
ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวงมีหน้าที่ช่วยแบ่งภาระหน้าที่ให้สามี ทั้งสามีและภรรยาล้วนมีหน้าที่
เลี้ยงดูดูแลครอบครัว และช่วยออกค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันด้วยกัน การเลี้ยงดูครอบครัวจะไม่ใช้
หน้าที่ของผู้ชายฝ่ายเดียวเท่านั้น กลับเป็นหน้าที่ของเมียหลวงที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง วิกันดาเล่าว่า ในสังคมสมัยใหม่เมื่อผู้หญิง
แต่งงานกับผู้ชายแล้ว จะมีหน้าที่ช่วยเลี้ยงดูดูแลครอบครัวด้วยกัน จะอยู่เฉย ๆ โดยให้สามี

เลี้ยงครอบครัวคนเดียวไม่ได้ ต้องช่วยสามีออกค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าข้าว เป็นต้น มิฉะนั้นจะถูกสามีและคนอื่นต่อว่า ดังตัวอย่าง

สามีของสตรีสมัยใหม่มี “พระคุณ” ตรงที่สามารถบอกภรรยา

ว่า

นี่...เธอ ฉันไม่ได้เอาเธอมานั่งกินนอนกินหรอกนะ...ยังไงก็ต้อง
เหนื่อยด้วยกันละ เศรษฐกิจเดี๋ยวนี้มันตกสะเก็ดแล้วจ๊ะ ทุนหัว ขึ้นไม่
ช่วยกันหา ลูกเธอต้องเข้าประชาบาลไม่รู้ละ

หรือไม่กี่

“ฉันออกค่าน้ำค่าไฟแล้วนี่ ค่าข้าว ค่าน้ำมันหมู เธอออกมั่งซี”

“ถ้าอยากนั่งรถโก๊ละก็ ช่วยกันผ่อนมั่ง ไม่ใช่จะเกณฑ์ให้ฉัน
เอาเลือดเอาเนื้อไปให้อั้บริษัทรถนั่นมันมันเช่นดอกคนเดียว”

(เมียหลวง. 2555 : 198)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ในสังคมปัจจุบัน คนมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงว่า เมียหลวงมีหน้าที่ช่วยเลี้ยงดูครอบครัวด้วยกันกับสามี การออกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันจะไม่ใชหน้าที่ของผู้ชายคนเดียวเท่านั้น ผู้หญิงต้องหาวิธีช่วยแบ่งภาระหน้าที่ของสามีให้ได้ ผู้หญิงที่คิดจะพึ่งพาสามีโดยตลอดจะไม่ได้รับความยอมรับจากสามีและสังคมอีก สำหรับผู้หญิงสมัยใหม่ นอกจากมีหน้าที่ดูแลชีวิตประจำวันของสามีและครอบครัวให้ดีแล้ว ยังมีหน้าที่สำคัญคือ หางานทำเพื่อช่วยแบ่งภาระหน้าที่ของสามี

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง หลังจากแต่งงานแล้ว วรรณรีทำหน้าที่เมียและแม่เป็นอย่างดี ช่วยสร้างความเป็นปึกแผ่นให้แก่ครอบครัว ไม่เคยพุ่มเฟือย ประหยัดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน แล้วยังเตือนสามีของตนเองว่าต้องประหยัดด้วยกัน เพื่อให้ลูกหลานมีชีวิตที่ดีขึ้น ไม่ต้องทรมานกับความยากจน ดังตัวอย่าง

เขาไม่มีสิทธิ์จะฮึดฮัดเอาอกกับหล่อน เพราะถ้าฮึดฮัดหล่อนก็มี
เหตุผลอันดีที่จะแสดงให้เขาเห็นว่าหล่อนแต่งงานกับเขามาก็เพื่อจะ
เป็นเมียและเป็นแม่ที่เพียบพร้อมต้องการช่วยเขาสร้างความเป็น
ปึกแผ่นให้แก่ครอบครัว

“อย่าลืมนะคะว่าเราคือเปล้า ไม่มีอะไรเลย เพราะฉะนั้นเราก็
ต้องมีมานะในเรื่องนี้มากกว่าคนที่เขามั่งมี...เราต้องช่วยกันประหยัดคะ
гим ฉันอยากจะได้ที่ดินดี ๆ สักสองแปลงเอาไว้ให้ลูก”

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 102)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ในสมัยปัจจุบัน การเป็นภรรยาที่ตื่นอกจากต้องดูแลชีวิตประจำวันของคนในครอบครัวให้ดีแล้ว ต้องช่วยหารายได้เพิ่ม เพื่อให้คนในครอบครัวสามารถอยู่เย็นเป็นสุข ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงคนไทยมีความคิดว่า เมื่อผู้หญิงแต่งงานแล้ว มีหน้าที่เป็นเมียและแม่ที่ดี ต้องการช่วยสามีสร้างความมั่นคง และความเป็นปึกแผ่นให้แก่ครอบครัว ทำให้ครอบครัวมีชีวิตที่ดียิ่งขึ้น คู่สามีภรรยาควรช่วยกันเลี้ยงครอบครัว นำความสุขให้กับคนในครอบครัว

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้คนมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงในสังคมปัจจุบันว่า ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวงมีหน้าที่ช่วยแบ่งภาระของสามีไม่ควรให้สามีรับผิดชอบเลี้ยงครอบครัวคนเดียว

2. การอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูลูก

การอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูลูก หมายถึง การเลี้ยงดูให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่อย่างสมบูรณ์และสั่งสอนความประพฤติลูกให้เป็นคนดี ในสมัยปัจจุบัน ผู้หญิงที่มีฐานะเป็นแม่และภรรยา มีหน้าที่ทั้งเลี้ยงดูให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ สั่งสอนความประพฤติลูก และดูแลเรื่องการเรียนของลูก การอบรมสั่งสอนลูกให้เติบโตเป็นคนดีมีความสำคัญอย่างมากสำหรับผู้หญิงที่มีฐานะเป็นแม่และภรรยาทุกคน

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง วรรณนรีในฐานะเป็นแม่และภรรยา คอยอบรมสั่งสอนเรื่องการเรียนของลูกมาตลอดเวลา ไม่เคยปล่อยให้ลูกไม่เข้าใจในเนื้อหาการเรียน จนทำให้กลายเป็นปัญหา ในเมื่อเพื่อนมาเยี่ยมที่บ้าน วรรณนรีก็เลือกช่วยแก้ปัญหาความไม่เข้าใจทางการเรียนให้ลูกก่อน แล้วค่อยไปพบเพื่อน ดังตัวอย่าง

“ก็เรื่องไม่รู้จักลงมาเสียทีนะซี สอนเลขอะไรกันนะ ก็ข้อนี้จะหลาน” หล่อนหันไปทางเด็กหญิงชายซึ่งทั้งสองคนต่างก็ทำ
ความเคารพพงษ์สนิท

“สองข้อ เลยนานหน่อย” วรรณนรีตอบ “ไม่ได้หรอก ฉัน
ไม่เคยปล่อยให้ลูกไม่เข้าใจ ไอ้เรื่องความไม่เข้าใจของเด็กนี้ เราจะเห็น
เป็นเรื่องเล็กไม่ได้ ชินปล่อยให้มันก็จะพอกหนาขึ้นจนเป็นดินพอก
ทางหมู่นั้นแหละ”

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 90)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวงมีหน้าที่อบรมสั่งสอนเรื่องการเรียนของลูก การเป็นแม่ที่ตื่นอกจากเลี้ยงดูลูกให้เติบโตเป็นคนดีแล้ว ยังควรใส่ใจเรื่องการเรียนของลูกด้วย ในเมื่อลูกเกิดความไม่เข้าใจ ควรคอยช่วยลูกคลี่คลายความสงสัย ไม่ปล่อยให้ความไม่เข้าใจกลายเป็นปัญหา มิฉะนั้น ถ้าปัญหาสะสมไปเรื่อย ๆ อาจส่งผลกระทบต่อ

การเรียนของลูก การอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูลูกจึงเป็นหน้าที่หลีกเลี่ยงไม่ได้สำหรับผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมีย

นวนิยายเรื่อง ลายหงส์ กล่าวถึง แม่ของทศเทพไม่พอใจหนึ่งหรือสองลูกสะใภ้ของตนเองอย่างมาก เนื่องจากหนึ่งหรือสองไม่ยอมทำงาน แล้วยังไม่ยอมทำงานบ้านดูแลลูกเหมือนผู้หญิงคนอื่นที่แต่งงานแล้วด้วย ซึ่งสมัยปัจจุบันผู้หญิงส่วนใหญ่จะทำหน้าที่ทั้งดูแลลูกและหางานทำเพื่อเลี้ยงครอบครัว เนื่องจากหนึ่งหรือสองทำไม่ได้สักอย่างจึงทำให้แม่ของทศเทพไม่ชอบเธอ ดังตัวอย่าง

เมียใคร ๆ เขาก็รีบตะลิตะลานตื่นแข่งกับพระอาทิตย์ ขับรถไปประกอบอาชีพช่วยผัวตัวเป็นเกลียวทั้งนั้น หากไม่ออกทำงานนอกบ้านก็เป็นแม่บ้านเองเลี้ยงลูกเล็ก ๆ ขับรถส่งลูกคนโต ไปจ่ายตลาด ทำกับข้าว และอีกสารพัดกิจปาเถะที่ผู้หญิงสมัยนี้จะลุกขึ้นเก่งรอบตัว... แล้วนี่คิดอย่างไรจึงเอาเมียสวยมายึดอาชีพนอนเป็นหลักเช่นนี้

(ลายหงส์. 2548 : 208)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ในสมัยปัจจุบัน ผู้หญิงมีหน้าที่ทั้งอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูลูกและทำงานเลี้ยงครอบครัว ถึงแม้ว่าผู้หญิงล้วนเริ่มเอาใจใส่เรื่องงานมากกว่าเมื่อก่อน แต่ในความคิดของคนไทยทั่วไป การอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูลูกก็ยังเป็นหน้าที่สำคัญสำหรับผู้หญิงทุกคน ถ้าหากผู้หญิงไม่สามารถทำงานเลี้ยงดูครอบครัวได้ อย่างน้อยก็ควรรับผิดชอบเรื่องดูแลลูกให้เป็นอย่างดี ซึ่งไม่ว่าสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างไร ความคิดที่ว่าผู้หญิงมีหน้าที่อบรมสั่งสอนเลี้ยงดูลูกก็จะไม่หายไป

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง เนื่องจากวิกันดาต้องไปร่วมประชุมที่ญี่ปุ่น จึงจำเป็นต้องฝากลูกให้คนรับใช้และเพื่อนดูแลเป็นเวลาสักพัก แต่เมื่อสามีของวิกันดา รู้ความจริงแล้วไม่ค่อยพอใจที่ภรรยาของตนเองจะทิ้งลูกให้คนนอกดูแล แม้ว่าตนเองไม่สามารถดูแลลูกด้วยตนเอง แต่วิกันดาก็จัดการเรื่องทุกอย่างอย่างรอบคอบ เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ไม่ดีกับลูก ดังตัวอย่าง

“อ้อ! แล้วจะทิ้งลูกทิ้งเต้าไปแบบนี้หรือ”

“ไม่ต้องห่วง ฉันจัดการเรียบร้อยแล้ว คุณไม่ต้องเป็นห่วงดอกว่าคุณจะต้องมาแบกภาระนั้น เมื่ออยากจะไปเที่ยวเฉิดฉายกับใครก็ไปเถอะ...” ฉันพยายามข่มเสียงให้เรียบ ทั้ง ๆ ในใจมีแต่คั่งแค้น

แค้นคำว่า ทิ้งลูกทิ้งเต้าไปแบบนี้

(เมียหลวง. 2555 : 250)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ในความคิดของคนไทย การดูแลลูกเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมากสำหรับผู้หญิง ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียมีหน้าที่ดูแลลูก ไม่ว่าจะอยู่สถานการณืแบบไหน

ก็ควรเอาเรื่องของคุณไว้ข้างหน้า การเป็นภรรยาที่ดี นอกจากเอาดีในเรื่องการงานแล้ว ยังต้องทุ่มเทกับครอบครัวด้วย ให้ความรักและความเอาใจใส่กับลูก ดูแลลูกในทุก ๆ ด้านเป็นอย่างดี

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ในสมัยปัจจุบัน แม้ว่าผู้หญิงจะเริ่มมีบทบาทมากขึ้นในเรื่องการทำงาน แต่การอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูลูกก็ยังเป็นหน้าที่สำคัญสำหรับผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวงทุกคน การเป็นแม่ที่ดีต้องทุ่มเทความรักกับลูกของตนเอง ดูแลชีวิตของลูกให้ดีในทุก ๆ ด้าน สั่งสอนลูกและคอยให้คำชี้แนะ นำลูกเดินไปสู่หนทางที่ถูกต้อง

3. การทำงานบ้าน

ตั้งแต่สมัยก่อน การทำงานบ้านเป็นหน้าที่ของผู้หญิงที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ในสมัยก่อน การทำงานบ้านเป็นเกณฑ์สำคัญที่เอามาวัดว่าผู้หญิงคนคนหนึ่งเป็นผู้หญิงที่ดีหรือไม่ จนกระทั่งถึงสมัยปัจจุบัน ผู้คนก็มักจะคิดว่าผู้หญิงต้องทำงานบ้านเป็น ต้องรู้จักจัดบ้านให้สะอาด สวย และดูแลครอบครัวให้เป็นระเบียบด้วย โดยเฉพาะผู้หญิงที่แต่งงานแล้วยังควรทำงานบ้านเป็น

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง วิกันดาเล่าถึงสถานการณ์ในปัจจุบันว่า ในสมัยใหม่ผู้หญิงเมื่อแต่งงานกับสามีแล้ว นอกจากต้องหางานทำเพื่อช่วยสามีเลี้ยงครอบครัวแล้วยังต้องทำงานบ้านดูแลคนในครอบครัวด้วย มิฉะนั้นจะถูกสามีต่อว่าเป็นภรรยาที่ไม่ดี ดังตัวอย่าง

เป็นความผิดของบุรุษเพศโดยแท้

ที่คิดจะ “กินแรง” ผู้หญิงทั้งทางตรงและทางอ้อม

“เธอหาเงินแล้วก็ทำกับข้าวด้วยนะ อย่าถือว่ามีช่วยหาเงินแล้ว

การบ้านการของไม่เหลียวแล”

ที่หนักข้อยิ่งกว่านั้นก็คือ ผู้หญิงต้องหาเงิน ต้องทำกับข้าว

ต้องเลี้ยงลูก แล้วแถมยังต้องคอยเช็ดน้ำตาที่เรื่องผู้หญิงอื่นที่สามี

แอบไปมี “ทะเบียนเลื่อน” ไว้เสียอีก

(เมียหลวง. 2555 : 198)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ในสังคมปัจจุบัน ผู้คนมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวงว่า เมียหลวงนอกจากมีหน้าที่ทั้งหางานทำเพื่อเลี้ยงครอบครัวแล้วยังมีหน้าที่สำคัญ คือ ทำงานบ้าน ดูแลครอบครัวให้เป็นอย่างดี เช่น ทำกับข้าว ทำความสะอาดห้อง เป็นต้น คนทั่วไปมักจะคิดว่าการทำงานบ้านเป็นหน้าที่ของผู้หญิง ผู้หญิงทุกคนล้วนควรทำงานบ้านเป็น การทำงานบ้านเป็นกฎเกณฑ์สำคัญในการพิจารณาว่าผู้หญิงคนหนึ่งเป็นภรรยาที่ดีหรือไม่

นวนิยายเรื่อง ระเบิดมาร กล่าวถึง ชลิตาเมื่อแต่งงานกับสามีแล้ว จัดบ้านและตกแต่งบ้านอย่างเป็นระเบียบและสวยงาม แม้ว่าที่บ้านมีคนรับใช้ แต่เธอก็ดูแลสนามและสละว่ายน้ำด้วยตัวเอง ทำกับข้าวให้สามี ในความคิดของชลิตา สามีของตนเองปกติทำงานเหน้อยมาก เมื่อเลิกงานแล้วควรได้รับการดูแลจากภรรยาอย่างดี ดังตัวอย่าง

เรื่องงานบ้านงานครัวนั้น...ชลิตามีมานะเสมอที่จะทำบ้าน
อันใหญ่โตของหล่อนให้เป็นสวรรค์ของเขา หล่อนดูแลสนามและสระ
ว่ายน้ำด้วยตัวเอง หล่อนกับแม่หลวยช่วยกันเสกสรรหาอาหารการกิน
ตกแต่งห้องทุกห้องจนหาที่ติมิได้

“เขาทำงานมาก เพราะฉะนั้น พอเขาหลุดจากงานก้าว
เข้าบ้านเขาต้องได้ความสุขเต็มเปี่ยมจากที่นี่

(ระบำมาร. 2554 : 40)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้คนมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้หญิงที่มีสถานภาพ
เป็นเมียหลวงว่า เมียหลวงมีหน้าที่ทำงานบ้าน เนื่องจากผู้ชายต้องการทำงานอย่างหนักเพื่อเลี้ยง
ครอบครัว ดังนั้น ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียจึงจำเป็นต้องทำงานบ้านจัดบ้านให้มีระเบียบ ทำให้สามี
ของตนเองมีความสุขกับการอยู่บ้าน การทำงานบ้าน ดูแลชีวิตประจำวันของสามีและคนในครอบครัว
เป็นหน้าที่ของผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวงที่ต้องปฏิบัติตาม

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ในสมัยปัจจุบัน ผู้คนมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของ
ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวงว่า เมียหลวงในฐานะเป็นแม่และภรรยาต้องทำหน้าที่ทำงานบ้าน
ดูแลชีวิตประจำวันของสามีและลูกให้เป็นอย่างดี ต้องทำให้สามีและสมาชิกในครอบครัวมีความสุข
กับการอยู่บ้าน ไม่ต้องวุ่นวายกับเรื่องงานบ้านต่าง ๆ

4.2 มโนทัศน์ที่เกี่ยวกับเมียน้อย

เมียน้อยในฐานะเป็นผู้หญิงที่ไม่ค่อยได้รับความยอมรับและความเคารพจากคนในสังคม
ทำให้คนมีความคิดที่เกี่ยวกับเมียน้อยในแง่ไม่ติมากมาย เช่น เมียน้อยเป็นต้นเหตุที่ทำให้ผู้ชายนอกใจ
ภรรยา การที่ผู้หญิงเป็นเมียน้อยมีเจตนาเพื่อเงิน ผู้หญิงที่เป็นเมียน้อยเป็นคนเลว เป็นคนนิสัยไม่ดี
เป็นต้น อันที่จริงแล้ว การที่ผู้หญิงเป็นเมียน้อยมีเหตุผลมากมาย มีทั้งคนที่ตั้งใจเป็นเมียน้อยและคน
ที่ไม่ได้ตั้งใจจะเป็นแต่ถูกผู้ชายหลอกเป็นเมียน้อย แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม ผู้คนก็มักจะมีอคติต่อผู้หญิง
ที่เป็นเมียน้อย การศึกษาความคิดเกี่ยวกับเมียน้อยในแนวขนบและสังคมปัจจุบันในนวนิยายของ
กฤษณา อโศกสิน มีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 มโนทัศน์เกี่ยวกับเมียน้อยในแนวขนบ

คำว่า เมียน้อย แสดงให้เห็นถึงสถานภาพอันต่ำของผู้หญิงในเรื่องความรัก คนมี
ความคิดเกี่ยวกับเมียน้อยมาตลอดว่า เมียน้อยเป็นคนที่ทำลายความสุขของครอบครัวคนอื่น
เป็นต้นเหตุที่สร้างความทุกข์แก่ครอบครัวของคนอื่น โดยทั่วไปแล้ว เมื่อผู้ชายนอกใจภรรยาของ
ตนเอง คนในสังคมมักจะคิดว่าเป็นความผิดของเมียน้อยมากกว่าผู้ชายและเมียหลวง สำหรับเมียน้อย

ไม่ว่าตนเองตั้งใจจะเป็นเมียน้อยหรือไม่ได้ตั้งใจก็ตาม ความคิดที่เกี่ยวกับเมียน้อยส่วนใหญ่จะเป็นแง่ที่ไม่ดี

1. การที่ผู้หญิงเป็นเมียน้อยมีเจตนาเพื่อเงิน

ตั้งแต่สมัยก่อนถึงปัจจุบัน เมียน้อยก็เป็นกลุ่มคนที่ไม่ค่อยได้รับความนิยมาจากสังคม แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม จำนวนผู้หญิงที่เป็นเมียน้อยก็ไม่ได้น้อยลง เหตุผลที่ทำให้ผู้หญิงเป็นเมียน้อยมีมากมาย เช่น อยากมีชีวิตที่สุขสบาย กำลังอยู่ในสภาพแวดล้อมยากจน จึงทำให้ตนเองอยากมีชีวิตที่ดีขึ้น หรือที่บ้านกำลังเผชิญกับปัญหาการเงิน จำเป็นต้องได้เงินเพื่อแก้ปัญหา เป็นต้น แต่อันที่จริงแล้ว ในความคิดของคนทั่วไป เงินทองก็ยังเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ผู้หญิงยอมเป็นเมียน้อย

นวนิยายเรื่อง ระบายมาร กล่าวถึง สาตินีเป็นเมียน้อยของอัสตม ในเมื่อสาตินีรู้สึกทรมานกับฐานะเมียน้อยของตนเอง รัชดาน้องชายของสาตินีกลับประชดพี่สาวว่า การเป็นเมียน้อยเป็นอาชีพที่สบาย เพราะมีผู้ชายเลี้ยง ไม่ต้องเหนื่อยเท่าเมียหลวง จึงทำให้ผู้หญิงจำนวนมากยอมตกเป็นเมียน้อย ดังตัวอย่าง

“ความจริงก็ตลกดีที่พี่นี่เป็นเมียน้อยแล้วยังเอาตัวไม่รอด” รัชดาเอ่ยขึ้นขณะที่พารถไปในถนนอันคับคั่ง “เพราะคนอื่น ๆ ที่เขานิยมเป็นเมียน้อยก็มาจากเขาคิดว่า มันสบายกว่าอาชีพเมียหลวงนั่นเอง คนที่ตกที่นั่งทุกข์ร้อนเลือดตาแทบกระเด็นมันไม่ควรจะเป็นพี่นี่เลยนะ”

“สบายเธอ...ใครว่าเป็นเมียน้อยสบาย” สาตินีส่งเสียงแหลม

“อ้าว ถ้าไม่สบาย ผู้หญิงจะนิยมทำไม” รัชดาถาม รู้สึกว่าตนเอง

จะประชดประชันไปถึง ‘อีกคนหนึ่ง’ ด้วย

(ระบายมาร. 2555 : 385)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้หญิงเป็นเมียน้อยมีเจตนาเพื่อเงิน เพื่อให้ตนเองมีชีวิตที่สุขสบายโดยไม่ต้องทุ่มเทพลังของตนเอง ด้วยเหตุนี้ จึงมีผู้หญิงจำนวนมากยอมเป็นเมียน้อยของผู้ชาย แต่ขณะเดียวกัน การกระทำของผู้หญิงประเภทนี้ทำให้ตนเองไม่ได้รับความเคารพจากสังคมและผู้อื่น และยังส่งผลให้ตนเองไม่สามารถรับความจริงใจจากผู้ชายได้ ซึ่งทำให้ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียน้อยยากที่จะหาความสุขได้ในเรื่องความรัก

นวนิยายเรื่อง เพลิ่งบุญ กล่าวถึง ใจเริงเป็นผู้หญิงที่คิดจะพึ่งพาอาศัยให้ผู้ชายเลี้ยง ผู้ชายที่เธอพบล้วนเป็นผู้ที่มีฐานะทางสังคมสูงและร่ำรวย เมื่อคนไหนไม่สามารถตอบสนองความต้องการของเธออีก เธอจะเลิกคบกับคนนั้นทันที ดังตัวอย่าง

“ก็หมายถึงว่า ผู้ชายที่หล่อหน้าพบ ๆ มายังไม่ถูกใจละมัง ก็เลย

ลองเล่นเล่นสนุก ๆ ไปก่อน จนกว่าจะพบคนที่หล่อหน้าอยากได้จริง ๆ”

“ผู้ชายที่รวยเป็นมหาเศรษฐี ฐานะสูง การศึกษาสูง...
ยังงั้นนะหรือ” เขาถามพลางหัวเราะอย่างขบขัน “แล้วเขาจะเอา
หล่อนหรือขอถามหน่อยเถอะ ผู้หญิงที่ทำตัวเฟะฟอนยังคิดจะหาผัว
ดี ๆ...”

(เพลิงบุญ. 2551 : 426)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนในสังคมมีความคิดเกี่ยวกับเมียน้อยว่า ผู้หญิงเป็น
เมียน้อยมีเจตนาเพื่อเงิน สำหรับเมียน้อย ความรักไม่ได้สำคัญเท่าเงิน ดังนั้น ในเมื่อเมียน้อยคิดจะ
คบกับผู้ชายคนหนึ่ง มักจะพิจารณาเรื่องเงินก่อน เงินจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญในการเลือกคู่สำหรับ
เมียน้อย แม้ว่าการเป็นเมียน้อยของผู้ชายรวยสามารถทำให้ตนเองมีชีวิตที่สุขสบาย แต่ก็ทำให้ตนเอง
ไม่ได้รับความยอมรับและความเคารพจากผู้อื่นในสังคม

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า คนในสังคมมีความคิดเกี่ยวกับเมียน้อยว่า ผู้หญิง
ที่มีสถานภาพเป็นเมียน้อยมองเงินสำคัญกว่าความรัก สำหรับผู้หญิงที่เป็นเมียน้อย การเป็นเมียน้อย
สามารถทำให้ตนเองมีชีวิตที่ดี ไม่ต้องดิ้นรนกับความยากจน ดังนั้น จึงมีผู้หญิงจำนวนไม่น้อย
ที่ยอมเป็นเมียน้อยของผู้ชาย

2. เมียน้อยเป็นต้นเหตุที่ทำให้ผู้ชายนอกใจภรรยา

เหตุผลที่ทำให้ผู้ชายนอกใจภรรยาของตนเองมาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น ผู้ชายเจ้าชู้
ภรรยาทำหน้าที่ของเมียไม่ดี ภรรยาไม่มีเสน่ห์ เมียน้อยทำลายความสัมพันธ์ของคู่สามีภรรยา เป็นต้น
แต่ในความคิดของคนทั่วไปนั้น คนส่วนใหญ่ชอบคิดว่าเหตุผลที่ทำให้ผู้ชายนอกใจภรรยาเกิดจาก
เมียน้อย เพราะเมียน้อยตั้งใจทำลายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายกับภรรยา จึงทำให้ครอบครัวของ
พวกเขาแตกแยก ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสินได้นำเสนอความคิดเกี่ยวกับเรื่องเมียน้อยเป็นต้น
สาเหตุที่ทำให้ผู้ชายนอกใจภรรยา ดังนี้

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ ได้กล่าวถึง เมื่อเทิดนอกใจใจจริง และรักสมพิศคนรับใช้
ในบ้าน ใจจริงโทษแต่ว่าสมพิศคอยหาโอกาสยั่วสามีของตนเอง โดยไม่นึกถึงเหตุผลที่ทำให้สามีนอกใจ
ที่มาจากตนเอง ซึ่งเธอไม่ได้ทำหน้าที่เมียเป็นอย่างดี ไม่เคยเอาใจใส่สามีและดูแลชีวิตประจำวัน
ของสามี สนใจแต่เรื่องส่วนตัว ปล่อยหน้าที่ของตนเองให้คนรับใช้ทำ ดังตัวอย่าง

“มันก็ไม่สะสวยอะไรสักหน่อย แก่กว่าคุณเทิดสองสามปีด้วย
ซ้ำ ดีหน่อยที่รู้งานเข้าใจงานหมดทุกอย่าง ไม่ต้องปรปักษ์เลย
ทำกับข้าวก็อร่อยกว่าแม่ครัวเสียอีก จัดอะไรได้ถูกหมดยังกับมันมานั่ง
อยู่ในหัวใจเรา เวลาเรากลับบ้านดึก ๆ ต่างก็เหนียวเพลียมาทั้งคู่ มันก็
อุตส่าห์ถ่างตาอยู่ปรนนิบัติจนเราเข้านอน บางทีเรียงนอนก่อน ปล่อยให้

คุณเทิดกินเปียร์อยู่คนเดียว มันก็ทำหน้าที่แทนเรงได้อย่างดีค่ะ... แทน
ไปแทนมามันก็เลยแทนเสียทุกอย่าง...”

(เพลิงบุญ. 2551 : 79)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนในสังคมมีความคิดเกี่ยวกับเมียน้อยว่า เมียน้อยเป็นต้นเหตุที่ทำให้ผู้ชายนอกใจภรรยา คนมักจะคิดว่าการที่ผู้ชายนอกใจภรรยาเป็นเพราะว่าผู้หญิงคอยหาโอกาสทำลายความสัมพันธ์ระหว่างคู่สามีภรรยา โดยไม่สนว่าเหตุผลที่ผู้ชายหาเมียน้อยเกี่ยวข้องกับผู้ชายตนเองหรือภรรยาของผู้ชายหรือไม่ เมื่อผู้ชายมีเมียน้อย เมียน้อยก็จะถูกคนในสังคมตำหนิ ดังนั้น การเป็นเมียน้อยจึงทำให้ผู้หญิงไม่ได้รับความยอมรับจากสังคม และทำให้คนมีความคิดที่ไม่ดีต่อสังคมมากมาย

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึงวิกันดาได้ไปร่วมงานเลี้ยงกับสามีและเพื่อน ๆ แล้วได้เจออรอินทร์เมียน้อยของสามีในงานด้วย อรอินทร์แต่งกายอย่างทันสมัยอย่างมาก ซึ่งดึงดูดความสนใจของผู้ชายทุกคนที่ร่วมงานอย่างมาก สามีของวิกันดาก็เวียนอยู่โต๊ะของอรอินทร์ตลอดเวลา ดังนั้นจึงทำให้เพื่อน ๆ ของวิกันดาคิดว่าอรอินทร์เป็นต้นเหตุที่ทำให้อนิรุทธิ์นอกใจวิกันดา ดังตัวอย่าง

อนงค์นารณสี ชูขวัญฉันขึ้นอีก หลังจากที่ฉันสนทนากับ
อรอินทร์พอเป็นพิธีสักครู่ แล้วขอตัวไปโอภาปราศรัยกับเพื่อนฝูงโต๊ะ
อื่น

“นี่...ผู้หญิงแต่งชุดสีมรกตนะใครนะ วิ ทำทางเปรี้ยวจืดเชียว
แหละ เห็นคุณรุทธิ์ของเธอเวียนอยู่โต๊ะนั่นตลอดเวลาเลย”

ฉันเองก็กำลังเสียวปลาบอยู่เหมือนกัน คอยชำเลืองดูเขา ก็
เห็นเขาไม่สู้จะใส่ใจกับผู้ใด นอกจากแม่ฝ่ายผู้หุหุระหอนหวาน ผู้นั้น

“เพ็งกลับจากเมืองนอก”

“มีน่าล่ะ...” เลิศลักษณ์ “ขยับ” ขึ้นมาบ้าง “ได้กลิ่นเนย
เหม่ง ๆ ”

(เมียหลวง. 2555 : 72)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้คนมีความคิดว่าเมียน้อยเป็นต้นเหตุที่ทำให้ผู้ชายนอกใจภรรยาของตนเอง ถ้าหากเมียน้อยไม่ได้ตั้งใจทำลายความสัมพันธ์ระหว่างคู่สามีภรรยา ผู้ชายก็ไม่อาจนอกใจภรรยาได้ เนื่องจากคนในสังคมมักจะมีอคติต่อผู้หญิงที่เป็นเมียน้อย เมื่อพบว่าผู้ชายนอกใจภรรยาก็จะโยนความผิดทั้งหมดให้กับผู้หญิงที่เป็นเมียน้อย แต่อันที่จริงแล้ว การที่ผู้ชายนอกใจภรรยาก็มีเหตุผลที่มาจากตัวผู้ชายเอง หรือมีเหตุผลอื่นด้วย ด้วยเหตุนี้ ผู้หญิงที่เป็นเมียน้อยจึงไม่ได้รับการยอมรับและความเคารพจากสังคม

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้คนมีความคิดเกี่ยวกับเมียน้อยว่า เหตุผลที่ทำให้ผู้ชายนอกใจภรรยาจากเมียน้อย เพราะว่าเมียน้อยคอยหาโอกาสทำลายความสัมพันธ์ระหว่างคู่สามีภรรยา ดังนั้น เมื่อคนอื่นรู้ว่าผู้หญิงคนไหนเป็นเมียน้อย คนนั้นก็จะถูกสังคมตำหนิ

4.2.2 มโนทัศน์เกี่ยวกับเมียน้อยในสังคมปัจจุบัน

ตั้งแต่สมัยก่อนจนถึงปัจจุบัน การเป็นเมียน้อยเป็นเรื่องที่ทำให้ผู้หญิงไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมและผู้อื่น คนมักจะคิดว่าการที่ผู้ชายมีเมียน้อยคือความผิดของผู้หญิงที่ตั้งใจทำลายครอบครัวของคนอื่นให้แตกแยก เมื่อผู้ชายมีเมียน้อย ผู้หญิงจะเป็นฝ่ายที่โดนตำหนิก่อน แต่ตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม คนเริ่มมีความคิดเกี่ยวกับเรื่องเมียน้อยว่า เมียน้อยไม่ใช่เหตุผลเดียวที่ทำให้ผู้ชายนอกใจภรรยา แต่มีเหตุผลที่มาจากผู้ชายเอง หรือภรรยาของผู้ชายด้วย และการที่ผู้หญิงเป็นเมียน้อยไม่ได้เป็นเพราะเพื่อเงินทองอย่างเดียวเท่านั้น ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ได้นำเสนอความคิดเกี่ยวกับเมียน้อยในสังคมปัจจุบัน ดังนี้

1 การที่ผู้หญิงเป็นเมียน้อยมีเหตุผลหลายประการ

ในสมัยก่อน คนทั่วไปจะคิดว่าผู้หญิงเป็นเมียน้อยมีเจตนาเพื่อเงิน เพราะว่าผู้หญิงอยากพึ่งพาอาศัยผู้ชายทำให้ตนเองมีชีวิตอย่างสุขสบาย แต่ตามการพัฒนาของสังคม คนเริ่มมีความคิดที่ว่า การที่ผู้หญิงเป็นเมียน้อยอาจไม่ใช่เพื่อเงินอย่างเดียว แต่มีเหตุผลอื่น ๆ ด้วย เช่น โดนผู้ชายหลอกโดยไม่รู้ตัวตนเองกำลังตกเป็นเมียน้อย การที่ผู้หญิงเป็นเมียน้อยเพื่อความรัก เป็นต้น

นวนิยายเรื่อง เพ็ญบุญ กล่าวถึง พิมาลาสรุปว่าผู้หญิงที่เป็นเมียน้อยมีหลายประเภท ผู้หญิงบางคนเป็นเมียน้อยเพราะโดนผู้ชายหลอกโดยไม่รู้ตัว ทำให้กลายเป็นเมียน้อย บางคนรู้ว่าตนเองเป็นเมียน้อย แต่ด้วยความรักจึงยอมเป็นเมียน้อยของผู้ชายต่อ บางคนเป็นเมียน้อยเพราะอยากแย่งของของคนอื่น ดังตัวอย่าง

ผู้หญิงที่แย่งสามีของผู้อื่นนั้นมีหลายประเภทด้วยกัน ประเภทแรกก็คือ แย่งโดยไม่รู้ตัวผู้ชายนั่นมีเจ้าของ ผู้หญิงประเภทนี้ทำให้ภรรยาเมื่อรู้ว่าตนต้องตกเป็นภรรยาน้อยเมื่อใดก็พุ่มพวยโทมนัส อับอายจนแทบว่าจะฆ่าตัวเองให้วายปราณไปเสียทีเดียว ทำยที่สุดก็หลบลิ้นหนีหน้าภรรยาเดิม หรือมีฉะนั้นก็ปวารณาตัวยอมเป็น “ผู้น้อย” แต่โดยดี เพราะสำนึกถึงการมาทีหลังของตน

(เพ็ญบุญ. 2551 : 266)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ในสังคมปัจจุบัน คนเริ่มมีความคิดเกี่ยวกับเมียน้อยว่า การที่ผู้หญิงเป็นเมียน้อยไม่ได้เพื่อทรัพย์สินเงินทองอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีเหตุผลที่มาจากปัจจัยอื่น ๆ ด้วย เช่น เรื่องความรัก ลักษณะนิสัยของคน เป็นต้น การที่ผู้หญิงเป็นเมียน้อยโดยไม่ได้ตั้งใจได้รับ

ความเข้าใจจากสังคมมากขึ้น สำหรับผู้หญิงประเภทนี้ ถึงแม้ว่าได้สร้างความวุ่นวายให้กับคนอื่น แต่ก็สามารถได้รับการให้อภัยจากผู้อื่นได้ ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การเป็นเมียน้อยในสังคมปัจจุบันได้รับการยอมรับจากสังคมมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับสังคมสมัยก่อน

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง อำไพพรรณแนะนำให้วิกันดาปล่อยวางเรื่องที่มีเมียน้อย เพราะว่าอรอินทร์ผู้หญิงที่เป็นเมียน้อยของสามีเธอจะไม่มีวันเข้ามาแย่งตำแหน่งของเธอ สำหรับอรอินทร์แล้ว เธอชอบชีวิตอิสระที่ไม่ต้องรับผิดชอบมากกว่า ไม่ชอบจดทะเบียนแต่งงานเป็นเรื่องราวกับใคร มันจะทำให้ตนเองทำสิ่งที่อยากทำตามใจไม่ได้ ดังตัวอย่าง

“ปล่อยเขาเถอะ...ปล่อยเขาลักพัก พี่โอบก็บอกกับพี่ว่า ไม่มีทางไหนดีไปกว่าปล่อยเขาออกไปเที่ยวเล่นลักพัก แกลลูกของแค้นะ” เธอพยักพยิตอย่างรู้นิสัยอนิรุทธิ “ผู้หญิงคนนี่ไม่คิดจะเข้ามาแย่งตำแหน่งของเธอหรอก เชื่อพี่เถอะ”

“ทำไมคะ พี่ไพทราบได้อย่างไร”

พี่ทราบและแน่ใจด้วย” อำไพพรรณตอบ “มีผู้หญิงบางคนไม่ชอบเป็นเมียหลวง ไม่จดทะเบียนแต่งงานเป็นเรื่องเป็นราวกับใคร เขาชอบชีวิตอิสระที่ไม่ต้องรับผิดชอบ อรอินทร์เป็นหนึ่งในจำนวนนี้”

(เมียหลวง. 2555 : 514)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ในสมัยปัจจุบัน ผู้หญิงที่เป็นเมียน้อยบางคนไม่ได้ทำเพื่อเงิน หรือเพื่อยกฐานะทางสังคม แต่เหตุผลที่ผู้หญิงยอมเป็นเมียน้อยเป็นเพราะว่าชอบชีวิตอิสระที่ไม่ต้องรับผิดชอบ เพราะว่าการเป็นเมียน้อยไม่ต้องทำหน้าที่ต่าง ๆ อย่างเมียหลวง ไม่ต้องดูแลครอบครัวของผู้ชายด้วย ซึ่งผู้หญิงที่เป็นเมียน้อยสามารถทำสิ่งที่ตนเองชอบโดยไม่จำเป็นต้องคอยเป็นห่วงพอเปรียบเทียบกับเมียหลวงแล้ว เมียน้อยจะมีอิสระมากกว่า

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง วรรณศรีสงสัยความสัมพันธ์ระหว่างบุตรกรองกับสามีของตนเอง เมื่อวรรณศรีถามเรื่องการที่คนสามารถใช้เงินซื้อสิ่งของทุกอย่างได้ บุตรกรองกลับตอบว่าสำหรับเธอแล้ว เงินไม่สามารถซื้อได้ทุกอย่าง เพราะว่ามีสิ่งที่สำคัญกว่าเงิน นั่นก็คือความรัก สำหรับเธอแล้ว ความรักเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมาก ดังตัวอย่าง

“ทำไมจะไม่จริง...เธอมีโอกาส มีเงิน”

“เงินไม่ได้ซื้ออะไรได้เสมอไปหรอก”

“ทำไมจะซื้อไม่ได้” วรรณศรีหัวเราะหยันเล็กน้อย “สมัยนี้เงินซื้อได้ทั้งนั้นแหละ แม้แต่ใจคน”

“อาจจะใช้สำหรับบางคน แต่สำหรับบางคนเงินซื้อเขาไม่ได้”

“มีตัวอย่างใหม่จ๊ะ” เจ้าของบ้านถามยิ้ม ๆ แต่แวตานั้น
เกือบจะดู
“คงมีแต่เวลานี้ก็ไม่มีออก”

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 230)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้หญิงที่เป็นเมียน้อยบางคนในสมัยปัจจุบันไม่ได้เห็นว่าเป็นเงินสำคัญกว่าความรัก แต่คิดว่าความรักไม่สามารถซื้อด้วยเงิน ต้องได้มาด้วยการทุ่มเทความจริงใจ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าเหตุผลที่ผู้หญิงยอมเป็นเมียน้อยไม่ได้เพราะเพื่อมุ่งได้เงินจากผู้ชายอย่างเดียว บางทีอาจเป็นเพราะว่าความรัก แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม คนในสังคมก็ยังคงมองว่าผู้หญิงที่ยอมเสียสละเป็นเมียน้อยเพื่อสามารถอยู่กับคนที่ตนเองรักเป็นคนที่ทำลายครอบครัวของคนอื่น

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ในสังคมปัจจุบัน เหตุผลที่ทำให้ผู้หญิงยอมเป็นเมียน้อยมีหลายประการ เช่น การเป็นเมียน้อยด้วยความรัก การเป็นเมียน้อยด้วยอยากมีชีวิตอิสระโดยไม่ต้องรับผิดชอบหน้าที่ต่าง ๆ เป็นต้น แต่ไม่ว่าเป็นเหตุผลไหนก็ตาม การเป็นเมียน้อยก็ยังคงไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมและผู้อื่น

2. เหตุผลที่ทำให้ครอบครัวแตกแยกไม่ได้มาจากฝ่ายเมียน้อยฝ่ายเดียว

คนทั่วไปในสังคมมักจะคิดว่า เมียน้อยเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ผู้ชายนอกใจภรรยา และทำให้ครอบครัวของคนอื่นแตกแยก จึงทำให้เมียน้อยไม่สามารถได้รับความเคารพจากผู้อื่นได้ แต่อันที่จริงแล้ว ปัจจัยที่ทำให้ครอบครัวแตกแยกไม่ได้มาจากฝ่ายเมียน้อยฝ่ายเดียวเท่านั้น ทั้งผู้ชายและภรรยาของผู้ชายต่างก็มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย เช่น ผู้ชายเจ้าชู้ ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นภรรยาทำหน้าที่ภรรยาไม่ดี จึงทำให้สามีเกิดความไม่พอใจ เป็นต้น

นวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ กล่าวถึงฤกษ์ สามีของพิมาลามีเมียน้อยคือใจเริง การที่ฤกษ์นอกใจภรณยานั้น เป็นเพราะฤกษ์อยากลองและเล่นอย่างไม่จริงจังกับผู้หญิงที่เป็นอดีตคนรักใจเริงเองที่กำลังหาที่พึ่งพา จึงทำให้ใจเริงได้กลายเป็นเมียน้อยของฤกษ์ไปในที่สุด ดังตัวอย่าง

“ไม่ใช่ยังงั้นจะพิม ผมไม่ยอมให้คุณรู้ เพราะไม่อยากให้แสดง
ใจ ความจริงมันเรื่องเล็ก เรื่องของการลอง ลองกันไปลอง กันมา”

“ทำไมคุณไม่หยุดคิดบ้างว่า ความสนุกของคุณอาจจะ
กลายเป็นความอับอายเป็นความเสียใจตลอดชีวิตก็ได้ คุณอาจจะคิด
แต่ว่าคุณลอง ล้อเล่น แต่อีกฝ่ายละ ฉันทกล้าพูดได้เต็มปากว่า เขาจะไม่
ยอมให้คุณหลุดมือไปง่าย ๆ หรอก ใจเริงกำลังหาที่เกาะ ได้ยินไหมคะ
หาที่เกาะ!”

(เพลิงบุญ. 2551 : 188)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนมีความคิดเกี่ยวกับเรื่องผู้ชายนอกใจภรรยาว่า เหตุผลที่ทำให้ผู้ชายนอกใจไม่ได้เกิดจากเมียน้อยฝ่ายเดียวเท่านั้น ผู้ชายเองก็มีส่วนสำคัญด้วย ถ้าหากผู้ชายไม่คิดที่จะเกี่ยวข้องกับผู้หญิงคนอื่น ผู้หญิงคนอื่นก็ไม่สามารถมีโอกาสทำลายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายและภรรยาได้ การที่ผู้ชายมีเมียน้อยส่วนใหญ่ก็เพราะผู้ชายเจ้าชู้ ไม่รักเดียวใจเดียว ถึงแม้ว่าภรรยาของตนเองได้ทำหน้าที่เมียได้เป็นอย่างดี ผู้ชายก็ไม่พอใจ

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง วรรณริเมื่อแต่งงานกับสามีแล้วได้ทำหน้าที่ภรรยาและแม่เป็นอย่างดี ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับสามีเป็นเวลานาน พอเปรียบเทียบกับความทุ่มเทและความดีของเธอแล้ว ข้อบกพร่องใด ๆ ของเธอก็กลายเป็นเรื่องเล็ก ถึงแม้ว่าเป็นอย่างนี้ สามีของวรรณริก็ยังรู้สึกเบื่อหน่ายกับชีวิตที่อยู่ร่วมกับวรรณริ ดังตัวอย่าง

หล่อนเป็นมารดาของลูกเขา ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมานานครั้นความดีของหล่อนมีเนกประการ ซึ่งจะเอาข้อบกพร่องใด ๆ มาลบล้างหาได้ไม่ แม้กระนั้นเขาก็เบื่อหล่อน เบื่อหน่ายชีวิตประจำวันที่คร่ำเคร่งตึงเครียด เบื่อความไม่มีเสน่ห์อ่อนหวาน และเมื่อความยาวนานที่อยู่ร่วมกันมาอย่างซ้ำซากจำเจ ลิบลิบที่ไม่มีอะไรใหม่ เขาเองก็ไม่เคยคิดว่า ความรู้สึกเช่นนี้จะเกิดขึ้น ในเมื่อหล่อนก็มีทุกสิ่งเพียบพร้อมเซ็ดหน้าชุดตา มิใช่ภรรยาที่น่าปรารถนามาสู่สามี แต่ก็นั่นแหละ ภูมิภาคี้มีความจริงข้อหนึ่งว่า ภรรยาที่เก่งและสามารถมากเกินไปก็อาจทำให้ชีวิตวิวิธคล้ายความหอมหวานได้เท่ากับภรรยาที่ด้อยจนพาไปพบหน้าเพื่อนฝูงไม่ได้เช่นกัน

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 251)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้ชายเจ้าชู้ ไม่จงรักภักดีต่อภรรยาเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ครอบครัวของตนเองแตกแยก ผู้ชายส่วนใหญ่มักจะไม่มีความไม่รู้จักพอ ไม่ว่าภรรยาของตนเองทำหน้าที่ภรรยาหรือหน้าที่แม่ดีแค่ไหน เมื่ออยู่กันเป็นเวลานานแล้ว ผู้ชายก็จะเกิดความเบื่อหน่ายกับภรรยาของตนเอง และอยากลองกับความแปลกใหม่และความสนุกสนาน

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง เมื่อวิกันดาทะเลาะกับอนิรุทธิ์สามีของตนเอง เรื่องที่เขาเปลี่ยนเมียน้อยบ่อย อนิรุทธิ์ตอบว่า ในใจเขารักแค่วิกันดาคนเดียวเท่านั้น ส่วนผู้หญิงคนอื่นเพียงเป็นของเล่นของเขา และหวังให้วิกันดาเข้าใจและให้อภัยเขาด้วย ซึ่งการกระทำของเขาทำร้ายจิตใจของวิกันดาอย่างหนัก ดังตัวอย่าง

“ผู้หญิงเป็นของเล่นของผม...ผมกล้าพูดได้เต็มปากทีเดียวว่าผู้หญิงทุกคนเว้นคุณ! ถ้าคุณจะเข้าใจผมสักนิด ให้อภัยผมสักหน่อยไม่ว่าคุณจะเหยียดหยามสั่งสอนผมว่าต่ำช้าแค่ไหนผมก็ยอม”

“แค่นี้ยังไม่เรียกว่าเข้าใจ แค่นี้ยังไม่เรียกว่าให้อภัยแล้ว
แค่นี้ถึงจะเรียกอย่างนั้นได้...คะ...” ฉันทามอย่างเจ็บซ้ำเติมที่

(เมียหลวง. 2555 : 85)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้ชายมักจะชอบหาเหตุผลให้ตนเองในเรื่องนอกใจภรรยา ในขณะที่ตนเองทำผิดก็ยังคงต้องให้ภรรยาเข้าใจตนเองและให้อภัยตนเองโดยไม่สนใจว่าการกระทำของตนเองจะทำให้ร้ายจิตใจของภรรยามากแค่ไหน การที่ผู้ชายนอกใจภรรยาจึงกลายเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้คู่สามีภรรยาต้องเดินทางสู่หนทางเลิกกัน

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เมื่อก่อนคนในสังคมมีความคิดต่อเมียน้อยว่า เมียน้อยเป็นต้นเหตุที่ทำให้ผู้ชายนอกใจภรรยา เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ครอบครัวของคนอื่นแตกแยก การที่ผู้หญิงเป็นเมียน้อยมีเจตนาเพื่อเงิน เพื่อจะมีชีวิตที่สุขสบาย แต่ตามการพัฒนาของสังคม ความคิดของผู้คนเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง เริ่มมีความคิดว่า การที่ผู้หญิงเป็นเมียน้อยมีเหตุผลหลายประการ ไม่ได้เพื่อเงินทองอย่างเดียวเท่านั้น และเหตุผลที่ทำให้ครอบครัวของคู่สามีภรรยาแตกแยก ไม่ได้มาจากฝ่ายเมียน้อยฝ่ายเดียว ผู้ชายก็มีส่วนสำคัญ

4.3 การเรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมีย

ค่านิยมในสังคมไทยตั้งแต่อดีตเห็นว่า ผู้หญิงมีสถานภาพเป็นรองในครอบครัว เมื่อผู้หญิงแต่งงานกับสามีแล้วต้องทำหน้าที่ดูแลสามีและครอบครัว คอยปรนนิบัติสามี ทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อผลประโยชน์ของสามี ผู้หญิงจึงมีบทบาทและสถานภาพที่ไม่เท่าเทียมกับสามีของตนเอง ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ได้นำเสนอถึงเรื่องความไม่เท่าเทียมกันทางสถานภาพในครอบครัวระหว่างสามีและภรรยา และเรียกร้องให้ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมอีกด้วย การเรียกร้องความเท่าเทียมกันทางสถานภาพในครอบครัวในนวนิยายของกฤษณา อโศกสินมีประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียไม่ควรถูกกีดกันสิทธิในด้านการทำงาน ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียไม่ควรถูกกีดกันสิทธิในด้านศึกษา และผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียควรได้รับสิทธิในการคบเพื่อนผู้ชาย

4.3.1 ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียไม่ควรถูกกีดกันสิทธิในด้านการทำงาน

ในสมัยก่อน สังคมไทยถือผู้ชายเป็นใหญ่ ผู้หญิงมีสถานภาพต่ำกว่าผู้ชาย ผู้ชายและผู้หญิงจึงมีสิทธิต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตอย่างไม่เท่าเทียมกัน คนไทยมีความคิดว่าผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียควรทำหน้าที่ปรนนิบัติสามี ทำงานบ้าน ดูแลสามีและครอบครัวให้ดี และอบรมสั่งสอนลูกให้เติบโตเป็นคนดี โดยไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องการได้รับการศึกษาและการทำงานสำหรับผู้หญิง ผู้คนมักจะมีความคิดว่าผู้หญิงทำหน้าที่เมียให้ดีก็พอ ส่วนการทำงานเพื่อเลี้ยงครอบครัวเป็นหน้าที่ของผู้ชาย ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผู้หญิงและผู้ชายมีสิทธิในการทำงานอย่างไม่เท่าเทียมกัน

นวนิยายเรื่อง ระเบิดมาร กล่าวถึง สาทินี เมียน้อยของอัสตมแอบทำงานเป็นเสมียน โดยไม่บอกอัสตม เมื่ออัสตมเจอสาทินีทำงานที่ทำงานโดยบังเอิญจึงโกรธมาก สำหรับเขา การที่ผู้หญิงของตนเองออกไปทำงานเป็นเรื่องที่ทำให้เขาเสียหน้า เขาจึงไม่อนุญาตให้ผู้หญิงของตนเองออกไปทำงาน ดังตัวอย่าง

ผู้หญิงที่นั่งอยู่ตรงโต๊ะหน้าก่อนถึงโต๊ะเลขานุการส่วนตัว
ของศุภวาทสพตากับเขาอย่างซาเย็น

“เรามาทำอะไรที่นี่” เขาปราดเข้าไปถึงหลอนพลาจลดเสียง
ลง แต่ท่าทางที่เขาคำรามออกมาตามไรฟัน กับแววตากราดเกรี้ยว
สื่อความโกรธความอายอย่างเห็นได้ชัด

“ก็มาทำงานนะซีคะ”

“ใครอนุญาตให้เราทำ”

“ฉันอนุญาตตัวเอง”

(ระเบิดมาร. 2554 : 308)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนไทยมีความคิดว่า ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียไม่จำเป็นต้องออกไปทำงานอย่างผู้ชาย ควรทำหน้าที่ของเมียให้ดี ได้แก่ การดูแลสามีและครอบครัว และการเลี้ยงดูลูก แต่สำหรับผู้หญิงเอง แม้ว่าสังคมไม่ให้ความสำคัญเรื่องการมอบสิทธิในการทำงานแก่ผู้หญิง แต่ผู้หญิงก็มีความหวังที่อยากจะมีโอกาสในการทำงานเหมือนผู้ชาย ดังนั้น จึงแสดงให้เห็นถึงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้เขียนได้เรียกร้องความเป็นธรรมในการทำงานให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมีย

นวนิยายเรื่อง เพ็ญบุญ กล่าวถึง เมื่อใจเรงคบกับฤกษ์และมีลูกแล้ว เธออยากออกไปทำงาน ไม่อยากทำงานบ้านและดูแลลูกและครอบครัวอยู่ที่บ้าน การกระทำของเธอทำให้คนอื่นรู้สึกไม่เข้าใจ และคิดว่าเธอควรทำหน้าที่เมียอยู่ที่บ้าน ดังตัวอย่าง

“ก็ฉันแหละคะ ไม่ค่อยสมประกอบเท่าไรหรอก หมู่นี้
คุณเรงก็ออกทุกวัน ไม่รู้ไปไหน แกว่าอยู่บ้านนาน ๆ แล้วแกลกล้มคะ
อยากหางานทำ พุทโธ! ไม่รู้ว่าแกอยากจะทำงานไปทำไม อยู่กับบ้าน
เลี้ยงลูกได้ จัดบ้านจัดช่องให้มันน่าอยู่เสียยังดีกว่า เงินทองก็มีคนหา
ให้ใช้”

(เพ็ญบุญ. 2551 : 322)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนไทยมีความคิดว่าผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียควรทำหน้าที่ของเมียให้ดี คอยปรนนิบัติสามี อบรมสั่งสอนเลี้ยงดูลูก และดูแลครอบครัวให้มีระเบียบ ส่วนเรื่องการออกไปหางานทำไม่ใช่เรื่องผู้หญิงควรกังวล แต่สำหรับผู้หญิงเอง ก็มีความหวังที่

อยากจะมีโอกาสในการทำงาน ดังนั้น จึงแสดงให้เห็นถึงการที่ผู้เขียนได้เรียกร้องความเป็นธรรมในการทำงานให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมีย

4.3.2 ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียควรได้รับสิทธิในการคบเพื่อนผู้ชาย

ค่านิยมในสังคมไทยเห็นว่า ผู้หญิงเมื่อแต่งงานกับผู้ชายแล้ว ควรระวังเรื่องการรักษา ระยะห่างกับผู้ชายคนอื่น ซึ่งไม่ควรไปมาหาสู่กับผู้ชายที่ไม่ใช่สามีหรือสมาชิกในครอบครัวอย่างใกล้ชิดเกินไป มิฉะนั้นจะถูกคนในสังคมหาว่าไม่ได้รักษาความเป็นผู้หญิง ไม่รู้จักเคารพตนเอง ดังนั้น ผู้หญิงจึงมีสิทธิในเรื่องการคบค้าเพื่อนไม่เท่าเทียมกับผู้ชาย

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง วิกันดาได้รู้จักกับเจนจบ หลังจากคุยกันได้สักพักหนึ่งทั้งสองได้กลายเป็นเพื่อน เมื่อเจนจบรู้เรื่องภรรยาเก่าของตนเองได้เกี่ยวข้องกับสามีของวิกันดา จึงคอยให้กำลังใจวิกันดา แต่เมื่อสามีของวิกันดาเห็นพวกเขามีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดมากขึ้น จึงแสดงความไม่พอใจ ดังตัวอย่าง

“รอแทบตาย ไม่รู้ว่าคุณแอบไปช้อนที่ไหน” เขาพูดอย่างไม่รู้
จะพอใจนัก พलगเขม้นมองเจนจบพร้อมกับทักทายอย่างเสียไม่ได้
“อ้อ! คุณนั่นเอง พักอยู่ที่ไหนอะ”

“เลยจากที่นี่ไปอีก...ก็ไกลพอๆ บังเอิญพบคุณวิกันดา เราก็ก
เลยเดินคุยกัน”

อรอินทร์แอบยกไหล่นิด ๆ อย่างไม่ใส่ใจ

“ได้ผลยังไงมั้งล่ะคะ” หล่อนประชดลรอย ๆ

“ได้ผลก็คือเรากลายเป็นเพื่อนคุยที่ถูกคอกันมาก” ฉันทอบ

(เมียหลวง. 2555 : 109)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียมีสิทธิในการคบค้าเพื่อนที่ไม่เท่าเทียมกันกับผู้ชาย ผู้ชายที่แต่งงานแล้วสามารถคบเพื่อนผู้หญิง แต่เมื่อผู้หญิงที่มีสถานภาพเมียคบเพื่อนผู้ชายจะโดนตำหนิ คนในสังคมไทยมีความคิดว่าผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียควรรักษา ระยะห่างกับผู้ชายคนอื่น ไม่ควรมีความสัมพันธ์กับผู้ชายคนอื่นอย่างใกล้ชิด ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ยุติธรรมสำหรับผู้หญิงทั่วไป จึงแสดงให้เห็นว่าในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้เขียนได้เรียกร้องความเป็นธรรมในเรื่องการคบค้าเพื่อนให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียว่าทั้งผู้หญิงและผู้ชายต่างก็ควรมีสิทธิในการ คบค้าเพื่อนอย่างเท่าเทียมกัน

นวนิยายเรื่อง เพ็ญบุญ กล่าวถึง เมื่อพิมาลาพบว่าสามีนอกใจแล้ว เทตพันธ์ก็ได้คอยให้กำลังใจแก่พิมาลา ความสัมพันธ์ของสองคนได้ใกล้ชิดมากขึ้น เทตพันธ์ได้พาพิมาลาและครอบครัวไปเที่ยวที่ทะเล แต่เนื่องจากเธอยังไม่ได้หย่ากับสามี จึงทำให้คนอื่นมีความคิดที่ไม่ดีกับเธอ ดังตัวอย่าง

เราทุกคนกระปรี๊ดกระเป่าสดชื่น ดิฉันนั่งข้างหน้าคู่กับ
เทิดพันธุ์ มีสมาชิกรอบครว้ นั่งตอนในขณะที่รถกำลังแล่นเกือบจะ
ผ่านประตูบ้านนายฤทธิรัตน์น้องชายของฤกษ์ เดินออกมาพอดี

“ไปไหนกันซะ” เขาถาม เมื่อเทิดพันธุ์ขับรถชะลอพอที่เราจะ
พูดกันได้

“ไปบางแสนจ้ะ รัตน์ไปไหม” ดิฉันตอบอย่างยิ้มแย้ม

รัตน์ชายตามองเทิดพันธุ์นิดหนึ่งด้วยสีหน้าที่ผิดไป เขายิ้ม
ขริ้ม ๆ พलगลับหน้า

(เพลิงบุญ. 2551 : 243)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียไม่ควรคบค้ากับผู้ชายที่ไม่ใช่สามี
ของตนเอง ยิ่งไม่ควรมีความสัมพันธ์กับผู้ชายคนอื่นอย่างใกล้ชิด ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ไหนก็ตาม
ก็ควรรักษาระยะห่างกับผู้ชายคนอื่น มิฉะนั้นจะโดนคนในสังคมตำหนิ ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ยุติธรรมสำหรับ
ผู้หญิงทั่วไป จึงแสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนได้เรียกร้องความเป็นธรรมในเรื่องการคบค้าเพื่อนให้แก่ผู้หญิง
ที่มีสถานภาพเป็นเมียว่าทั้งผู้หญิงและผู้ชายต่างก็ควรมีสติในการคบค้าเพื่อนอย่างเท่าเทียมกัน

นวนิยายเรื่อง เมียหลวง กล่าวถึง วิกันดาได้ออกไปทานข้าวกับเพื่อนผู้ชายคนหนึ่ง
เมื่อนิรุทธ์สามีของเธอรู้เรื่องนี้แล้วโกรธมาก และโทษวิกันดาว่า การเป็นผู้หญิงที่ในฐานะเมียไม่ควร
คบค้ากับผู้ชายคนอื่น ต้องรู้จักรักษาหน้าของสามี ดังตัวอย่าง

“ทั้งกรุงเทพฯเชียวะ? ฉันท้าคัญถึงแค่นั้น?”

“คุณอย่าพูดเล่นนะ การไปกินข้าวกลางวันกับผู้ชายไม่ใช่เรื่อง
เล่น กินข้าวแล้วกินอะไรต่อก็ได้”

ฉันรู้สึกว้า หน้าทั้งหน้าร้อนจัด.. เขาเองก็เริ่มจะโกรธ เห็นจาก
คำพูดที่ทวีความแรงและเจ็บ

“รุทธ์คะ...หยุดพูดได้แล้ว คุณไม่ต้องมาเกี่ยวข้องกับเรื่องของ
ฉัน”

“ผมต้องเกี่ยวตราบใดที่คุณยังเป็นเมียผม”

(เมียหลวง. 2555 : 519)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้ชายมักจะไม่ชอบให้ภรรยาของตนเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับ
ผู้ชายคนอื่น ไม่ว่าจะเมื่อไหร่ก็ตาม ภรรยาก็ไม่ควรอยู่กับผู้ชายคนอื่นสองต่อสอง อยากให้ภรรยาของ
ตนเองรักษาระยะห่างกับผู้ชายคนอื่น แต่สำหรับตัวผู้ชายเอง ไม่ว่าจะคบผู้หญิงกี่คนก็ไม่ใช่ว่าเรื่องใหญ่
ซึ่งสะท้อนให้เห็นความไม่ยุติธรรมทางการคบเพื่อนระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย

นวนิยายเรื่อง น้ำเซาะทราย กล่าวถึง เมื่อภรรยาที่วรรณรีได้ชวนเพื่อนผู้ชายเข้ามาในบ้าน เขาโกรธกับการกระทำของภรรยาอย่างมาก แม้ว่าเขากำลังใช้ชีวิตอยู่กับเมียน้อยที่บ้านอีกที่หนึ่ง แต่เขาก็ไม่อนุญาตให้ภรรยามีความสัมพันธ์กับคนอื่นอย่างใกล้ชิดในสายตาของเขา ผู้หญิงต้องไปมาหาสู่กับผู้หญิงเท่านั้น ไม่ควรไปเกี่ยวข้องกับผู้ชาย ดังตัวอย่าง

“หรือไม่จริงล่ะ”

“จริง ผมยอมรับ แต่คุณก็ต้องรู้ไว้อย่างหนึ่งว่าผู้ชายห้วนไหวในคักดีศรีของตัวเองมากกว่าผู้หญิง เขาทนไม่ได้ที่จะเห็นผู้ชายอื่นเข้ามาบ้านเขียนกับเมียเขาถึงในบ้าน และโดยเฉพาะเป็นบ้านของผม ไม่ใช่บ้านที่ผมอาศัยเขาอยู่”

“คุณจะไม่เปิดโอกาสให้เขามีเพื่อนฝูงมั่งเขียวหรือ”

“ก็เพื่อนผู้หญิงไงล่ะ”

“ในกรณีอย่างนี้” พุดกรองนิ่งนึก “ถ้าเป็นฉัน ฉันก็ต้องมีเพื่อนชาย วรรณนะ เขาไม่แก้ลำใครได้ครึ่งหนึ่งของฉันหรอก ถ้าเป็นฉันล่ะก็ คุณจะต้องเจ็บปวดกว่านี้มากนัก” หล่อนพุดยิ้ม ๆ ที่เล่นที่จริง

(น้ำเซาะทราย. 2552 : 439)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เมื่อผู้หญิงแต่งงานแล้ว จะถูกคนในสังคมกล่าวว่าต้องรักษาระยะห่างกับผู้ชายคนอื่น ไม่ควรอยู่กับผู้ชายคนอื่นโดยลำพัง มิฉะนั้นจะทำให้คนอื่นมองผู้หญิงในแง่ไม่ดี สำหรับผู้ชายแล้ว ถ้าหากภรรยาของตนเองไปมาหาสู่กับผู้ชายคนอื่น จะทำให้ตนเองรู้สึกเสียเปรียบ แต่สำหรับผู้หญิง การที่ถูกบังคับไม่ให้ไปมาหาสู่กับผู้ชายก็ไม่ยุติธรรม ดังนั้น ผู้เขียนจึงได้เรียกร้องความเป็นธรรมในเรื่องการคบค้าเพื่อนให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียว่าทั้งผู้หญิงและผู้ชายต่างก็ควรมีสติในการคบค้าเพื่อนอย่างเท่าเทียมกัน

4.3.3 ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียควรได้รับสิทธิในการศึกษา

สังคมไทยสมัยก่อนไม่ให้ความสำคัญกับการศึกษาของผู้หญิง ผู้คนมักจะมีความคิดว่าผู้หญิงไม่จำเป็นต้องได้รับการศึกษาอย่างสูง แค่เรียนทำงานบ้านและช่วยดูแลชีวิตประจำวันของคนในครอบครัวก็พอ แต่ตามการพัฒนาของสังคม ผู้หญิงจำเป็นต้องได้รับการศึกษาเพื่อจะได้มีโอกาสต่าง ๆ ในการทำงาน

นวนิยายเรื่อง บาดาลใจ กล่าวถึง คุณนายถามถึงปริมเรื่องการศึกษาของเพ็งลูกสาวของเธอว่าจะให้เธอเรียนถึงระดับไหน เมื่อรู้ว่าปริมจะให้เพ็งเรียนถึงปริญญาตรีแล้ว คุณนายแนะนำว่าผู้หญิงไม่จำเป็นต้องเรียนสูงขนาดนั้น ยิ่งไงเธอก็เป็นผู้หญิง ต้องพึ่งพาผู้ชายอยู่แล้ว แต่คุณหลวงมีความคิดที่ไม่เหมือนกัน เขาคิดว่าผู้หญิงก็ควรได้รับการศึกษาเท่าผู้ชาย ดังตัวอย่าง

“ดูซีคะ ซูลีเขาถามขอบกล สมัยนี้ใคร ๆ ก็ตั้งใจจะให้ลูกเรียน
จบมหาวิทยาลัยกันทั้งนั้น ความรู้ ๆ วิชา ๆ นะมันใช้ไม่ได้แล้ว
ไม่เหมือนสมัยก่อน”

“ก็ไม่เห็นแปลกอะไรเลย” คุณนายว่า “คนเราจะมีปัญญาเข้า
มหาวิทยาลัยทุกคนเมื่อไหร่ล่ะ สำหรับยายเพิ่งยังไม่น่าแปลก แกเป็น
ผู้หญิง”

“เดี๋ยวนี้ผู้หญิงก็ต้องเรียนมากเท่าผู้ชายเหมือนกันจะแม่ซูลี”
คุณหลวงท้วง พลาญดูตไปบ่พ้นควันเป็นวง ๆ อยู่ข้างหน้าอย่าง
ทอดอารมณ์ คุณหลวงก็ไม่เข้าใจอีกคนหนึ่งแล้ว

(บาดาลใจ. 2555 : 49)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนไทยในสมัยก่อนไม่ค่อยให้ความสำคัญกับเรื่องการได้รับ
การศึกษาของผู้หญิง ในความคิดของคนไทย สิ่งสำคัญสำหรับผู้หญิงไม่ใช่การได้รับการศึกษา แต่เป็น
การเรียนทำงานบ้านต่าง ๆ และการหาที่พึ่งที่ดี แต่ตามการพัฒนาของสังคม การศึกษาจะช่วยให้
ผู้หญิงสามารถได้โอกาสในการหางานที่ดี ดังนั้น ผู้หญิงจำเป็นต้องได้รับการศึกษาเหมือนผู้ชาย ผู้เขียน
จึงได้เรียกร้องความเป็นธรรมในการศึกษาให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียว่าทั้งผู้หญิงควรได้รับสิทธิ
ในการรับการศึกษาเท่ากับผู้ชาย

จากการวิเคราะห์ตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า คนในสังคมมีความคิดต่าง ๆ ต่อผู้หญิงที่
เป็นเมียหลวงและเมียน้อยในแต่ละช่วงสมัย ในความคิดของคนทั่วไป เมียหลวงมีหน้าที่ปรนนิบัติสามี
ดูแลสามีและครอบครัวให้เป็นอย่างดี มีหน้าที่ทำงานบ้าน อบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูลูกให้เติบโตเป็น
คนดี และต้องเสียสละเพื่อประโยชน์ของสามีด้วย ในสมัยปัจจุบัน ผู้คนมักจะมีความคิดว่า ผู้หญิง
นอกจากมีหน้าที่ดูแลสามีและครอบครัวแล้ว ยังควรหางานทำเพื่อช่วยสามีแบ่งภาระหน้าที่
ส่วนความคิดที่เกี่ยวกับเมียน้อย ในสมัยก่อนผู้คนมีความคิดว่า เมียน้อยเป็นต้นเหตุที่ทำให้ผู้ชาย
นอกใจภรรยา ผู้หญิงเป็นเมียน้อยมีเจตนาเพื่อเงิน เพื่อให้ตนเองมีชีวิตที่สุขสบายโดยไม่ต้องทุ้มเทพลัง
ของตนเอง แต่ตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม คนเริ่มมีความคิดว่าการที่ผู้หญิงเป็นเมียน้อยอาจไม่ใช่
เพื่อทรัพย์สินเงินทองอย่างเดียว แต่มีเหตุผลอื่น ๆ ด้วย นอกจากนี้แล้ว เหตุผลที่ทำให้ผู้ชายนอกใจ
ไม่ได้เกิดจากเมียน้อยฝ่ายเดียวเท่านั้น จากความคิดต่าง ๆ ที่มีต่อเมียหลวงและเมียน้อย แสดงให้เห็น
ว่า ผู้ชายและผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียมีสิทธิในการดำเนินชีวิตอย่างไม่เท่าเทียมกัน ดังนั้น ผู้เขียน
จึงได้เสนอความคิดเกี่ยวกับการเรียกร้องความเป็นธรรมในสังคมให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียไว้
ว่า ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียไม่ควรถูกกีดกันสิทธิในด้านการทำงาน และผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็น
เมียควรได้รับสิทธิในการคบเพื่อนผู้ชาย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ตัวละครในนวนิยายของกฤษณา อโศกสินมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะ และพฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน และวิเคราะห์หมโนทัศน์เกี่ยวกับเมีย ที่นำเสนอผ่านตัวละครในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน นวนิยายที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มีจำนวน 6 เรื่อง คือ เพลิงบุญ เมียหลวง น้ำเซาะทราย บาดาลใจ ระเบิดมาร และลายหงส์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 ลักษณะและพฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

การวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ลักษณะของตัวละครเมียในด้านลักษณะทางกายภาพ ลักษณะนิสัย คตินิยมในการดำเนินชีวิต การศึกษา และอาชีพ โดยแยกเป็นตัวละครเมียหลวงและตัวละครเมียน้อย และวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครเมียโดยแยกเป็นตัวละครเมียและตัวละครเมียน้อย ได้แก่ พฤติกรรมของตัวละครผู้หญิงก่อนเป็นเมีย พฤติกรรมของตัวละครเมียบอกพบสามีนอกใจ พฤติกรรมของตัวละครเมียหลังพบสามีนอกใจ พฤติกรรมของ ตัวละครเมียน้อยก่อนเปิดเผยสถานภาพ และ พฤติกรรมของ ตัวละครเมียน้อยหลังเปิดเผยสถานภาพ ผลการวิจัยสรุปดังนี้

1. ลักษณะของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

การวิเคราะห์ลักษณะของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ลักษณะของตัวละครเมียโดยแยกเป็นตัวละครเมียหลวงและตัวละครเมียน้อย จากการศึกษ พบว่า ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสินมีลักษณะดังนี้

1) ลักษณะทางกายภาพ

ลักษณะทางกายภาพพบว่า ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ตัวละครเมียหลวง ส่วนใหญ่มีรูปร่างหน้าตาที่สวยงาม มีน้อยมากที่เป็นผู้หญิงที่หน้าตาธรรมดา การแต่งตัวของตัวละคร เมียหลวงมีลักษณะ 2 แบบ แบบหนึ่ง คือ ไม่สนใจเรื่องการแต่งตัว แต่งตัวอย่างสบายตัวและสุขภาพ เรียบร้อย อีกแบบหนึ่ง คือ แต่งตัวอย่างสวยงาม ประณีตและทันสมัย ส่วนตัวละครเมียน้อย ส่วนใหญ่ เป็นผู้หญิงที่รูปร่างหน้าตาสวยงาม ซึ่งมีลักษณะร่วมกัน คือ ผิวพรรณดี ขาวผ่องใส และหุ่นดี ขณะเดียวกันก็ยังมีพรสวรรค์ในการแต่งตัว แต่งตัวอย่างสวยงามและทันสมัย จึงทำให้ตัวละคร เมียน้อยได้รับความสนใจจากผู้อื่นอย่างมาก

2) ด้านลักษณะนิสัย

ด้านลักษณะนิสัยพบว่า ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ตัวละครเมียหลวงมีนิสัยขยัน อดทน เอาใจสามี รอบคอบ ประหยัด เข้าใจคนอื่น เชื่อฟังผู้ใหญ่ รักเดียวใจเดียว ตามใจคนอื่นง่าย จิตใจเข้มแข็ง มีความกตัญญูต่อผู้ใหญ่ รู้จักตอบแทนบุญคุณของผู้อื่น ฟุ่มเฟือย และเจ้าชู้ ซึ่งสามารถเห็นได้ว่า ตัวละครเมียหลวงส่วนใหญ่มีนิสัยที่ดีตามที่สังคมคาดหวังและยอมรับ แต่ก็มีนิสัยบางอย่างที่สังคมไม่ยอมรับด้วย ส่วนนิสัยของตัวละครเมียน้อยที่เห็นได้ชัด คือ ร่าเริง ขี้เกียจ ฟุ่มเฟือย เจ้าชู้ ไม่รับผิดชอบ ตามใจตนเองมากเกินไป และขี้หึง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนิสัยที่คนส่วนใหญ่ในสังคมไม่ค่อยยอมรับ

3) ด้านคตินิยมในการดำเนินชีวิต

ด้านคตินิยมในการดำเนินชีวิตพบว่า ตัวละครเมียหลวงมีคตินิยมในการดำเนินชีวิต คือ ความรักสำคัญกว่าเงิน ผู้หญิงสามารถพึ่งพาตนเองได้ และความรู้ความสามารถเป็นสิ่งที่นำคนเข้าสู่ความสำเร็จ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคตินิยมที่ดีที่สังคมคาดหวังและยอมรับ ส่วนตัวละครเมียน้อยส่วนใหญ่มีความคิดที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตว่า เงินสำคัญกว่าความรัก และผู้หญิงต้องอาศัยและพึ่งพาผู้ชาย

4) ด้านการศึกษา

ด้านการศึกษาพบว่า ตัวละครเมียหลวงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ส่วนใหญ่จะจบการศึกษาระดับสูง ซึ่งจะจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และได้จบจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงด้วย ส่วนตัวละครเมียน้อยส่วนใหญ่จะมีระดับการศึกษาไม่ค่อยสูง ส่วนมากจะจบแค่มัธยมเท่านั้น ทำให้ตนเองไม่สามารถหางานที่ดีทำได้ มีเพียงส่วนน้อยที่ได้รับการศึกษาระดับสูง แต่ก็มีตัวละครเมียน้อยบางตัวที่จบการศึกษาระดับสูง ซึ่งสำหรับผู้หญิงเหล่านี้ การเป็นเมียน้อยไม่ได้เป็นเพื่อเงิน แต่เพื่อความรักหรือต้องการอิสระโดยไม่มีข้อผูกมัด

5) ด้านอาชีพ

ด้านอาชีพพบว่า ตัวละครเมียหลวงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี ได้แก่ ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ ครู และพนักงานบัญชี ซึ่งมีรายได้ที่มั่นคง สามารถเลี้ยงตนเองได้ ตัวละครเมียหลวงที่มีงานที่ดีมักจะมีระดับการศึกษาสูง จบจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง ส่วนตัวละครเมียน้อยส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเป็นพนักงานขายของเสมียน ตัวละครเมียน้อยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอย่างไม่มั่นคงและมีรายได้ค่อนข้างน้อย เนื่องจากตนเองมีระดับการศึกษาที่ค่อนข้างต่ำ ไม่สามารถหางานที่ดีได้ แต่ก็มีตัวละครเมียน้อยบางคนได้ประกอบอาชีพอย่างมั่นคง ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ เนื่องจากได้รับการศึกษาระดับสูง

2. พฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

การวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครเมียโดยแยกเป็นตัวละครเมียหลวงและตัวละครเมียน้อยจากการศึกษาพบว่า ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน มีพฤติกรรมดังนี้

ตัวละครเมียหลวงมีพฤติกรรมที่ต่างกันในแต่ละช่วงเวลา ในช่วงก่อนแต่งงาน ผู้หญิงมีพฤติกรรมที่เข้าข้างคนรักหรือไม่ก็ไม่ใส่ใจคนรัก เอาใจตนเองเป็นหลัก หลังจากแต่งงานกับสามีแล้ว เมื่อสามียังไม่นอกใจตนเอง ตัวละครเมียหลวงจะแบ่งปันความทุกข์สุขกับสามี ดูแลสามีและครอบครัวเป็นอย่างดี ทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อผลประโยชน์ของสามี แต่พอพบสามีนอกใจ ตัวละครเมียหลวงบางคนเลือกอดทนเอาไว้ แต่ก็มีบางคนจะไม่ยอมให้สามีมีความเกี่ยวข้องกับผู้หญิงคนอื่น ยืนยันการหย่ากับสามี

สำหรับตัวละครเมียน้อย ก่อนเปิดเผยสถานภาพเมียน้อยและหลังเปิดเผยสถานภาพเมียน้อยก็มีพฤติกรรมที่ต่างกัน ก่อนเปิดเผยสถานภาพ ตัวละครเมียน้อยส่วนใหญ่วางตัว เพื่อไม่ให้เมียหลวงรู้สถานภาพของตนเอง แต่ก็มีบางคนพยายามแอบทำร้ายอำนาจของเมียหลวง เพื่อทำลายความสัมพันธ์ของคู่สามีภรรยา เมื่อสถานภาพของตนเองโดนเปิดเผยแล้ว ตัวละครเมียน้อยที่ทำได้ใหญ่กับตัวละครเมียหลวงตั้งแต่ก่อนเปิดสถานภาพจะยิ่งทำได้ใหญ่กว่าเดิม เพื่อให้เมียหลวงเลิกกับสามีโดยเร็ว ส่วนตัวละครเมียน้อยที่ระมัดระวังตัวตั้งแต่ก่อนเปิดสถานภาพจะเลือกเลิกกับสามีของ เมียหลวง

เหตุผลที่ทำให้ตัวละครเมียหลวงและตัวละครเมียน้อยมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน มีเหตุผลที่มาจากตัวละครเอง คือ ตัวละครเมียหลวงและตัวละครเมียน้อยมีลักษณะนิสัยที่ไม่เหมือนกัน ลักษณะนิสัยส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของตัวละคร และเหตุผลอีกประการหนึ่งคือเหตุผลที่มาจากครอบครัว ซึ่งผู้ใหญ่ในครอบครัวของตัวละครเมียหลวงและตัวละครเมียน้อยมีวิธีการสั่งสอนลูกที่ไม่เหมือนกัน ผู้ใหญ่ในครอบครัวของตัวละครเมียหลวงมักจะสั่งสอนตัวละครเมียหลวงว่าต้องระวังความประพฤติของตนเอง และเรื่องมารยาทด้วย ส่วนตัวละครเมียน้อยครอบครัวมักจะชอบตามใจตัวละครเมียน้อย จึงทำให้ตัวละครเมียหลวงและตัวละครเมียน้อยมีพฤติกรรมที่ไม่เหมือนกัน

5.1.2 มโนทัศน์เกี่ยวกับตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

การวิเคราะห์มโนทัศน์เกี่ยวกับตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้วิจัยได้ศึกษามโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงในนวนิยาย มโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงในสังคมปัจจุบัน มโนทัศน์เกี่ยวกับเมียน้อยในนวนิยาย มโนทัศน์เกี่ยวกับเมียน้อยในสังคมปัจจุบัน และการเรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมีย ผลการศึกษาตามดังนี้

1. มโนทัศน์ที่เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวง

การศึกษามโนทัศน์ที่เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวง ผู้วิจัยได้ศึกษามโนทัศน์ที่เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงในแนวขนบ และมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวง ในสังคมปัจจุบัน จากการศึกษาพบว่า คนมีความคิดเกี่ยวกับตัวละครเมียหลวงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ดังนี้

1) ในด้านมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงในแนวขนบพบว่า คนในสังคมมีความคิดเกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงว่า เมียหลวงต้องคอยปรนนิบัติสามี ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ไหนก็ต้องดูแลชีวิตประจำวันของสามีให้เป็นอย่างดี ผู้หญิงควรทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อผลประโยชน์ของสามีให้ความดีแก่สามีทุก ๆ ทาง และเมียหลวงมีหน้าที่อบรมสั่งสอนลูกและเลี้ยงดูลูก การเป็นเมียที่ดีต้องรู้จักอบรมสั่งสอนลูกให้เติบโตเป็นคนดี

2) ในด้านมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับบทบาทของเมียหลวงในสังคมปัจจุบันพบว่า ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียหลวงในปัจจุบันยังคงมีบทบาทหน้าที่ปรนนิบัติสามี ดูแลสามีและครอบครัวให้เป็นอย่างดี และอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูลูกให้เติบโตเป็นคนดีเหมือนเดิม แต่ขณะเดียวกัน เมียหลวงยังมีหน้าที่หางานทำเพื่อช่วยแบ่งภาระหน้าที่ให้สามี เลี้ยงครอบครัวกับสามีด้วยกัน

2. มโนทัศน์ที่เกี่ยวกับเมียน้อย

การศึกษามโนทัศน์ที่เกี่ยวกับบทบาทของเมียน้อย ผู้วิจัยได้ศึกษามโนทัศน์ที่เกี่ยวกับเมียน้อยในแนวขนบ และมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับเมียน้อยในสังคมปัจจุบัน จากการศึกษาพบว่า คนมีความคิดเกี่ยวกับตัวละครเมียน้อยในนวนิยายของกฤษณา อโศกสินดังนี้

1) ในด้านมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับเมียน้อยในแนวขนบพบว่า คนในสังคมมีความคิดเกี่ยวกับเมียน้อยว่า เมียน้อยเป็นต้นเหตุที่ทำให้ผู้ชายนอกใจภรรยา การที่ผู้ชายนอกใจภรรยาเป็นเพราะว่าผู้หญิงคอยหาโอกาสทำลายความสัมพันธ์ระหว่างคู่สามีภรรยา และยังคิดว่าการที่ผู้หญิงเป็นเมียน้อยมีเจตนาเพื่อเงิน เพื่อให้ตนเองมีชีวิตที่สุขสบายโดยไม่ต้องทุ่มเทพลังของตนเอง

2) ในด้านมโนทัศน์เกี่ยวกับเมียน้อยในสังคมปัจจุบันพบว่า ในสังคมปัจจุบัน คนเริ่มมีความคิดเกี่ยวกับเมียน้อยว่า การที่ผู้หญิงเป็นเมียน้อยไม่ได้เพื่อทรัพย์สินเงินทองอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีเหตุผลที่มาจากปัจจัยอื่น ๆ ด้วย เช่น เกี่ยวข้องกับเรื่องความรัก เรื่องลักษณะนิสัยของคน เป็นต้น และเหตุผลที่ทำให้ผู้ชายนอกใจไม่ได้เกิดจากเมียน้อยฝ่ายเดียวเท่านั้น ผู้ชายเองก็มีส่วนสำคัญด้วย เนื่องจากมีนิสัยเจ้าชู้ ไม่รักเดียวใจเดียว

3. การเรียกร้องความเป็นธรรมในสังคมให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมีย

ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ได้นำเสนอถึงเรื่องความไม่เท่าเทียมกันทางสถานภาพระหว่างสามีและภรรยาในครอบครัว ได้แก่ ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียไม่ควรถูกกีดกันสิทธิในด้านการทำงาน และผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียควรได้รับสิทธิในการคบเพื่อนผู้ชาย

จากการศึกษาพบว่า การเรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียในนวนิยายของ กฤษณา อโศกสิน มีดังนี้

1) คนในสังคมมีความคิดว่าผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียไม่จำเป็นต้องออกไปทำงานอย่างผู้ชาย ควรทำหน้าที่ของเมียให้ดี แต่สำหรับผู้หญิงเอง แม้ว่าสังคมไม่ให้ความสำคัญเรื่องการมอบสิทธิในการทำงานแก่ผู้หญิง แต่ผู้หญิงก็มีความหวังที่อยากจะมีโอกาสในการทำงานเหมือนผู้ชาย ดังนั้น ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้เขียนได้เรียกร้องความเป็นธรรมในการทำงานให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียว่า ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียไม่ควรถูกกีดกันสิทธิในด้านการทำงาน

2) คนในสังคมยังมีความคิดว่าผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียควรรักษาระยะห่างกับผู้ชายคนอื่น ไม่ควรมีความสัมพันธ์กับผู้ชายคนอื่นอย่างใกล้ชิด ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ยุติธรรมสำหรับผู้หญิงทั่วไป ดังนั้น ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน ผู้เขียนได้เรียกร้องความเป็นธรรมในเรื่องการคบค้าเพื่อนให้แก่ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียว่าทั้งผู้หญิงและผู้ชายต่างก็ควรมีสิทธิในการคบค้าเพื่อนอย่างเท่าเทียมกัน

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ลักษณะและพฤติกรรมของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

การวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสินพบว่า ตัวละครเมียหลวงและตัวละครเมียน้อยมีลักษณะนิสัยที่ต่างกันอย่างมาก ตัวละครเมียหลวงมีลักษณะนิสัยที่ขยัน อดทน เอาใจสามี รอบคอบ ประหยัด เข้าใจคนอื่น เชื่อฟังผู้ใหญ่ รักเดียวใจเดียว ตามใจคนอื่นง่าย จิตใจเข้มแข็ง มีความกตัญญูต่อผู้ใหญ่ รู้จักตอบแทนบุญคุณของผู้อื่น ส่วนตัวละครเมียน้อยมีลักษณะนิสัยร้ายแรง ขี้เกียจ ฟุ่มเฟือย เจ้าชู้ ไม่รับผิดชอบ ตามใจตนเองมากเกินไป และขี้หึง ซึ่งนิสัยของทั้งตัวละครเมียหลวงและตัวละครเมียน้อยที่สะท้อนออกมาเป็นนิสัยของบุคคลทั่วไปที่เห็นได้ชัดในชีวิตประจำวัน จึงทำให้เนื้อเรื่องเพิ่มความสมจริงมากขึ้น เพราะในโลกแห่งความเป็นจริง ผู้คนมักจะมีลักษณะนิสัยที่แตกต่างกัน ลักษณะนิสัยที่สมจริงของตัวละครทำให้เนื้อเรื่องดำเนินอย่างสนุกสนานและสมเหตุสมผล สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่อิราวตี ไตลิ่งคะ (2543 : 49) กล่าวว่า ตัวละครเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของบันเทิงคดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งในนวนิยายที่มีขนาดความยาวมากพอที่ผู้เขียนจะพรรณนาบุคลิกลักษณะและนิสัยใจคอของตัวละครได้ละเอียด ผู้อ่านจะรู้สึกเหมือนตัวละครสมจริงเสมือนมีตัวตน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ถนัด ศักดิ์แสงโสภา (2542) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วิเคราะห์ตัวละครและแนวคิดในงานประพันธ์ของประชาคม ลุณาชัย ผลการวิจัยพบว่า ประชาคม ลุณาชัย สร้างตัวละครได้อย่างน่าสนใจ ลักษณะนิสัยของตัวละคร มีลักษณะนิสัยที่สามารถนำมาเปรียบเทียบได้กับบุคคลจริง ทั้งตัวละครประเภทน้อยลักษณะและตัวละครประเภทหลายลักษณะ ลักษณะนิสัยตัวละครเอก พบว่า ตัวละครเอกทั้งประเภทน้อยลักษณะส่วนใหญ่เป็น

ตัวละครที่เป็นคนยากจน เป็นผู้ด้อยโอกาสในสังคม และไม่เปลี่ยนพฤติกรรมหรือวิถีชีวิตของตน ส่วนตัวละครหลายลักษณะเป็นตัวละครที่ได้รับผลจากเหตุการณ์ในเรื่องทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ลักษณะนิสัย ส่วนลักษณะนิสัยตัวละครปรปักษ์ พบว่า ทั้งตัวละครน้อยลักษณะและตัวละครหลายลักษณะจะมีลักษณะนิสัยในด้านลบ เช่น เอาเปรียบ ฉวยโอกาส หรือเห็นแก่ตัว ซึ่งมีผลต่อตัวละครอื่น โดยเฉพาะ ตัวละครเอก และมีผลต่อการดำเนินเรื่อง

5.2.2 มโนทัศน์ที่เกี่ยวกับตัวละครเมียในนวนิยายของ กฤษณา อโศกสิน

การวิเคราะห์มโนทัศน์เกี่ยวกับตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน พบว่า ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมีย ไม่ว่าจะเป็เมียหลวงหรือเมียน้อยต่างก็มีสิทธิในการดำเนินชีวิตไม่เท่าเทียมกับผู้ชาย ผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียถูกกำหนดพื้นที่ให้ใช้เวลาในชีวิตส่วนใหญ่อยู่ภายในบ้าน และถูกกำหนดหน้าที่ว่าต้องปรนนิบัติสามี ดูแลและอบรมสั่งสอนลูก ถูกกีดกันสิทธิรอนสิทธิในด้านการทำงาน และการคบเพื่อนผู้ชาย ด้วยความไม่ยุติธรรมจึงทำให้ตัวละครผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นเมียต้องการเรียกร้องความเป็นธรรม สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎี ของ กาญจนา แก้วเทพ (2544) กล่าวว่า ในทฤษฎีมุตสาหรกรรม ผู้หญิงถูกกำหนดหน้าที่ว่าต้องรับภาระงาน การหุงอาหาร การซักรีดเสื้อผ้า การทำความสะอาดบ้าน การดูแลสุขภาพของทุก ๆ คน ฯลฯ อย่างไรก็ตาม หน้าที่ทั้งหมดที่กล่าวมานี้มีความสำคัญน้อยกว่าการออกไปทำงานนอกบ้านในที่ทำงานของผู้ชาย และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวรรณา ตันเจริญ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างตัวละครกับการนำเสนอ มโนทัศน์เกี่ยวกับผู้หญิงในนวนิยายของปิยะพร ศักดิ์เกษม ผลการวิจัยพบว่า ปิยะพร ศักดิ์เกษมได้นำเสนอปัญหาเกี่ยวกับผู้หญิงหลายรูปแบบ ปัญหาเหล่านั้นมักมีสาเหตุมาจากการกระทำของผู้ชาย และจากค่านิยมที่ยึดถือกันมานานในสังคม ตัวละครหญิงหลายตัวถูกเอาเปรียบ ถูกกีดกันสิทธิ ถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ ด้วยความกดดันที่รุนแรงผลักดันให้ตัวละครหญิงต้องการเรียกร้องความเป็นธรรม ตัวละครหญิงบางตัวเพียงแต่เกิดความคิดภายในใจของตน ตัวละครหญิงบางตัวเรียกร้องผ่านคำพูด และบางตัวก็กล้าหาญพอที่จะแสดงออกทางการกระทำต่อต้านทั้งโดยส่วนตัวทางสังคมและทางกฎหมาย สังคมควรปฏิบัติต่อผู้หญิงอย่างเท่าเทียมกันกับผู้ชายทั้งในด้านการศึกษา อาชีพการงานและครอบครัวรวมถึงการปรับเปลี่ยนค่านิยมเกี่ยวกับผู้หญิงด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ตัวละครเมียในนวนิยายของกฤษณา อโศกสินในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพและบทบาทของตัวละครผู้หญิงที่เป็นแม่หรือลูกสาวในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

2. การวิเคราะห์นวนิยายของกฤษณา อโศกสินในด้านภาพสะท้อนครอบครัวไทยและปัญหาครอบครัวไทย

3. การวิเคราะห์ตัวละครเมียในนวนิยายของนักเขียนผู้หญิงคนอื่น เช่น วินิตา ดิถียนต์ ปิยะพร ศักดิ์เกษม และสุภา สิริสิงห

บรรณานุกรม

- กฤษณา อโศกสิน. (2512) **เมียหลวง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : อักษรโสภณ.
- _____. (2506) **เพลิงบุญ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : อักษรโสภณ.
- _____. (2508) **บาดาลใจ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : อักษรโสภณ.
- _____. (2512) **น้ำเซาะทราย**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : อักษรโสภณ.
- _____. (2517) **ระบำมาร**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : แสงดาว.
- _____. (2529) **ลายหงส์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : อักษรโสภณ.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546) **การคิดเชิงมนทัศน์**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : ชัคเชส มีเดีย.
- ฉมัท ธาตุทอง. (2554) **สอนคิด : การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด**. กรุงเทพมหานคร : เพชรเกษมการพิมพ์.
- ชุติมา สัจจานันท์และคณะ. (2543) **การพัฒนาเกณฑ์การประเมินค่าวรรณกรรมไทย**.
กรุงเทพมหานคร : สถาบันภาษาไทยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชฎารัตน์ สุนทรธรรม. (2554) **ศาลาเก้าเหลี่ยมยอดมงกุฎของกฤษณา อโศกสิน**.
กรุงเทพมหานคร : เพื่อนดี
- จूरिरัตน์ กิจเกษตรกุล. (2543) **บทบาทพ่อในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จู่ไรรัตน์ รัตติโชติ (2550) **สถานภาพและบทบาทของแม่ในนวนิยายของสุวรรณี สุคนธา**.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ตรีศิลป์ บุญจรรยา. (2542) **นวนิยายกับสังคมไทย (2475-2500)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เถกิง พันธุ์เถกิงอมร. (2541) **นวนิยายและเรื่องสั้น: การศึกษาเชิงวิเคราะห์และวิจารณ์**. สงขลา :
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ทิพวัลย์ ศรีพรหมษา. (2544) **ลักษณะและบทบาทของสตรีในนวนิยายของ สุวรรณี สุคนธา**.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นตวันจัน คงจันทร์. (2543) **ลักษณะการใช้วสันตสารในนวนิยายที่ได้รับรางวัลของ กฤษณา
อโศกสิน**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยทักษิณ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นัยนา ครุฑเมือง (2547) **นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ล้านนา : ภาพสะท้อนการเมืองและสังคม.**
 วิทยานิพนธ์ อ.ม. (วรรณคดีเปรียบเทียบ) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มยุรา พรหมอ้วน (2542) **แนวคิดเกี่ยวกับสตรีในนวนิยายของนันทนา วีระชน ช่วง พ.ศ. 2517-2528.** วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประทีป เหมือนมิล. (2542) **100 นักประพันธ์ไทย.** กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ปิ่นหล้า ศิลปาบุตร. (2551) **สถานภาพและบทบาทของตัวละครหญิงในนวนิยายของปิยะพรศักดิ์เกษม.** วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญยแสนอ ตริวิเศษ. (2550) **เอกสารประกอบการสอนวิชาการวรรณกรรมวิจารณ์.** บุรีรัมย์ :
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- เบญจวรรณ ชุนฤทธิ์. (2546) **วิเคราะห์จินตภาพในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลของกฤษณาอโศกสิน.** วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- พรพิชชา บุญบรรจง. (2554) **แม่นาค : มาyacติ “ความเป็นมายา” ที่ถูกประกอบสร้างในละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และละครเวที.** วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาศิลปะการละคร)
 กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพโรธ เลิศพิริยกุล. (2542) **วรรณกรรมปัจจุบัน.** กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- ไพลิน รุ่งรัตน์. (2538) **แกะลายไม้หอม...กฤษณา อโศกสิน.** กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์
 บุ๊คเซ็นเตอร์.
- รัชณี กล่อมเกลี้ยง. (2541) **พฤติกรรมทางเพศของตัวละครเอกหญิงในนวนิยายของกฤษณาอโศกสิน.** วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัศมี ราชบุรี. (2559) **การวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทสตรีในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน.**
 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546) **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.** กรุงเทพมหานคร :
 นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วนิดา บำรุงไทย. (2544) **ศาสตร์และศิลป์แห่งนวนิยาย**. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- วันทนีย์ วาสิกะสิน. (2541) **สังคมไทยคาดหวังอย่างไรกับผู้หญิง**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิทย์ ศิวะศรียานนท์. (2541) **วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์**. กรุงเทพมหานคร : ดอกหญ้า.
- วีรศักดิ์ จันทร์เพชร. (2545) **จริยธรรมในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วีรวรรณ ศรีสำราญ. (2534) **สถานภาพสตรีไทยในนวนิยายของ กฤษณา อโศกสิน (พ.ศ.2497-2530)**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีรวัฒน์ อินทรพร. (2541) **การศึกษาแนวคิดลัทธิสตรีในนวนิยายของโบตัน**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วีรวัฒน์ อินทรพร. (2561) **วรรณคดีวิจารณ์**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิรินทร์วรรณ พันธวงศ์. (2556) **การใช้ภาพพจน์ในการนำเสนอหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวรรณกรรมเรื่อง “น้ำเล่นไฟ” ของ กฤษณา อโศกสิน**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) พะเยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ศรีวิน ธรรมรังรอง. (2537) **บุคลิกภาพสตรีในนวนิยายที่ได้รับรางวัลของกฤษณา อโศกสิน**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมเกียรติ รัชภมณี. (2558) **การแตงนวนิยาย**. นนทบุรี : สัมปชัญญะ.
- สาคร บุญเลิศ. (2525) **วิเคราะห์นวนิยายของกฤษณา อโศกสิน**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สายทิพย์ นุกุลกิจ. (2543) **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : เอส. อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- สุจิตรา จรจิตร. (2543) **มนุษย์กับวรรณกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- สุมณฑา บุญวัฒน์นกุล. (2550) **ตัวละครหญิงในนวนิยายของบุญเหลือ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภัทร สวัสดิรักษ์. (พฤศจิกายน 2547) “เนื้อแท้กฤษณา อโศกสิน” ใน **กฤษณา อโศกสิน ราชนิ** นักเขียน เศรษฐินี่-รางวัลวรรณกรรม. 1 (2) หน้า 86-92.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุวรรณ ตันเจริญ. (2551) **การสร้างตัวละครและการนำเสนอโมโนทัศน์เกี่ยวกับผู้หญิงในนวนิยายของ ปิยะพร ศักดิ์เกษม**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547) **กลยุทธ์...การสอนคิดเชิงมโนทัศน์**. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์.
- สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล. (2558) **ปรัชญาและมโนทัศน์สังคมแห่งการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวลักษณ์ พลรัฐนาสีทธิ. (2544) **แนวคิดเกี่ยวกับผู้หญิงในนวนิยายของ “น้ำอบ” : การศึกษาวิเคราะห์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาไทยศึกษา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- แสงศรัทธา ณ ปลายฟ้า. (2554) **ตำนานผลงาน : นักเขียนรางวัลซีไรต์ (คนแรก-ปัจจุบัน)**. กรุงเทพมหานคร : ก้าวแรก.
- อัลภา อัลภาชน์. (2530) **พุทธปรัชญาเรื่อง กรรม ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อिरาวดี ไตลังคะ. (2543) **ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่อง**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- XU JIA. (2561) **การวิเคราะห์ตัวละครหญิงที่มีสามีหลายคนในนวนิยายไทย**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง) สมุทรปราการ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- YANG WEIYING. (2555) **การวิเคราะห์ตัวละครหญิงชาวจีนในนวนิยายไทย**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง) สมุทรปราการ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เอกสารรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

เอกสารรับรอง

(Certificate of Exemption)

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่ 10 ตุลาคม 2562

ชื่อเรื่อง ตัวละครเมย์ในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน
ชื่อนักวิจัย/หัวหน้าโครงการ MISS BI HONGYING
คณะวิชา/หลักสูตร หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ขอรับรองว่า งานวิจัยดังกล่าวข้างต้นได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบโดยสอดคล้องกับ
ประกาศเฮอร์ซิงกิ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์ ดร.จริยาวัตร คมพยัคฆ์)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่รับรอง

วันที่ 10 ตุลาคม 2562

เลขที่รับรอง

อ.858/2562

วันที่ให้การรับรอง: 10 ตุลาคม 2562

วันหมดอายุใบรับรอง: 9 ตุลาคม 2564

ภาคผนวก ข
เรื่องย่อนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน

นวนิยายใช้เป็นข้อมูลการวิจัย มีจำนวน 6 เรื่อง มีเรื่องย่อดังนี้

1. เพลิงบุญ (พ.ศ.2506)

เรื่องราวกล่าวถึงพิมาลากับใจเรียงเป็นเพื่อนสนิทที่นิสัยต่างกันคนละขั้ว พิมมาลาเรียบร้อย รับผิดชอบชีวิต ส่วนใจเรียงตามใจตนเอง เห็นแก่ตัว ทั้งสองคนได้รู้จักกับฤกษ์ เพื่อนบ้านของพิมาลา พิมมาลาแอบชอบฤกษ์แต่ฤกษ์กลับสนใจใจเรียง ทั้งสองคนได้คบกันสักพักหนึ่ง แต่สุดท้ายคนที่แต่งงานกับฤกษ์ไม่ใช่ใจเรียง แต่เป็นพิมาลา หลังจากแต่งงานแล้ว ฤกษ์กับพิมาลาใช้ชีวิตด้วยกันอย่างมีความสุข แต่เมื่อใจเรียงปรากฏตัวอีกครั้ง ชีวิตคู่ของสองคนต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ

2. เมียหลวง (พ.ศ.2512)

เรื่องราวกล่าวถึงดร.วิกันดาแต่งงานกับดร.อนิรุทธิ์ ทุกคนต่างก็ชื่นชมว่าทั้งสองเป็นคู่ที่เหมาะสมกันทุกอย่าง ช่วงแต่งงานใหม่ๆ วิกันดากับอนิรุทธิ์ใช้ชีวิตด้วยกันอย่างมีความสุข แต่หลังจากทั้งคู่มีลูกด้วยกัน อนิรุทธิ์เริ่มแสดงความเจ้าชู้ออกมา เมื่อวิกันดารู้ความจริง อนิรุทธิ์ย่ำแย่รักวิกันดาคนเดียว และพยายามจะให้วิกันดาเข้าใจว่านี่เป็นธรรมชาติของผู้ชาย แม้ว่าเสียใจอย่างมาก แต่วิกันดาก็เลือกทำใจและอดทน จนถึงวันที่วิกันดาทนไม่ไหวอีกต่อไป เธอจึงตัดสินใจหย่ากับอนิรุทธิ์ หลังจากสองคนหย่ากันไม่นาน อนิรุทธิ์ขอเริ่มต้นใหม่กับวิกันดา ด้วยเหตุที่ทั้งคู่มีลูกด้วยกัน วิกันดาจึงยอมให้อนิรุทธิ์ย้ายเข้ามาอยู่ในบ้าน

3. น้ำเซาะทราย (พ.ศ.2512)

เรื่องราวกล่าวถึงกิม วรรณนรี และพุตกรองเป็นเพื่อนสนิทที่คบหากันมาตั้งแต่สมัยเรียนมหาวิทยาลัย หลังจากเรียนจบ กิมได้แต่งงานกับวรรณนรี ส่วนพุตกรองก็ได้แต่งงานกับผู้ชายคนอื่น เมื่อเวลาผ่านไป กิมเริ่มเบื่อชีวิตคู่ เบื่อความเจ้าระเบียบของวรรณนรี พอสามีของพุตกรองเสียชีวิตไป พุตกรองกับกิมได้มีโอกาสแอบรักกันอีกครั้ง แต่หลังจากนั้นไม่นาน วรรณนรีก็รู้เรื่องของสองคนสำหรับวรรณนรี ระหว่างเธอกับพุตกรอง กิมเลือกได้แค่คนเดียวเท่านั้น

4. บาดาลใจ (พ.ศ.2526)

เรื่องราวกล่าวถึงสักการ ผู้ชายที่จมอยู่กับความทุกข์ใจ หลังจากที่ถูกหมั้นได้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุ เขาจึงกลายเป็นผู้ชายที่ไร้หัวใจ แต่เมื่อปุริมาณเด็กสาวน่ารักปรากฏตัวในชีวิตของเขา ชีวิตของเขาเริ่มมีสีสันมากขึ้น ความสดใสและน่ารักของปุริมาณส่งผลให้สักการเริ่มเปลี่ยนแปลงไปโดยไม่ทันได้รู้ตัว

5. ระเบิดมาร (พ.ศ.2525)

เรื่องราวของการล้างแค้นของธวิกาผู้มีรูปโฉมอันงดงาม หลังจากพี่สาวเสียชีวิตไปเพราะอัสตม ธวิกาตัดสินใจจะแก้แค้นให้พี่สาวโดยทำลายความสัมพันธ์ระหว่างอัสตมกับภรรยาและเมียน้อย ด้วยความพยายามของธวิกา สาทินีเมียน้อยของอัสตมกับอัสตมกลายเป็นคู่แค้น ซลิตาภรรยาของอัสตมเริ่มไม่ไว้ใจอัสตม ชีวิตของอัสตมเริ่มมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้น

6. ลายหงส์ (พ.ศ.2531)

เรื่องราวกล่าวถึงหนึ่งหรือหญิงสาวโฉมงามที่ใครต่างหมายปองเป็นผู้หญิงที่มองเงินทองสำคัญกว่าทุกสิ่งทุกอย่าง ในสายตาของเธอเงินสามารถซื้อได้ทุกอย่าง ถึงแม้ว่าความรักก็ซื้อได้เช่นกัน ด้วยเหตุนี้ หลังจากเธอแต่งงานกับทศเทพแล้ว เมื่อทศเทพไม่สามารถตอบสนองความต้องการทางการเงินของเธออีก เธอจึงยืนยันท้าทายกับทศเทพ และคบกับผู้ชายที่รวยกว่าเรื่อย ๆ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล MISS BI HONGYING (ฝ้ายฝน)
วัน เดือน ปีเกิด 2 สิงหาคม 2537
ที่อยู่ปัจจุบัน คอนโดมีเนียม A Space Asoke – Ratchada
เลขที่ 608/142 ถนนอโศกดินแดง
แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400

ประวัติการศึกษา
พ.ศ. 2555-2559 คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยวีชีนอร์มอล
ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

